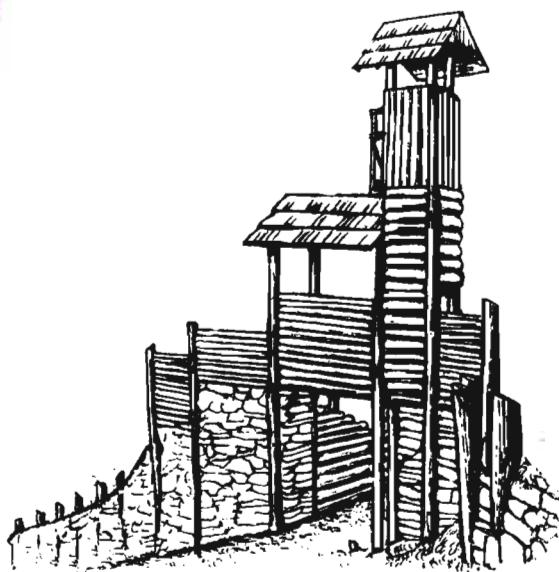

1210

ARCHEOLOGICKÉ VÝSKUMY A NÁLEZY NA SLOVENSKU V ROKU 1987

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV SLOVENSKEJ AKADEMIE VIED V NITRE

ARCHEOLOGICKÉ VÝSKUMY
A NÁLEZY
NA SLOVENSKU
V ROKU 1987

NITRA 1988

1L - 176

Na obálke rekonštrukcia brány opevnenia hradiska zo včasnej doby rímskej na
Havránku v Liptovskej Mare v obci Liptovská Sielnica, okres Liptovský Mikuláš
/kresba P. Škvarekovej/

OBSAH - INHALT - СОДЕРЖАНИЕ

Mapa lokalít - Karte der Fundorte - Карта местонахождений	17
Prehľad lokalít - Übersicht der Fundorte - Обзор местонахождений	18
Róbert Bača /Balneologické múzeum, Piešťany/	
Nové nálezy na Považí	25
Neue Funde im Waagtal	26
Новые находки в Поважье	26
Róbert Bača /Balneologické múzeum, Piešťany/ - Danica Stašíková - Štukovská /Archeologický ústav SAV, Nitra/	
Záchranný výskum v Borovciach	26
Rettungsgrabung in Borovce	27
Охранные раскопки в с. Боровце	27
Ladislav Bánesz /Archeologický ústav SAV, Nitra/	
Ďalšia neolitická dielňa na výrobu obsidiánovej industrie v Kašove	27
Weitere neolithische Werkstatt zur Herstellung von Obsidianindustrie bei Kašov	27
Новый неолитический ателье для производства артефактов из обсидиана у с. Кашов	27
Prieskum severných výbežkov Zemplínskych vrchov	28
Begehung der nördlichen Ausläufer der Zempliner Hügeln	28
Разведки северных отрогов Земплинских гор	28
Výskumy v okolí Cejkova	29
Grabungen in der Umgebung von Cejkov	29
Раскопки в окрестностях с. Цейков	29
Juraj Barták /Archeologický ústav SAV, Nitra/	
Stredopaleolitická dielňa v Banskom 1	30
Mittelpaläolithische Werkstatt in Banské 1	30
Среднепалеолитический ателье на местонахождении Банске 1	30
Stredopaleoliticý pástný klin z Banského 2	30
Mittelpaläolithischer Faustkeil aus Banské 2	31
Среднепалеолитическое ручное рубило на местонахождении Банске 2	31
Juraj Bartík - Ján Strbík /Archeologický ústav SNM, Bratislava/	
Prieskum a záchranný výskum v Báhoni a Vištuku	31
Geländebegehung und Rettungsgrabung in Báhoň und Vištuk	32
Разведки и охранные раскопки в сс. Багонь и Виштук	32

Jozef B á t o r a /Archeologický ústav SAV, Nitra/	
Piata sezóna záchranného výskumu v Ludaniciach, časti Mýtna Nová Ves	33
Die fünfte Saison der Rettungsgrabung in Ludanice, Teil Mýtna Nová Ves	33
Пятый сезон охранных раскопок в с. Луданице, часть Митна Нова Вес	33
Záverečná sezóna záchranného výskumu v Jelšovciach	33
Schlußsaison der Rettungsgrabung in Jelšovce	34
Последний сезон охранных раскопок в с. Елшовце	34
Jozef B á t o r a - Peter Roth /Archeologický ústav SAV, Nitra/	
Nálezy z povrchového zberu v Nevidzanech	34
Lesefunde aus Nevidzany	35
Находки при поверхностном сборе в с. Невидзани	35
Peter B a x a /Archeologický ústav SAV, Nitra/	
Ukončenie výskumu na Ruđnayovom námestí 3 v Bratislave	35
Grabungsabschluß auf dem Rudnay-Platz 3 in Bratislava	35
Завершение исследования на площади Руднаи № 3 в г. Братислава	35
Výskum na Nálepkevej ulici 24 v Bratislave	36
Grabung in der Nálepka-Gasse Nr. 24 in Bratislava	36
Разведки на улице Налепки № 24 в Братиславе	36
Zistovací výskum na Rudnayovom námestí v Bratislave	36
Feststellungsgrabung auf dem Rudnay-Platz in Bratislava	37
Разведочное исследование на площади Руднаи в Братиславе	37
Peter B a x a /Archeologický ústav SAV, Nitra/ - Klára M é s z á - r o s o v á /Západoslovenské múzeum, Trnava/	
Výskum na Svätoplukovom námestí 8-9 v Trnave	37
Grabung auf dem Svätopluk-Platz Nr. 8-9 in Trnava	37
Исследование на площади Святополка №№ 8-9 в г. Трнава	37
Štefan B. Kovács /Gemerské múzeum, Rimavská Sobota/ - Gabriel Nevižanský /Archeologický ústav SAV, Nitra/	
Výskum v Stránskej	37
Grabung in Stránska	38
Исследование в с. Странска	38
Jozef B u j n a - Alžbeta Kováčová /Archeologický ústav SAV, Nitra/	
Laténsky hrob z Nitry	38
Latenezeitliches Grab aus Nitra	39
Латенское погребение из г. Нитра	39

Dušan Čaplovic - Ivan Cheben - Matej Ruttka y /Archeologický ústav SAV, Nitra/	
Rozsiahly záchranný výskum pravekého a stredovekého osídlenia v Bajči	39
Umfangreiche Rettungsgrabung von urzeitlicher und mittelalterlicher Besiedlung	40
Обширные охранные исследования первобытного и средневекового посе- лений в с. Байч	41
Dušan Čaplovic - Pavol Mačaj /Archeologický ústav SAV, Nitra/	
Záchranný výskum v mestskej pamiatkovej rezervácii v Košiciach . .	41
Rettungsgrabung in der städtischen Denkmalreservation von Košice .	42
Охраные раскопки в городском музее-заповеднике в г. Кошице . . .	42
Viera Drahošová /Záhorské múzeum, Skalica/	
Druhá sezóna výskumu v Radošovciach-Vieske	42
Die zweite Grabungssaison in Radošovce-Vieska	43
Второй сезон исследования в с. Радошовце-Вьеска	43
Lengyelské sídlisko v Radošovciach-Vieske	43
Siedlung der Lengyel-Kultur in Radošovce-Vieska	44
Ленделльское селище в с. Радошовце-Вьеска	44
Beáta Egyház - Jurkovská - Zdeněk Farkaš /Archeologický ústav SNM, Bratislava/	
Pokračovanie výskumu v Bratislave-Mlynskej Doline	45
Fortsetzung der Grabung in Bratislava-Mlynská Dolina	45
Продолжение исследования в г. Братислава-Млинская Долина	45
Kristián Eischek /Státny ústav pamiatkovej starostlivosti, Bratislava/	
Záchranný výskum v mestskej pamiatkovej rezervácii Kremnica . . .	45
Rettungsgrabung in der städtischen Denkmalreservation von Kremnica	46
Охранное исследование в г. Кремница - музее-заповеднике	46
Václav Furmanek - Klára Marková /Archeologický ústav SAV, Nitra/	
Pokračovanie výskumu vo Včelincach	46
Fortsetzung der Grabung in Včelince	47
Продолжение исследования в с. Вчелинце	47
Klára Füryová /Archeologický ústav SNM, Bratislava/	
Ďalšia sezóna výskumu v Gemerskom Sade na Somkúte	47
Weitere Grabungssaison in Gemerský Sad auf dem Somkút	47
Следующий сезон исследования в с. Гемерски Сад на Шомкуте	47

Klára Füryová - Etela Studeníková /Archeologický ústav SNM, Bratislava/	47
Výskum v Novej Dedinke	47
Grabung in Nová Dedinka	48
Исследование в с. Нова Делинка	48
Lýdia Gačkova /Zemplínske múzeum, Michalovce/	48
Prieskum v povodí Laborca	48
Geländebegehung im Stromgebiet des Laborec-Flusses	48
Разведки в бассейне р. Лаборец	49
Milan Hanuliak - Ivan Kuzma /Archeologický ústav SAV, Nitra/	49
Ôsma sezóna výskumu v Mužle-Čenkove	49
Die achte Grabungssaison in Mužla-Čenkov	49
Восьмой сезон исследований в с. Мужла-Ченков	50
Jana Hečková - Olga Kelemenová /Archeologický ústav SAV, Nitra/	50
Neolitické nálezy z Nitry, časť Dolné Krškany	50
Neolithische Funde aus Nitra, Teil Dolné Krškany	50
Неолитические находки из г. Нитра, часть Долне Кршкани	50
Jozef Hoššo /Katedra všeobecných dejín a archeologie FF UK, Bratislava/	50
Výskum kostola sv. Jána Krstiteľa v Kremnických Baniach	50
Grabung in der Kirche des Hl. Johannes des Täufers in Kremnické Bane	51
Исследование костела св. Яна Крестителя в с. Кремницке Бане	51
Jozef Hromada - Ján Hunka /Archeologický ústav SAV, Nitra/	51
Výsledky tematického prieskumu Oravy	51
Ergebnisse der thematischen Besichtigung von Orava	53
Итоги тематического исследования Оравы	53
Igor Hrubec - Jozef Császta /Archeologický ústav SAV, Nitra/	53
Nález architektonických zvyškov v centre Nitry	53
Fund von architektonischen Resten im Zentrum von Nitra	54
Найдена архитектурных остатков в центре г. Нитра	54
Ivan Cheben /Archeologický ústav SAV, Nitra/	54
Ukončenie výskumu v Patinciach	54
Grabungsabschluß in Patince	54
Завершение исследования в с. Патинце	55
Ján Chovanec /Okresné vlastivedné múzeum, Trebišov/	55
Bronzové predmety z hromadného nálezu zo Zemplína	55
Bronzegegenstände aus dem Depotfund in Zemplín	55
Бронзовые предметы из массовой находки в с. Земплин	55

Ján Chovaneč /Okresné vlastivedné múzeum, Trebišov/	
Hromadný nález bronzových predmetov zo Somotora	56
Bronzedepotfund aus Somotor	56
Клад бронзов из Сомотора	56
Hromadný nález strieborných mincí zo Záhora	56
Schatzfund von Silbermünzen aus Záhor	56
Клад серебряных монет из с. Загор	56
Renesančné kachlice z hradu Trebišov	57
Renaissance-Kacheln aus der Burg von Trebišov	57
Изразцы эпохи возрождения из с. Требишов	57
Sídisko ľudu s bukovohorskou kultúrou v Zemplínskom Hradišti	57
Siedlung des Volkes der Bükk-Kultur in Zemplínske Hradište	57
Селище носителей буковогорской культуры в с. Земплинске Градиште	58
Sídisko z doby rímskej v Novosade	58
Siedlung aus der römischen Kaiserzeit in Novosad	58
Поселение римского времени в с. Новосад	58
Sídisko z mladšej doby rímskej v Trebišove	59
Jungrömerzeitliche Siedlung in Trebišov	59
Селище позднеримского времени в г. Требишов	59
Výskum na trase plynovodu v Zemplínskom Hradišti	59
Grabung auf der Trasse der Gasleitung in Zemplínske Hradište	60
Исследование на трассе газопровода в с. Земплинске Градиште	60
Záchranný výskum na Somotorskej hore	60
Rettungsgrabung auf dem Berg Somotorská hora	60
Охранное исследование на Сомоторской горе	61
Bohuslav Chropovský - Jozef Hromada /Archeologický ústav SAV, Nitra/	
Výskum kostrového pohrebiska zo 7.-8. stor. v Čataji	61
Grabung eines Skelettgräberfeldes aus dem 7.-8. Jh. in Čataj	61
Исследование могильника с трупоположением VII-VIII вв. в с. Чатай	61
Ludmila Iliašová /Archeologický ústav SAV, Nitra/	
Petrografické analýzy kamenných artefaktov	62
Petrographische Analyse von Steinartefakten	63
Петрографические анализы каменных артефактов	63
Július Jakab /Archeologický ústav SAV, Nitra/	
Analýza kostry z laténskeho hrobu v Nitre	63
Analyse des Skelettes aus einem latènezeitlichen Grab in Nitra	63
Анализ скелета из латенского погребения в г. Нитра	63

Július Jakab /Archeologický ústav SAV, Nitra/	
Antropologický rozbor kostry z neolitickeho hrobu v Šarišskych Michaloch	64
Anthropologische Analyse des Skelettes aus einem neolithischen Grab in Sarišské Michaľany	64
Антропологический анализ скелета из неолитического погребения в с. Шарышске Михаляни	64
František Javoršký /Archeologický ústav SAV, Nitra/	
Prieskumy a záchranné výskumy v okresoch Poprad a Spišská Nová Ves .	64
Geländebegehungen und Rettungsgrabungen in den Bezirken Poprad und Spišská Nová Ves	68
Разведка и спасательные исследования в районах Попрад и Спишска Нова Вес	70
Výskumy a prieskumy v mestskej pamiatkovej rezervácii Levoča	71
Grabungen und Geländebegehungen in der städtischen Denkmalreservat ion von Levoča	72
Исследования и разведки в г. Левоча – музее-заповеднике	72
Mária Jenčová /Okresné vlastivedné múzeum vo Vranove nad Toplou so sídlom v Hanušovciach nad Toplou/	
Zistovací výskum v Sedliskách-Podčíčve	73
Feststellungsgrabung in Sedliská-Podčíčva	74
Разведочные исследования в с. Седлиска-Подчичва	74
Lubomíra Kaminšká /Archeologický ústav SAV, Nitra/	
Výskum v Hôrke-Ondreji	74
Grabung in Hôrka-Ondrej	74
Исследование в с. Горка-Ондрей	74
Marián Klčo /Archeologický ústav SAV, Nitra/	
Gotický klúč z Dolného Lopašova	75
Gotischer Schlüssel aus Dolný Lopašov	75
Готический ключ из с. Долни Лопашов	75
Novoveké nálezy z Prešova	75
Neuzeitliche Funde aus Prešov	75
Найдены нового века из г. Прешов	75
Paleolitický nález z Medzian	75
Paläolithischer Fund aus Medzany	76
Палеолитическая находка в с. Медзани	76
Stredoveká železná sekera z Moravian nad Váhom-Hubiny	76
Mittelalterliche Eisenaxt aus Moravany nad Váhom-Hubina	76
Средневековый железный топор из с. Моравани над Вагом-Губина	76

Títus K o l n í k - Peter R o t h - Jaroslava S c h m i d - t o v á /Archeologický ústav SAV, Nitra/	
Pokračovanie výskumu v Bratislave-Dúbravke	76
Fortsetzung der Grabung in Bratislava-Dúbravka	77
Продолжение исследований в г. Братислава-Дубравка	77
Eva K o l n í k o v á - Ján H u n k a /Archeologický ústav SAV, Nitra/	
Prírastky mincí v Archeologicom ústave SAV v roku 1987	77
Münzzuwachs im Archäologischen Institut der SAW im J. 1987	82
Прирост монет в археологическом институте САН в 1987 г.	82
Rudolf K u j o v s k ý - Danica S t a š š í k o v á - Š t u k o v - s k á /Archeologický ústav SAV, Nitra/	
Sídlisko madarovskej kultúry v Čachticiach	83
Siedlung der Madarovce-Kultur in Čachtice	83
Селище мадяровской культуры в с. Чахтице	83
Klára K u z m o v á - Ján R a j t á r /Archeologický ústav SAV, Nitra/	
Pokračovanie výskumu rímskeho kastela v Iži	83
Fortsetzung der Grabung des römischen Kastells in Iža	84
Продолжение исследований римского кастелла в с. Ижа	84
Jozef L a b u d a /Slovenské banské múzeum, Banská Štiavnica/	
Siesta etapa systematického výskumu Starého mesta v Banskej Štiavnici	85
Die sechste Etappe der systematischen Erforschung der Altstadt von Banská Štiavnica	86
Шестой этап систематического исследования в Старом городе г. Банска Штьявница	86
Mária L a m i o v á - S c h m i e d l o v á /Archeologický ústav SAV, Nitra/ - Božena T o m á š o v á /Múzeum Slovenskej republiky rát, Prešov/	
Výskum sídliska v Ostrovanech	86
Grabung einer Siedlung in Ostrovany	87
Исследование поселения в с. Островани	87
Jozef L i s z k a /Okresné múzeum, Nové Zámky/	
Zistovací výskum v Nových Zámkoch	87
Feststellungsgrabung in Nové Zámky	87
Разведочное исследования в г. Нове Замки	87
Marta M á c e l o v á /Stredoslovenské múzeum, Banská Bystrica/	
Prieskum v okrese Zvolen	88
Geländebegehung im Bezirk Zvolen	88
Раскопки в р-не Зволен	88
Výskum farského dvora v Banskej Bystrici	88
Erforschung des Pfarrhofes in Banská Bystrica	89
Исследования объекта фарски двор в г. Банска Бистрица	89

Klára Marková /Archeologický ústav SAV, Nitra/	
Prieskum v oblasti Slovenského Grobu	89
Geländebegehung im Gebiet von Slovenský Grob	89
Разведки в области с. Словенски Гроб	89
Jozef Moravčík /Považské múzeum, Žilina/	
Sídliško lužickej kultúry v Udiči	90
Siedlung der Lausitzer Kultur in Udiča	90
Поселение лужицкой культуры в с. Удича	90
Sídliško púchovskej kultúry v Žiline, časť Strážov	91
Siedlung der Púchover Kultur in Žilina, Teil Strážov	91
Поселение пуховской культуры в г. Жилина, часть Стражов	91
Peter Múdry /Liptovské múzeum, Ružomberok/	
Sídliško púchovskej kultúry v Likavke	91
Siedlung der Púchover Kultur in Likavka	92
Поселение пуховской культуры в с. Ликавка	92
Margaréta Musilová /Mestská správa pamiatkovej starostlivosti, Bratislava/	
Pokračovanie výskumu na Rudnayovom námestí 4 v Bratislave	92
Fortsetzung der Grabung auf dem Rudnay-Platz Nr. 4 in Bratislava	92
Продолжение исследований на площади Руднаи № 4 в Братиславе	93
Záchranný výskum na námestí 4. apríla v Bratislave	93
Rettungsgrabung auf dem Platz des 4. April in Bratislava	93
Охранные раскопки на площади 4-го апреля в г. Братислава	93
Záchranný výskum na Uršulínskej ulici v Bratislave	94
Rettungsgrabung in der Ursuliner Gasse in Bratislava	94
Спасательные раскопки на Уршулинской улице в Братиславе	94
Viera Němcová - Pavuková /Archeologický ústav SAV, Nitra/	
Záchranný výskum v Kočíne	94
Rettungsgrabung in Kočín	95
Спасательные раскопки в с. Кочин	95
Sídliško lengyelskej kultúry vo Veselom	96
Siedlung der Lengyel-Kultur in Veselé	96
Поселение лендельской культуры в с. Веселе	96
Tamara Nešporová /Trenčianske múzeum, Trenčín/	
Prírastky nálezov z regiónu Trenčianskeho múzea	96
Fundzuwächse aus der Region des Trenčíner Museums	97
Приrostы находок в регионе Тренчянского музея	97

Tamara Nešporová /Trenčianske múzeum, Trenčín/	
Prvá sezóna výskumu v Trenčíne na Brezine	98
Die erste Grabungssaison in Trenčín auf Brezina	98
Первый сезон исследований в Тренчине, местонахождение Брезина	98
 Záchranný výskum na lokalite Trenčín-Juh	99
Rettungsgrabung auf der Fundstelle in Trenčín-Juh	99
Спасательные раскопки на местонахождении Тренчин-Юг	99
 Petr Novák /Západoslovenské múzeum, Trnava/	
Dve bronzové jehlice z Majcichova	99
Zwei Bronzenadeln aus Majcichov	100
Две бронзовые булавки из с. Майцихов	100
 Bohuslav Novotný /Katedra všeobecných dejín a archeologie FF UK, Bratislava/	
Nález z doby bronzovej v Šenkvicech	100
Bronzezeitlicher Fund aus Šenkvice	100
Найдка бронзового века в с. Шенквице	100
 Nálezy z Veľkej Lomnice	101
Funde aus Veľká Lomnica	101
Находки из с. Велька Ломница	101
 Pokračovanie výskumu v Šuňave	101
Fortsetzung der Grabung in Šuňava	101
Продолжение исследований в с. Шунява	101
 Záchranný výskum v Gánovciach	102
Rettungsgrabung in Gánovce	102
Спасательные раскопки в с. Гановце	102
 Ladislav Oleša /Archeologický ústav SAV, Nitra/	
Jedenásta etapa výskumu v Nižnej Myšli	102
Die elfte Grabungsetappe in Nižná Myšľa	103
Однинадцатый сезон раскопок в с. Нижна Мишля	103
 Ondrej Ožďáni /Archeologický ústav SAV, Nitra/	
Bronzová kopija z Hornej Stredy	104
Bronzelanze aus Horná Streda	104
Бронзовый наконечник копья из с. Горна Стреда	104
 Výskum opevnených sídlisk v Ipelskom Sokolci	105
Erforschung von befestigten Siedlungen in Ipel'ský Sokolec	105
Исследования укрепленных поселений в с. Ипельски Соколец	105

Ivan Pastorek /Okresné múzeum Trnava so sídlom v Hlohovci/ Ďalší sídliskový celok zo slovanského obdobia v Pobedime	106
Ein weiterer Siedlungskomplex aus der slawischen Zeit in Pobedim	106
Еще одно селище славянского времени в с. Победим	106
Jozef Paulík /Archeologický ústav SNM, Bratislava/ Druhý rok výskumu v Marianke	107
Das zweite Grabungsjahr in Marianka	107
Второй сезон исследования в с. Марианка	107
Karol Pietá /Archeologický ústav SAV, Nitra/ Polykulturne sídlisko v Dolnej Ždani	108
Polykulturelle Siedlung in Dolná Ždaňa	108
Поликультурное селище в с. Долна Жданя	108
Karol Pietá /Archeologický ústav SAV, Nitra/ - Václav Hanuliak /Krajský ústav štátnej pamiatkovej starostlivosti a ochrany prírody, Banská Bystrica/ Sklady železných predmetov z konca doby rímskej vo Vyšnom Kubíne	108
Depots von Eisengegenständen aus dem Ende der römischen Kaiserzeit in Vyšný Kubín	109
Клад железных предметов конца римского времени в г. Вишни Кубин	109
Výskum a pamiatková úprava hradiska Liptovská Mara	110
Untersuchung und Denkmalgestaltung des Burgwallis Liptovská Mara	110
Исследование и работы по восстановлению городища Липтовска Мара	111
Výšinné sídlisko z neskorej doby rímskej v Lazisku	111
Spätrömische Höhensiedlung in Lazisko	111
Вершинное поселение позднего римского времени в с. Лазиско	112
Magda Pichlerová /Archeologický ústav SNM, Bratislava/ Rímske mince v Stupave	112
Römische Münzen in Stupava	112
Римские монеты в г. Ступава	112
Mária Rejholecová /Archeologický ústav SAV, Nitra/ Včasnoslovanské pohrebisko v Lefantovciach	113
Frühmittelalterliches Gräberfeld in Lefantovce	113
Раннесредневековый могильник в с. Лефантовце	113
Peter Romsauer /Archeologický ústav SAV, Nitra/ Výskum na Zobore v Nitre	114
Grabung auf dem Zobor in Nitra	114
Исследование на Зоборе в г. Нитра	114
Záchranný výskum v Partizánskom	114
Rettungsgrabung in Partizánske	114
Спасательное исследование в г. Партизанске	115

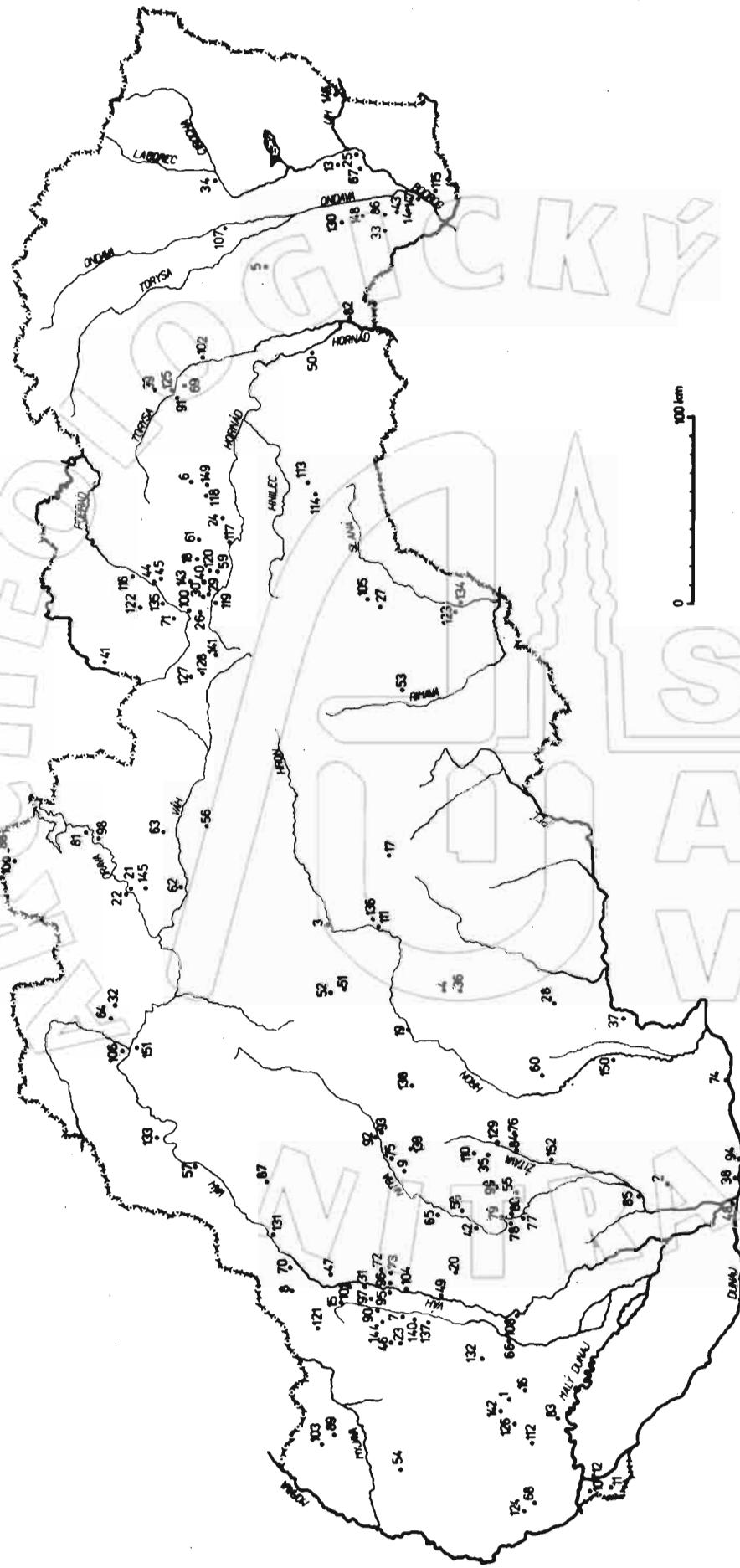
Peter Romsauer - Juraj Pavúk /Archeologický ústav SAV, Nitra/	
Prieskum v okrese Trnava	115
Geländebeichtigung im Bezirk Trnava	115
Разведки в районе Трнава	116
Peter Roth /Archeologický ústav SAV, Nitra/	
Prieskum v Oreskom a Radošovciach-Vieske	116
Geländebegehung in Oreské und Radošovce-Vieska	116
Разведки в сс. Ореске и Радошовце-Въеска	116
Alexander Ruttikay - Matej Ruttikay /Archeologický ústav SAV, Nitra/	
Tretia etapa výskumu tzv. vodného hradu v Partizánskom-Šimonovanech	117
Die dritte Etappe der Grabung der sog. Wasserburg in Partizánske-Šimonovany	118
Третий этап исследований т. наз. водного замка в г. Партизанске-Шимоновани	118
Matej Ruttikay /Archeologický ústav SAV, Nitra/ - Jaroslava Ruttikayová /Oblastné nitrianske múzeum, Nitra/ - Vladimír Varsík /Archeologický ústav SAV, Nitra/	
Ziarové hroby v Nedanovciach	118
Brandgräber in Nedanovce	119
Погребения с трупосожжениями в с. Недановце	119
Jaroslava Ruttikayová /Oblastné nitrianske múzeum, Nitra/	
Záchranný výskum v Slažanoch	119
Rettungsgrabung in Slažany	119
Спасательное исследование в с. Сляжани	119
Zistovací výskum v Tesárskych Mlyňanoch	120
Feststellungsgrabung in Tesárske Mlyňany	120
Разведочные исследования в с. Тесарске Млиняни	120
Jaroslava Ruttikayová /Oblastné nitrianske múzeum, Nitra/ - Matej Ruttikay /Archeologický ústav SAV, Nitra/	
Ďalšie prieskumy v hornom Požitaví a v okolí Nitry	120
Weitere Begehungen im Oberen Žitavatal und in der Umgebung von Nitra	121
Новые разведки в верхнем Пожитавье и в окрестностях г. Нитра	121
Michal Slivka /Archeologický ústav SAV, Nitra/	
Šiesta výskumná sezóna na Kláštorisku	121
Die sechste Grabungssaison in Kláštorisko	122
Шестой сезон исследований на Клашториске	122
Michal Slivka - František Javoršký /Archeologický ústav SAV, Nitra/	
Výsledky záchranného výskumu v Kežmarku	122
Ergebnisse der Rettungsgrabung in Kežmarok	123
Итоги спасательного исследования в г. Кежмарок	123

Michal S l i v k a - František J a v o r s k ý /Archeologický ústav SAV, Nitra/	123
Záchranný výskum v kostole v Letanovciach	123
Rettungsgrabung in der Kirche in Letanovce	124
Спасательное исследование в костеле с. Летановце	124
Ladislav S n o p k o /Mestská správa pamiatkovej starostlivosti, Bratislava/	
Nález zvyškov kamennej architektúry pri kostole sv. Víta v Bratislave-Rusovciach	124
Fund von Resten einer Steinarchitektur bei der St. Veits-Kirche in Bratislava-Rusovce	125
Найдены остатки каменной архитектуры у храма св. Вита в г. Братислава-Русовце	125
Ladislav S n o p k o - Martin Melicherčík /Mestská správa pamiatkovej starostlivosti, Bratislava/	
Nález kamenného trezoru v dome na námestí 4.apríla č. 4 v Bratislave	126
Fund eines Steintresors im Haus auf dem Platz des 4. April Nr. 4 in Bratislava	126
Найден каменного сейфа в доме № 4 на площади 4 апреля в Братиславе	127
Danica Staššíková - Štukovská /Archeologický ústav SAV, Nitra/	
Pokračovanie výskumu v Borovciach	128
Fortsetzung der Grabung in Borovce	128
Продолжение исследования в с. Боровце	128
Danica Staššíková - Štukovská - Gabriel Fusek /Archeologický ústav SAV, Nitra/	
Záchranný výskum v Považanoch	128
Rettungsgrabung in Považany	129
Спасательное исследование в с. Поважани	129
Ivana Strakošová /Okresné vlastivedné múzeum, Humenné/	
Záchranný výskum v Humennom	129
Rettungsgrabung in Humenné	129
Спасательные разведки в г. Гуменне	129
Peter Salkóvský /Archeologický ústav SAV, Nitra/	
Druhá etapa zisťovacieho výskumu v Detve	129
Die zweite Etappe der Feststellungsgrabung in Detva	130
Второй этап разведочных исследований в г. Детва	130
Ondrej Šedo /Muzeum Vyškovska, Vyškov/	
Zbery na lokalitách v južnej časti Kysúc	130
Fundlese auf Fundstellen im Südteil von Kysuce	131
Сборы на местонахождениях в южной части региона Кисуце	131

Stanislav Šiška /Archeologický ústav SAV, Nitra/	
Nová neolitická osada v Leviciach	131
Neue neolithische Ansiedlung in Levice	132
Новое неолитическое поселение в г. Левице	132
Ukončenie systematického výskumu v Šariškých Michaloch	132
Abschluss der systematischen Grabung in Šariške Michalany	133
Завершение систематического исследования в с. Шарышке Михаляни	133
Ján Tirpák /Archeologický ústav SAV, Nitra/	
Geofyzikálne merania	133
Geophysikalische Messungen	134
Геофизические измерения	134
Božena Tomášová /Múzeum Slovenskej republiky rád, Prešov/	
Sekeromlat z Jakubovian	134
Hammeraxt aus Jakubovany	135
Топоро-молот из с. Якубовани	135
Katarína Tomčíková /Archeologický ústav SNM, Bratislava/	
Záchranný výskum v Lakšárskej Novej Vsi	135
Rettungsgrabung in Lakšárska Nová Ves	135
Спасательное исследование в с. Лакшарска Нова Вес	135
Alexander Trugly /Oblastné podunajské múzeum, Komárno/	
Pokračovanie výskumu pri lodeniciach v Komárne	136
Fortsetzung der Grabung bei der Schiffswerft in Komárno	136
Продолжение исследований около верфи в г. Комарно	136
Vladimír Turčan /Archeologický ústav SNM, Bratislava/	
Druhý rok obnoveného revízneho výskumu v Stupave	136
Das zweite Jahr der erneuerten Revisionsgrabung in Stupava	137
Второй год возобновленного контрольного исследования в г. Ступава	137
Adrián Vallášek /Archeologický ústav SNM, Bratislava/	
Výskum bratislavského hradného svahu	137
Grabung auf dem Burghang von Bratislava	137
Исследование братиславской замковой горы	137
Ladislav Veličík /Archeologický ústav SAV, Nitra/	
Druhá sezóna výskumu v Bošáci	138
Die zweite Grabungssaison in Bošáca	138
Второй сезон исследования в с. Бушаца	138
Polykulturne sídlisko v Partizánskom	139
Polykulturelle Siedlung in Partizánske	139
Поликультурное селище в г. Партизанске	139

Ladislav Veličák /Archeologický ústav SAV, Nitra/ - Peter Mošný /Žiar nad Hronom/	140
Sídisko lužickej kultúry z Veľkého Poľa	140
Siedlung der Lausitzer Kultur aus Veľké Pole	140
Селище носителей лужицкой культуры в с. Вельке Поле	140
Marián Vizdal /Filozofická fakulta UPJŠ, Prešov/	
Prieskum a záchranný výskum v Malých Raškovciach	140
Begehung und Rettungsgrabung in Malé Raškovce	141
Разведки и спасательное исследование в с. Мале Рашковце	141
Egon Wiedermann /Okresné múzeum, Topoľčany/ - Jozef Zábojník /Archeologický ústav SAV, Nitra/	
Prieskum osídlenia povodia Vyčomy	141
Begehung des Flussgebietes der Vyčoma	142
Разведка поселения в бассейне р. Вичома	142
Pavel Žebrák /Archeologický ústav SAV, Nitra/	
Ukončení výzkumu na Sitně	142
Die letzte Grabungssaison auf Sitno	142
Последний сезон исследований на г. Ситно	142
Skratky názvov pracovísk	143
Obrázky 1-48 - Abbildungen 1-48 - Рисунки 1-48	145
Text unter die Abbildungen	181
Подписи к рисункам	183

NITRA

Mapa lokalít k prehľadu archeologických výskumov a nálezov na Slovensku v roku 1987 /číslenie nálezisk zodpovedá poradovým číslam na tabuľke – str. 18-23/

Karte der Fundorte zur Übersicht der archäologischen Grabungen und Funde in der Slowakei im J. 1987 /die Nummern der Fundstellen entsprechen den laufenden Zahlen in der Tabelle auf S. 18-23/

Карта местонахождений к обзору археологических исследований и находок в Словакии в 1987 г. /нумерация находок соответствует порядковым номерам на табл. – с. 18-23/

Prehľad slovenských lokalít, na ktorých sa v roku 1987 uskutočnili výskumy alebo zistili archeologické objekty, nálezy a pod. /Poradové čísla zodpovedajú číslam na mapke./

Poradové číslo	Obec /lokalita/	Okres	Datovanie lokalít, objektov, nálezov								Príspevok na strane		
			paleolit a mezolit	neolit		eneolit		bronzová		halštatská			
				laténska	rímska a stahovania národotv.	6.-8. storočie	9. storočie	10.-12. storočie	13.-16. storočie	novovek			
1	Báhoň	Bratislava-vidiek	●	●	●	●	●	●	●	●	31		
2	Bajč	Komárno	●	●				●	●	●	39, 77, 133		
3	Banská Bystrica	Banská Bystrica									88		
4	Banská Štiavnica	Ziar nad Hronom									85		
5	Banské	Vranov nad Topľou	●								30		
6	Bijacovce	Spišská Nová Ves								●	66		
7	Borovce	Trnava	●	●	●			●	●		25, 26, 62, 128		
8	Bošáca, časť Zemianske Podhradie	Trenčín			●	●					138		
9	Bošany, časť Baštin	Topoľčany	●			●	●		●	●	141		
10	Bratislava, časť Dúbravka	hlavné mesto SSR	●	●	●	●	●	●	●		76		
11	Bratislava, časť Rušovce	hlavné mesto SSR								●	124		
12	Bratislava, časť neudaná	hlavné mesto SSR	●	●	●	●	●	●	●	●	35, 36, 45, 78, 92, 93, 94, 126, 133, 137		
13	Budkovce	Michalovce			●		●				48		
14	Cejkov	Trebišov	●	●	●	●	●				28, 29		
15	Čachtice	Trenčín		●							83		
16	Čataj	Bratislava-vidiek	●					●			61		
17	Detva, časť Kostolná	Zvolen		●	●	●	●	●	●	●	129, 134		
18	Dlhé Stráže	Spišská Nová Ves	●								67		
19	Dolná Ždaňa	Ziar nad Hronom	●				●				108		
20	Dolné Trhovište	Trnava	●								115		
21	Dolný Kubín	Dolný Kubín			●	●	●				52		
22	Dolný Kubín, časť Mokrad	Dolný Kubín				●					52		
23	Dolný Lopašov	Trnava							●		75		
24	Domašovce	Spišská Nová Ves							●	●	67		
25	Drahňov	Trebišov		●							48		
26	Gánovce	Poprad	●	●							102		

Poradové číslo	Obec /lokalita/	Okres	Datovanie lokalít, objektov, nálezov								Príspevok na strane		
			doba		stredovek								
			paleolit a mezolit	neolit	eneolit	bronzová	halštatská	laténska	rimská a stáhovania národov	6.-8. storočie	9. storočie	10.-12. storočie	13.-16. storočie
27	Gemerský Sad, časť Nováčany	Rožňava								●	●		47
28	Hontianske Moravce	Zvolen									●		78
29	Hôrka	Poprad									●	●	65, 78
30	Hôrka, časť Ondrej	Poprad	●								●		65, 74
31	Horná Streda	Trenčín			●								104
32	Horný Vadičov	Čadca			●								130
33	Hrčel	Trebišov	●										28
34	Humenné	Humenné		●									129
35	Choča	Nitra			●						●		120
36	Ilija	Ziar nad Hronom			●						●		62, 142
37	Ipelský Sokolec	Levice			●								105, 134
38	Iža	Komárno			●			●			●		78, 83, 134
39	Jakubovany	Prešov			●								134
40	Jánovce	Poprad	●										65
41	Javorina	Poprad									●		79
42	Jelšovce	Nitra	●	●	●		●			●	●	●	33
43	Kašov	Trebišov	●	●									27, 28
44	Kežmarok	Poprad		pravek	●			●		●	●	●	65, 79, 122
45	Kežmarok, časť Ľubica	Poprad				●					●		65
46	Kočín	Trnava	●	●									62, 94
47	Kočovce	Trenčín			●								96
48	Komárno	Komárno							●				136
49	Koplotovce	Trnava	●	●							●		25
50	Košice	Košice-mesto									●	●	41
51	Kremnica	Žiar nad Hronom									●	●	45
52	Kremnica, časť Kremnické Bane	Žiar nad Hronom									●	●	50
53	Kyjatice	Rimavská Sobota									●	●	80
54	Lakšárska Nová Ves	Senica							●	●			135
55	Lapáš, časť neudaná	Nitra	●			●					●		120
56	Lazisko	Liptovský Mikuláš			●	●	●	●					111
57	Lednické Rovne	Považská Bystrica			●								96
58	Lefantovce, časť Dolné Lefantovce	Nitra							●				113

Poradové číslo	Obec /lokalita/	Okres	Datovanie lokalít, objektov, nálezov							Príspevok na strane	
			paleolit a mezolit		doba	stredovek					
			neolit	eneolit		bronzová	halštatská	laténska	římska a stahovania národotv.		
59	Letanovce	Spišská Nová Ves								80, 121, 123	
60	Levice	Levice	●							131	
61	Levoča	Spišská Nová Ves	?	●						71	
62	Likavka	Liptovský Mikuláš			●	●				91	
63	Liptovská Sielnica	Liptovský Mikuláš			●	●				110	
64	Lopušné Pažite	Čadca			●	●				130	
65	Ludanice, časť Mýtna	Topoľčany		●			●	●			
	Nová Ves									33, 62	
66	Majcichov	Trnava		●						99	
67	Malé Raškovce	Michalovce	●							140	
68	Mariánka	Bratislava-vidieck		●						107	
69	Medzany	Prešov	●							62, 75	
70	Melčice-Lieskové, časť Zemianske Lieskové	Trenčín			●					97	
71	Mlynica	Poprad		●						65	
72	Moravany nad Váhom, časť Ducové	Trnava	●	●						25, 80	
73	Moravany nad Váhom, časť Hubina	Trnava		●						76	
74	Mužla, časť Čenkov	Nové Zámky	●	●						49	
75	Nedanovce	Topoľčany		●						118	
76	Nevidzany	Nitra	●			●				34, 81	
77	Nitra, časť Dolné Krškany	Nitra	●							50	
78	Nitra, časť Staré Mesto	Nitra								53	
79	Nitra, časť Zobor	Nitra		●						114	
80	Nitra, časť neudaná	Nitra			●					38, 63, 81	
81	Nižná	Dolný Kubín			●					52	
82	Nižná Myšľa	Košice-vidieck		●						102	
83	Nová Dedinka, časť Nová Ves pri Dunaji	Bratislava-vidieck			●	●				47	
84	Nová Ves nad Žitavou	Nitra								121	
85	Nové Zámky	Nové Zámky	●		●					87	
86	Novosad	Trebišov					●			58	

Poradové číslo	Obec /lokalita/	Okres	Datovanie lokalít, objektov, nálezov									Príspevok na strane				
			paleolit a mezolit		neolit		bronzová		halštatská		laténska		rímska a stahovania národotv.		doba	stredovek
			neolit	eneolit	neolit	eneolit	bronzová	halštatská	laténska	rímska a stahovania národotv.	6.-8. storočie	9. storočie	10.-12. storočie	13.-16. storočie	novovek	
87	Omšenie	Trenčín	●												97	
88	Oravská Polhora	Dolný Kubín												●	52	
89	Oreské	Senica		●											116	
90	Ostrov	Trnava	●	●										●	25	
91	Ostrovany	Prešov			●	●	●	●	●	●					81, 86	
92	Partizánske	Topoľčany			●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	81, 117, 134, 139	
93	Partizánske, časť Malé Uherce	Topoľčany		●	●										114	
94	Patince	Komárno		●								●			54	
95	Piešťany	Trnava										●	●	●	25	
96	Piešťany, časť Banka	Trnava		●				●				●	●		25	
97	Pobedim	Trenčín							●	●	●				26, 106	
98	Podbiel	Dolný Kubín					●	●							52	
99	Pohranice	Nitra													121	
100	Poprad, časť Stráže pod Tatrami	Poprad													65	
101	Považany, časť Vieska	Trenčín													128	
102	Prešov	Prešov											●		75	
103	Radošovce, časť Vieska	Senica		●	●	●	●								42, 43, 116	
104	Ratnovce	Trnava													26	
105	Rozložná	Rožňava													81	
106	Rudinka	Čadca							●	●					131	
107	Sedliská, časť Podčičva	Vranov nad Topľou			●	●									73	
108	Sered	Galanta													134	
109	Sihelné	Dolný Kubín										?			52	
110	Slažany, časť Horné Slažany	Nitra	●	●			●				●				119	
111	Sliač, časť Rybáre	Zvolen										●			88	
112	Slovenský Grob	Bratislava-vidiek		●	●										89	
113	Smolnícka Huta	Spišská Nová Ves										●	●		67	
114	Smolník	Spišská Nová Ves										●			67	
115	Somotor	Trebišov			●				●						56, 60	
116	Spišská Belá	Poprad										●			81	
117	Spišská Nová Ves	Spišská Nová Ves	●	●			●		●	●	●				67	

Poradové číslo	Obec /lokalita/	Okres	Datovanie lokalít, objektov, náleزوv							Príspevok na strane	
			paleolit a mezolit	neolit	eneolit	bronzová	halštatská	laténska	rímska a stáhovania národot	doba	
118	Spišské Podhradie	Spišská Nová Ves		●							68
119	Spišský Stiavnik	Poprad								●	66
120	Spišský Stvrtok	Spišská Nová Ves			●					●	68
121	Stará Turá	Trenčín			●						97
122	Stráne pod Tatrami	Poprad	●			●			●	●	66
123	Stránska	Rimavská Sobota		●							37
124	Stupava	Bratislava-vidiek				●					112, 136
125	Šarišské Michalany	Prešov	●	●							64, 132
126	Šenkvice	Bratislava-vidiek			●						100
127	Štrba	Poprad								●	66
128	Suňava	Poprad								●	101
129	Tesárske Mlyňany, časť Tesáre nad Zitavou	Nitra	●						●		120
130	Trebišov	Trebišov				●				●	57, 59
131	Trenčín	Trenčín	●	●	●	●	●	●	●	●	98, 99
132	Trnava	Trnava								●	37
133	Udiča	Považská Bystrica	●	●							90
134	Včelince	Rimavská Sobota	●	●						●	46, 81
135	Veľká Lomnica	Poprad	●								101
136	Veľká Lúka	Zvolen					●				88
137	Veľké Kostoľany	Trnava			●						115
138	Veľké Pole	Ziar nad Hronom			●						140
139	Veľký Klíž, časť Ješkova Ves	Topoľčany	●	●							141
140	Veselé	Trnava	●								62, 96
141	Vikartovce	Poprad							●	●	66
142	Vištuk	Bratislava-vidiek	●	●	●	●	●		●		32
143	Vlková	Poprad							●	●	66
144	Vrbové	Trnava	●	●	●						115
145	Vyšný Kubín	Dolný Kubín			●	●	●	●	●		53, 108
146	Záhor	Michalovce								●	56
147	Zemplín	Trebišov		●							55
148	Zemplínske Hradište	Trebišov	●	●					●		57, 59

Poradové číslo	Obec /lokalita/	Okres	Datovanie lokalít, objektov, nálezov									Príspevok na strane	
			doba		stredovek								
			paleolit a mezolit	neolit	eneolit	bronzová	halštatská	laténska	rímska a stahovania národov	6.-8. storocie	9. storocie	10.-12. storocie	13.-16. storocie
149	Zehra, časť Hodkovce	Spišská Nová Ves											● ● 68
150	Zeliezovce	Levice											● 81
151	Zilina, časť Strážov	Zilina				●	●						91
152	Zitavce	Nitra		●			●				●		121

NOVÉ NÁLEZY NA POVAZÍ

Róbert Bača

Regionálny prieskum okolia Piešťan /okr. Trnava/, terás Váhu a Dudváhu, dokumentácia súkromných zbierok, uloženie nálezov: BM v Piešťanoch, MUDr. G. Horváth, MUDr. P. Kunic, Ing. Š. Mego.

Borovce /okr. Trnava/

Pozemok J. Urbana /35-32-17, 1 : 10 000, 404 : 65 mm/, hrnček, v. 6,5 cm, Ø ústia 5,6 cm, Ø dna 3 cm /obr. 1: 2/, staršia doba bronzová.

Pozemok F. Treskoňa /35-32-17, 1 : 10 000, 404 : 57 mm/, bronzová sekera s nízkymi postrannými lištami a vejárovitým ostrím, dĺ. 7,7 cm, max. hr. 1,3 cm, š. ostriá 3,1 cm /obr. 1: 1/, staršia doba bronzová. Z tejto polohy známy aj hrob maďarskej kultúry /Točík, A. 1979: Výčapy-Opatovce a ďalšie pohrebiská zo staršej doby bronzovej na juhozápadnom Slovensku. Nitra, s. 53; nález. správa AÚ SAV 6523/.

Koplotovce /okr. Trnava/

Pozemok Š. Mega /35-34-08, 1 : 10 000, 431 : 32 mm/, kamenný sekeronlat mandľovitého tvaru, dĺ. 12 cm, š. 5,7 cm, hr. 2 cm, Ø otvoru 2,3 cm /obr. 1: 4/, neolit, resp. eneolit; nález medených mincí v nádobe, 18. stor.

Moravany nad Váhom, časť Ducové /okr. Trnava/

Kostolec /35-32-09, 1 : 10 000, 438 : 291 mm/, bronzový kosák s rukoväťou a bočným trňom. Na rukováti 3 presekávané rebrá, vonkajšie predĺžené k vrcholovej časti, dĺ. /od základne po hrot/ 18,7 cm, š. 4,2 cm, hr. 0,6 cm, mladšia doba bronzová, BD-HA₁.

Pri kaplnke /35-32-09, 1 : 10 000, 463 : 233 mm/, kamenný sekeronlat, na 1 strane fazetovaný, dĺ. 9 cm, hr. 2,5 cm, Ø otvoru 1,6 cm, eneolit.

Ostrov /okr. Trnava/

Pole Stráne-Zábranie pri obecnom /35-32-07, 1 : 10 000, 310 : 165 mm/, nájdené ďalšie fragmenty neolitickej /želiezovská skupina/, eneolitickej /badenská kultúra, bošácka skupina?/ a stredovekej keramiky /12.-13. stor./. /Doterajšie nálezy z lokality pozri Pichlerová, M. 1986: Povrchový zber v obci Ostrov. In: Archeol. Výsk. a Nál. na Slov. v r. 1985. Nitra, s. 193./

Piesťany /okr. Trnava/

Pozemok P. Tuheľu /35-32-13, 1 : 10 000, 212 : 136 mm/, zničené 3 kostry v natiahnutej polohe, S-J, nedatovateľné.

Rhy na Šrobárovej ul. /35-32-13, 1 : 10 000, 260 : 138 mm/, fragmenty keramiky, 12.-13. stor. až novovek.

Piesťany, časť Bánka /okr. Trnava/

Pole v polohe Horné farské role-Knazovice /35-32-13, 1 : 10 000, 15 : 352 mm/, kamenná sekera /obr. 1: 5/, dĺ. 9,9 cm, š. 3,4 cm, hr. 1,9 cm, neolit.

Východne od obce, Lipina /35-32-19, 1 : 10 000, 375 : 34 mm/, železná troska, nedatovateľné fragmenty keramiky a mazanica, železný nôž s trňom, dĺ. 11,8 cm, š. 2 cm, max. hr. 0,4 cm /obr. 1: 3/, 9.-13. stor.

Pozemok R. Šeba /35-32-13, 1 : 10 000, 98 : 353 mm/, fragmenty keramiky, neolit /mladý stupeň kultúry s mladou lineárhou keramikou/, doba rímska /obr. 2: 1, 2/.

P o b e d i m /okr. Trenčín/

Hradištia /35-32-07, 1 : 10 000, 134 : 73 mm/, 2 železné hrivny, dĺ. 26 a 29 cm, otvory 0,9 x 0,7 a 1,1 x 0,8 cm, max. š. 4,2 a 3,8 cm /obr. 2: 4, 5 - frontálny pohľad/, 8.-9. stor.

R a t n o v c e /okr. Trnava/.

Pozemok Ing. S. Valoviča /35-32-18, 1 : 10 000, 172 : 233 mm/, hrncovitá nádoba, v. 21,5 cm, Ø ústia 15,8 cm, š. 9 cm /obr. 2: 3/, 13. stor.

NEUE FUNDE IM WAAGTAL. Begehung von Piešťany, der Terrassen der Flüsse Waag und Dudváh, Dokumentation der Privatsammlungen, 13 festgestellte Fundstellen /Bez. Trnava und Bez. Trenčín/. Borovce, Bronzeaxt, Töpfchen, Ältere Bronzezeit /Abb. 1: 1, 2/. Koplotovce, Steinhammeraxt, Neolithikum bzw. Äneolithikum /Abb. 1: 4/. Moravany nad Váhom, Teil Ducové, Bronzesichel, BD-HA, Steinhammeraxt, Äneolithikum. Ostrov, Keramik, Neolithikum, Äneolithikum. Piešťany, 3 zerstörte Gräber, undatierbar; Keramik, 12.-13. Jh. bis zur Neuzeit. Piešťany, Teil Banka, Steinaxt, Neolithikum /Abb. 1: 5/, Eisenmesser, 9.-13. Jh., undatierbare Keramikfragmente und Eisenschlacke /Abb. 1: 3/, Keramik, Neolithikum und römische Kaiserzeit /Abb. 2: 1, 2/. Pobedim, 2 Eisenbarren, 8.-9. Jh. /Abb. 2: 4, 5/. Ratnovce, Gefäß, 13. Jh. /Abb. 2: 3/.

НОВЫЕ НАХОДКИ В ПОВАЖЬЕ. Разведки в г. Пьештяни, на террасах рр. Ваг и Дудваг, документация частных коллекций, зафиксировано 13 памятников /р-ны Трнава и Тренчин/. Боровце, бронзовое тесло, горшок, ранний бронзовый век /рис. 1: 1, 2/. Коплотовце, каменный топор-молот, неолит, или же энеолит /рис. 1: 4/. Моравани над Вагом, часть Дуцове, бронзовый серп, BD-HA, каменный топор-молот, энеолит. Остров, керамика, неолит и энеолит. Пьештяни, 3 уничтоженных погребения, недатируемые, керамика, XII-XIII вв. – новый век. Пьештяни, часть Банка, каменный топорик, неолит /рис. 1: 5/, железный ножик, IX-XIII вв., недатируемые фрагменты керамики и железного шлака /рис. 1: 3/, керамика, неолит, римское время /рис. 2: 1, 2/. Победим, 2 железных грифны, VIII-IX вв. /рис. 2: 4, 5/. Ратновце, сосуд, XIII в. /рис. 2: 3/.

ZÁCHRANNÝ VÝSKUM V BOROVCIACH

Róbert Bača - Danica Stašíková - Štukovská

Borovce /okr. Trnava/, Urbanova parcela č. 294 /35-32-17, 1 : 10 000, 404 : 65 mm/, staršia doba bronzová, pohrebisko, záchranný výskum, uloženie nálezov: BM v Piešťanoch.

Intravilán, terasa Dudváhu, súkromné pozemky /záhrada J. Urbana a J. Poturnaya/. Drobnej stavebnou činnosťou narušené 2 kostrové hroby skrčencov, obsahujúce náušnice a džbán maďarskej kultúry. Menšou sondážou v okolí zistený ešte 1 hrob s ľudskými kostami bez anatomického usporiadania a 1 objekt lengyelskej kultúry s množstvom štiepanej industrie a ďalšími nálezmi. Z vrstvy v sondách získané ďalšie nálezy maďarskej kultúry.

RETTUNGSGRABUNG IN BOROVCE. In Borovce /Bez. Trnava/ 3 Skelettgräber der Maďarovce-Kultur und 1 Objekt der Lengyel-Kultur mit zahlreicher Spaltindustrie und anderen Funden untersucht.

ОХРАННЫЕ РАСКОПКИ В С. БОРОВЦЕ. Боровце /р-н Трнава/, раскопаны 3 трупоположения мадяровской культуры и 1 объект ленденельской культуры с многочисленной оббитой индустрией и другими находками.

ĎALŠIA NEOLITICKÁ DIELŇA NA VÝROBU OBSIDIÁNOVEJ INDUSTRIE V KAŠOVE

Ladislav B á n e s z

Kašov /Okr. Trebišov/, Pod sosnami /M-34-128-C-b,a, 1 : 25 000, 8 : 70 mm/, záchranný výskum, bukovohorská kultúra, sídlisko, uloženie nálezov: AÚ SAV v Nitre.

Počas systematického výskumu v Cejkove uskutočnená menšia záchranná akcia pri futbalovom ihrisku v Kašove, kde v hlinisku ľažba ohrozila okraje neolitickej sídliska. Odkrytá plocha 7,3 x 4,5 m s výrazným zoskupením obsidiánovej štiepanej industrie na mieste kruhového pôdorysu s Ø 150 cm. V tesnej blízkosti obsidiánov nájdené črepy, 2 veľké mlynské kamene a zvieracie zuby.

Sústredenie 241 ks obsidiánovej industrie na malej ohraničenej ploche pri- pomína pracovné miesto v nedalekej polohe Kašov-Čepegov I. Pravdepodobne aj tu objavená dielňa na výrobu obsidiánovej industrie v rámci sídliska bukovohorskej kultúry.

WEITERE NEOLITHISCHE WERKSTATT ZUR HERSTELLUNG VON OBSIDIANINDUSTRIE BEI KAŠOV. Beim Fußballspielplatz in Kašov /Bez. Trebišov/ die Reste einer neolithischen Werkstatt zur Herstellung von Obsidianartefakten in Form einer Anhäufung des Produktionsabfalls abgedeckt. Auf einer kreisförmigen Fläche von 150 cm Durchmesser 241 Obsidiane gefunden. Scherben und Tierknochen in der Umgebung zeugen von einer Siedlung der Bükk Kultur.

НОВЫЙ НЕОЛИТИЧЕСКИЙ АТЕЛЬЕ ДЛЯ ПРОИЗВОДСТВА АРТЕФАКТОВ ИЗ ОБСИДИАНА У С. КАШОВ. У футбольной площадки в с. Кашов /р-н Требишов/ вскрыты остатки неолитического ателье для производства артефактов из обсидиана в виде накопленных производственных отбросов. На круговой площади диаметром в 150 см обнаружен 241 обсидиан. Черепки и кости животных вокруг рабочего места свидетельствуют о поселении буковогорской культуры.

PRIEŠKUM SEVERNÝCH VÝBEŽKOV ZEMPLÍNSKÝCH VRCHOV

Ladislav Bánesz

Regionálny prieskum v okrese Trebišov, zameraný na zistenie sídlisk z neskoro paleolitu a doplnenie nálezových fondov na severných výbežkoch Zemplínskych vrchov, uloženie nálezov: AÚ SAV v Nitre.

Hrčel /okr. Trebišov/

Ca 300 m južne od obce v okolí kóty 174,2, poloha Pivničky /M-34-128-A-d, 1 : 25 000, 176 : 293 mm/. Výrazná vyvýšenina s povrchovými nálezmi štiepanej kamennej industrie z neskoroého gravettienu.

Kašov /okr. Trebišov/

Cepegov I, mierna vyvýšenina juhozápadne od obce /M-34-128-c-b,a, 1 : 25 000, 51 : 64 mm/. V priestoroch záchranného výskumu v r. 1985 ďalšie nálezy štiepanej obsidiálovej industrie z povrchového zberu /118 ks/, patriace pravdepodobne k nálezom z dielne bukovohorskej kultúry na výrobu obsidiánových artefaktov.

Povrahy /miestny názov Porvazy-Kötelek/, 200 m severne od obce /M-34-128-B-b,a, 1 : 25 000, 37 : 27 mm/, povrchový nález limnokvarcitového hranového rydla na šikmo retušovanom ústepe a jednozákladňového hranolovitého jadra z limnokvarcitu, gravettien.

Ca 1 km juhovýchodne od obce, 200 m severne od kóty 175,5 /M-34-128-B-a, 1 : 25 000, 360 : 75 mm/, povrchový zber štiepanej industrie z obsidiánu a limnokvarcitu, gravettien.

Cejkov /okr. Trebišov/

Cejkov III, severne od obce medzi Tokajským vrchom a hradskou /M-34-128-D-a, 1 : 25 000, 334 : 90 mm/, malá vyvýšenina, obsidiánová industria, gravettien.

Cejkov V, medzi obcou Cejkov a Kašov ca 300 m severne od kóty 209,3 /M-34-128-D-a, 1 : 25 000, 368 : 107 mm/, mierna vyvýšenina, obsidiánová hluza z povrchového zberu, gravettien?

Vlčia hora, ca 1 km severozápadne od obce na severozápadnom svahu výraznej terénnnej vyvýšeniny zv. Vlčia hora /prv Farkastetö/, kóta 256,8 /M-34-128-D-a, 1 : 25 000, 358 : 111 mm/, zo zberu obsidiánová hluza a odštepký, gravettien?

BEGEHUNG DER NORDLICHEN AUSLÄUFER DER ZEMPLINER HÜGELN. Geländebegehung im Bezirk Trebišov. Hrčel, Lage Pivničky: Spät-Gravettien. Kašov, Lage Čepegov I: Obsidiane aus einer neolithischen Werkstatt. Kašov, Lage Povrahy: Stichel und Nukleus, Gravettien. Kašov, Kataster: Obsidian und Limnoquarzit, Gravettien. Cejkov III: Obsidian, Gravettien. Cejkov V: Obsidian, Gravettien? Cejkov, Lage Vlčia hora: Obsidian, Gravettien. Alles Funde aus der Oberflächenbesichtigung.

РАЗВЕДКИ СЕВЕРНЫХ ОТРОГОВ ЗЕМПЛИНСКИХ ГОР. Разведки в р-не Требишов. Грчель, урочище Пивнички: поздний граветт. Кашов, урочище Чепегов I: обсидианы из неолитического ателье. Кашов, урочище Повразы: резец и ядро, граветт. Кашов, кадастров: обсидиан и лимнокварцит, граветт. Цейков III: обсидиан, граветт. Цейков V: обсидиан, граветт? Цейков, урочище Влчья гора: обсидиан, граветт. Все находки обнаружены сбором на поверхности.

VÝSKUMY V OKOLÍ CEJKOVA

Ladislav B á n e s z

Cejkov /okr. Trebišov/, systematický a predstihový výskum, zameraný na dokreslenie stratigrafickej pozície mladého gravettienu v okolí Cejkova na východnom Slovensku, uloženie nálezov: AU SAV v Nitre.

Cejkov I, asi 2 km severne od obce, Tokajský vrch /M-34-128-D-a, 1 : 25 000, 323 : 85 mm/, mladý paleolit /gravettien/, sídlisko, systematický výskum.

Výrazný kopec v nadmor. v. 160 m. Odkryté 3 sondy s celkovou plochou 38 m². Upresnená stratigrafická pozícia mladého a neskorého gravettienu v najmladšej spraši. Prevaha obsidiánovej štiepanej industrie, kopáčovitý nástroj z parohoviny, zvyšky ohniska.

Doba laténska, pohrebisko, povrchovým prieskumom získané črepy a železný meč.

Cejkov II, severozápadne od Lagaškutky /M-34-128-D-a, 1 : 25 000, 355 : 95 mm/, neskorý gravettien, predstihový výskum, sídlisko.

Mierna vyvýšenina patriaca k severným a západným svahom Vlčej hory /Farkastetó/ západne od potoka Lagaš. Sondou odkrytá plocha 2 x 2 m s nálezmi drobného hrotu typu des Vachons a la Gravette v iniciálnej hnedozemi, hľ. 40 cm.

Cejkov IV, severozápadne od polohy Cejkov II /M-34-128-D-a, 1 : 25 000, 364 : 88 mm/, gravettien, neolit, sídlisko, predstihový výskum.

Vyvýšenina na severozápadnom svahu Vlčej hory. Sonda do hľ. 210 cm na spodku s polohami drevných uhlíkov z pravdepodobného ohniska. Nálezy kamennej industrie získané na povrchu.

Cejkov IV, Rada /M-34-128-D-a, 1 : 25 000, 358 : 90 mm/, neskorý paleolit /gravettien/, kultúra Gáva.

Mierna vyvýšenina medzi kótami 175,5 a 161. Sonda 3 x 2 m do hľ. 300 cm.

Neskorogravettienske nálezy štiepanej kamennej industrie z iniciálnej hnedozeme v hľ. 90 cm a na povrchu terénu. Od hľ. 218-280 cm súvislé vrstvičky ohnísk pod sebou, bez nálezov.

Pod ornicou malá jama z neskorej doby bronzovej s keramikou kultúry Gáva.

GRABUNGEN IN DER UMGEBUNG VON CEJKOV. Die Ergebnisse in der Umgebung von Cejkov - die Lagen Cejkov I, II, IV, VI /Bez. Trebišov/ präzisierten die Position des Jung- und Spät-Gravettiens an die Neige der letzten Phase der Würm-Eiszeit. In der jüngsten Lößschicht fixierte Positionen des Jung-Gravettiens in der Zeit von Würm 3 /Cejkov I/ und in den Lagen Cejkov II und VI auch in der auf den Lößschichten des jüngsten Würms entstandenen initialen Braunerde. Außerdem in Cejkov I auf der Oberfläche Spuren von latènezeitlichen Gräbern und in der Lage Cejkov VI Spuren einer spätbronzezeitlichen Siedlung /Gáva-Kultur/ festgestellt.

РАСКОПКИ В ОКРЕСТНОСТЯХ С. ЦЕЙКОВ. Результаты в окрестностях с. Цейков - урочища I, II, IV, VI /р-н Требишов/ уточнили позицию позднего и финального граветта в конце последней фазы вюрмского оледнения. В позднейшем лессе фиксирован поздний граветт в период вюрма 3 /Цейков I/ и в урочище Цейков II и VI также в инициальном буроземе, возникшем на лессах самого позднего вюрма. Кроме того в Цейкове I на поверхности обнаружены следы погребений латенского периода и в урочище Цейков VI следы поселения конца бронзового века /культура Гава/.

STREDOPALEOLITICKÁ DIELŇA V BANSKOM 1

Juraj Bárta

Banské /okr. Vranov nad Topľou/, lokalita Banské 1, Zádelnica /M-34-116-A-c, 1 : 25 000, 171 : 370 mm/, stredný paleolit, prieskum, uloženie nálezov: AÚ SAV v Nitre.

Nad severozápadnou časťou obce na miernom svahu Zádelnice v úpätnej časti medzi kótami 519 a 469 v stredovej horizontálnej časti role prírodný výskyt zlomkov pestrofarebného limnokvarcitu, medzi nimi rozličné úštepy, archaické štiepané artefakty v podobe stredopaleolitických driapadiel rozličných typov, ako aj vrtákovitých, rydlovitých či škrabadlovitých nástrojov. Prevaha makrolitickej nástrojov s výrazným bulbusom, niekedy aj s fazetovanou bázou či zúbkovanými úštepmi zatiaľ sťahuje bližšie jednoznačné zaradenie tohto typologicky pestrého nálezového celku k bližšie určenej fácií stredného paleolitu. V súvise s miestnym zdrojom limnokvarcitu s početným výskytom jadier viacerých variet je tu pravdepodobne dielňa podmienená lokálnym zdrojom vhodnej štiepateľnej silicitovej suroviny.

MITTELPALÄOLITHISCHE WERKSTATT IN BANSKÉ 1. Bei der Geländebegehung in Banské /Bez. Vranov nad Topľou/ am Ort des Vorkommens von buntem Limnoquarzit in der Lage Zádelnica /Lokalität Banské 1/ eine Werkstatt festgestellt. Außer verschiedenen, manchmal auch gezähnten Absplissen wurden daraus verschiedene Nuklei, Schaber und andere Artefakte hergestellt - ein deutliches Zeichen des mittleren Paläolithikums.

СРЕДНЕПАЛЕОЛИТИЧЕСКИЙ АТЕЛЬЕ НА МЕСТОНАХОЖДЕНИИ БАНСКЕ 1. Разведками в с. Банске /р-н Вранов над Топльоу/ в месте природного наличия многоцветного лимнокварцита в урочище Задельница /местонахождение Банске 1/ обнаружен ателье. Кроме различных, иногда зубчатых отщепов обнаружены различные ядра, скребки и другие характерные для среднего палеолита артефакты.

STREDOPALEOLITICKÝ PĀSTNÝ KLIN Z BANSKÉHO 2

Juraj Bárta

Banské /okr. Vranov nad Topľou/, lokalita Banské 2, potok Olšava /M-34-116-A-c, 1 : 25 000, 102 : 307 mm/, stredný paleolit, prieskum, uloženie nálezov: AÚ SAV v Nitre.

Na SV od obce vo výraznom pravotočivom hlbokom meandre potoka Olšava, smerujúcim na V a JV, medzi kótami 272 a 257 na obidvoch štrkových brehoch zber ojedinelých artefaktov z limnokvarcitu bez stôp výrazného transportu. Zastúpené menej výrazné driapadlá a retušované úštepy; medzi nimi nájdený aj srdcovitý pāstný klin z okruhu stredného paleolitu, druhý nález tohto druhu na východnom Slovensku.

MITTELPALÄOLITHISCHER FAUSTKEIL AUS BANSKÉ 2. Geländebegehung in Banské /Bez. Vranov nad Topľou/ auf der Fundstelle Banské 2 im Mäander des Olšava-Baches an beiden Lößufern. Lese von vereinzelten Limnoquarzit-Artefakten - Schabern und retuschierten Absplissen, darunter auch ein herzförmiger Faustkeil aus dem Kreis des mittleren Paläolithikums gefunden.

СРЕДНЕПАЛЕОЛИТИЧЕСКОЕ РУЧНОЕ РУБИЛО НА МЕСТОНАХОЖДЕНИИ БАНСКЕ 2. Разведки в с. Банске /р-н Вранов над Топльоу/ на местонахождении Банске 2 в меандре ручья Олшава на обоих берегах с галькой. Сбор единичных артефактов из лимно-кварцита - скребков и отщепов с ретушью, среди них также сердцевидное ручное рубило среднего палеолита.

PRIEŠKUM A ZÁCHRANNÝ VÝSKUM V BÁHONI A VIŠTUKU

Juraj Bartík - Ján Štrbík

Báhoň /okr. Bratislava-vidiek/

Prieskum a záchranný výskum na brehoch Vištuckého potoka, uloženie nálezov:
AÚ SNM v Bratislave.

Severne od cesty Báhoň - Blatné /M-45-11-07, 1 : 10 000, 105 : 158 mm/. Na zrieglovanej ploche vinohradu nájdená rekonštruovaná nádoba /obr. 3: 10/ a prepálené kosti. Pohrebisko zo včasnoslovanského obdobia?

Vyvýšenina južne od polnej cesty do Kaplinej /M-45-11-07, 1 : 10 000, 118 : 134 mm/. Preskúmaná plocha ca 110 m².

Neskôrý neolit, hrob v zásobnej jame.

Eneolit, hlinisko badenskej kultúry.

Stredodunajská mohylová kultúra, sídlisková vrstva.

Stavenisko vodnej nádrže /M-45-11-07, 1 : 10 000, 132 : 72 mm/. Preskúmaný hrob z 5. stor., porušený bagrovaním.

Medzi Vištuckým potokom a železničnou traťou /M-45-11-07, 1 : 10 000, 158 : 25 mm/. V svahu potoka prepálená mazanica a keramika z 10.-11. stor. /obr. 3: 9, 11/, ojedinelé laténske črepy.

Pravobrežná sprášová stena nad Vištuckým potokom /M-45-11-02, 1 : 10 000, 167 : 378 mm/. Odkrytá časť germánskej polozemnice. V okolí zozbieraná početná germánska a provinciálna keramika.

Svah na pravom brehu Vištuckého potoka /M-45-11-02, 1 : 10 000, 192 : 346 mm/, stavba vodojemu globus.

14.-16. stor., obilná jama, mazanica, keramika.

3 kostry bez sprievodných nálezov, porušené pri hĺbení základov, 1 z nich uložená v skrčenej polohe.

V blízkom okolí rozoraný objekt stredodunajskej mohylovej kultúry /obr. 3: 1-3/ a objekt z doby laténskej.

Pravobrežná sprášová stena nad Vištuckým potokom /M-45-11-02, 1 : 10 000, 222 : 299 mm/. Odkrytý narušený objekt badenskej kultúry /obr. 3: 8/.

Pravobrežná sprášová stena /M-45-11-02, 1 : 10 000, 226 : 296 mm/. V profile narušená vrstva lengyelskej kultúry s maľovanou keramikou /obr. 3: 4, 5, 7/.

Pravobrežná sprašová stena /M-45-11-02, 1 : 10 000, 230 : 293 mm/, odkrytý zvyšok bolerázskeho objektu.

Pravobrežná sprašová stena /M-45-11-02, 1 : 10 000, 232 : 290 mm/. V stene pozorovateľné súvrstvie, hrubé 2,5 m, s keramikou z LB-LC a HC-HD.

Pravobrežná sprašová stena /M-45-11-02, 1 : 10 000, 234 : 286 mm/. Odkrytý zvyšok objektu čačianskej kultúry /obr. 4: 8-12/.

Svah nad pravým brehom Vištuckého potoka /M-45-11-02, 1 : 10 000, 307 : 258 mm/. Nálezy želiezovskej keramiky, obsidián.

V i š t u k /okr. Bratislava-vidiek/

Prieskum na brehoch Vištuckého potoka, uloženie nálezov: AÚ SNM v Bratislave.

Svah nad ľavým brehom Vištuckého potoka /M-45-11-02, 1 : 10 000, 302 : 186 mm/. Nálezy keramiky z 10.-11. stor.

Svah nad pravým brehom vodnej nádrže /M-45-11-01, 1 : 10 000, 128 : 122 mm/. Málopočetné nálezy keramiky z doby bronzovej - čačianska kultúra?

Svah nad pravým brehom vodnej nádrže /M-45-11-01, 1 : 10 000, 147 : 98 mm/. Množstvo badenskej keramiky a keramiky zdobenej brázdeným vpichom /obr. 4: 6, 7/. Ojedinelé črepy stredodunajskej mohylovej kultúry /obr. 4: 4/ a črepy z doby rímskej.

Svah nad pravým brehom vodnej nádrže /M-45-11-01, 1 : 10 000, 160 : 103 mm/. Keramika z doby laténskej.

Svah nad ústím potoka do vodnej nádrže /M-45-11-01, 1 : 10 000, 203 : 70 mm/. Sídlisko z mladšej doby rímskej /obr. 4: 1-3, 5/.

GELÄNDEBEGEHUNG UND RETTUNGSGRABUNG IN BÄHON UND VIŠTUK. Báhoň /Bez. Bratislava-Land/, Geländebegehung und Rettungsgrabung an den Ufern des Baches Vištucký potok. 10 Lagen mit Siedlungsfunden aus dem Neolithikum /Želiezovce-Gruppe, Lengyel-Kultur - Abb. 3: 4-7/, Äneolithikum /Badener Kultur - Abb. 3: 8/, Bronzezeit /Mitteldanubische Hügelgräberkultur - Abb. 3: 1-3/, Čaka-Kultur - Abb. 4: 8-12/, jüngerer Hallstattzeit, Latènezeit, römischer Kaiserzeit und aus dem 10.-16. Jh. /Abb. 3: 9, 11/ festgestellt. Grabfunde aus dem späten Neolithikum, aus der Spätkaiserzeit /Abb. 3: 10/ und aus dem 5. Jh. Vištuk /Bez. Bratislava-Land/, Geländebegehung an den Ufern des Baches Vištucký potok. Siedlungsfunde aus dem Äneolithikum /Badener Kultur/ und Furchenstichkeramik - Abb. 4: 6, 7/, aus der Bronzezeit /Mitteldanubische Hügelgräberkultur - Abb. 4: 4, Čaka-Kultur/, aus der Latènezeit, römischen Kaiserzeit /4: 1-3, 5/ und aus dem 10.-11. Jh.

РАЗВЕДКИ И ОХРАННЫЕ РАСКОПКИ В СС. БАГОНЬ И ВИШТУК. Багонь /р-н Братислава-видье/, разведки и охранные раскопки на берегах Виштукского ручья. Обнаружены 10 местонахождений с находками поселения неолита /жельезовская группа, лендельская культура - рис. 3: 4-7/, энеолита /баденская культура - рис. 3: 8/; бронзового века /среднедунайская культура курганных погребений - рис. 3: 1-3, культура Чака - рис. 4: 8-12, позднего гальштата, латенского периода, римского времени и X-XVI вв. /рис. 3: 9, 11/. Находки погребений позднего неолита, позднеримского времени /рис. 3: 10/ и V в. Виштук /р-н Братислава-видье/, раскопки на берегах Виштукского ручья. Находки поселения энеолита /баденская культура/ и керамика украшена бороздчатым наколом - рис. 4: 6, 7/, бронзового века /среднедунайская культура курганных погребений - рис. 4: 4, культура Чака/, периода латена, римского времени /4: 1-3, 5/ и X-XI вв.

PIATA SEZÓNA ZÁCHRANNÉHO VÝSKUMU V LUDANICIACH, ČASTI MÝTNA NOVÁ VES

Jozef Bátor a

Ludanice, časť Mýtna Nová Ves /okr. Topoľčany/, záhrada D. Gerháta, S. Baráta a I. Kapustu /M-34-121-C, 1 : 50 000, 209 : 58 mm/, záchranný výskum, ťažisko nitrianska skupina a čačianska kultúra, uloženie nálezov: AÚ SAV v Nitre.

Pravá, asi 3 m vysoká terasa rieky Nitry, nadmor. v. 157 m, Podunajská pahorkatina /Stredonitrianska niva/. Výstavba nových domov a hlboká orba, preskúmaná plocha 800 m².

Nitrianska skupina, pohrebisko, preskúmaných ďalších 73 hrobov, časť z nich patriaca do najstaršej fázy a časť do nitriansko-únētickej fázy nitrianskej skupiny. Významný nález hrobov so stopami kolovej konštrukcie v rohoch jamy a so stopami vydrevenia bočných stien. Spôsob úpravy, ako i výbava pochovaných poukazujú na pochovanie jedincov s významným spoločenským postavením. Pokračovanie pohrebiska smerom na S a J.

Čačianska kultúra, sídlisko, preskúmaných ďalších 12 objektov, exploračných, zásobných a kolových jám, získané poznatky o vnútornej štruktúre osád z mladšej doby bronzovej.

Z mladších období doložené osídlenie z doby slovanskej. Ojedinelý nález sídliskového objektu pražského typu.

DIE FÜNFTE SAISON DER RETTUNGSGRABUNG IN LUDANICE, TEIL MÝTNA NOVÁ VES.

Fundstelle in Privatgärten auf der rechten Terrasse des Nitra-Flusses in der Gemeinde Ludanice, Teil Mýtna Nová Ves /Bez. Topoľčany/. Auf der gefährdeten Fläche wurden weitere 73 Gräber untersucht, ein Teil von ihnen aus der ältesten Phase und ein Teil aus der Nitra-Aunjetitz-Phase der Nitra-Gruppe, 12 Objekte der Čaka-Kultur und 1 des Prager Typs.

ПЯТЫЙ СЕЗОН ОХРАННЫХ РАСКОПОК В С. ЛУДАНИЦЕ, ЧАСТЬ МИТНА НОВА ВЕС. Место-нахождение – огороды на правой террасе реки Нитра в с. Луданице, часть Митна Нова Вес /р-н Топольчани/. На находящейся в опасности площади прослежено новых 73 погребения, часть раннейшей фазы и часть нитранско-унетицкой фазы нитранской группы, 12 объектов культуры Чака и 1 пражского типа.

ZÁVEREČNÁ SEZÓNA ZÁCHRANNÉHO VÝSKUMU V JELŠOVCIACH

Jozef Bátor a

Jelšovce /okr. Nitra/, hospodársky dvor JRD /M-34-121-C, 1 : 50 000, 269-257 mm/, záchranný výskum, ťažisko staršia doba bronzová a eneolit, uloženie nálezov: AÚ SAV v Nitre.

Pravá, asi 2,5 m vysoká terasa rieky Nitry, nadmor. v. 150 m, Podunajská pahorkatina /Stredonitrianska niva/. Výstavba hospodárskych objektov JRD, preskúmaná plocha 5000 m² /celkovo od r. 1982 preskúmaná plocha 35 000 m²/.

Staršia doba bronzová, pohrebisko, preskúmaných ďalších 58 hrobov, prevažná časť nitrianskej skupiny /celkový počet hrobov 631/, menšia časť únētickej a maďarovskej kultúry. Asi polovica hrobov bez nálezov. Zachytený východný, severozápadný a západný okraj pohrebiska.

Neolit, sídliskový objekt želiezovskej skupiny, hrob v objekte želiezovskej skupiny.

Eneolit, sídlisko ludanickej skupiny, preskúmané ďalšie dlhé chaty a zásobné jamy. Odkryté sídliskové objekty ľudu kultúry s kanelovanou keramikou, obsahujúce v 5 prípadoch celé kostry hovädzieho dobytka, v 1 prípade kostry 2 ošípaných a hromadný hrob 13 jedincov.

Z mladších období preskúmané objekty čačianskej a lužickej kultúry, z doby laténskej, veľkomoravského obdobia a 12. a 13. stor.

V r. 1987 preskúmaných 45 objektov, celkový počet sídliskových objektov 571.

SCHLUSSAISON DER RETTUNGSGRABUNG IN JELŠOVCE. Fundstelle auf der rechten Terrasse des Nitra-Flusses in Jelšovce /Bez. Nitra/. Auf dem Baugrund weitere 58 Gräber untersucht, der überwiegende Teil der Nitra-Gruppe, der kleinere Teil der Aunjetitzer und Maďarovce Kultur angehörend. Die Gesamtzahl der Gräber 631. Weitere 45 untersuchte Objekte zeugen von Besiedlung der Träger der Želiezovce- und Ludanice-Gruppe, der Kultur mit kannelierter Keramik, der Kosihy-Čaka-Gruppe, der Čaka-Kultur, in der Latènezeit, im 9. und 12.-13. Jh. Die Gesamtzahl der Objekte 571.

ПОСЛЕДНИЙ СЕЗОН ОХРАННЫХ РАСКОПОК В С. ЕЛШОВЦЕ. Памятник на правой террасе реки Нитры в с. Елшовце /р-н Нитра/. На площади стройки прослежены новых 58 погребений, главным образом нитранской группы, меньшая часть унтицкой и мадяровской культур. Всего 631 погребение. Еще 45 прослеженных объектов, свидетельствующих о поселении жельезовской и луданицкой групп, культуры каннелированной керамики, группы Косиги-Чака, культуры Чака, латена, IX и XII-XIII вв. Всего 571 объект.

НАЛЕZY Z POVRCHOVÉHO ZBERU V NEVIDZANOCH

Jozef Bátora - Peter Roth

Nevidzany /okr. Nitra/, intravilán /M-34-133-B-b, 1. : 25 000, 367 : 194 mm/, zber, eneolit, mladšia doba rímska a nedatované, uloženie nálezov: MM v Zlatých Moravciach.

Nálezy pri zemných práciach na pozemku F. Šabíka a v jeho okolí:

Mladšia doba rímska - rímska minca Aurelianus /270-275; bližšie Kolníková, E. - Hunka, J., s. 77 v tejto ročenke/. Časť kostenej trojvrstvovej hrebeňa, spájaného železnými nitmi. Výzdoba dvojitým radom drobných bodiek po obvode držadla. Naprieč držadlom nerovnomerná, hranatá vlnovka taktiež z dvojitého radu drobných bodiek, z oboch strán lemovaná 2 vodorovnými radmi drobných bodiek /obr. 5: 3/. Keramika zastúpená črepom z dna rímskoprovinciálnej misky sivej farby s tmavosivým poťahom, okrajovým črepom z misky robenej v rukách, imituju-

cej rímskoprovinciálne prstencové misky /obr. 5: 1/, a časťou prstencovite odsadeného dna z väčšej nádoby vyrobenej v rukách /obr. 5: 4/.

Nedatované, bronzové kovanie v tvare datelinového lístka, pochádzajúce zrejme z konského postroja /prevliečka/, zdobené drobnými rytými krúžkami /obr. 5: 2/.

Nález pri zemných práciach v záhrade P. Záhorca:

Eneolit, časť sekery /obr. 5: 5a-b/.

LESEFUNDE AUS NEVIDZANY. Die Funde bei Erdarbeiten in Nevidzany /Bez. Nitra/ gewonnen. Die Münze Aurelianus aus jüngerer römischer Kaiserzeit /270-275/, der Teil eines dreizeiligen Knochenkammes /Abb. 5: 3/, Scherben von provinzialrömischer Keramik grauer Farbe mit dunkelgrauem Überzug, handgemachte Scherben, davon eine Ringschüsselimitation /Abb. 5: 1, 4/. Ein zeitlich uneingestufter Bronzebeschlag /Abb. 5: 2/ und der Teil einer äneolithischen Axt /Abb. 5: 5a-b/.

НАХОДКИ ПРИ ПОВЕРХНОСТНОМ СБОРЕ В С. НЕВИДЗАНИ. Находки приобретены при на- земных работах в с. Невидзани /р-н Нитра/. Монета Аврелиана старшего римского времени, часть костяного гребешка /рис. 5: 3/, фрагменты провинциально-римской серой керамики с темно серой инкрустацией, фрагменты лепной керамики, в том числе 1 имитация кольцевидной миски /рис. 5: 1, 4/. Бронзовая бляшка временно неопределена /рис. 5: 2/ и часть энеолитического топора /рис. 5: 5a, 5b/.

UKONČENIE VÝSKUMU NA RUDNAYOVOM NÁMESTÍ 3 V BRATISLAVE

Peter Baxa

Bratislava /hlavné mesto SSR/, Rudnayovo nám. 3 /parcela 467/, preventívny zisťovací výskum suterénu meštianskeho domu v rámci prípravy pamiatkovej obnovy objektu, ľažisko doba laténska, uloženie nálezov: AÚ SAV v Nitre.

Juhovýchodný svah 2. a 3. strednej terasy Dunaja, nadmor. v. 142-146 m, pre-skúmaná celková plocha ca 50 m².

Doba laténska /LD/, sídlisko, zistená pravdepodobne dvojitá priekopa. Zlomky keramiky, železných predmetov a zvieracie kosti.

11.-13. stor., sídlisko, kultúrne vrstvy so zlomkami keramiky a zvieracích kostí.

GRABUNGSABSCHLUß AUF DEM RUDNAY-PLATZ 3 IN BRATISLAVA. Präventive Feststellungsgrabung auf der Terrasse der Donau in Bratislava. Latènezeit /LD/, Siedlung, ein vermutlich doppelter Graben festgestellt. Keramikfragmente, Eisengegenstände, Tierknochen. 11.-13. Jh., Siedlung, Kulturschichten mit Keramikfragmenten und Tierknochen.

ЗАВЕРШЕНИЕ ИССЛЕДОВАНИЯ НА ПЛОЩАДИ РУДНАИ № 3 В Г. БРАТИСЛАВА. Предварительные исследование на террасе Дуная в Братиславе. Латенское время /LD/, селище, обнаружен вероятно двойной ров. Обломки керамики, железных предметов и костей животных. XI-XIII вв., селище культурные слои с обломками керамики и костей животных.

VÝSKUM NA NÁLEPKOVEJ ULIČI 24 V BRATISLAVE

Peter Baxa

Bratislava /hlavné mesto SSR/, Nálepkova ul. 24 /parcela 487/, zistovací výskum v suteréne živého objektu, tažisko 14.-15. stor., uloženie nálezov: AÚ SAV v Nitre.

3. stredná terasa Dunaja, nadmor. v. 135 m, preskúmaná celková plocha ca 250 m².

14.-15. stor., sídlisko, preskúmaných 8 objektov - zásobných a odpadových jám. Nálezy: nádoby, duté sklo, žetón, zvieracie kosti a paleobotanický materiál. Možnosť výskumu stredovekého meštianskeho domu a jeho stavebnej parcely s hospodárskou zástavbou.

Eneolit - doba bronzová?/, sídlisko, rozptýlené zlomky keramiky v kultúrnej vrstve.

Doba laténska?/, erózna ryha, zlomky atypickej keramiky a zvieracích kostí.

GRABUNG IN DER NÁLEPKA-GASSE NR. 24 IN BRATISLAVA. Feststellungsgrabung in Bratislava im Kellergeschoß eines bewohnten Objektes. 14.-15. Jh., Siedlung, 8 Objekte - Speicher- und Abfallgruben untersucht. Funde: Gefäße, hohles Glas, Jeton, Tierknochen und paläobotanisches Material. Äneolithikum - Bronzezeit?/, Siedlung, verstreute Keramikfragmente in der Kulturschicht. Latenezeit?/, Erosionsrinne, Fragmente von atypischer Keramik und Tierknochen.

РАЗВЕДКИ НА УЛИЦЕ НАЛЕПКИ № 24 В БРАТИСЛАВЕ. Разведочное исследование в подвальном этаже живого объекта XIV-XV вв., селище, прослеженных 8 объектов - ямы-хранилища и мусорные ямы. Найдены: сосуды, дутое стекло, жетон, кости животных и палеоботанический материал. Энеолит - бронзовый век?/, селище, обломки керамики рассеянные в культурном слое. Латенское время?/, зрозийный желоб, обломки атипичной керамики и костей животных.

ZISTOVACÍ VÝSKUM NA RUDNAYOVOM NÁMESTÍ V BRATISLAVE

Peter Baxa

Bratislava /hlavné mesto SSR/, Rudnayovo nám. /44-241, 1 : 25 000, 180 : 128 mm/, zistovací výskum, 13. stor., sídlisko, uloženie nálezov: AÚ SAV v Nitre.

3. stredná terasa Dunaja, nadmor. v. 138-140 m, preskúmaná celková plocha 20 m². Zistený zahľbený objekt /odpadová jama?/, nádoby, zlomky keramiky, duté sklo, mince, železné predmety a zvieracie kosti.

FESTSTELLUNGSGRABUNG AUF DEM RUDNAY-PLATZ IN BRATISLAVA. Untersuchung einer Siedlung aus dem 13. Jh. auf der Terrasse der Donau in Bratislava. Festgestellt wurde ein eingetieftes Objekt /Abfallgrube?/, Gefäße, Keramikfragmente, hohles Glas, Münzen, Eisengegenstände und Tierknochen.

РАЗВЕДОЧНОЕ ИССЛЕДОВАНИЕ НА ПЛОЩАДИ РУДНАИ В БРАТИСЛАВЕ. Исследование селища XIII в. на террасе Дуная в Братиславе. Определенный углубленный объект /мусорная яма?/, сосуды, фрагменты керамики, дутое стекло, монеты, железные предметы и кости животных.

VÝSKUM NA SVÄTOPLUKOVOM NÁMESTÍ 8-9 V TRNAVE

Peter Baxa - Klára Mészárosová

Trnava /okr. Trnava/, Svätoplukovo nám. 8-9, 13.-18. stor., sídlisko, zistovací výskum v rámci prípravy obnovy objektu, uloženie nálezov: ZsM v Trnave.

Západný svah sprašovej terasy nad potokom Trnávka, odkrytá celková plocha ca 50 m², čiastočne preskúmaná stredoveká stavebná parcela s obytným objektom z tehál, s I. podzemným podlažím so zachovaným kamenným vstupným portálom /15. stor./, výrazné prestavby objektu v 16.-18. stor. Nálezy: zlomky keramiky, nádoby, zlomky železných predmetov, zvieracie kosti.

GRABUNG AUF DEM SVÄTOPLUK-PLATZ NR. 8-9 IN TRNAVA. Feststellungsgrabung im Rahmen der Vorbereitungen zur denkmalpflegerischen Zurichtung eines Objektes in Trnava /Bez. Trnava/. Ein teilweise untersuchter mittelalterlicher Baugrund mit einem Wohnobjekt aus Ziegeln, mit I. Kellergeschoß mit erhaltenem steinernem Portal /15. Jh./. Umbauten des Objektes im 16.-18. Jh. Funde: Keramikfragmente und Bruchstücke von Eisengegenständen, Gefäße, Tierknochen.

ИССЛЕДОВАНИЕ НА ПЛОЩАДИ СВЯТОПОЛКА № 8-9 В Г. ТРНАВА. Разведочное исследование в связи с подготовкой для восстановления в подлинном виде объекта в г. Трнава /р-н Трнава/. Частично исследован средневековый строительный участок с жилым кирпичным объектом, с подвальным этажом и сохранившимся каменным вступительным порталом /XV в./, значительны перестройки объекта в XVI-XVIII вв. Найдены: обломки керамики и железных предметов, сосуды, кости животных.

VÝSKUM V STRÁNSKEJ

Štefan B. Kovács - Gabriel Nevizánsky

Stránska /okr. Rimavská Sobota/, Mogyoros /M-34-125-D-a, 1 : 25 000, 269-273 : 360-362 mm/, systematický výskum, mladý eneolit /badenská kultúra/, uloženie nálezov: GM v Rimavskej Sobote.

Južný okraj terasovej plošiny rieky Turiec. Skúmaná plocha ca 925 m².

V opevnenom areáli osady zistené nesúvislé plochy podlág 3-4 obydlí, spevnených štrkmi, so zvyškami destrukcie pecí. Odkrytý systém nepravidelných žlabov zo staršej sídliskovej fázy. Zistené i jednoduché podlahy obydlí z udupanej hliny. Zachytené 2 sídliskové fázy. Nálezy: svojrázna keramika s lokálnym sfarbením, zoomorfna plastika; časť kamennej industrie, resp. suroviny importované z oblasti južného Poľska.

GRABUNG IN STRÁNSKA. Im Rahmen der systematischen Grabung in Stránska /Bez. Rimavská Sobota/ wurde eine weitere ca. 925 m² Fläche untersucht. Im befestigten Areal der Siedlung mit Kies versteilte Fußböden von 3-4 Wohnstätten mit Resten von Ofendestruktionen festgestellt. Ein System von unregelmäßigen Rinnen aus der älteren Phase der Siedlung abgedeckt. Auch einfache Fußböden aus gestampftem Lehm festgestellt. 2 Siedlungsphasen erfaßt. Funde: eigenartige Badener Keramik mit lokaler Verfärbung, zoomorphe Plastik; Teil des Steinrohstoffes bzw. der aus Südpolen importierten Industrie.

ИССЛЕДОВАНИЕ В С. СТРАНСКА. Систематическим исследованием в с. Странска /р-н Римавска Собота/ исследована площадь около 925 м². На укрепленной площади поселения найдены щебенем укрепленные полы 3-4 жилищ с остатками развалин печей. Открытая система неправильных желобов ранней фазы поселения. Найдены и простые глинобитные полы. Определены две фазы поселения. Найдены: своеобразная баденская керамика местного цвета, зооморфная пластика, часть каменного сырья, или же привезенной из южной Польши.

LATÉNSKY HROB Z NITRY

Jozef Bučina - Alžbeta Kováčová

Nitra /okr. Nitra/, Mikov dvor /45-21-07, 1 : 10 000, 102 : 40 mm/, doba laténska /LB₂/LC₁/, kostrový hrob, záchranný výskum, uloženie nálezov: AÚ SAV v Nitre.

Vo vzdialosti ca 250 m na V od laténskeho sídliska, skúmaného v r. 1978-84 /Chropovský, B. - Fusek, G. 1985: Výskumy v Nitre. In: Archeol. Výsk. a Nál. na Slov. v r. 1984. Nitra, s. 102/, čiastočne porušený laténsky kostrový hrob, pravdepodobne súčasť pohrebiska.

Hrobová jama: steny zvislé, dno rovné, zásyp svetlej hnedej farby /2,2 x 1,2 m h. 0,9 + 0,5 m/. Na dne západnej polovice jamy kostra /dĺ. in situ 1,6 m/ vo vystretej polohe na chrbte. Orientácia J-S, odchýlka 10° na Z /obr. 6/.

Inventár: 1. Železná spona, zachov. dĺ. 5 cm, Ø vinutia 1 cm /obr. 7: 1/. 2. Železná spona, dĺ. ca 8 cm, Ø vinutia 1,4 cm /obr. 7: 2/. 3. Bronzový náramok, vnútorný Ø 4,4-6,3 cm, š. 0,5-0,9 cm, hr. 0,15-0,3 cm /obr. 7: 3/. 4. Železné nožnice, dĺ. 22 cm /obr. 7: 6/. 5. Železná britva, dĺ. ca 16 cm, š. čepele ca 3,5 cm /pri odkrývke rozpadnutá/. 6. Flaša, v. 35 cm, Ø ústia 18 cm, Ø dna 10,5 cm, Ø omfala 5 cm /obr. 7: 12/. 7. Misa, v. 9 cm, Ø ústia 22 cm, Ø omfala 7 cm /obr.

7: 9/. 8. Misa, v. 5,5-6 cm, Ø ústia 16 cm, Ø omfala 3 cm /obr. 7: 8/. 9. Zlomok bližšie neurčiteľného predmetu zo železnej tyčinky, zachov. dĺ. 3 cm. 10. Železný zatvárací nôž, dĺ. 17 cm, š. čepele 2,8 cm, dĺ. nitu 1,5 cm, Ø nitu 0,5-0,8 cm /obr. 7: 5/. 11. Železný krúžok, vonkajší Ø 4,5 cm, vnútorný Ø 1,6 cm, hr. 0,3-0,5 cm /obr. 7: 4/. 12. Flaša, zachov. v. 20,5 cm, Ø dna 10,5 cm /obr. 7: 11/. 13. Flaša, v. 15,5 cm, Ø ústia 10 cm, Ø dna 7 cm, Ø omfala 4 cm /obr. 2: 7/. 14. Hrniec vyhotovený v ruke, s jemnou prímesou tuhy, zachov. v. 16 cm, Ø dna 12 cm /obr. 7: 10/. 15. Zvieracie kosti. Nálezy č. 10-15 vyzdvihnuté pri porušení hrobu.

LATÈNEZEITLICHES GRAB AUS NITRA. In der Flur Mikov dvor in Nitra /Bez. Nitra/ ca. 250 m südlich von der in den J. 1978-84 untersuchten latènezeitlichen Siedlung /Chropovský, B. - Fusek, G. 1985: Výskumy v Nitre. In: Archeol. Výsk. a Nál. na Slov. v r. 1984. Nitra, S. 105/, ein teilweise gestörttes latènezeitliches Skelettgrab /Abb. 6/ gerettet, datiert durch das Begleit-inventar /Abb. 7/ an die Wende der älteren und mittleren Latènezeit /LB₂/LC₁/. Das Grab ist wahrscheinlich Bestandteil eines Gräberfeldes.

ЛАТЕНСКОЕ ПОГРЕБЕНИЕ ИЗ Г. НИТРА. В местоположении Миков двор в г. Нитра /р-н Нитра/ на расстоянии около 250 м восточнее латенского поселения исследованного в 1978-84 гг. /Chropovský, B. - Fusek, G. 1985: Výskumy v Nitre. In: Archeol. Výsk. a Nál. na Slov. v r. 1984. Nitra, с. 105/, спасено частично разрушенное погребение с трупоположением /рис. 6/, датированное сопровождающим инвентарем /рис. 2/ рубежом раннего и среднего латенского времени /LB₂/LC₁/. Погребение по всей вероятности является составной частью могильника.

ROZSIAHLY ZÁCHRANNÝ VÝSKUM PRAVEKÉHO A STREDOVEKÉHO OSÍDLENIA V BAJČI

Dušan Čaplovic - Ivan Cheben - Matej Ruttka y

Bajč /okr. Komárno/, Medzi kanálmi /L-34-1-A-b, 1 : 25 000, 87 : 252 mm/, predstihový záchranný výskum, ľažisko neolit, doba velkomoravská a povelkomoravská /9.-11. stor./, ďalej eneolit, doba laténska, 12.-15. stor., uloženie nálezov: AÚ SAV v Nitre.

Narušená piesočná duna /kóta 117 m n. m./ medzi zaniknutými meandrujúcimi ramenami rieky Žitavy ca 200 m východne od jej koryta, v súčasnosti regulovaného. Výskum v spojitosti s rekultivačnými prácam v jej povodí - planírovanie piesočných dún. Celkove odkrytá a preskúmaná plocha 2650 m². Zistené polykultúrne osídlenie, praveké, včasnohistorické a stredoveké sídlisko, pohrebisko z 9.-zač. 10. stor. Preskúmaných 74 sídliskových objektov želiezovskej skupiny, badenskej kultúry, skupiny Kosihy-Čaka a z neskorej doby laténskej.

Neolit, sídlisko, želiezovská skupina. Z tohto pravekého kultúrneho okruhu väčšina zistených a preskúmaných sídliskových objektov. V inventári zastúpená keramika; výzdoba maľovaním červenou a žltou farbou. Väčší súbor brúsenej a štiepanej kamennej industrie, ako aj kostenej industrie. Početné nálezy hlinených guliiek.

Eneolit, sídlisko, badenská kultúra. Najmä nálezy z 1 väčšieho zemníka. Inventár: črepový materiál, kostená industria, hlinené závažie a plochá kamenná sekera.

Eneolit, sídlisko, skupina Kosihy-Čaka. Inventár: keramika zdobená rytým ornamentom a bielou inkrustáciou z 1 sídliskového objektu.

Neskorá doba laténska, sídlisko. Inventár z 3 kultúrnych jám - prevažne keramický materiál.

Veľkomoravské a povelkomoravské otvorené sídlisko /9.-11. stor./. Preskúmaných 52 objektov, z toho 12 obydlí /zahľbených i povrchových, nadzemných/. V spomínaných príbytkoch s častými stopami po kolovej konštrukcii nájdené vyhrievacie zariadenia /kamenná alebo hlinená pec, ojedinele ohniská/. Objavenie 8 pecí s hlinenou kupolou a predpecnou jamou, konštruovaných samostatne mimo obydlí /často obnovované - prestavované/. Rôzne typy zásobných a odpadových jám s kruhovitými zahľbenými výstupkami s kostrou, resp. so zvyškami kostry zvierata /ovca, pes, výnimco korytnačka/. Inventár: keramika, kostené šíidlá, nože, kamenné brúšky, zlomky žarnovov, bronzová nášivka a zvieracie kosti.

Veľkomoravské kostrové pohrebisko /9.-zač. 10. stor./. Preskúmaných 10 hrobov rozptýlených po celej ploche. V 2 prípadoch hrobovými jamami narušené veľkomoravské objekty. Nejednotná orientácia. Inventár hrobov: sklenené gombíky, sklenené koráliky, kresadlá, nože, drevoobrábacie nástroje, železné kovania, bronzový prsteň, jantárový závesok, fragment náramku a zlomky z 2 sklenených nádob.

14.-15. stor., 2 jamy s keramikou, so železnou ostrohou a zvieracími kostami. Na vrchole pieskovej duny komplexne preskúmaná sústava žlabov, v jednej časti vymedzujúcich plochu ca 11 x 30 m a v druhej pravidelne uzatvárajúcich plochu 20 x 11 m, pozdĺžne predelenú ďalším žlabom. Rámcovo datované na základe zistených superpozícií do 12.-13. stor. /žlaby narušili príbytok z 9.-11. stor. a boli opäťovne porušené 2 jamami zo 14.-15. stor./. Výskum v r. 1988 pokračuje.

UMFANGREICHE RETTUNGSGRABUNG VON URZEITLICHER UND MITTELALTERLICHER BESIEDLUNG. Die Vorsprungs- und Rettungsgrabung wurde durch die Rekultivation im Flussgebiet der Zitava in Bajč /Bez. Komárno/ hervorgerufen. Auf einer Sanddüne /117 m ü. M./ wurde eine Fläche von 2650 m² abgedeckt. 74 urzeitliche und frühhistorische Siedlungsobjekte vorwiegend der Želiezovce-Gruppe, weiter der Badener Kultur und der Kosihy-Čaka-Gruppe untersucht. Im Inventar der Želiezovce-Gruppe zahlreiche geschliffene und gespaltene Steinindustrie vertreten. 3 Kulturgruben aus dem Siedlungshorizont der späten Latènezeit. Aus dem Mittelalter 52 Objekte /9.-11. Jh./, davon 12 Wohnstätten mit Heizanlagen festgestellt: Stein- und Lehmöfen bzw. offene Feuerstellen, 8 Öfen mit Lehmkkuppel selbständig, außerhalb der Wohnstätten gebaut, und zuletzt verschiedene Typen von Speicher- und Abfallgruben. Gräberfeld aus dem 9. und Anfang des 10. Jh., 10 Skelettgräber unregelmäßig auf der untersuchten Fläche verteilt. Aus dem jüngeren Zeitabschnitt stammt ein System von Rinnen, die eine Fläche von ca. 11 x 30 m abgrenzen und in einem Teil ein regelmäßiges geschlossenes rechteckiges Gebilde gestalten /20 x 11 m/. Aufgrund der festgestellten Superpositionen vorläufig in das 12.-13. Jh. datiert /die Rinnen störten eine Grubenhütte aus dem 9.-11. Jh. und sie selbst wurden durch 2 Gruben aus dem 14.-15. Jh. gestört/. Die Grabung wird fortgesetzt werden.

ОБШИРНЫЕ ОХРАННЫЕ ИССЛЕДОВАНИЯ ПЕРВОБЫТНОГО И СРЕДНЕВЕКОВОГО ПОСЕЛЕНИЙ В С. БАЙЧ. Спасательные раскопки вызванные рекультивацией в бассейне р. Житава в с. Байч /р-н Комарно/. На песчанной дюне /117 м над у. м./ открыта площадь в 2650 м². Прослежено 74 первобытных и древнеисторических объектов, в первую очередь жельезовской группы, далее баденской культуры, группы Косиги-Чака. В инвентаре жельезовской группы многочисленный набор шлифованной и колотой каменной индустрии. З культурных ямы из селищного горизонта позднего латенского периода. Средневековья – исследовано 52 объекта /IX-XI вв./, в том числе 12 жилищ с отопительными установками: каменные глиняные печи или открытые очаги, 8 стоящих возле жилая печей с глиняным куполом и разные типы ям-хранилищ и мусорных ям. Могильник IX и начала X вв., исследовано 10 погребений с трупоположением рассеянных на тангированной площади. Из более позднего периода вскрыта система желобов, образующих площадь около 11 x 30 м и в одной части образующих правильных прямоугольник /20 x 11 м/, пока что датированы XII-XIII вв. на основе установленных суперпозиций /желобы нарушили углубленное жилище IX-XI вв. и сами же были разрушены 2 ямами XIV-XV вв./. Исследование продолжается.

ZÁCHRANNÝ VÝSKUM V MESTSKÉJ PAMIATKOVEJ REZERVÁCII V KOŠICIACH

Dušan Čaplovíč - Pavol Mačala

Košice /okr. Košice-mesto/, mestská pamiatková rezervácia /dalej MPR/, Dimitrovovo nám., vrcholný stredovek - novovek, areál zaniknutého gotického kláštora, zisťovací výskum, uloženie nálezov: VPS AÚ SAV v Košiciach.

Pokračovanie výkopových prác v areáli bývalého dominikánskeho kláštora. V dvornom trakte na ploche 20 m², nadväzujúcej na odkrytú situáciu z predchádzajúcej sezóny, plošná odkrývka do hľ. 1,7 m. Zachytená baroková dlažba - niveleta kláštora prebudovaného v 18. stor. Súčasne vyhľbené sondy v exteriéri južne od presbytéria a lode kostola v nadväznosti na umeleckohistorický prieskum ŠUPS v Bratislave. Úlohou sondáže vysvetlenie existencie jedinečných gotických architektonických prvkov /ich primárnosť alebo sekundárnosť/ nekorešpondujúcich s architektúrou - pôdorysnou dispozíciou sakrálneho objektu /napr. rozeta v južnej časti presbytéria/. Sondážou potvrdená existencia kontinuálneho základového mudiva v najstaršej gotickej fáze.

Ul. Attilu Józsefa 3, MPR, novovek, sledovanie zemných prác, uloženie nálezov: VPS AÚ SAV v Košiciach.

V priebehu obnovy pamiatkového objektu odkrytá v suterénnej časti domu odparová jama, narušená pri stavebných prácach, vybudovaná z tehál kladených nasucho. Z jamy získaná novoveká keramika.

Leninova ul., MPR, výstavba a rekonštrukcia Štátneho divadla /dalej ŠD/, novovek, sledovanie zemných prác, uloženie nálezov: VPS AÚ SAV v Košiciach.

V priebehu sledovania zemných prác súvisiacich s rozsiahloou rekonštrukciou ŠD /výstavba teplovodnej prípojky západne od budovy ŠD/ nezistené /v nivelete stredovekého mesta, ako aj v pôvodnom podloží terasy vodného toku Hornádu/ praveké a stredoveké objekty ani súvislá kultúrna vrstva. Z narušeného zásypu získané hmotné pamiatky /najmä keramika/ zo 17.-prvej pol. 19. stor.

Výskum pokračuje v r. 1988.

RETTUNGSGRABUNG IN DER STÄDTISCHEN DENKMALRESERVATION VON KOŠICE. Die Grabung in Košice in 3 Lagen verwirklicht. Auf dem Dimitrov-Platz im ursprünglichen Areal des untergegangenen gotischen Dominikanerklosters in 1,7 m Tiefe Fußbodenpflaster aus dem Barockumbau und ein auf den Fundament des im J. 1986 untersuchten ursprünglichen Klosters anknüpfendes Mauersegment erfaßt. Gleichzeitig die Situation im Südteil des Exterieurs - vom Presbyterium und Kirchenschiff her untersucht, was die Existenz einer kontinuellen Fundamentmauer im ältesten gotischen Bau bestätigte. In der József Attila-Gasse Nr. 3 im Souterrain des denkmalpflegerisch zugerichteten Hauses eine im Trockenbau angelegte kreisförmige Abfallgrube mit neuzeitlicher Keramik entdeckt. In der Lenin-Gasse - westlich vom Gebäude des Staatstheaters im Aushub für den Anschluß der Warmwasserleitung urzeitliche und mittelalterliche Objekte nicht erfaßt. Die Grabung setzt im J. 1988 fort.

ОХРАННЫЕ РАСКОПКИ В ГОРОДСКОМ МУЗЕЕ-ЗАПОВЕДНИКЕ В г. КОШИЦЕ. Раскопки в г. Кошице /р-н Кошице-город/ осуществлены в 3 урочищах. На площади Димитрова в первоначальном ареале погибшего готического доминиканского монастыря найдены на глубине 1,7 м мостовая из барочной перестройки и часть стены продолжающей фундаменты первоначального монастыря, прослежено в 1986 г. Одновременно исследована южная часть экстерьера пресвитерия и нефа церкви; подтверждено наличие непрерывной фундаментальной кладки в самой древней готическойстройке. На улице Аттилы Йожефа № 3, в подвальном этаже реставрируемого дома, открыта кругообразная мусорная яма из кирпичей кладенных без строительного раствора, содержащая керамику нового века. На улице Ленина - к западу от здания Государственного театра в траншее для отвода теплой воды не были найдены ни первобытные ни средневековые объекты. Исследования продолжены в 1988 г.

DRUHÁ SEZÓNA VÝSKUMU V RADOŠOVCIACH-VIESKE

Viera Drahošová

Radošovce, časť Vieska /okr. Senica/, Po cesce /34-24-15, 1 : 10 000, 354 : 262 mm/, neolit - mladšia lineárna keramika, uloženie nálezov: ZhM v Skalici.

Mierne klesajúci sprašový svah pri potoku Pavlovský jarok, nadmor. v. 232-236 m. Na odkrytej ploche 150 m², nadvážujúcej na plochu preskúmanú v r. 1985, zistených 11 objektov; 8 preskúmaných kompletne, 3 čiastočne. Okrem objektu 7/87 s materiálom zo staršej doby bronzovej /málo výrazný na bližšie určenie/ všetko

objekty kultúry s mladšou lineárnoch keramikou. Zastúpené prevažne jamy okrúhleho alebo oválneho pôdorysu s hĺ. 0,7 až 1,2 m od povrchu, objekt 9/87 /preskúmaný len čiastočne/ veľká exploatačná jama nepravidelného tvaru s dĺ. 5,6 m a hĺ. 1,4 m. Pôdorys domu nezistený. V množstve nálezov z jednotlivých objektov veľké rozdiely. Výrazný črepový materiál kultúry s mladšou lineárnoch keramikou, v niektorých prípadoch s prvkami želiezovskej skupiny. Hojne zastúpená štiepaná kamenná industria, mazanica a zvieracie kosti. Kamenná brúsená industria ojedinelá. V nálezovom súbore aj 2 importované bukovohorské črepy, jeden z objektu 9/87 a druhý z povrchového zberu na ploche vedla sondy.

DIE ZWEITE GRABUNGSSAISON IN RADOŠOVCE-VIESKA. Grabung auf der Siedlung der Kultur mit jüngerer Linearbandkeramik in Radošovce, Teil Vieska /Bez. Senica/ in der Lage Po cesce. Auf einer Fläche von 150 m² 11 objekte festgestellt; 8 zur Gänze, 3 teilweise untersucht. Vorwiegend Gruben mit kreisförmigem Grundriß vertreten, das Objekt 9/87 - eine große Exploitationsgrube von unregelmäßiger Form. Das Objekt 7/87 stammt aus der älteren Bronzezeit, die übrigen enthielten Scherbenmaterial der Kultur mit jüngerer Linearbandkeramik /einige mit Elementen der Želiezovce-Gruppe/, Spaltindustrie, Hüttenlehm und Knochen. Im Fundbestand auch 2 importierte Bükker Scherben vertreten.

ВТОРОЙ СЕЗОН ИССЛЕДОВАНИЯ В С. РАДОШОВЦЕ-ВЬЕСКА. Исследование селища культуры поздней линейно-ленточной керамики в с. Радошовце, часть Вьеска /р-н Сеница/ в урочище По цесце. На площади 150 м² найденных 11 объектов, 8 прослеженных полностью, 3 частично. Представлены прежде всего круглые в плане ямы, объект 9/87 - большая эксплуатационная яма неправильной формы. Объект 7/87 раннего периода бронзы, остальные с черепками материальной культуры позднелинейной керамики /некоторые напоминающие жельезовскую группу/, с колотой каменной индустрией, обмазкой и костями. В находке 2 импортированных буковогорских обломка керамики.

LENGYELSKÉ SÍDLISKO V RADOŠOVCIACH-VIESKE

Viera Drahošová

Radošovce, časť Vieska /okr. Senica/, Diely /34-24-15, 1 : 10 000, 353 : 294 mm/, záchranný výskum, neolit - lengyelská kultúra /Lengyel I, skupina Nitriansky Hrádok), sídlisko, uloženie nálezov: ZhM v Skalici.

Vrchol a severozápadný svah miernej vyvýšeniny na JV od Viesky. Výkopom pre vodovod narušené 3 sídliskové jamy kotlovitého tvaru, preskúmané 2, z tretej zachytený len okraj bez nálezov.

Jama 1 s plynším výbežkom, s Ø 3,7 m, hĺ. 1,5 m, črtajúca sa 0,4 m pod povrchom. Nálezy: hrubostenná keramika bez výzdoby - 4 fragmenty cylindrických hradiel s okrajmi, 14 okrajových črepov, 9 črepov z dna nádob, 6 s výčnelkami a 113 neprofilovaných; črepy z tenkostenných nádob, prevažne z pohárikov - 17, 2 zdobené jemnými ryhami /obr. 8: 13, 14/, 4 profilované, 1 z vyutia pohárika s pupčekom

/obr. 8: 15/; kolekcia 60 ks štiepanej kamennej industrie - 23 pazúrikových, 22 mikrolitických obsidiánových a 15 rohovcových úštepor a nástrojov /obr. 8: 1-3, 6, 7/.

Jama 2, Ø 2,7 m, hI. 1,2 m. Vo výplni 2 vrstvy, oddelené v hI. 0,4 m kompaktnou vrstvou prepálenej mazanice, spodná vrstva bez nálezov. Nálezy: menšia rekonštruovateľná miska /obr. 8: 25/, väčší fragment misy na nožke s obojstrannou, zle zachovanou maľbou červenej farby, 1 rekonštruovateľná hlinená naberačka s tulajkou /obr. 8: 21/ a 7 fragmentov; hrubostenná nezdobená keramika - 37 okrajov, 6 črepov z dna nádob, 13 črepov s výčnelkami /obr. 8: 23-24/, 1 so zobákovitým uchom, 1 okrajový s fragmentom výlevky /obr. 8: 22/ a 142 neprofilovaných. Medzi črepmi tenkostennej keramiky 9 črepov okrajových a z hrdiel /obr. 8: 19, 20/, 1 z vydutia pohárika s výčnelkom /obr. 8: 17/, 6 z dna /obr. 8: 18/, 1 z nich zdobený /obr. 8: 16/, 20 nezdobených a neprofilovaných. Štiepaná kamenná industria zastúpená 6 úštepmi, 7 čepelami /obr. 8: 9-12/, 5 fragmentmi čepeli /8: 5, 8/ a miniatúrnym škrabadlom z jurského pazúrika /obr. 8: 14/, 3 úštepmi z rohovca a 2 z obsidiánu.

Zrejme ide o pokračovanie lokality v polohe Diely, vzdialenej 300 m smerom na SZ /Drahošová, V. 1986: Neolitické osídlenie v Radošovciach-Vieske. In: Archeol. Výsk. a Nál. na Slov. v r. 1985. Nitra, s. 74/. Opakoványmi zbermi z nej získaných 56 zdobených a profilovaných črepov, 153 bez výzdoby a profilácie, 97 ks štiepanej kamennej industrie a 2 zlomky zoomorfného držadla alebo plastiky so stopami červeného maľovania.

Pri zemných prácach v apríli 1987 porušené 3-4 objekty na ploche dvora JRD, územne spájajúceho uvedené polohy. Nálezy: nezdobené črepy - 24 profilovaných a 74 bez profilácie, mazanica a zvieracie kosti, Lengyel I. Doklad súvislosti osídlenia a existencie zrejme väčšieho lengyelského sídliska.

SIEDLUNG DER LENGYEL-KULTUR IN RADOŠOVCE-VIESKA. Fundstelle in der Lage Diely na vrchole und am nordwestlichen Hang einer sanften Anhöhe in der Gemeinde Radošovce, Teil Vieska /Bez. Senica/. Ein Aushub für die Wasserleitung störte 3 Objekte, 2 wurden untersucht /kesselförmige Gruben/. Funde /Abb. 8/: vorwiegend dickwandige Keramik, dünnwandige Scherben vor allem von kleinen Bechern, manche mit Ritzverzierung, Spaltindustrie, vertreten vor allem durch Klingen und Absplisse aus Feuerstein, Obsidian und lokalem Hornstein; Lengyel-Kultur - Lengyel I. Die Lesefunde aus der 300 m nordwestlich entfernten Fundstelle und die Funde aus 3-4 gestörten Objekten aus dem zwischen ihnen liegenden Hof der LPG /alles Lengyel I/ zeugen von der Existenz einer größeren Siedlung der Lengyel-Kultur.

ЛЕНДЕЛЬСКОЕ СЕЛИЩЕ В С. РАДОШОВЦЕ-ВЬЕСКА. Местонахождение в урочище Дьели на вершине и на северо-западном отлогом склоне возвышенности в с. Радошовце, часть Вьеска /р-н Сеница/. Землекопными работами нарушены 3 объекта, 2 прослежены /ямы котлообразной формы/. Найдены /рис. 8/: толстостенная керамика, обломки тонкостенных стаканчиков, некоторые украшенные резьбой, каменная колотая индустрия представлена пластинами и отщепами из кремня, обсидиана и местного роговика; лендельская культура - Лендель I. Найдены со сборов на 300 м к северо-западу лежащем местонахождении и находками из 3-4 нарушенных объектов со двора единого сельскохозяйственного кооператива, лежащего между ними /все Лендель I/ подтверждено существование лендельского селища.

POKRAČOVANIE VÝSKUMU V BRATISLAVE-MLYNSKEJ DOLINE

Beáta Egyházy-Jurovská - Zdeněk Farkaš

Bratislava /hlavné mesto SSR/, dolná Mlynská dolina, areál Pozemných stavieb Nitra oproti Botanickej záhrade /Bratislava, orientačný plán z r. 1980, 682-687 : 318-324 mm/, záchranný výskum, sídlisko, ľažisko neolit /mladá lineárna keramika a želiezovský typ/, okrem toho eneolit /lengyelská kultúra/, doba bronzová /stredodunajská mohylová kultúra/ a 11.-13. stor., uloženie nálezov: AÚ SNM v Bratislave.

Neolit, mladá lineárna keramika a želiezovský typ, juhozápadná časť plochy, objekt 143/87, 144/87, 148/87, 149/87, kolové jamy 157/87, 158/87, 159/87, pec - objekt 79/86-87. Zemnými prácami porušené zásobné jamy - objekt 140/87, 141/87 a 142/87. Sondou zachytené objekty 145/87, 146/87, 147/87 a kolové jamy 150-156/87 z ďalšej dlhej obytnnej stavby.

Eneolit, lengyelská kultúra, objekt 162/87.

Doba bronzová, stredodunajská mohylová kultúra, objekt 163/87 s ohniskom.

11.-13. stor., výkopom pre potrubie porušená pec, objekt 139/87. Sondou zachytený objekt 161/87 - 2 pece v superpozícii, jednopriestorové s hlinenou kúpolou.

Výskumom od r. 1984 zachytených 163 objektov.

FORTSETZUNG DER GRABUNG IN BRATISLAVA-MLYNSKÁ DOLINA. Seit 1984 verläuft die Rettungsgrabung auf der Fundstelle in Mlynská dolina in Bratislava. Schwerpunkt der Besiedlung im Neolithikum /junge Linearbandkeramik und Želiezovce-Typus/, weiter Äneolithikum /Lengyel-Kultur/, Bronzezeit /Mittel-danubische Hügelgräberkultur/ und Mittelalter /11.-13. Jh./. Insgesamt 163 Objekte erfasst.

ПРОДОЛЖЕНИЕ ИССЛЕДОВАНИЯ В Г. БРАТИСЛАВА-МЛИНСКА ДОЛИНА. С 1984 г. охран-ные раскопки в урочище Млинска долина в г. Братислава, поселение неолита /позднелинейная керамика и жельезовский тип/, далее энеолит /лендель-ская культура/, бронзовый век /среднедунайская культура курганных погребений/, средневековье /XI-XIII вв./. В целом прослежено 163 объекта.

ZÁCHRANNÝ VÝSKUM V MESTSKEJ PAMIATKOVEJ REZERVÁCII KREMNICA

Kristián Elschek

Kremnica /okr. Žiar nad Hronom/, nám. 1. mája 11/21 /dom č. 8/, ul. SNP 73, záchranný výskum predchádzajúci pamiatkovej obnove, ľažisko 15.-16. stor. a novovek, dočasné uloženie nálezov: ŠÚPS v Bratislave.

Nám. 1. mája 11/21. 15.-16. stor., suterén II: Objekt 1, pravdepodobne súvisiaci s požiarom Kremnice v r. 1560. V spálenej vrstve, hrubej 0,3-0,4 m, mazanica

vypálená do červena, zuhoľnatene trámy, prepálené zvieracie kosti, keramika, druhotne prepálená do červena, kusy hutníckej trosky, kovové predmety a žarnov. Dvoarová časť: Zvyšky drevených kolov v hľ. 3-3,2 m, paralelné s mestským múrom vo vzdialnosti 1 m. Pravdepodobne zvyšky starších konštrukčných prvkov opevnenia.

Na dvore v hľ. 1,2 m odkryté zvyšky dreveného potrubia smerujúceho k mestskému múru /16./17. stor./ a časť novovekej kamennej dlažby.

Uli. SNP 73. Na dvore odkryté zasypané schodisko vedúce do neznámeho suterénu, a zvyšky kamennej dlažby /16./17.-19. stor./.

RETTUNGSGRABUNG IN DER STÄDTISCHEN DENKMALRESERVATION VON KREMNICA. Im Zusammenhang mit der denkmalpflegerischen Zurichtung der Objekte in Kremnica /Bez. Žiar nad Hronom/ wurde im Souterrain des Hauses 11/21 /Platz des 1. Mai/ ein Objekt aus dem 15.-16. Jh. /wahrscheinlich im Zusammenhang mit einem Brand in der Stadt im J. 1560/ untersucht. In der Brandschicht sekundär durchbrannte Funde /auch osteologisches Material/. Im Teil des Hofes parallel zu der Stadtmauer stellte man Pfostenreste, zur älteren Phase der Befestigung /15.-16. Jh./ gehörend, fest. Im Hof erfaßte man die Reste einer hölzernen Rohrleitung aus dem 16.-17. Jh. und den Teil eines neuzeitlichen steingepflasterten Fußbodens. Im Hof des Hauses 73 /Gasse des Slowakischen Nationalaufstandes/ das in ein unbekanntes Souterrain führende Treppenhaus sowie die Reste des steinernen Fußbodenpflasters /16./17.-19. Jh./ abgedeckt.

ОХРАННОЕ ИССЛЕДОВАНИЕ В Г. КРЕМНИЦА - МУЗЕЕ-ЗАПОВЕДНИКЕ. В связи с охраной памятников и их восстановлением в г. Кремница /р-н Жар над Гроном/ в подвале дома 11/21 /площадь 1 мая/ исследован объект XV-XVI вв., имеющий prawde-подобно связь с пожаром города в 1560 г. В сожженном слое вторично переженные находки /также остеологический материал/. На дворе, параллельно с городской стеной, отмечены остатки столбов из ранней фазы укрепления /XV-XVI вв. В части двора также найдены остатки деревянного трубопровода XVI-XVII вв. и часть каменной мостовой нового века. Во дворе дома 73 /ул. СНП/ вскрыта лестница ведущая в неизвестный подвал и остатки каменной мостовой /XVI/XVII-XIX вв./.

POKRAČOVANIE VÝSKUMU VO VČELINCIACH

Václav Furmanek - Klára Marková

Včelince /okr. Rimavská Sobota/, Lászlófala /M-34-125-D-c, 1 : 25 000, 185 : 115 mm/, systematický výskum, ťažisko: doba bronzová, okrem toho doba laténska, stredovek, uloženie nálezov: AÚ SAV v Nitre.

Ostroh málo výraznej vyvýšeniny v Rimavskej kotline na Gemerskej terase v povodí rieky Slanej.

Preskúmaná plocha 340 m². Zistený priebeh opevnenia v severovýchodnej časti, podkovovitého tvaru, a vchod do sídliska s ukončením priekop I-III zo staršej doby bronzovej. Preskúmaných 22 sídliskových jám /5 z obdobia otomanskej kultúry,

10 z pilinskej kultúry, 3 z doby bronzovej všeobecne, 2 z doby laténskej a 2 jamy zo stredoveku/ a obsah 3 priekop, z nich vonkajšia s hĺ. 450 cm.

Výskum aj v tejto sezóne interdisciplinárny /odber vzoriek na paleobotanický, palynologický, paleozoologický a geologický výskum/.

FORTSETZUNG DER GRABUNG IN VČELINCE. Bei der systematischen Grabung in Včelinca in der Lage Lászlófala /Bez. Rimavská Sobota/ der Verlauf der Befestigung im NO und der Eingang in die bronzezeitliche befestigte Siedlung /Hatvan-, Otomani-, Pilinyer Kultur/ erfasst.

ПРОДОЛЖЕНИЕ ИССЛЕДОВАНИЯ В С. ВЧЕЛИНЦЕ. Систематическим исследованием в с. Вчелинце в урочище Ласлофала /р-н Римавска Собота/ прослежен ход укрепления на северо-востоке и вход в укрепленное селище бронзового века /гатванская, отоманская, пилинская культуры/.

ĎALŠIA SEZÓNA VÝSKUMU V GEMERSKOM SADE NA SOMKÚTE

Klára Füryová

Gemerský Sad, časť Nováčany /okr. Rožňava/, poloha Somkút /37-32-11, 1 : 10 000, 353 : 337 mm/, 11.-12. a 15. stor., uloženie nálezov: AÚ SNM v Bratislave.

Na svahu cca 50 m severozápadne od horárne urobený rez predpokladaným miestom ťažby železnej rudy. V profile sondy zachytený zásah do kamenného podložia s rozmermi 150 x 180 cm /štôlňa?/, vyplnený vrstvami z 13.-15. stor.

20 m juhozápadne nad studňou odkryté zvyšky veľmi porušenej železiarskej taviacej pece z 11.-12. stor.

WEITERE GRABUNGSSAISON IN GEMERSKÝ SAD AUF DEM SOMKÚT. In Gemerský Sad, Teil Nováčany /Bez. Rožňava/ im Profil ein Eingriff in die Steinunterlage /Stolle?/, ausgefüllt mit Schichten aus dem 13.-15. Jh., erfasst. Auch die Reste eines Schmelzofens aus dem 11.-12. Jh. abgedeckt.

СЛЕДУЮЩИЙ СЕЗОН ИССЛЕДОВАНИЯ В С. ГЕМЕРСКИ САД НА ШОМКУТЕ. В с. Гемерски Сад, часть Новачани /р-н Рожнява/ отмечено вмешательство в каменный подстилающий слой /штольня?/ заполненный слоями XIII-XV вв. Открыты остатки плавильной печи XI-XII вв.

VÝSKUM V NOVEJ DEDINKE

Klára Füryová - Etela Studeníková

Nová Dedinka, časť Nová Ves pri Dunaji /okr. Bratislava-vidiek/, Šáp /Okres Bratislava-vidiek, 1 : 50 000, 247 : 695 mm/, 7. stor. pred n. l. a 13. stor. n. l., zistovací výskum, uloženie nálezov: AÚ SNM v Bratislave.

Románsky kostol, samostatne stojaci mimo terajšieho osídlenia, v 15. stor. prebudovaný a v 17. stor. rekonštruovaný. Odkryté základy pôvodnej románskej apsidy a empory kostola a pozoruhodné tehlovo-zemné základy celého románskeho objektu.

Zistené vybudovanie kostola na halštatskej mohyle. V západnej časti lode zachytené zvyšky porušenej hrobovej komory /pol. 7. stor. pred n. 1./ so zvyškami žiaroviska. Nálezy: početná hrobová keramika, roztavené bronzové pliešky a železné predmety /krúžok, ihlica/.

GRABUNG IN NOVÁ DEDINKA. Bei der Grabung einer romanischen Kirche aus dem 13. Jh. in Nová Dedinka, Teil Nová Ves pri Dunaji /Bez. Bratislava-Land/ die Fundamente ihrer ursprünglichen Apsis und Empore abgedeckt. Die Kirche war auf einem hallstattzeitlichen Hügelgrab aufgebaut. Die Reste des Grabkammers /Mitte des 7. Jh. v. u. Z./ mit den Resten einer Brandstätte und zahlreiche Grabkeramik gefunden.

ИССЛЕДОВАНИЕ В. С. НОВА ДЕДИНКА. Исследованием романского костела XIII в. в с. Нова Дединка, часть Нова Вес при Дунаи /р-н Братислава-видье/ открыт фундамент его первоначального апсида и эмпора. Костел построен на гальштатском кургане. Нашлись остатки могильной камеры /половина VII в. до н. э./ с остатками погребального костра и многочисленной погребальной керамикой.

PRIESKUM V POVODÍ LABORCA

Lýdia Gačková

Regionálny prieskum okresov Michalovce a Trebišov, povodie Laborca, pravá strana, uloženie nálezov: ZM v Michalovciach.

Budkovce /okr. Michalovce/

Kyjov, juhovýchodná časť obce /M-38-32-09, 1 : 10 000, 222 : 135 mm/, na pravej strane hradskej Hatalov - Slavkovce, mierna vyvýšenina, sídlisko, keramika, kúsky mazanice, kultúra s kanelovanou keramikou.

Červenica-Hora /M-38-32-09, 1 : 10 000, 188 : 188 mm/, na ľavej strane hradskej Hatalov - Slavkovce, mierna vyvýšenina, sídlisko, objekty, keramika, mazanica, zvieracie kosti, doba laténska.

Drahňov /okr. Trebišov/

Čierne blato, v severnej časti obce pri Hornom lese /M-38-32-10, 1 : 10 000, 250 : 343 mm/, terasa na ľavej strane hradskej Drahňov - Stretavka, hrobový nález, keramika, zlomky z 2 bronzových ihlic, otomanská kultúra.

Ca 300 m na Z od hrobového nálezu /M-38-32-10, 1 : 10 000, 275 : 364 mm/, sídlisko, objekty, keramika, mazanica, zvieracie kosti, kultúra Gáva.

GELÄNDEBEGEHUNG IM STROMGEBIET DES LABOREC-FLUSSES. Regionale Geländebegehung auf der rechten Seite des Laborec-Flussgebietes in den Bezirken Michalovce und Trebišov. 2 Fundstellen entdeckt. Budkovce /Bez. Michalovce/, Lage

Kyjov, Siedlungsfunde, Kultur mit kannelierter Keramik; Lage Červenica-Hora, Siedlungsobjekte, Latènezeit. Drahňov /Bez. Trebišov/, Lage Čierne blato, Grab der Otomani-Kultur, Siedlungsobjekte, Gáva-Kultur.

РАЗВЕДКА В БАССЕЙНЕ Р. ЛАБОРЕЦ. Региональные разведки правой стороны бассейна р. Лаборец в районах Михаловце и Требишов, вскрыты 2 местонахождения. Бцдковце /р-н Михаловце/, урочище Кийов, находки поселения, культура каннелированной керамики; урочище Червеница-Гора, объекты на площади поселения, латенский период. Драгнёв /р-н Требишов/, урочище Чьерне блато, погребение отоманской культуры, объекты на площади поселения, культура Гава.

OSMA SEZÓNA VÝSKUMU V MUŽLE-ČENKOVE

Milan Hanuliak - Ivan Kuzma

Mužla, časť Čenkov /okr. Nové Zámky/, Vilmakert a Orechový sad /L-34-2-C-a, 1 : 25 000, 282 : 307 mm/, systematický záchranný výskum, ľažisko 9.-10. stor., uloženie nálezov: AÚ SAV v Nitre.

V polohe Vilmakert z väčšej časti ukončené vyberanie objektov na ploche 1800 m², začaté v r. 1986. Celkovo prebádaných 171 sídliskových objektov a 5 kostrových hrobov.

Tažisko osídlenia vo včasnom stredoveku, t. j. 9.-10. stor. 7 polozahĺbených príbytkov charakterom zhodných s obydliami skúmanými v minulých sezónach, rovnako i 22 zásobníc a 5 funkčne neurčiteľných jám. Okrem početných keramických fragmentov nájdená miska sliezskeho typu, ostroha a 5 železných kovaní.

Vo výplni zásobných a materiálových jám badenskej kultúry prevažne keramika a zvieracie kosti. Drobné predmety ojedinelé. Osídlenie patrí chronologicky do rozmedzia stupňov Úny a Nevidzany.

Osídlenie ľudom želiezovskej skupiny, reprezentované zásobnými a materiálovými jamami. Doklady príbytkov nevýrazné. V materiáli prevažuje keramika s aplikovanou antropomorfnou a zoomorfnou plastikou.

5 prebádaných kostrových hrobov, bez výraznejších dokladov materiálnej kultúry, s veľkou pravdepodobnosťou z 9.-10. stor.

DIE ACHTE GRABUNGSSAISON IN MUŽLA-ČENKOV. In der Lage Vilmakert in Mužla, Teil Čenkov /Bez. Nové Zámky/ 171 Siedlungssobjekte und 5 Skelettgräber untersucht. Besiedlungsschwerpunkt im 9.-10. Jh. In diesen Abschnitt gehören 5 Skelettgräber. In der Ausfüllung von 7 Halbgrubenhütten, 22 Speichergruben und 5 funktionell unbestimmbaren Objekten dominiert die Keramik. Eisengegenstände kommen selten vor. Aus der Besiedlung der Úny- und Nevidzany-Stufen der Badener Kultur stammen Speicher- und Materialgruben mit Keramik. Gleiche Objekttypen aus der Füllung der Želiezovce-Gruppe. Im keramischen Material auch Fragmente mit applizierter anthropomorfer und zoomorfer Plastik vertreten.

ВОСЬМОЙ СЕЗОН ИССЛЕДОВАНИЙ В С. МУЖЛА-ЧЕНКОВ. В урочище Вилмакерт в с. Мужла часть Ченков /р-н Нове Замки/ прослежены 171 селишный объект и 5 погребений с трупоположением. Большинство объектов IX-X вв., 5 погребений с трупоположением включительно. В заполнении 7 полуzemлянок, 22 ям-хорилищ и 5 объектов с неопределенной функцией преобладает керамика. Железные предметы малочисленные. Поселение фаз Унь и Невидзани баденской культуры представляют ямы-хорилища и ямы с керамикой. Аналогичные типы объектов в заполнении жельезовской группы. В керамическом материале также обломки с применением антропоморфной и зооморфной пластик.

NEOLITICKÉ NÁLEZY Z NITRY, ČASŤ DOLNÉ KRŠKANY

Jana Hečková - Olga Klementová

Nitra, časť Dolné Krškany /okr. Nitra/, Záborškého ul. 4 /M-34-133-A-a,
1 : 25 000, 56 : 278 mm/, neolit /želiezovská skupina/, sídlisková jama, prieskum
uloženie nálezov: AÚ SAV v Nitre.

Výkopom pivnice domu /majiteľ Ján Jánošík/ porušená sídlisková jama, zapus-
tená do hĺ. 80 cm, obsahujúca črepy.

NEOLITHISCHE FUNDE AUS NITRA, TEIL DOLNÉ KRŠKANY. In der Záboršký-Gasse in
Nitra, Teil Dolné Krškany /Bez. Nitra/ bei der Grabung eines Kellers eine
Siedlungsgrube mit neolithischem Scherbenmaterial gestört.

НЕОЛИТИЧЕСКИЕ НАХОДКИ ИЗ Г. НИТРА, ЧАСТЬ ДОЛНЕ КРШКАНИ. На улице Заборского
в г. Нитра, часть Долне Кршкани /р-н Нитра/ при выкашивании подвала нарушена
яма, содержащая неолитические черепки.

VÝSKUM KOSTOLA SV. JÁNA KRSTITEĽA V KREMnickÝCH BANIACH

Jozef Hosšo

Kremnica /okr. Žiar nad Hronom/, časť Kremnické Bane, kostol sv. Jána Krstiteľa, vrcholný stredovek a novovek, predstihový výskum, uloženie nálezov: MMM v Kremnici.

V horskom sedle spájajúcim Horný Tekov s Turcom ca 1 km vzdušnou čiarou na V od cesty I. triedy č. 65 z Kremnice do Martina a v tesnej blízkosti novovybudo-
vanej obočky do Krahúľ. Odkrytá plocha ca 200 m².

Skúmaný kostol s nezmeneným patrocíniom ca 1,5 km od Kremnických Baní, dnes časti mesta Kremnica. Presbytérium podkovovitého tvaru s klenbou a inými architektonickými článkami z konca 15. stor. Presbytérium rovnako široké ako k nemu pristavené trojlodie s neskorogotickým južným a západným portálom, renesančnou klenbou a novovekým dvojpodlažným chórom. Na severnej strane k presbytériu pri-

stavaná sakristia tiež s neskorogotickým portálom. Na Z k trojlodi priestavaná axiálna veža. Presbytériom pôvodne centrálna kruhová stavba s vnútorným priemerom 9,7 m bez apsydy. Interiér členený 6 výrazne vystupujúcimi piliermi s nepravidelným polygonálnym skosením.

Okolo pôvodne pravdepodobne pútnického sakrálneho objektu začiatok pochovávania až po 15. stor. V blízkosti kostola a v jeho interiéri odkryté hroby prísnrešpektujúce základy presbytéria i trojlodia, v nich ojedinelé predmety osobnej potreby zo 17. až 19. stor. Plocha cintorína donedávna slúžiaca svojim účelom. V súčasnosti kostol využívaný na bohoslužobné účely raz do roka na sviatok sv. Jána Krstiteľa.

Absencia stredovekého osídlenia okolia kostola overovaná na mieste a okolí zaniknutého obytného domu, zobrazeného na dobových fotografiách po I. svetovej vojne. Vo vzdialosti ca 50 m na JZ od kostola odkryté nesúvislé zvyšky podmuroviek a predmety dennej potreby. Koncentrácia nálezov v lavórovitej odpadovej jame. Prevaha fragmentov novovekej keramiky a sklenených nádob. Z výbavy interiéru zachované zvyšky kachlovej pece. Možnosť postavenia obytného objektu na tomto mieste už v stredoveku naznačená iba ojedinelými fragmentmi keramiky z konca 15. stor.

GRABUNG IN DER KIRCHE DES HL. JOHANNES DES TÄUFERS IN KREMNICKÉ BANE. Ein einsam stehendes Objekt im Bergsattel ca. 1,5 km von Kremnica, Teil Kremnické Bane /Bez. Žiar nad Hronom/ entfernt. Der Zentralbau mit walzenförmigem Schiff ohne Apsis, im Interieur durch emporstehende Pfeiler mit unregelmäßiger polygonaler Abschrägung gegliedert, bildete das hufeisenförmige Presbyterium der gegenwärtigen dreischiffigen Kirche. Erst nach dem 15. Jh. hatte man mit Bestattungen um die Kirche herum und in ihrem Interieur begonnen. In der Nähe der Kirche ein Wohnobjekt aus der Neuzeit entdeckt. Man setzt voraus, daß der ursprüngliche Zentralbau als Pilgerkapelle diente.

ИССЛЕДОВАНИЕ КОСТЕЛЯ СВ. ЯНА КРСТИТЕЛЯ В С. КРЕМНИЦКЕ БАНЕ. Одиночный объект в горном перевале около 1,5 км от г. Кремница, часть Кремницкое Бане /р-н Жар над Гроном/. Подковообразный пресбiterий современного трехнефного костела состоял из центральнойстройки с циллиндрическим нефом без апсиды, интерьер расчленен столбами неправильно полигонально косыми. Начало хоронения возле костела и в его интерьере после XV в. По близости от костела вскрыта жилаястройка уже нового века. Первоначальная центральнаястройка правдеподобно поломническая часовня.

VÝSLEDKY TEMATICKÉHO PRIEŠKUMU ORAVY

Jozef Hromada - Ján Hunka

Tematický prieskum v okrese Dolný Kubín, zameraný na zistenie lokalít z obdobia stredoveku v hornatých oblastiach severného Slovenska a na doplnenie evidencie nálezísk pozdĺž dôležitej pravekej cesty povodím Oravy, uloženie nálezov: AÚ SAV v Nitre, OM v Oravskom Podzámku.

D o l n ý K u b í n

Brezovec, výšinná poloha západne od intravilánu s miernym sklonom na V /26-32-25, 1 : 10 000, 340 : 2 mm/, nadmor. v. 664 m. Opevnená osada púchovskej kultúry. Z areálu typické zlomky keramiky.

Pltisko, terasa s miernym sklonom na SZ pod východnými svahmi opevnenej polohy Brezovec /26-32-20, 1 : 10 000, 273 : 45 mm/, nadmor. v. 490 m. Zlomky novovekej keramiky.

Trnniny, výšinné hradisko púchovskej kultúry /26-32-20, 1 : 10 000, 417 : 5 mm/, nadmor. v. 793 m. Pri rekultivácii obnažená časť kultúrnej vrstvy. Početné zlomky keramiky a železná strelka s listovitým hrotom a krátkou tulajkou.

Údol, vysoká ľavobrežná terasa rieky Oravy na SV od intravilánu /26-32-20, 1 : 10 000, 292 : 20 mm/, nadmor. v. 513 m. Početné zlomky novovekej keramiky.

D o l n ý K u b í n, časť M o k r a d

Homola, ca 300 m západne od obce /26-32-20, 1 : 10 000, 274 : 62 mm/, nad riekou Oravou, nadmor. v. 617 m. Opevnená výšinná poloha s rovným vrcholovým platô. Fragmenty keramiky lužickej kultúry.

N i ž n á

Hámor, pravobrežná terasa Oravského Bieleho Potoka ca 200 m na S od cesty Zuberec - Podbiel /M-34-100-A-a, 1 : 25 000, 325 : 153 mm/, nadmor. v. 649 m.

Početné fragmenty stredovekej keramiky /16.-17. stor./.

Sihla, poloha v tesnom susedstve predchádzajúcej lokality /M-34-100-A-a, 1 : 25 000, 299 : 166 mm/. Ojedinelé zlomky stredovekej keramiky rovnakého charakteru ako v polohe Hámor /16.-17. stor./.

Ostražica, výšinné opevnené hradisko lužickej kultúry vysoko nad pravým brehom Oravy /M-34-100-A-a, 1 : 25 000, 289 : 70 mm/, nadmor. v. 767 m. Akropola hradiska narušovaná nelegálou výkopovou činnosťou. Početné zlomky halštatskej keramiky, fragment železného predmetu.

O r a v s k á P o l h o r a

Polhoranský Hrádok, husto zalesnená výšinná poloha na pravom brehu potoka Polhoranka ca 500 m na J od obce /26-23-02, 1 : 10 000, 410 : 29 mm/, nadmor. v. 905 m. Blížšie neidentifikovateľné terénne úpravy v priestore vrcholového hrebeňa. Bez nálezov.

Turňa, čiastočne zalesnená výšinná poloha na ľavom brehu Polhoranky ca 300 m na S od stredu obce /26-23-02, 1 : 10 000, 56 : 37 mm/, nadmor. v. 891 m. Na svahoch nepočetné zlomky stredovekej keramiky. Terénne úpravy nezistené.

P o d b i e l

Biela Skala, výšinná opevnená poloha na skalnom ostrohu na ľavom brehu Oravy ca 700 m na JZ od obce /M-34-99-B-b, 1 : 25 000, 13 : 176 mm/, nadmor. v. 750 m. Intenzívnym odlesňovaním obnažená horná časť kultúrnej vrstvy s keramikou púchovskej kultúry.

Červená skala, skalný ostroh, dnes husto zalesnený, na pravom brehu rieky Oravy oproti polohe Biela skala /M-34-99-B-b, 1 : 25 000, 18 : 89 mm/, nadmor. v. 653 m. Pri temene vrchu nezretelné terénne úpravy. Bez nálezov.

S i h e l n é

Sihelniansky Hrádok, výšinná poloha na pravom brehu Polhoranky medzi obcami Sihelné a Oravská Polhora, dnes pomerne husto zalesnená /26-23-02, 1 : 10 000, 450 : 139 mm/, nadmor. v. 993 m. V priestore vrcholového hrebeňa bližšie neidentifikovateľné terénne úpravy. Bez nálezov.

Vyšný Kubín

Gálovo, výšinná ostrohová zalesnená poloha ca 200 m na Z od Tupej Skaly nad cestou Vyšný Kubín - Dolný Kubín /26-34-05, 1 : 10 000, 172 : 40 mm/, nadmor. v. 650 m. Fragmenty atypickej, pravdepodobne halštatskej keramiky.

Obhliadkou 36 väčšinou výšinných polôh zistené stopy stredovekej a staršej antrópogénnej činnosti iba v uvedených prípadoch. Prínos - zaregistrovanie výšinného hradiska nad Mokradou a viacerých polôh so stredovekou, resp. novovekou keramikou.

ERGEBNISSE DER THEMATISCHEN BESICHTIGUNG VON ORAVA. Bei der Begehung der Region von Orava im Bezirk Dolný Kubín, die im Rahmen der Suche nach mittelalterlichen Fundstellen in den gebirgigen Gebieten der Nordslowakei realisiert wurde, beglaubigte man 36 meistens Höhenlagen. Spuren der mittelalterlichen und älteren anthropogenen Tätigkeit in 20 Fällen festgestellt. Der größte Beitrag ist die Registrierung eines hallstattzeitlichen Burgwalls über dem Fluß Orava in Dolný Kubín, Teil Mokrad und einiger Fundstellen mit mittelalterlicher Keramik, vor allem in den Katastern von Dolný Kubín und Nižná.

ИТОГИ ТЕМАТИЧЕСКОГО ИССЛЕДОВАНИЯ ОРАВЫ. Разведками оравского региона в р-не Долни Кубин, осуществленными в связи с поисками местонахождений среднего века в гористых областях северной Словакии, отмечено 36 по большей части положений на возвышенности. Следы средневековой и более древней антропогенной деятельности обнаружены в 20 случаях. Крупнейший вклад - зафиксирование гальштатского городища над рекой Оравой в г. Долни Кубин, часть Мокрадь и несколько местонахождений с средневековой керамикой, прежде всего в кадастрах гг. Долни Кубин и Нижна.

NÁLEZ ARCHITEKTONICKÝCH ZVÝŠKOV V CENTRE NITRY

Igor Hrubec - Jozef Császta

Nitra /okr. Nitra/, časť Staré Mesto, Leninovo nám. /M-34-133-A-a, 1 : 25 000, 130 : 86 mm/, vrcholný stredovek, architektonický nález: múr a ossárium.

Pred budovou MsNV vyhlbená vodovodná ryha v smere SZ-JV. Vo výkope do hI. 200 cm v hornej, navážkovej vrstve črepy z novovekých nádob s glazúrou, ale v hI. pod 110 cm na 3 miestach zvyšky stredovekých stavieb. Oproti stredu budovy MsNV odkryté masívne základové murivo /š. 130 cm/ z lomového kameňa viazaného liatou vápennou maltou. Os muriva približne v smere V-Z. O 10 m ďalej na JV v profile výkopu ďalšie stavebné zvyšky, obsahujúce aj zlomky tehál, javiace sa ako ruiny nosného piliera s náznakom klenby. O ďalších 19 m na JV vo výkope zistená vrstva ľudských kostí poukľadaných na kopu a už značne strávených. Hrubá vrstva kostí v profile ohraničená 2 rozrušenými múrmi z okrúhlych kameňov, vzdialených od seba 4 m. Podľa poznatkov z histórie Nitry ryhou je priečne preťaté námestie pred starou radnicou, kde v stredoveku mal stáť dávno rozrušený farský kostol sv. Jakuba. Odkryté zvyšky základového muriva a vrstva ľudských kostí /asi ossarium/ pravdepodobne patria k tomuto sakrálnemu objektu.

FUND VON ARCHITEKTONISCHEN RESTEN IM ZENTRUM VON NITRA. Im Aushub einer Rinne für die Wasserleitung auf dem Lenin-Platz in Nitra /Bez. Nitra/ auf 3 Stellen mittelalterliche architektonische Reste gefunden: massive Fundamentmauer /Br. 130 cm/ aus Bruchsteinen, der Rest eines Tragpfeilers, eine reiche Schicht von Menschenknochen aufgehäuft und durch 2 zerstörte Mauer umgrenzt. Wahrscheinlich gehören die abgedeckten Reste der Fundamentmauer und wohl eines Ossariums einem älteren mittelalterlichen Sakralbau an.

НАХОДКА АРХИТЕКТОНИЧЕСКИХ ОСТАТКОВ В ЦЕНТРЕ Г. НИТРА. В водопроводной траншеи на площади Ленина в г. Нитра /р-н Нитра/ на 3 местах найдены средневековые архитектурные остатки: массивная фрагментальная кладка /ш. 130 см/ из бутового камня, остатки руин несущего столба, богатый слой человеческих костей собранных в кучу и ограниченных двумя разрушенными стенами. Вскрыты остатки фундаментальной кладки и вероятно осария – правдеподобно сакральной стройки раннего средневековья.

UKONČENIE VÝSKUMU V PATINCIACH

Ivan Čheben

Patince /okr. Komárno/, kúpele, Teplica /L-34-1-D-c, 1 : 25 000, 182 : 4 mm – L-34-1-D-a, 1 : 25 000, 197 : 366 mm/, systematický výskum, sídlisko, neolit, 11.-12. stor., uloženie nálezov: AU SAV v Nitre.

Lokalita na pravom brehu kanála Zitavy. Na ploche 2200 m² preskúmaných spolu 85 sídliskových objektov, z toho 79 z obdobia kultúry s mladšou lineárnom keramikou a želiezovskej skupiny, 6 z 11.-12. stor.

Neolit, sídlisko, preskúmaných 79 objektov a odkryté pôdorysy 2 dlhých kolových domov s prisľúchajúcimi zemníkmi. Preskúmaný aj kostrový hrob v kultúrnej jame. Získaný keramický materiál, identický ako v predchádzajúcich výskumných sezónach, doplnený nálezmi kamennej brúsenej a štiepanej industrie, kostenými a hlinenými predmetmi, mazanicou a archeozoologickým materiálom. Na lokalite realizovaný i rozsiahly paleobotanický výskum.

11.-12. stor., preskúmaných 6 sídliskových objektov, získané nálezy z príbytku s jazykovitým vchodom, z 2 zásobných jám prisľúchajúcich k príbytkom. Z ďalšieho príbytku preskúmaná iba časť. Nálezy: predovšetkým keramický inventár, zastúpený fragmentmi hrncovitých nádob, ale i kostená industria a archeozoologický materiál.

GRABUNGSABSCHLUß IN PATINCE. Auf der Fundstelle in Patince-Badeort in der Lage Teplica die Schlüsseletappe der Erforschung einer neolithischen Siedlung und einer aus dem 11.-12. Jh. realisiert. Die neolithische Siedlung belegen Funde der Kultur mit jüngerer Linearbandkeramik und der Želiezovce-Gruppe. Aus dieser Zeitepoche 79 Kulturgruben und 2 Grundrisse von langen Pfostenhäusern und die dazugehörigen Erdgruben untersucht. In einer Siedlungsgrube lag das Skelett eines erwachsenen Individuums. Im Rahmen der Grabung auch paläobotanische Untersuchung. Das 11.-12. Jh. durch Funde aus 6 Objekten

vertreten, u. zw. aus zwei Wohnstätten, von ihnen eine mit zungenförmigem Eingang, 2 dazugehörigen Speichergruben und 2 Siedlungsobjekten. Inventar: vorwiegend Keramik bestehend vor allem aus topfartigen Gefäßen.

ЗАВЕРШЕНИЕ ИССЛЕДОВАНИЯ В С. ПАТИНЦЕ. На поселении Патинце-курорт, урочище Теплица /р-н Комарно/ осуществлен заключительный этап исследования неолитического поселения и посёлка XI-XII вв. Неолитическое поселение определено находками керамики старшей линейной культуры и жельезовской группы. Прослежено 79 культурных ям, планы 2 длинных столбовых домов и к ним принадлежащих землянок. В одной из селищных ям костяк взрослого индивида. На местонахождении реализовалось обширное палеоботаническое исследование. XI-XII века представлены находками 6 объектов, 2 жилищ, в том числе одного со вступительной частью в форме языка, 2 прилегающим к жилищам ямами-хранилищами и 2 объектами поселения. Инвентарь: керамика, главным образом горшковидные сосуды.

BRONZOVÉ PREDMETY Z HROMADNÉHO NÁLEZU ZO ZEMPLÍNA

Ján Chovanec

Zemplín /okr. Trebišov/, Szélmalomdomb /38-34, 1 : 50 000, 285 : 142 mm/, mladšia doba bronzová, depot, uloženie nálezov: VM v Trebišove.

Pri úprave terénu na hospodárskom dvore JRD v Zemplíne v r. 1980 objavený hromadný nález bronzových predmetov /Gašaj, D. 1982: Hromadný nález bronzových predmetov zo Zemplína, okr. Trebišov. In: Historica Carpatica. 13. Košice, s. 273-296/. Od nálezov získané ďalšie predmety z uvedeného depoutu: 2 zlomky zo špirálovitého náramenníka, vyhotoveného z bronzového pásika trojuholníkového prierezu /obr. 9: 1, 2/, a kosák s rukoväťou spevnenou 3 rebrami /obr. 9: 3/.

BRONZEGEREGENSTÄNDE AUS DEM DEPOTFUND IN ZEMPLÍN. Das im J. 1980 entdeckte Bronzedepotfund aus der jüngeren Bronzezeit in Zemplín /Bez. Trebišov/ wurde von D. Gašaj fachlich bearbeitet /1982: Hromadný nález bronzových predmetov zo Zemplína, okr. Trebišov. In: Historica Carpatica. 13. Košice, S. 273-296/. Aus dem ursprünglichen Depotfund wurden von den Findern weitere Gegenstände gewonnen: 2 Fragmente einer Armspirale /Abb. 9: 1, 2/ und eine Sichel /Abb. 9: 3/.

БРОНЗОВЫЕ ПРЕДМЕТЫ ИЗ МАССОВОЙ НАХОДКИ В С. ЗЕМПЛИН. В 1980 г. вскрыт клад бронзы старшего периода бронзового века в с. Земплин /р-н Требишов/, профессионально обработан Д. Гашаем /Gašaj, D. 1982: Hromadný nález predmetov zo Zemplína, okr. Trebišov. В: Historica Carpatica. 13. Košice, с. 273-296/. Из первоначального клада от найдших приобретены следующие предметы: 2 обломка украшений плечевой части руки /рис. 9: 1, 2/ и серп /рис. 9: 3/.

HROMADNÝ NÁLEZ BRONZOVÝCH PREDMETOV ZO SOMOTORA

Ján Chovaneč

Somotor /okr. Trebišov/, Somotorská hora /38-34, 1 : 50 000, 290 : 215 mm/, mladšia doba bronzová, depot, uloženie nálezov: VM v Trebišove.

Pri zemných prácach na Somotorskej hore počas elektrifikácie obce v 50-tych r. objavený hromadný nález 23 bronzových predmetov: ihlica, zlomky kosákov, prstene, náramky, nákrčníky a špirálky z náhrdelníka. Na odborné spracovanie odovzdané v r. 1987 /nálezca A. Dóczci/.

BRONZEDEPOTFUND AUS SOMOTOR. Bei Erdarbeiten auf dem Berg Somotorská hora in der Gemeinde Somotor /Bez. Trebišov/ wurde in den 50er Jahren ein Bronzedepotfund aus der jüngeren Bronzezeit entdeckt; im J. 1987 zur fachlichen Bearbeitung abgegeben: 23 Bronzegegenstände - Nadel, Fragmente von Sicheln, Fingerringe, Armbänder, Halsringe und Spiralchen aus einem Halsband.

КЛАД БРОНЗОВ ИЗ СОМОТОРА. При наземных работах на Сомоторской горе в с. Сомотор /р-н Требишов/ в 50-ые г. найден клад бронзов позднего периода бронзы, передан специалистам в 1987 г.: 23 штук бронзовых предметов - булавка, обломки серпов, кольца, браслеты, нашейники и спиральные украшения от ожерелья.

HROMADNÝ NÁLEZ STRIEBORNÝCH MINCÍ ZO ZÁHORA

Ján Chovaneč

Záhor /okr. Michalovce/, stred obce pri reformovanom klasicistickom kostole /38-41, 1 : 50 000, 195 : 110 mm/, novovek, ojedinelý nález, uloženie nálezu: VM v Trebišove.

Areál dvora domu č. 147. Počas zemných prác v r. 1984 získaný hromadný nález strieborných mincí uložených v nádobe /obr. 10/. Nádoba a 29 mincí z pôvodného nálezu zachránené a poskytnuté na vedecké účely /E. Chovancová/. Najstaršou mincou denár Ferdinanda I. z r. 1545, najmladšie 4 denare Mateja II. a trojgrajciar Karola Liechtensteina z r. 1619.

SCHATZFUND VON SILBERMÜNZEN AUS ZÁHOR. Bei der reformierten klassizistischen Kirche in der Gemeinde Záhor /Bez. Michalovce/ ein im Gefäß untergebrachter Schatzfund von Silbermünzen /Abb. 10/ aufgefunden. Für wissenschaftliche Zwecke 29 Münzen und das Gefäß gerettet. Die älteste Münze - der Denar Ferdinands I. aus dem J. 1545, die jüngsten - 4 Denare Mathias II. und 1 Drei-groschen Karl Liechtensteins aus dem J. 1619.

КЛАД СЕРЕБРЯНЫХ МОНЕТ ИЗ С. ЗАГОР. По близости от реформированного классицистического костела в с. Загор /р-н Михаловце/ вскрыт клад серебряных монет, поме-

щенных в сосуде /рис. 10/. Для научного исследования спасено 29 монет и сосуд. Самая древняя монета денарий Фердинанда I 1545 г., младшая - 4 денария Матвея II и три-крейцер Карла Лихтенштейна 1619 г.

RENEŠANČNÉ KACHLICE Z HRADU TREBIŠOV

Ján Chovanec

Trebišov /okr. Trebišov/, mestský park /38-32-06, 1 : 10 000, 38 : 222 mm/, neskôr stredovek, hrad, záchranná akcia, uloženie nálezov: VM v Trebišove.

Záchranná akcia v areáli Trebišovského hradu /Parič/. V zásype za opevnením vonkajšieho nádvoria objavený súbor renesančných komorových kachlíc s rozmermi 22 x 24 cm a 22 x 33 cm a s reliéfnou výzdobou, datovaný do 1. štvrtiny 16. stor. / obr. 11/.

RENAISSANCE-KACHELN AUS DER BURG VON TREBIŠOV. Rettungsaktion im Burgareal in Trebišov /Bez. Trebišov/. In der Aufschüttung hinter der Befestigung des äußeren Burghofes eine Kollektion von Renaissance-Kammerkacheln mit Reliefverzierung gefunden /Abb. 11/. Sie stammen aus dem 1. Viertel des 16. Jh.

ИЗРАЗЦЫ ЭПОХИ ВОЗРОЖДЕНИЯ ИЗ С. ТРЕБИШОВ. Охранное исследование в ареале замка г. Требишов /р-н Требишов/. В насыпи за укреплением наружного двора обнаружен набор камерных изразцов украшенных рельефом /рис. 11/ первой четверти XVI в.

SÍDLISKO ĽUDU S BUKOVOHORSKOU KULTÚROU V ZEMPLÍNSKOM HRADIŠTI

Ján Chovanec

Zemplínske Hradište /okr. Trebišov/, Konopianky /38-32-12, 1 : 10 000, 442 : 379 mm/, neolit, sídlisko, záchranný výskum, uloženie nálezov: VM v Trebišove.

Terénna vlna v strede zaplavovaného územia na južnom okraji intravilánu, nadmor. v. 101 m. Lokalita porušená výkopom odvodňovacieho kanála, výskumom odkrytá plocha 200 m². Zistené jednofázové osídlenie v období stredného neolitu /bukovo-horská kultúra/, 20 objektov preskúmaných. Nálezy z objektov a zo sídliskovej vrstvy: torzá polkulovitých zdobených nádob, dná zásobníc, amforovité nádoby, misa, štiepaná obsidiánová industria, brúsené kamenné sekery, kliny a dláta, pieskovcové brúsiky, kamenná podložka na drvenie obilia, zvieracie kosti a torzo nádoby s rastlinnými semenami.

SIEDLUNG DES VOLKES DER BÜKKER KULTUR IN ZEMPLÍNSKE HRADIŠTE. Rettungsgrabung auf einer Terrainwelle in der Mitte des Überschwemmungsgebietes am S-Rand des Gemeindeintravilans von Zemplínske Hradište /Bez. Trebišov/.

Festgestellte einphasige Besiedlung im mittleren Neolithikum /Bükker Kultur/. 20 Objekte untersucht. Funde aus den Objekten und der Siedlungsschicht: Torsos von halbkugelförmigen verzierten Gefäßen, Böden von Vorratsgefäßen, amphorenförmige Gefäße, Schüssel, gespaltene Obsidianindustrie, geschliffene Steinäxte, Keile und Meißel, Sandsteinwetzsteine, Steinunterlage zum Reiben der Getriede, Tierknochen und ein Gefäßtorso mit Pflanzensamen.

СЕЛИЩЕ НОСИТЕЛЕЙ БУКОВОГОРСКОЙ КУЛЬТУРЫ В С. ЗЕМПЛИНСКЕ ГРАДИЩЕ. Спасательное исследование на холме в центре пойменной территории на юном краю строительных участков с. Земплинске Градиште /р-н Требишов/. Определена одна фаза поселения в период среднего неолита /буковогорская культура/. Обследованы 20 объектов. Найдены в объектах и в слое поселения: торсы полушарообразных украшенных сосудов, днища сосудов-ханилиш, амфоровидные сосуды, миска, колотая индустрия из обсидиана, шлифованные каменные топоры, клины и долота, точильные камни из песчаника, каменная зернотерка, кости животных и торсы сосуда с семенами.

SÍDLISKO Z DOBY RÍMSKEJ V NOVOSADE

Ján Chovaneč

Novosad /okr. Trebišov/, Chlmecký breh /38-32-21, 1 : 10 000, 130 : 130 mm/. doba rímska, sídlisko, prieskum, uloženie nálezov: VM v Trebišove.

Západný svah Chlmeckého brehu nad potokom Chlmec, nadmor. v. 110-118 m. Zistené osídlenie v 1. - polovici 5. stor. Nálezy: torzá zásobníc s okružím a iných nádob, sivá keramika s kolkovanou a vhladzovanou výzdobou, zlomok dna z terky sigillaty, prasleny, kamenné brúsky, výrobky z kosti, železná troska, zliatky sklenenej pasty, roztavená neurčiteľná bronzová minca, čiastočne rozta-vený strieborný denár Septimia Severa a malý bronz cisára Valensa.

SIEDLUNG AUS DER RÖMISCHEN KAISERZEIT IN NOVOSAD. Fundstelle nordwestlich von der Gemeinde Novosad /Bez. Trebišov/ am rechten Ufer des Chlmec-Baches. Bei einer Geländebesichtigung festgestellte Siedlung aus der römischen Kaiserzeit. Funde: Torsos von Vorratsgefäßen mit Halskrause und andere Gefäßfragmente, graue Keramik mit Stempel- und eingeglätteter Verzierung, Bodenfragment eines Terra-Sigillata-Gefäßes, Spinnwirtel, Steinglättter, Knochenerzeugnisse, Eisenschlacke, Schmelzstücke von Glaspaste, zerschmolzene unbestimmbare Bronzemünze, teilweise zerschmolzener Silberdenar des Septimus Severus und eine kleine Bronze des Kaisers Valens.

ПОСЕЛЕНИЕ РИМСКОГО ВРЕМЕНИ В С. НОВОСАД. Местонахождение на СЗ от с. Новосад /р-н Требишов/ на правом берегу потока Хлмец. Разведками обнаружено селище римского времени. Найдены: торсы сосудов-ханилиш с венчиком и других сосудов, серая керамика с вглаженной и штампованной орнаментацией, обломок днища сосуда терры сигиллаты, пряслица, точильные камни, изделия из костей, железный шлак,

слитки стеклянной пасты, частично расплавленная неопределенная бронзовая монета, частично расплавленный серебряный денарий Септимия Севера и малый бронз императора Валента.

SÍDLISKO Z MLADŠEJ DOBY RÍMSKEJ V TREBIŠOVE

Ján Chovanec

Trebišov /okr. Trebišov/, Blatá /38-32-07, 1 : 10 000, 432 : 180 mm/, mladšia doba rímska, sídlisko, prieskum, uloženie nálezov: VM v Trebišove.

Terénnna vlna v lužnom lese severovýchodne od osady Paričov, nadmor. v. 103-104 m. Osídlená plocha 120-140 x 450 m. Nálezy: torzá zásobníc s okružím, sivá keramika s kolkovanou a vhladzovanou výzdobou, praslen a brúsky.

JUNGRÖMERZEITLICHE SIEDLUNG IN TREBIŠOV. Siedlung auf einer Terrainwelle in einem bei Hochwasser überschwemmten Wald östlich von Trebišov /Bez. Trebišov/. Funde: Torsos von Vorratsgefäß mit Halskrause, graue Keramik mit Stempel- und eingeglätterter Verzierung, Spinnwirtel und Wetzsteine.

СЕЛИЩЕ ПОЗДНЕРИМСКОГО ВРЕМЕНИ В Г. ТРЕБИШОВ. Селище на холмистой местности в пойменном лесу восточнее г. Требишов /р-н Требишов/. Найдены: торсы со судов-хранилищ с венчиком, перая керамика со штампованной и вглаженной орнаментацией, пряслице и точила.

VÝSKUM NA TRASE PLYNOVODU V ZEMPLÍNSKOM HRADIŠTI

Ján Chovanec

Zemplínske Hradište /okr. Trebišov/, Pod Čerjakom /38-32-11, 1 : 10 000, 162 : 260 mm/, starý eneolit a včasný až vrcholný stredovek, sídliská, záchranný výskum a následný prieskum, uloženie nálezov: VM v Trebišove.

Východný okraj Trebišovskej tabule, nadmor. v. 120-125 m. Výskum na trase štvrtnej vetvy tranzitného plynovodu zo ZSSR, odkrytá plocha 795 m².

Starý eneolit /tiszapolgárská skupina polgárskej kultúry/, preskúmaných 11 objektov. Nálezy: torzá zásobníc a nádob s dutou nožkou, misy, šálky, nabe-račky, závažia, hlinená plastika zvierat /obr. 12: 1/, hlinená napodobenina zlatých záveskov - prvý nález na našom území /obr. 12: 2/, štiepaná obsidiánová industria, brúsené kamenné kliny a sekery, kamenné podložky a drvidlá, žviera-cie kosti a parohy.

Včasný až vrcholný stredovek /10.-11. stor./, preskúmaných 8 objektov, z toho 2 obilné jamy. Nálezy: torzá hrncov, prasleny, kamenný žarnov, zvieracie kosti.

GRABUNG AUF DER TRASSE DER GASLEITUNG IN ZEMPLÍNSKE HRADIŠTE. Fundstelle westlich von der Gemeinde Zemplínske Hradište /Bez. Trebišov/ am Rand des Trebišover Tafellandes. 11 äneolithische Objekte der Tiszapolgár-Gruppe untersucht. Im Fundinventar vertreten: Torsos von Vorratsgefäß en und Gefäß en mit hohlem Fuß, Schüsseln, Tassen, Schöpfkellen, Gewichte, tönerne Tierplastik /Abb. 12: 1/, tönerne Nachahmungen von silbernen Anhängseln /Abb. 12: 2/, gespaltene Obsidianindustrie, geschliffene Steinkeile und Steinäxte, Steinunterlagen und Reibsteine, Tierknochen und Gehörn. Außerdem 8 Objekte aus dem 10.-11. Jh., davon 2 Getreidegruben erforscht. Funde: Topffragmente, Spinnwirtel, Mahlstein und Tierknochen.

ИССЛЕДОВАНИЕ НА ТРАССЕ ГАЗОПРОВОДА В С. ЗЕМПЛИНСКЕ ГРАДИШТЕ. Местонахождение западнее с. Земплинске Градиште /р-н Требишов/ на окраине Требишовской доски. Прослежено 11 неолитических объектов тисаполгарской группы. В инвентаре находок торсы сосудов-хранилищ и сосудов с полой ножкой, миски, чашки, половники, грузила, зооморфная глиняная пластика /рис. 12: 1/, глиняная имитация золотых подвесок /рис. 12: 2/, колотая индустрия из обсидиана, точенные каменные клины и топоры, каменные зернотерки, кости животных и рога. Разведано также 8 объектов X-XI вв., зерновые ямы включительно. Находки: торсы горшков, пряслице, каменный жернов и кости животных.

ZÁCHRANNÝ VÝSKUM NA SOMOTORSKEJ HOŘE

Ján Chovanec

Somotor /okr. Trebišov/, Somotorská hora /38-34-13, 1 : 10 000, 492 : 294 mm/, mladšia až neskora doba bronzová a včasny stredovek, sídliská, záchranný výskum, uloženie nálezov: VM v Trebišove.

Upäťie severozápadného svahu Somotorskéj hory. Výskum zameraný na preskúmanie ohrozených a porušených objektov v profile pieskovne, odkrytá plocha 120 m².

Mladšia až neskora doba bronzová /gávska kultúra/, preskúmané 3 objekty sídliskového charakteru. Výskumom získaný pieskovcový kadlub na odlievanie bronzových sekier s tuľajkou, kamenné podložky a drvidlá na drvenie obilia a početný keramický materiál - nádoby /obr. 13: 3/, cilevky /obr. 13: 1/, idoly /obr. 13: 2/.

Včasny stredovek /predvelkomoravské obdobie/, preskúmané slovanské zahľbené obydlie.

RETTUNGSGRABUNG AUF DEM BERG SOMOTORSKÁ HORA. Untersuchung der gefährdeten und gestörten Objekte am Fuß des nordwestlichen Hanges des Somotorská hora in Somotor /Bez. Trebišov/. 3 Objekte vom Siedlungscharakter der Gáva-Kultur untersucht. Bei der Grabung eine Gußform zum Abgießen von Tüllenäxten, Steinunterlagen und Reibsteine, zahlreiches Keramikmaterial - Gefäße /Abb. 13: 3/, Spulen /Abb. 13: 1/, Idole /Abb. 13: 2/ gewonnen. Außerdem eine slawische Hütte aus der vorgroßmährischen Zeit untersucht.

ОХРАННОЕ ИССЛЕДОВАНИЕ НА СОМОТОРСКОЙ ГОРЫ. Исследование находящихся под угрозой и нарушенных объектов у подножья СЗ склона Сомоторской горы в с. Сомотор /р-н Требишов/. Обследованы 3 объекта поселения культуры Гава. Исследованием приобретенная форма из песчаника для отливки втулчатых кельтов, каменные зернотерки, многочисленный керамический материал - сосуды /рис. 13: 3/, катушки /рис. 13: 1/, идолы /рис. 13: 2/. Обследовано славянское жилище довеликоморавского периода.

VÝSKUM KOSTROVÉHO POHREBISKA ZO 7.-8. STOROČIA V ČATAJI

Bohuslav Chropovský - Jozef Hromada

Čataj /okr. Bratislava-vidiek/, Žemanské-Gejzové /M-33-143-B-b, 1 : 25 000, 120 : 292 mm/, systematický výskum, ľažisko 7.-8. stor., uloženie nálezov: AÚ SAV v Nitre.

Okraj sprašovej terasy, nadmor. v. 137 m, na rozhraní najjužnejších výbežkov sprašovej Trnavskej tabule a seneckej nivy Podunajskej nížiny. Pokračovanie výskumu predbežne ukončeného v r. 1977 /Hanuliak, M. - Zábojník, J. 1982: Pohrebisko zo 7.-8. stor. v Čataji, okr. Bratislava-vidiek. Archeol. Rozhl. 34, s. 492-503, 583-588; Pavúk, J. 1976: Záchranný výskum na trase autostrády v Čataji. In: Archeol. Výsk. a Nál. na Slov. v r. 1975. Nitra, s. 177-181/, preskúmaná celková plocha ca 1800 m².

7.-8. stor., pohrebisko, preskúmaných ďalších 44 hrobov, z toho 43 kostrových a 1 žiarový. V r. 1975-87 sumárne preskúmaných 226 hrobov, z nich 199 zo 7.-8. stor. Prevažujúca orientácia hrobov SZ-JV. V 20 prípadoch zistená úprava hrobovej jamy. 3 hroby jazdecké a 6 hrobov výklenkových. Z celkového počtu 43 kostrových hrobov 17 detských a 1 dvojhrob ženy s dieťaťom. V 29 hroboch nálezy /bronzové garnitúry opaskov, železné nože, železné okutia vedierok, náhrdelníky z korálikov, súčasti konských postrojov, železné kosáky, železná otka s tučajkou, v 3 hroboch keramika/.

Neolit, kultúra s lineárной keramikou, sídlisko, preskúmaných 6 objektov. Nálezy: keramika, štiepaná kamenná industria, zvieracie kosti.

GRABUNG EINES SKELETTGRÄBERFELDES AUS DEM 7.-8. JH. IN ČATAJ. Fortsetzung der im J. 1977 vorläufig abgeschlossenen Grabung des Skelettgräberfeldes in Čataj /Bez. Bratislava-Land/. Auf einer ca. 1800 m² großen Fläche 43 Skelett- und 1 Brandgrab untersucht. Die Gesamtzahl der in den J. 1975-87 durchforschten Gräbern war 226, davon 199 Gräber aus dem 7.-8. Jh. Auf der Fläche auch 6 Siedlungsobjekte der Kultur mit Linearbandkeramik festgestellt.

ИССЛЕДОВАНИЕ МОГИЛЬНИКА С ТРУПОПОЛОЖЕНИЕМ VII-VIII ВВ. В С. ЧАТАЙ. Продолжение исследований могильника с трупоположением, предварительно оконченных в 1977 г., в с. Чатай /р-н Братислава-видье/. На площади около 1800 м² разведанных 43 погребения с трупоположением и 1 погребение с трупосожжением. В целом, число разведенных в 1975-87 гг. погребений представляет собой 226, из того числа 199 погребений VII-VIII вв. включительно. На данной площади исследовано также 6 селитиных объектов носителей культуры линейно-ленточной керамики.

PETROGRAFICKÉ ANALÝZY KAMENNÝCH ARTEFAKTOV

Ludmila Illášová

Z výskumu r. 1987 spracovaných 275 kamenných artefaktov zo 6 lokalít: Borovce /neolit - kultúra s lineárной keramikou/, Ilija /neskorá doba bronzová/, Kočín /jevišovická kultúra/, Medzany /paleolit/, Ludanice, časť Mýtna Nová Ves /staršia doba bronzová/, uloženie nálezov: AÚ SAV v Nitre.

Borovce /okr. Trnava/

Rakovická ulička, sídlisko, kultúra s lineárной keramikou. Získaných 158 kamenných artefaktov zo 6 objektov a zo zberu. Štiepaná industria - čepele, škrabidlá a ústupy počtom 29 kusov, brúsená industria zastúpená sekárou, polotovarmi sekery a 7 nástrojmi atypických tvarov, ostatná industria - brúsky, podložky a otlačky v počte 22 kusov. Zvyšok artefaktov neopracovaná surovina a riečne okruhliaky, spolu 98 kusov. Podložky so stopami ohňa. Surovinou štiepanej industrie rádiolarit domáceho pôvodu a pazúrik cudzej provenience. Surovinou brúsenej industrie amfibolit, surovinami ostatnej industrie pieskovec, granodiorit a kremenc.

Ilija /okr. Žiar nad Hronom/

Sitno, sídlisko, neskorá doba bronzová. Získaná ďalšia časť kamenných podložiek /29/. Hmotnosť podložiek 8-9 kg, max. 18,4 kg, dĺ. od 29 do 30 cm, max. 44 cm, š. od 20 do 25 cm, max. 30 cm, v. od 8 do 11 cm, max. 14 cm pri bochníkovitých typoch a od 5-6 cm, max. do 8 cm pri plochých typoch. Petrografické zloženie podložiek: pyroxénicko-amfibolický andezit /5 ks/, detto s biotitom /7 ks/, amfibolicko-biotitický andezit: porfyrickej štruktúry /16 ks/, zlepenc /1 ks/. Andezity domácou surovinou z okruhu 5 km od lokality. Výskyt zlepence na vrchu Šobov.

Kočín /okr. Trnava/

Dielce, sídlisko, jevišovická kultúra. Získaných 36 kamenných artefaktov, z toho iba 8 finálnych výrobkov, zvyšok surovina. Finálne výrobky čepele, otlačky, brúsky a podložka. Prevládajúcou surovinou rohovec, bližšie neurčený /analyzuje sa mikroskopicky/. Importovanou surovinou pazúrik. Ostatné suroviny domáce z blízkeho okolia - dolomit, pieskovec, zlepenc. Limnokvarcit ako surovina z oblasti Žiarskej kotliny.

Ludanice, časť Mýtna Nová Ves /okr. Topoľčany/

Parcela Gerháta, pohrebnisko, staršia doba bronzová. Spracovaných 41 kamenných artefaktov z 12 hrobov. Štiepaná industria zastúpená 39 kusmi a brúsená industria 2 kusmi. V najväčšom počte strelky, vyhotovené z rádiolaritu, limnokvarcitu a rohovca /presne neurčený, analyzuje sa mikroskopicky/. Pazúrik ako importovaná surovina zastúpený v malom počte.

Medzany /okr. Prešov/

Kóta 313,0 m n. m., zber, staršia fáza mladého paleolitu. Nájdené škrabadlo vyhotovené z rádiolaritu.

Veselé /okr. Trnava/

Rakovický háj, prieskum, Lengyel I. Nájdený objekt 1, obsahujúci 10 kusov štiepanej industrie. Prevládajúcou surovinou pazúrik cudzej provenience.

PETROGRAPHISCHE ANALYSE VON STEINARTEFAKten. Analyse von 275 Steinartefakten aus archäologischen Fundorten: Borovce - Neolithikum, Kultur mit Linearbandkeramik; Ilija - späte Bronzezeit; Kočín - Jevišovice-Kultur; Medzany - Paläolithikum, Ludanice, Teil Mýtna Nová Ves - ältere Bronzezeit; Veselé - Lengyel I. Die Rohstoffe zur Herstellung von Steinartefakten stammten aus der nahen Umgebung bzw. aus wenig entfernten Gebieten. Importiert nur der Feuerstein. Bisher ungelöst bleibt die Frage des Ursprungs der in den Fundorten Kočín, Ludanice, Teil Mýtna Nová Ves und Veselé gefundenen Hornsteine /zur mikroskopischen Analyse abgegeben/.

ПЕТРОГРАФИЧЕСКИЕ АНАЛИЗЫ КАМЕННЫХ АРТЕФАКТОВ. На местонахождениях анализировано 275 каменных артефактов. Боровце - неолит, культура линейно-ленточной керамики; Илия - поздний бронзовый век; Кочин - евишовицкая культура; Медзани - палеолит; Луданице, часть Митна Нова Вес - поздний бронзовый век; Веселе - ленделль I. Каменные артефакты из домашнего сырья, или же привезённого из близких окрестностей. Кремень импортирован. Пока не решен вопрос про-исхождения роговиков, найденных на местонахождениях в с. Кочин, Луданице, часть Митна Нова Вес и Веселе. Передано на микроскопический анализ.

ANALÝZA KOSTRY Z LATÉNSKEHO HROBU V NITRE

Július Jakab

Nitra /okr. Nitra/, Mikov dvor, pohrebisko, antropologický materiál, doba laténska, uloženie materiálu: AÚ SAV v Nitre.

Z porušeného hrobu zachránené o. i. aj zvyšky ľudskej kostry /Bujna - Kováčová, s. 38 tejto ročenky/. Po rekonštrukcii hodnotená "calvaria" a fragmenty neúplnej lebky s poškodenými kostami postkraniálneho skeletu muža vo veku maturus I /40 až 50 r./.

Kostra strednej stavby, stredne vyvinutý aj reliéf svalových úponov. Neurokránum dlhé, široké, veľmi vysoké s veľkou kapacitou lebky, mezokráinne, hypsikráinne a pravdepodobne metriokráinne; čelusť brachyuranná. Femury nepilastrické, hyperplatymérne, tíbie v strede mezoknémne, pri foramen nutricium platykémne, výška postavy podstredná /163,9 cm/. Povrch viacerých kostí /predovšetkým stavce a kĺbne plochy kostí končatín/ patologicky zmenený.

ANALYSE DES SKELETTES AUS EINEM LATÈNEZEITLICHEN GRAB IN NITRA. Anthropologische Analyse des Skelettes eines Mannes im Alter Maturus I aus einem gestörten Grab im Fundort Mikov dvor in Nitra /Bez. Nitra/. Der Schädel lang, breit, sehr hoch, mit großer Kapazität des Endokraniums, mesokran, hypsikran, wahrscheinlich metriokran; der Kiefer brachyuran. Die Oberschenkelknochen unpilastrisch und hyperplatymer, die Tibien in der Mitte mesoknem, das foramen nutricium platykrem, die Gestalt untermittelhoch.

АНАЛИЗ СКЕЛЕТА ИЗ ЛАТЕНСКОГО ПОГРЕБЕНИЯ В Г. НИТРА. Антропологический анализ костяка мужчины в возрасте матурус I из разрушенного погребения на местонахождении Миков двор в г. Нитра /р-н Нитра/. Череп длинный, широкий, очень

высокий с большой ёмкостью эндокрания, мезокранный, гипсикранный, по-видимому метриокранный, челюсть брахиуранная. Фемуры непиластрические и гиперплатимерные, тибии в центре мезокнемные, при форамен нютрициум платыкнемный, рост ниже среднего.

ANTROPOLOGICKÝ ROZBOR KOSTRY Z NEOLITICKÉHO HROBU V ŠARIŠSKÝCH MICHAĽANOCH

Július Jakab

Šarišské Michaľany /okr. Prešov/, Fedelemská, sídlisko, antropologický materiál, bukovohorská kultúra, uloženie materiálu: AÚ SAV v Nitre.

Na ploche neolitickej sídliska v Šarišských Michaľanoch odkrytý aj neolitickej kostrový hrob č. 20 /Siška, s. 132 tejto ročenky/. Antropologická analýza dopĺňa informácie o súbore kostier z tejto lokality /Jakab, J. 1986: Grundlegende anthropologische Charakteristik von Skeletten der Träger der Bükker Kultur aus Šarišské Michaľany, Slov. Archeol., 34, s. 455-462/. "Calvaria" a fragmenty neúplnej lebky, ako aj veľmi poškodené až fragmentárne kosti postkraniálneho skeletu ženy vo veku maturus II /50 až 60 rokov/ gracilnej stavby so stredne vytvoreným reliéfom svalových úponov.

Neurokránum dlhé, veľmi úzke, dolichokránné. Pravý femur pilastrický a hyperplatymérny. Výška postavy malá /148,5 cm/. Vzhľadom na datovanie nálezu sú na kostre nápadné rozsiahle a početné zubné kazy a radikulárne cysty.

ANTHROPOLOGISCHE ANALYSE DES SKELETTES AUS EINEM NEOLITHISCHEN GRAB IN ŠARIŠSKÉ MICHAĽANY. Ein weiteres neolithisches Skelettgrab /Nr. 20/ aus dem Fundort in Šarišské Michaľany /Bez. Prešov/. Das Skelett einer Frau im Alter Maturus II, sehr beschädigt, in fragmentarischem Zustand erhalten. Das Neurokranium lang, sehr eng, dolichokran. Der rechte Femur pilastrisch, hyperplatymer, die Gestalt klein. Auffallend zahlreiche und ausgedehnte Karies und radikulare Zysten.

АНТРОПОЛОГИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ СКЕЛЕТА ИЗ НЕОЛИТИЧЕСКОГО ПОГРЕБЕНИЯ В С. ШАРИШСКЕ МИХАЛЯНИ. Следующее неолитическое погребение с группоположением /№ 20/ из местонахождения в с. Шарышске Михаляни /р-н Прешов/. Скелет женщины в возрасте матурус II, сильно разрушен, даже фрагментарный. Неурокраний длинный, очень узкий, долихокранный. Правый фемур пиластрический, гиперплатимерный, рост малый. Заметно обширные и многочисленные зубные кариесы и радикулярные кисты.

PRIESKUMY A ZÁCHRANNÉ VÝSKUMY V OKRESOCH POPRAD A SPIŠSKÁ NOVÁ VES

František Javoršký

Regionálny prieskum a záchranné výskumy na 37 lokalitách, objavených 12 nových lokalít, uloženie nálezov: pracovisko AÚ SAV v Spišskej Novej Vsi.

O k r e s P o p r a d

H ô r k a

Za cintorínom, v evidovanej polohe zaniknutých stredovekých objektov /M-34-101-D-d, 1 : 25 000, 310-312 : 278-280 mm/ nájdené v objekte narušenom orbou črepy z 13.-15. stor.

H ô r k a, časť O n d r e j

V mieste zaniknutého zemianskeho dvora, bývalý Smrečányho dvor /M-34-101-D-d, 1 : 25 000, 324 : 280 mm/, na ploche väčšej koncentrácie stavebného materiálu črepy z 13.-15. stor.

J á n o v c e

Pod Chrast, zistené ďalšie narušenie objektov v smere k štátnej ceste /M-34-101-D-d, 1 : 25 000, 210-223 : 282-288 mm/. Najviac poškodené neolitické objekty, v nich jadrá, ústupy a nástroje z rohovca a obsidiánu, kamenné otlačky, brús, kamenný klin, sekera a väčšie množstvo črepov mladšej volútovej a bukovo-horskej keramiky. Črepy, mazanica, železná troska a železný nôž aj v severozápadnej časti lokality s koncentráciou objektov z mladšej doby rímskej a z 9.-10. stor.

K e ž m a r o k

Pri ošípárni, kontrola staveniska v okrajovej časti evidovanej lokality /M-34-101-D-b, 1 : 25 000, 247-254 : 146-151 mm/, v narušenej sídliskovej vrstve praveké črepy, ústupy z rádiolaritu, črepy, fragment praslena, mazanica, železná troska a železné klince z 13.-14. stor.

Ulica Československej armády /M-34-101-D-b, 1 : 25 000, 210 : 113 mm/, výkopom pre plynovodné potrubie narušený polozemnicový objekt z mladšej až neskorej doby bronzovej /prekopaný v dĺ. 400 cm/. V zásype objektu črepy a mazanica, pri stenách prepálené pieskovcové kamene.

K e ž m a r o k, časť L u b i c a

Pod starou cestou /M-34-101-D-b, 1 : 25 000, 290-307 : 169-175 mm/, orbu narušené ďalšie objekty v severovýchodnej časti lokality. Črepy z mladšej doby bronzovej, mladšej doby rímskej a 13. stor., kamenné brúsy, železná troska a mazanica v 3 polohách v blízkosti narušených ohnísk s kamerálnym obložením. Na juho-východnom okraji lokality rohovcové ústupy a nástroje, nedatované.

M l y n i c a

V koryte Červeného potoka v úseku od štátnej cesty Poprad - Kežmarok až po obec Mlynica /M-34-101-D-a, 1 : 25 000, 100-164 : 289-316 mm/ budovaná kanalizácia. Na SZ od štátnej cesty v 3 polohách zistené objekty z mladšej doby rímskej a pri juhovýchodnom okraji obce sídlisko z mladšej doby bronzovej, mladšej doby rímskej a zo stredoveku /13.-15. stor./. V narušených objektoch črepy, zvieracie kosti, uhlíky, mazanica, železná troska a železný predmet. Ústupy z rohovca a rádiolaritu nedatované.

P o p r a d, časť S t r á ž e p o d T a t r a m i

Peheng, zisťovanie stavu poškodenia lokality. V miestach zaniknutých objektov z mladšej doby rímskej a z 8.-10. stor. /M-34-101-D-c, 1 : 25 000, 61-66 : 171-183 mm/ väčšie množstvo črepov z hrncovitých nádob a šálok, hlinený praslen, kamenný brús, mazanica a v 3 polohách železná troska.

Severne od tejto lokality v polohe Na rázcestí /M-34-101-D-c, 1 : 25 000, 73-82 : 168-172 mm/ zistené ďalšie narušené objekty z mladšej doby rímskej, 8.-10. a 11.-13. stor. Nálezy: výrazné črepy, mazanica, železný klin, plech a v blízkosti objektov z 8.-10. stor. železná troska.

S p i š s k ý S t i a v n i k

Kláštor cistercitov, jedna z najvýznamnejších lokalít pre výskum stredovekej architektúry na Spiši, trvale sledovaná. V mieste zaniknutého kláštora a priľahlých rybníkov /M-34-113-B-b, 1 : 25 000, 333-337 : 50-54 mm/ pri úprave terénu a komunikácií nachádzané architektonické články zo zaniknutých objektov. Ohrozené aj niektoré lavice z travertínu na hrádzach rybníkov z 13. stor. Ohrozené predmety premiestnené do Spišskej Novej Vsi. Okrem toho zachránený aj svorník gotickej klenby kláštora na Kláštorisku /obec Letanovce/, dovezený sem v čase prestavby kaštieľa r. 1821.

S t r á n e p o d T a t r a m i

Pod Kamenným vrchom, na západnom úpäti kopca Kamenný vrch /M-34-101-D-b, 1 : 25 000, 324-337 : 34-40 mm/ nad ľavým brehom Stráňanského potoka rozsiahle sídlisko, identifikovaná poloha 2 neolitickej objektov, 3 príbytkov z mladšej doby rímskej a príbytku z 9.-10. stor. V západnej časti lokality narušené 2 pece z mladšej doby rímskej.

Neolitickej črepy mladšej volútovej, bukovohorskej a želiezovskej keramiky. Výrazná aj keramika z mladšej doby rímskej a veľkomoravskej. Z neolitickej horizontu aj časť mazanice, kamenný brús, jadro obsidiánu, nôž, škrabadlo a ústupy z obsidiánu, rohovca a rádiolaritu. V blízkosti slovanského objektu klince, železný klin a podkova z 13. stor./?/.

Š t r b a

Šoldov, pokračujúci prieskum zanikutej stredovekej dediny východne od zaniknutého kláštora /Piffl, A. 1953: Pohreby vo vreciach v Šoldove. Prír. a Spol., č. 2, s. 50-57/. Na skúmanej ploche /M-34-101-C-c, 1 : 25 000, 197-212 : 75-81 mm/ zistených 7 zaniknutých domov s nevýraznými podmurovkami a za nimi hospodárske stavby. V úrovni príbytkov prevažne črepy z 13.-15. stor., ale aj mazanica, zvieracie kosti, železné klince, kamenné brúsy, visací zámok, železný nôž, bronzový plech, železná troska. V mieste hospodárskych stavieb klince, zvieracie kosti, železné plechy a rôzne pásové kovania, železná sekera, kladivo a fragmenty železnej kose, vidiel, podkov a ī. Predpoklad existencie najmenej 3 studní.

V i k a r t o v c e

Červený potok, prieskum zameraný na získanie datovacieho materiálu. V mestach s výrazne tmavšou ornicou nad sútokom potoka a rieky Hornádu /M-34-113-A-b, 1 : 25 000, 236-243 : 20-36 mm/ výrazne sa črtajúci /dnes už splanírovaný/ zárez stredovekej cesty, vedla črepy z 15.-18. stor., železná troska a železný klinec.

V l k o v á

Horanské, evidovaná zaniknutá stredoveká dedina na JZ od obce /M-34-101-D-d, 1 : 25 000, 246-254 : 189-201 mm/. Tohoročný prieskumom zistené narušovanie základov zaniknutého kostola orbou a odvážanie kameňov z lokality. Podmurovky a podlahy objektov s ohniskami sú už takmer úplne rozorané. V mieste zaniknutých domov veľké množstvo črepov z 12.-15. stor. a z tohto obdobia aj kamenný brús, hlinená gúľka, fragmenty nožníc, železnej lyžice, oko retaze, železné plechy a klince, väčšie kusy mazanice.

O k r e s S p i š s k á N o v á V e s

B i j a c o v c e

Duby - Dvorisko, podľa tradície zaniknutý stredoveký majer /M-34-102-D-c, 1 : 25 000, 186 : 204 mm/. Zistená ohradená plocha cca 50 x 80 m a 2 objekty

/5 x 8 a 6 x 7 m/. Objekty evidentné v miernom zvýšení terénu v úrovni zaniknutých múrov. Datovanie možné až po výskume.

D l h é S t r á ž e

Pod Kráľovcom, severne od štátnej cesty Dravce - Levoča /M-34-102-C-c, 1 : 25 000, 245-250 : 288-294 mm/, evidované sídlisko s neolitickej a slovanskými objektmi. Narušený 1 neolitickej objekt. Pri narušenom ohnisku črepy mladšej volútové a bukovohorskej keramiky, rohovcové jadro, 2 ústupy a nôž.

D o m a ň o v c e

Pred domom č. 34 v juhozápadnej časti najstaršej zástavby /M-34-114-A-b, 1 : 25 000, 239 : 111 mm/ zistená vo vykopanej jame pre septik sídlisková vrstva a kultúrna jama /hl. 25-60 cm/, v nej črepy a mazanica z 13. stor. V narušenej vrstve v okolí jamy črepy z 13.-19. stor. Nie je vylúčené, že jama indikuje polohu stredovekej dediny Parum Doman.

Farský kostol /M-34-114-A-b, 1 : 25 000, 256 : 160 mm/, už druhý rok sledovanie stavebnej úpravy kostola a zásahov do okolitého terénu. Pri rozoberaní základov oltárnej menzy nájdené pieskovcové dosky s románskym poloblúčkovým vlysom, pravdepodobne z podokvapovej rímsy veže, fragment kamennej oltárnej dosky so schránkou na pozostatky. Nájdená aj poškodená gotická krstiteľnica, vytesaná z travertínu, z 13.-15. stor.

S m o I n í k

Továreň Čsl. tabakového priemyslu /M-34-114-C-d, 1 : 25 000, 28 : 84 mm/. Mincovňa, historicky doložená už v prvej polovici 14. stor., doposiaľ archeologicky neskúmaná, jej lokalizácia neistá, najpravdepodobnejšie na ploche dnešnej továrne. Po štúdiu dostupných historických údajov a starých máp sledovaný areál bývalého komorského dvora. Pri obhliadke výkopov pre vodovodné potrubie zistené veľké terénné úpravy. V navážke nájdený malý téglík, používaný v skúšobní kovov, pravdepodobne len z posledného obdobia mincovania v 18.-19. stor.

S m o l n í c k a H u t a

Zájazdný hostinec, pri sledovaní zaniknutých stredovekých banských ciest v Hnileckej doline zistené v mieste dôležitého komunikačného uzla asi 1 km od severného okraja Smolnickej Huty vedľa opustenej budovy starého hostinca fragmenty múrov zaniknutého objektu /M-34-114-D-a, 1 : 25 000, 279-282 : 315-318 mm/. Predpokladá sa, že tento silne zdevastovaný objekt bol tzv. vozárňou /20 x 10 m/. Cesty v tejto polohe známe už v 14. a 15. stor., datovanie zaniknutého objektu však možné až po výskume.

S p i š s k á N o v á V e s

Ulica Ing. Kožucha, západne od stredovekej tzv. Rožňavskej cesty pri mestskej bráne /M-34-114-A-a, 1 : 25 000, 168 : 252 mm/ zvonolejárska dielňa už v 14.-16. stor. Pri výkope ryhy pre kanalizáciu prekopianá aj vrstva humusovitej a popolovitej zeminy so škvarovitými kusmi zvonoviny. Podľa hrúbky vrstvy predpoklad existencie jám na odlievanie zvonov východne od tohto výkopu.

Pred domami č. 9, 15 a 19 na ulici Klementa Gottwalda vo výkopoch pre plynové potrubie /M-34-114-A-a, 1 : 25 000, 176 : 239 mm/ zistené 2 pôlozemnicové príbytky z 13. stor. a narušený metalurgický objekt z 15. stor. Z polozemníčiek črepy, mazanica, rôzne železné predmety a zvieracie kosti. Z metalurgického objektu - jamovitej pražiacej pece odber vzoriek trosky. V okolí týchto objektov novoveké zásahy do sídliskovej vrstvy z 13.-15. stor.

Kapustnice I /M-34-114-A-a, 1 : 25 000, 119-122 : 273-283 mm/, overovací prieskum na sledovanej lokalite. Na miestach narušených objektov nález takmer

3000 črepov a viac než 100 kusov štiepanej industrie. Najviac materiálu z neolitických objektov /mladšia volútová, bukovohorská a želiezovská/ a menší počet z objektov otomanskej kultúry, veľkomoravských a stredovekých z 12.-15. stor. Z mladších horizontov aj kamenné brúsy, mazanica, fragment hlineného kolieska, železné predmety a železná troska.

Malé pole, východne od štátnej cesty Spišská Nová Ves - Levoča /M-34-114-A-a, 1 : 25 000, 108-115 : 219-224 mm/, časť sídliska z mladšej doby rímskej. Predpoklad, že podstatná časť sídliska zničená výstavbou železničnej trate. Na skúmanej ploche identifikovateľné 3 objekty s črepmi. V blízkosti prepálených kameňov nachádzaná železná troska a kusy železnej rudy. Asi 100 m severne od týchto objektov črepy z 13. stor. Podľa náznakov v teréne predpokladaný 1 zaniknutý objekt. Nález obsidiánového jadra nedatovaný.

Smižianska roveň /M-34-114-A-a, 1 : 25 000, 266-263 : 212-215 mm/, prieskum na sústavne sledovanej lokalite. V miestach zaniknutých neolitickej objektov črepy, mazanica, jadrá, ústupy, nože a škrabadiel z obsidiánu a rohovca, kamenný brús a kamenná sekera.

S p i š s k é P o d h r a d i e

Dreveník, pri zoo-botanickej výskume Dreveníka /RNDr. M. Lučivjanská/ v jeho juhozápadnej časti /M-34-114-B-a, 1 : 25 000, 297 : 84 mm/ nájdené črepy kultúry s kanelovanou keramikou, zvieracie kosti a mušle, pravdepodobne splavené do plytkej úžlabiny z polohy nad ňou /predpokladané eneolitické osídlenie/.

S p i š s k ý S t v r t o k

Zemepánsky dvor Čákyovcov /M-34-101-D-d, 1 : 25 000, 100 : 361 mm/, v súvislosti s objasňovaním postavenia a významu obce v povelkomoravskom období, ked bola jedným z trhových stredísk na Spiši, venovaná pozornosť aj výskumu kostola. V 15. stor. loď kostola zaklenutá gotickou klenbou a tým kostol zmenený na dvojlodový. Po barokovej prestavbe niektoré architektonické články premiestnené aj do zemepánskeho dvora Čákyovcov. V tejto polohe zachovaný aj článok stredového osembokého stípa s kamenárskym znakom.

Ž e h r a, časť H o d k o v c e

Pri kaštieli východne od oplotenia terajšieho parku /M-34-114-B-a, 1 : 25 000, 247-251 : 51-56 mm/ zistený vo vykopanej ryhe pre vodovodné potrubie praveký zemnicový objekt a 2 pivnice domov zanikutej dediny. V oboch profiloch ryhy zachytené steny spomínанého objektu a podlaha v hĺ. 150 cm. V severnej časti objektu ohnisko v jame, mierne zahľbenej do podlahy. Pre nedostatok výrazných typologických znakov na keramike objekt len rámcovo datovaný do mladšej doby bronzovej. Obe pivnice súčasťou dediny, uvádzanej v prameňoch od 13. do 17. stor. Podľa materiálu zo zásypu pivnice datované do 15.-17. stor.

GELÄNDEBEGEHUNGEN UND RETTUNGSGRABUNGEN IN DEN BEZIRKEN POPRAD UND SPIŠSKÁ NOVÁ VES. Regionale Geländebegehungen und Rettungsgrabungen in 37 Fundorten, 12 neue Fundstellen entdeckt. Bezirk Poprad: Hôrka, Za cintorínom, Scherben aus dem 13.-15. Jh. Hôrka, Teil Ondrej, ehemaliges Smrečányis Bauernhof, Scherben aus dem 13.-15. Jh. Jánovce, Pod Chrást, Scherben der jüngeren Spiralband- und Bücker Keramik, Scherben, Steinwerkzeuge und Spaltindustrie, Eisenschlacke und ein Eisenmesser aus der jüngeren römischen Kaiserzeit und dem 9.-10. Jh. Kežmarok, Lage pri ošipárni, urzeitliche Scherben, Radiolaritabsplisse und Funde aus dem 13.-14. Jh. In der Gasse der Tchechoslowakischen Armee

eine Halbgrubenhütte aus der jüngeren und späten Bronzezeit, Scherben und Hüttenlehm. Kežmarok, Teil Lubica, Pod starou cestou, Scherben aus der jüngeren Bronzezeit, jüngeren römischen Kaiserzeit und dem 13. Jh. sowie undatierte Hornsteinabsplisse und -werkzeuge. Mlynica, Červený potok, Objekte aus der jüngeren römischen Kaiserzeit und eine Siedlung aus der jüngeren Bronzezeit, jüngeren römischen Kaiserzeit und dem 13.-15. Jh. Poprad, Teil Stráže pod Tatrami, Peheng, Scherben, ein Tonwirbel, ein Steinschärfer und Eisenschlacke aus der jüngeren römischen Kaiserzeit und dem 8.-10. Jh. Na rázcestí, ausgeprägtes Scherbenmaterial, ein Eisenkeil, Eisenschlacke aus dem 8.-13. Jh. Spišský Štiavnik, Zisterzienserkloster, am Ort des untergegangenen Klosters und der beiliegenden Fischteiche bei Geländeherrichtung aufgefundene architektonische Glieder und Bänke aus Travertin, an den Teichdämmen aus dem 13. Jh. verteilt. Auch ein Bolzen vom gotischen Gewölbe des Klosters in Kláštorisko gerettet. Stráne pod Tatrami, Pod Kamenným vrchom, ausgedehnte neolithische Siedlung, 2 neolithische Objekte, 3 Hütten aus der jüngeren römischen Kaiserzeit und eine aus dem 9.-10. Jh. sowie 2 Eisenverhüttungsöfen aus der jüngeren römischen Kaiserzeit identifiziert. Štrba, Soldov, mittelalterliche Dorfwüstung östlich vom untergegangenen Kloster, präzisierte Lage von 7 untergegangenen Wohnstätten und wirtschaftlichen Gebäuden aus dem 13.-15. Jh. Aus den Objekten stammen vorwiegend Scherben, doch auch Tierknochen, Steinschärfer, Eisennägel, ein Hängeschloss, ein Messer, eine Axt, ein Hammer, Fragmente von Sicheln, Gabeln und Pferdehufeisen, Eisenschlacke u. a. Vorausgesetzte Existenz von mindestens 3 Brunnen. Vikartovce, Červený potok, Einschnitt einer mittelalterlichen Straße, daneben Scherben aus dem 15.-18. Jh. Vlková, mittelalterliche Dorfwüstung Horanské, gestörte Untermauerung und Fußböden der Objekte mit Feuerstellen, Scherben aus dem 12.-15. Jh. und Eisengegenstände. Bezirk Spišská Nová Ves: Bijacovce, Duby-Dvorisko, 2 mittelalterliche Objekte. Dlhé Stráže, Pod Královcom, Siedlung mit neolithischen und slawischen Objekten, Scherben der jüngeren Spiralband- und Bükker Keramik, ein Hornsteinkern, Absplisse und ein Messer. Domaňovce, vor dem Haus Nr. 34 Siedlungsschicht und Kulturgrube aus dem 13. Jh. In der Pfarrkirche Sandsteinplatten mit halbbogenförmigem romanischem Vlies. Fragment einer steinernen Altarplatte und ein gotisches Taufbecken. Smolník, Kammerhof, ein Münzhaus schon in der ersten Hälfte des 14. Jh. belegt, Fund: ein Tiegel aus der letzten Epoche der Münzprägung im 18.-19. Jh. Smolnícka Huta, bei der Verfolgung verödeter mittelalterlicher Bergstraßen in Hnilecká dolina am Ort des ehemaligen Gasthauses Zájazdný hostinec die Mauerfragmente einer untergegangenen Wagenwerkstatt aufgefunden. Die Straßen sind in dieser Lage schon seit dem 14.-15. Jh. bekannt. Spišská Nová Ves, Ing. Kožuch-Gasse, Glockengießerei aus dem 14.-16. Jh. Beim Aushub einer Rinne für die Kanalisation eine Schicht mit schlackenartigen Glockenmetallstücken durchgegraben. In der Kl. Gottwald-Gasse in Erdaushüben 2 Halbgrubenhütten aus dem 13. Jh. und ein metallurgisches Objekt aus dem 15. Jh. festgestellt. Auf der verfolgten Fundstelle Kapustnice I fast 3000 Scherben und ca. 100 Stück Spaltindustrie /jüngere Bükker, spiralbandkeramische und Želiezovce-Kultur/ sowie Funde der Otomani-Kultur, aus der großmährischen Zeit und aus dem 12.-15. Jh./ entdeckt. In der Lage Malé pole 3 Objekte aus der jüngeren römischen Kaiserzeit mit Scherben und Eisenschlacke, nördlich davon Scherben aus dem 13. Jh. Im Fundort Smižianska roveň am Ort der untergegangen-

nen neolithischen Objekte Scherben und Spaltindustrie. Spišské Podhradie, Dreveník, Kultur mit kannelierter Keramik, Tierknochen und Muscheln. Spišský Štvrtok, vor dem ehemaligen landesherrlichen Hof der Čáky-Adelsfamilie der Fund eines Säulengliedes mit Steinmetzwappen aus dem 15. Jh. aus einer Kirche stammend. Zehra, Teil Hodkovce, beim Schloß ein urzeitliches Grubengebäude und die Kellerräume von 2 Häusern aus einer Dorfwüstung aus dem 15.-17. Jh. entdeckt.

РАЗВЕДКА И СПАСАТЕЛЬНЫЕ ИССЛЕДОВАНИЯ В РАЙОНАХ ПОПРАД И СПИШСКА НОВА ВЕС. Региональные разведки и спасательные исследования на 37 местонахождениях, вскрытых 12 новых местонахождений. Район Попрад: Горка, За цинторином, черепки XIII-XV вв. Горка, часть Ондрей, бывшая усадьба Смречани, черепки XIII-XV вв. Яновце, Под Храстъ, черепки волютовой и буковогорской керамики, черепки, каменные орудия и колотая индустрия, железный шлак и железный нож старшего римского времени и IX-X вв. Кежмарок, при ошипарни, первобытные черепки, отщепы из радиоларита и находки XIII-XIV вв. На улице Чехословакской армии полуzemлянка позднего и финального периодов бронзы, черепки и обмазка. Кежмарок, часть Лубица, Под староу цестоу, черепки позднего периода бронзы, позднего римского времени и XIII в. и недатированные отщепы и орудия. Млиница, Червени поток, объекты позднего римского времени и селище старшего времени бронзы, позднего римского времени и XIII-XV вв. Попрад, часть Страже под Татрами, Пегенг, черепки, глиняное прядильное колесо, каменная точилка и железный шлак позднего римского времени и VIII-X вв. На разности, множество черепков, железный клин и железный шлак VIII-XII вв. Спишки Штявник, монастырь цистерцианцев, на месте погибшего монастыря и к нему прилегающих прудов, при землекопных работах находимые архитектурные части и скамейки из травертина расположены на плотинах у прудов XIII в. Спасен также шкворень готического свода монастыря на Клашториско. Страже под Татрами, Под Каменным врхом, крупное неолитическое селище, идентифицированы 2 неолитические объекта, 3 жилища позднего римского времени, жилище IX-X вв. и 2 плавильные печи позднего римского времени. Погибшая средневековая деревня Штраба, Шодлов, восточнее погибшего монастыря, уточнено местоположение 7 погибших домов и хозяйственных строек XIII-XV вв., в объекте преимущественно черепки, но и кости животных, каменные точилки, железные гвозди, висячий замок, нож, топор, молот, осколки косы, вил, подков, железный шлак и др. Предполагаемое существование не менее 3 колодцев. Викартовце, Червени поток, засечка средневековой дороги рядом с которой черепки XV-XVIII вв. Влкова, Горанске, погибшая средневековая деревня, нарушенные каменный фундамент и полы объектов с очагами, черепки XII-XV вв. и железные предметы. Район Спишка Нова Вес: Бияцовце, Дубы-Двориско, 2 средневековых объекта. Длге Страже, Под Кралёвцом, селище с неолитическими объектами, черепки поздней волютовой и буковогорской культуры, нуклеус из роговика, отщепы и нож. Доманёвце, перед домом 34, селищный слой и культурная яма XIII в. В приходском костёле плиты из песчаника с романским полудугобразным фризом, фрагменты алтарной плиты и готический купол. Смолник, коморски двор, монетный двор уже в первой половине XIV в., находка - баночка последнего периода монетного дела XVIII-XIX вв. Смолница Гута, исследуя погибшие средневековые шахтерские в Гнилецкой долине, найдены на месте бывшего гостинного двора фрагменты стен погибшей мастерской по производству возов. Дороги в этой местности известны уже в XIV и XV вв. Спишка

Нова Вес, ул. инж. Кожуха, колокольная мастерская уже в XIV-XVI вв. При землекопных работах для траншеи водопровода был перекопан и слой со шлако-видными кусками колоколов. В траншеях на улице К. Готтвалда 2 полуzemлянки XIII в. и металлургический объект XV в. На исследованной местности Капустинце I почти 3000 черепков и около 100 штук колотой индустрии /старшей буровогорской, золотовой и жельезовской культур и находки отоманской культуры, великоморавские и XII-XV вв. В урочище Мале Поле З объекта старшего римского времени с черепками и железным шлаком, черепки XIII в. На местонахождении Смижанска ровень, на местах погибших неолитических объектов черепки и колотая индустрия. Спишское Подградье, Древеник, черепки культуры каннелированной керамики, кости животных и раковины. Спишский Шварток, перед бывшей усадьбой Чакиовцев, находка секции столба с клеймом каменотёса XV в. Жегра, часть Годковце, при замке доисторическая землянка и 2 подвала домов погибшей деревни XV-XVII вв.

VÝSKUMY A PRIESKUMY V MESTSKEJ PAMIATKOVEJ REZERVÁCII LEVOČA

František Javoršký

Levoča /okr. Spišská Nová Ves/, prieskumy, záchranné výskumy, neolit/?/, doba bronzová, 12.-15. stor., novovek, sídlisko, cintorín, uloženie nálezov: pracovisko AÚ SAV v Spišskej Novej Vsi.

Pri železničnej stanici /M-34-102-C-c, 1 : 25 000, 108 : 288 mm/ medzi starým koľajištom a cestou k píle a Frucone robená úprava terénu pre potreby ČSD. Na ploche pôvodne stredoveké majere a stredoveká cesta do Spišskej Novej Vsi. V južnom profile výkopu zistená jamovitá pec s rovným dnom a takmer kolmými stenami, š. na dne 105 cm, v. intenzívne prepálených stien 25-30 cm. Pec v subpozícii voči stredovekej sídliskovej vrstve, nedatovaná.

Južne od mesta v polohe Stadberg III - Mestský vrch /M-34-102-C-c, 1: 25 000, 131-137 : 363-370 mm/ pri odvodňovaní pozemkov zistené sídlisko z mladšej doby bronzovej. Poškodených 10 objektov, prevažne polozemníc, črepmi predbežne datovaných do pilinskej kultúry. Z tohto horizontu aj mazanica, kamenné brúsy a odbíjače. V severozápadnej časti lokality koncentrácia prepálených kameňov, medzi nimi železná troska a črepy z 13. stor. V tejto polohe nájdený aj rohovcový ústup, nedatovaný.

Juhovýchodne od mesta Na danišovskom chodníčku /M-34-114-A-a, 1 : 25 000, 109-112 : 20-23 mm/ odvodňované pozemky, vzniknuté vysušením stredovekých rybníkov. V juhozápadnej časti lokality vo vrstve rašeliny nachádzané málo málo spevnené vrstvy lúčneho limonitu. V tejto polohe aj rádiolaritové škraďadlo.

Nepreskúmaná časť lokality Vojenské cvičisko /M-34-102-C-c, 1 : 25 000, 90-120 : 315-339 mm/, sústavne poškodzovaná orbou. V južnej časti lokality zistených 5 príbytkov a 2 pece na tavenie medenej rudy, z nich zachránené črepy, mazanica, zvieracie kosti a medená troska z mladšej doby bronzovej /pilinská kultúra/. V severnej časti lokality v mieste zaniknutých objektov nachádzané črepy

z 12.-13. stor. a v mieste zaniknutej pece na tavenie železnej rudy zo 14. stor. železná troska.

V okolí zaniknutej tzv. Dolnej brány vo výkopoch pre kanalizačné potrubie /M-34-102-C-c, 1 : 25 000, 118 : 268 mm/ zachytené základy brány z rozhania 13.-14. stor. i časť základov brány z 15. stor. a parkanového múru štrbinová strieľňa, orientovaná do priekopy pri barbakane. Výskumom upresnená poloha zaniknutej brány a zistené dôležité detaily jej stavebnej konštrukcie.

V rámci stavebnej rekonštrukcie pamiatkového domu na Mierovom námestí 54 /M-34-102-C-c, 1 : 25 000, 101 : 243 mm/ preskúmaný murovaný objekt postavený začiatkom 14. stor.; k nemu len pristavené gotické časti domu. Z veľkostného domu s vonkajšími rozmermi 930 x 730 cm zachované základy suterénu, miestami až do v. 330 cm, neporušený vchod do pivnice v južnej časti východnej steny a štrbinové okienko v západnej časti južnej steny.

V polohe Podkova na južnom okraji intravilánu /M-34-102-C-c, 1 : 25 000, 111-113 : 275-278 mm/ v ryhe pre plynovodné potrubie zistené 2 polozemnice pilinskej kultúry, priekopa z 13. stor., sídlisková vrstva s črepmi a so stavebným železom z 13.-15. stor. a 4 novoveké hroby. Nález jadra kremeňa z neolitu/?.

GRABUNGEN UND GELÄNDEBEGEHUNGEN IN DER STÄDTISCHEN DENKMALRESERVATION VON LEVOČA. Grabungsaktion in Levoča /Bez. Spišská Nová Ves/: Beim Bahnhof im Profil eines Aushubes ein grubenartiger Ofen mit flachem Boden und fast sekrechten Wänden /Br. 105 cm, H. 25-30 cm/, entdeckt; undatierbar. In der Lage Stadberg III /Stadtberg/ bei der Entwässerung der Felder eine Siedlung /10 Objekte/ aus der jüngeren Bronzezeit /Pilinyer-Kultur/ festgestellt. Aus den Objekten stammen außer Scherben Steinschärfer und Mahlsteine. Die Fundlese erbrachte auch einen Hornsteinabspliß. Festgestellte Konzentration von durchglühten Steinen mit Eisenschlacke und Scherben aus dem 13. Jh. In der Lage Na Danišovskom chodníčku auf den durch Austrocknung mittelalterlicher Fischteiche entstandenen Feldern Limonitschichten gefunden. Die Fundlese erbrachte auch einen Radiolaritkratzer. Im nicht untersuchten Teil des Fundortes Vojenské cvičisko durch Beackerung 5 Hütten und 2 zum Schmelzen des Kupfererzes beschädigt, aus ihnen Scherben, Hüttenlehm, Tierknochen, Kupferschlacke aus der jüngeren Bronzezeit /Pilinyer Kultur/ herausgehoben. Außerdem Scherben aus dem 12.-13. Jh. und am Ort des untergegangenen Ofens zum Schmelzen des Eisenerzes aus dem 14. Jh. auch Eisenschlacke gefunden. In der Umgebung des untergegangenen Tores sog. Dolná brána wurden in den Aushüben für die Kanalisation die Torfundamente aus der Wende des 13.-14. Jh. erfaßt. An der Berührungsstelle des Tores mit der Zwingermauer aus dem 15. Jh. eine Spaltschießscharte festgestellt. Bei der Rekonstruktion eines unter Denkmalschutz stehenden Hauses auf dem Platz Mierové nám. Nr. 54 ein gemauertes turmartiges Haus mit den äußeren Ausmaßen von 930 x 730 cm aus dem Anfang des 14. Jh. untersucht. Un gestört blieb nur der Kellereingang und ein Spaltfenster. In der Lage Podkova in der Rinne für die Gasleitung 2 Halbgrubenhütten der Pilinyer Kultur, ein Graben aus dem 13. Jh., eine Siedlungsschicht mit Scherben und Baueisen aus dem 13.-15. Jh. sowie 4 neuzeitliche Gräber festgestellt.

ИССЛЕДОВАНИЯ И РАЗВЕДКИ В Г. ЛЕВОЧА МУЗЕЕ-ЗАПОВЕДНИКЕ. Действия проведены в г. Левоча /р-н Спишка Нова Вес/: У железнодорожной станции в профиле тран-

шее вскрыта ямовидная печь с ровным дном и почти вертикальными стенами, ш. дна 105 см, в. 25-30 см, недатировано. В урочище Стадберг III /Городской холм/ при обезводении полей определено селище 10 объектов позднего периода бронзы /пилинская культура/. Кроме черепков каменные точила и жёрновы. Из сбора отщеп их роговика. Вскрыта концентрация пережжённых камней с железным шлаком и черепками XIII в. В урочище на Данишовском ходничку, на полях возникших обезводением средневековых прудов, вскрыты слои лугового лимонита. Из сбора - скребок из радиоларита. На неизведенной части местонахождения Военские цвичиско пахотой поврежденных 5 жилищ и 2 печи для плавки медяной руды, из них спасены черепки, обмазка, кости животных и медяной шлак позднего периода бронзы /пилинская культура/. Отысканы черепки XII-XIII вв. и на месте погибшей печи для плавки железной руды XIV в. железный шлак. В окрестностях так наз. Долней браны, в траншее для канализации вскрыты основы ворот XIII-XIV вв. В месте стыка ворот и каменного забора XV в. бойничное отверстие. При восстановлении дома на пл. Мира 54 разведен башнеобразный дом с наружными размерами 930 x 730 см, построенный в начале XIV в. Неповрежден только вход в подвал и оконная щель. В урочище Подкова, в траншее для газопроводной трубы определены 2 полуземлянки пилинской культуры, ров XIII в., селищный слой с черепками и строительным железом XIII-XV вв. и 4 погребения нового века.

ZISTOVACÍ VÝSKUM V SEDLISKÁCH-PODČIČVE

Mária Jenčová

Sedliská, časť Podčičva /okr. Vranov nad Topľou/, cintorín /M-34-116-A-d-2, 1 : 10 000, 61 : 12 mm/, sídlisko, zistovací výskum, mladšia doba bronzová a doba laténska, uloženie nálezov: OVM v Hanušovciach nad Topľou.

Východný svah čičvianskeho hradného vrchu /Mernická pahorkatina/, pravý breh prielomového toku Ondavy nad severným výbežkom Východoslovenskej nížiny, nadmor. v. 144-151 m. Cintorín a jeho prilahlé časti. Preskúmaná plocha 104 m².

Materiál z mladšej doby bronzovej a z doby laténskej spoločne v premiešanej kultúrnej vrstve, hrubej až 110 cm. Zachytené miesta zvýšeného výskytu mazanice, zhluky kameňov /azda deštrukcia kamennej podmurovky/, zásobná jama kónického tvaru s rovným dnom, so silne prepálenou vrstvou nad dnom, siahajúcou 36-44 cm do stien jamy, a objekt nepravidelného obdĺžnikového tvaru s kolovou konštrukciou, orientovaný v smere JV-SZ.

Mladšia doba bronzová, črepový materiál /hrncovité, amforovité, miskovité tvary, šálky/ s plastickou, rytou a so žliabkovanou výzdobou, kameniná a keramická plastika v tvare ľudskej nohy.

Doba laténska, na kruhu vytáčaná keramika, v nej početne zastúpené zlomky tuhových nádob s hrebeňovanou výzdobou, grafitové koliesko so stredovým otvorom, zlomky sapropelitového náramku /stredná až neskora doba laténska/, množstvo úlomkov hrubej keramiky, fragmenty hlinených závaží, kamenných brúšikov, kamenných podložiek na drvenie obilia, zlomky železných, bližšie neurčiteľných predmetov, mazanica, zvieracie kosti a uhlíky.

FESTSTELLUNGSGRABUNG IN SEDLISKÁ-PODČIČVA. Am Osthang des Čičvaer Burgberges nördlich von der Ostslowakischen Tiefebene auf dem Friedhof der Gemeinde Sedliská, Teil Podčičva /Bez. Vranov nad Topľou/ und in seiner Umgebung eine Kulturschicht mit Material aus der jüngeren Bronzezeit und aus der Latènezeit erfaßt. Man erfaßte auch Stellen mit größerer Menge Hüttenlehm, Steinanhäufungen, eine Vorratsgrube und ein SO-NW-orientiertes Objekt mit Pfostenkonstruktion. Gewonnenes Scherbenmaterial aus den beiden Zeitepochen, Stein- und keramische Plastik in Form von Menschenbeinen, ein Graphittonrädchen, Bruchstücke eines Sapropelitarmbandes, Fragmente von Tongewichten, Steinschärfern, Steinunterlagen zum Reiben des Getreides, Fragmente von näher unbestimmbaren Eisengegenständen, Hüttenlehm, Tierknochen und Holzkohlestückchen.

РАЗВЕДОЧНЫЕ ИССЛЕДОВАНИЯ В С. СЕДЛИСКА-ПОДЧИЧВА. На восточном склоне чичванской замковой горы, севернее Восточнословацкой низменности, на кладбище села Седлиска, часть Подчища /р-н Вранов над Топлоу/ и в его окрестностях обнаружен культурный слой с материалом позднего времени бронзы и латенского периода. Обнаружены места повышенного наличия обмазки, склопения камней, яма-хранилище и объект со столбовой конструкцией ориентированный ЮВ-СЗ. Приобретены черепки обеих периодов, каменная и керамическая пластики в виде человеческих ног, колечко из графита, обломки сапропелитового браслета, обломки глиняных грузил, каменных точил, каменных подкладок для дробления зерна, обломки железных ближе неопределимых предметов, обмазка, кости животных и уголёк.

VÝSKUM V HÔRKE-ONDREJI

Lubomíra Kaminská

Hôrka, časť Ondrej /okr. Poprad/, Smrečányho skala /M-34-101-D-d, 1 : 25 000, 320 : 273, 330 : 273 mm/, systematický výskum /1. etapa/, stredný paleolit, uloženie nálezov: VPS AÚ SAV v Košiciach.

Odkrytá časť viacvrstvového sídliska v travertíne i v hlinitých sedimentoch. Nálezy: vyše 500 štiepaných kamenných artefaktov, vyrobených hlavne z kremeňa, a väčšie množstvo paleontologického materiálu. Objasňovanie sedimentačných procesov na lokalite a analýzy fauny a flóry s cieľom prispieť k osvetleniu vývoja severovýchodného Slovenska v poslednej dobe medziladovej a na začiatku poslednej doby ľadovej.

GRABUNG IN HÔRKA-ONDREJ. Die erste Grabungsetappe im Fundort Hôrka, Teil Ondrej, Lage Smrečányho skala /Bez. Poprad/; abgedeckte Teile einer mehrschichtigen mittelpaläolithischen Siedlung im Travertin und in lehmigen Sedimenten. Funde: Spaltindustrie und paläontologisches Material.

ИССЛЕДОВАНИЕ В С. ГОРКА-ОНДРЕЙ. Первый этап исследований на местонахождении Горка, часть Ондрей, уроцище Смречаного скала /р-н Попрад/. Обнаружение части многослойного среднепалеолитического селища в травертине и в глиняных осадках. Найдены: колотая каменная индустрия, палеонтологический материал.

GOTICKÝ KĽÚČ Z DOLNÉHO LOPAŠOVA

Marián Klčo

Dolný Lopašov /okr. Trnava/, intravilan, ojedinelý nález, 15. stor., uloženie nálezu: AÚ SAV v Nitre.

Pri poľnohospodárskych prácach v záhrade novostavby rodinného domu Z. Vaškovej nález železného gotického kľúča /obr. 14/.

GOTISCHER SCHLÜSSEL AUS DOLNÝ LOPAŠOV. Im Gemeindeintravilan von Dolný Lopašov /Bez. Trnava/ bei landwirtschaftlichen Arbeiten ein Eisenschlüssel aus dem 15. Jh. /Abb. 14/ gefunden.

ГОТИЧЕСКИЙ КЛЮЧ ИЗ С. ДОЛНИ ЛОПАШОВ. На строительных участках с. Долни Лопашов /р-н Трнава/ при сельскохозяйственных работах найден железный ключ XV в. /рис. 14/.

NOVOVEKÉ NÁLEZY Z PREŠOVA

Marián Klčo

Prešov /okr. Prešov/, intravilan, ulica Hurbanistov, 17.-18. stor., sídlisko, uloženie nálezov: AÚ SAV v Nitre.

Výkopom ryhy pre plynové potrubie narušená zásypová vrstva, z nej získané zlomky užitkovej a ozdobnej keramiky a kachlic.

NEUZEITLICHE FUNDE AUS PREŠOV. Im Stadtintravilan von Prešov /Bez. Prešov/ Keramikfragmente und Kacheln aus dem 17.-18. Jh. in einer Rinne für die Gasleitung gefunden.

НАХОДКИ НОВОГО ВЕКА ИЗ Г. ПРЕШОВ. На строительных участках г. Прешов /р-н Прешов/ находка черепков керамики и изразцов XVII-XVIII вв. в траншее для газопровода.

PALEOLITICKÝ NÁLEZ Z MEDZIAN

Marián Klčo

Medzany /okr. Prešov/, Nižný Počkaj /27-44-18, 1 : 10 000, 416 : 371 mm/, prieskum, sídlisko, mladý paleolit, uloženie nálezov: AÚ SAV v Nitre.

Prieskum pri ťažbe zeminy v extraviláne na vysokej pravobrežnej terase rieky Torysy, nadmor. v. 310 m.

V nálezovej vrstve /spraš/ v hĺ. 300 cm od povrchu terénu na ploche 120 x 120 cm zistené nepatrné zlomky zvieracích kostí a drevných uhlíkov. Z vrstvy získaný i čepelovitý úštep z rádiolaritu /petrografický rozbor Ľ. Illášová/ so súvislou retušou na ľavej hrane /obr. 15/.

PALÄOLITHISCHER FUND AUS MEDZANY. Im Gemeindekataster von Medzany /Bez. Prešov/ in der Lage Nižný Počkaj, festgestellte Fragmente von Tierknochen, Holzkohlestückchen und eine Klingenlamelle aus Radiolarit mit kontinuierlicher Retusche an der linken Seite /Abb. 15/.

ПАЛЕОЛИТИЧЕСКАЯ НАХОДКА В С. МЕДЗАНИ. В кадастре села Медзани /р-н Требишов/ в урочище Нижни Почкай, найдены отщепы костей животных, деревянных угольков и отщеп лезвия из радиоларита со сплошной оттеской на левой грани /рис. 15/.

STREDOVÉKÁ ŽELEZNÁ SEKERA Z MORAVIAN NAD VÁHOM-HUBINY

Marián Kľočo

Moravany nad Váhom, časť Hubina /okr. Trnava/, Zavážie, 270 m na JZ od kóty 164 /35-32-08, 1 : 10 000, 60 : 281 mm/, stredovek, ojedinelý nález, polovica 16. stor., uloženie nálezu: AÚ SAV v Nitre.

Nález pri ťažbe štrku v pôvodnej lavobrežnej inundácii rieky Váhu. Železná sekera s vbíjanou značkou v tvare štvorlístka /obr. 16/.

MITTELALTERLICHE EISENAKT AUS MORAVANY NAD VÁHOM-HUBINA. Im Gemeindekataster von Moravany nad Váhom, Teil Hubina /Bez. Trnava/ in der Lage Zavážie der Einzelfund einer Eisenakt aus der Mitte des 16. Jh. /Abb. 16/.

СРЕДНЕВЕКОВЫЙ ЖЕЛЕЗНЫЙ ТОПОР ИЗ С. МОРАВАНИ НАД ВАГОМ-ГУБИНА. В кадастре с. Моравани над Вагом, часть Губина /р-н Трнава/ в урочище Заважье единичная находка железного топора половины XVI в. /рис. 16/.

POKRAČOVANIE VÝSKUMU V BRATISLAVE-DÚBRAVKE

Títus Kolník - Peter Roth - Jaroslava Schmidtová

Bratislava /hlavné mesto SSR/, časť Dúbravka, Veľká lúka /44-22-21, 1 : 10 000, 129 : 160 mm/, systematický výskum, ťažisko doba rímska a doba laténska, uloženie nálezov: AÚ SAV v Nitre.

Mierny svah stredopleistocennej terasy, privŕátenej na SV, pod severným svahom Dúbravskej hlavice, nadmor. v. 200 m. Preskúmaná plocha ca 4350 m².

Eneolit, sídlisko, jamy nepravidelného tvaru. Výrazný črepový materiál bádenskej kultúry, štiepaná industria, zvieracie kosti.

Doba halštatská a laténska, sídlisko, 2 laténske chaty, zásobné jamy a sídliskové objekty /jamy z doby halštatskej a laténskej/. Nálezy: zásobnicová nádoba, postavená samostatne, pravdepodobne v nadzemnom objekte; črepy, bronzová spona, železné spony, železné predmety, zvieracie kosti.

Doba rímska, sídlisko, 2 germánske chaty, zachytená superpozícia/?/ 2 kolo-vých stavieb halového typu. Zistené pokračovanie kamenného múrika ohrady /žlabu?/, preskúmané vyústenie odpadovej priekopy z rímskych kúpeľov na ploche 1, niekoľko sídliskových jám rôzneho tvaru, pec s estrichom. Črepy, strešná krytina, terra sigillata, sklo, prasleny, bronzová spona, bronzová ihlica, železné predmety, kostený hrebeň.

Doba slovanská /9.-10. stor./, ďalšie zahĺbené obydlie obdiľníkového pôdorysu, črepy.

Stredovek, pec, pod estrichom riečne obliaky v obydlí z 9.-10. stor. /pozri Hromada, J. - Kolník, T. - Roth, P. 1987: Pokračovanie výskumu v Bratislave-Dúbravke. In: Archeol. Výsk. a Nál. na Slov. v r. 1986. Nitra, s. 50-51/, sídlisková jama v superpozícii s obydlím z 9.-10. stor.

FORTSETZUNG DER GRABUNG IN BRATISLAVA-DÜBRAVKA. Fundstelle in einem halb-geschlossenen Becken auf einer sanft herabfallenden Terrasse unter den Nordhängen von Dúbravská hlavica im Kataster von Bratislava, Teil Dúbravka.

Im Rahmen der systematischen Grabung Siedlungsgruben der Badener Kultur, aus der Hallstatt- Latène-, römischen, slawischer Zeit und aus dem Mittelalter untersucht. Grubenhäuser aus der Latènezeit, römischen Kaiserzeit und slawischen Zeit. Erfaßte Superposition römischer Pfostenbauten vom Hallentypus.

ПРОДОЛЖЕНИЕ ИССЛЕДОВАНИЙ В Г. БРАТИСЛАВА-ДУБРАВКА. Местонахождение в полу-закрытой котловине на отлогой террасе под северными склонами Дубравской главицы в кадастре г. Братислава, часть Дубравка. В рамках систематического исследования разведаны селищные ямы баденской культуры, гальштатского, латенского, римского, славянского периодов. Отмечена суперпозиция римских столбовых сооружений вестибюльного типа.

PRÍRASKY MINCÍ V ARCHEOLOGICKOM ÚSTAVE SAV V ROKU 1987

Eva Kolníková - Ján Hunka

Bajč /okr. Komárno/

Výskum pravekého a včasnostredovekého osídlenia "medzi kanálmi" /M. Ruttkay/.
Zo zberu minca:

Polsko, Zigmund III. /1587-1632/, Bydgoszcz, poltorák 1622. 1,8 cm, 0,35 g.
Kopicki, E. 1976: Katalog podstawowych typów monet i banknotów Polski oraz ziem historycznych z Polską związanymi. 2. Warszawa. s. 161, č. 11b. Ďalej len Kopicki /6993 = č. num. katalógu/.

B r a t i s l a v a

Rudnayovo námestie, výskum osídlenia historického jadra mesta /P. Baxa/. Sonda 1, objekt 2/87, 2 mince - jedna sa pri konzervácii rozpadla, druhá zle zachovaná, pravdepodobne:

Uhorsko, Ladislav IV. /1272-1290/, napodobenina viedenského fenigu Přemysla Otakara II., bez letopočtu. 0,91-1,08 cm, 0,12 g. Koch, B. 1983: Der Wiener Pfennig. Numism. Z., 97, s. 131, č. 170. Dalej len Koch /7009/.

V tej istej polohe pri výskume stavebného výkopu 2 minca:

Dolné Rakúsko, Fridrich V. /1424-1493/, Viedeň, fenig 1439-1442. 1,35 cm, 0,27 g. Radoměrský, P. 1967: Nález mincí z 15. století v Králově Dvoře u Berouna. In: Sbor. Nár. Mus. v Praze, XXI, č. 3, s. 134, č. 21. Dalej len Radoměrský /7015/.

Októbrové námestie, výskum /P. Baxa/, v priestore studne 2 mince:

Arcibiskupstvo Salzburg, Ján II. /1429-1441/, fenig bez letopočtu. 1,41-1,52 cm, 0,42 g. Radoměrský, s. 140, č. 1 /6991/.

Uhorsko, Albrecht Rakúsky /1437-1439/, denár 1439-1440. 1,25 cm, 0,3 g. Huszár, L. 1979: Münzkatalog Ungarn von 1000 bis Heute, č. 592. Dalej len Huszár /6966/.

H o n t i a n s k e M o r a v c e /okr. Zvolen/

Náhodný nález Z. Miklóšikovej r. 1986, časť mince:

Uhorsko, Ľudovít II. /1516-1526/, pravdepodobne Kremnica, denár 1521. 1,6 cm, 0,22 g. Huszár č. 841 /6990/.

H ô r k a /okr. Poprad/

Náhodný nález M. Králika v záhrade:

Uhorsko, Mária Terézia /1740-1780/, Kremnica, grajciar 1762. 2,65 cm, 10,8 g. Huszár č. 1758 /7008/.

I ž a /okr. Komárno/

Výskum rímskych stavebných objektov /J. Rajtár, K. Kuzmová/. Prírastok 43 rímskych mincí:

Rím, Traianus /98-117/, zošúchaný dupondius 103-111. 2,8 cm, 10,57 g. /6957/

Rím, Hadrianus /117-138/, minc. Rím, as 134-138. 2,45 cm, 10,1 g. Mattingly, H. - Sydenham, E. A. 1968: The Roman Imperial Coinage. II. London, č. 798. Dalej len RIC /6980/; as, časť chýba. 2,65 cm, 9,42 g /6967/.

Rím, Antoninus Pius /138-161/, zošúchaný denár. 1,45 cm, 1,73 g /6977/; zošúchaný stredný bronz. 2,82 cm, 7,71 g /6960/; sestercius. 3,4 cm, 19,41 g /6985/.

Rím, Marcus Aurelius, za Antonina Pia, minc. Rím, denár 147-148. 1,8 cm, 3,39 g. RIC III, č. 438b /6976/.

Rím, Marcus Aurelius /161-180/, zošúchaný as. 2,45 cm, 10,02 g /6973/; zošúchaný stredný bronz. 2,38 cm, 9,36 g /6984/; zošúchaný stredný bronz. 2,85 cm, 19,43 g /6965/; dupondius dec. 175 - dec. 176. 2,55 cm, 10,62 g. RIC III, č. 1173 /6971/; zošúchaný sestercius. 3 cm, 26,3 g /6983/.

Rím, Faustina ml. /+ 175/, zošúchaný as. 2,3 cm, 10,48 g /6986/; as. 2,58 cm 11,22 g. RIC III, č. 1666 /6970/; zošúchaný as. 2,55 cm, 8,8 g /6974/; zošúchaný sestercius. 3,05 cm, 21,92 g /6979/.

Rím, Commodus /176-192/, denár 190. 1,8 cm, 2,26 g. RIC III, č. 208 /6987/; dupondius 178. 2,48 cm, 9,1 g. RIC III, č. 1591 /6982/; as 175-176. 2,61 cm, 23,07 g. RIC III, č. 1554 /6978/.

Rím, Julia Domna /+ 217/, denár, provinčná razba. 1,8 cm, 2,58 g /6955/.

Rím, Gordianus /238-244/, Rím, veľký bronz. 2,93 cm, 16,25 g. RIC IV/III, č. 308a /6946/.

Moesia sup., Viminacium, Philippus /244-249/, stredný bronz. 2,8 cm, 15,31 g /6945/.

Rím, Gallienus /253-268/, antoninianus. 1,9 cm, 2,18 g. Cohen, H. 1955: Description historique des monnaies frappées sous l'empire romain. I-VIII. Graz. Cohen V, č. 157 /6963/.

Rím, Probus /276-282/, Siscia, antoninianus. 2,15 cm, 2,96 g. Mattingly, H. - Sydenham, E. A. - Web, P. H. 1933: The Roman Imperial Coinage, V/II. London, č. 731. Ďalej len RIC V/II /6947/.

Rím, Carus /282-283/, Ticinum, antoninianus. 2,15 cm, 2,81 g. RIC V/II, č. 82 /6951/.

Rím, 3 neurčené antoniniany, 3. stor. 1,92 cm, 1,96 g /6962/; 1,6 cm, 0,63 g /6954/; 2,2 cm, 1,48 g /6948/.

Rím, Constantinus I. /306/7-337/, Augusta Trevirorum, malý bronz 319. 2,7 cm, 2,64 g. Brunn, P. M. 1966: The Roman Imperial Coinage. VII. London, č. 216. Ďalej len RIC VII /6969/.

Rím, pre Constantinopolis, Siscia, malý bronz 330-333. 1,7 cm, 2,43 g. RIC VII, č. 224 /6958/.

Rím, Constantius II.? /323-361/, zošúchaný follis. 2,2 cm, 3,7 g /6959/.

Rím, Constans /333-350/, Siscia, malý bronz 346-350. 1,9 cm, 2,17 g. Carson, R. A. G. - Kent, J. P. C. 1960: Late Roman Bronze Coinage. London, č. 1140. Ďalej len LRBC /6961/; zošúchaný malý bronz. 1,98 cm, 3,91 g /6956/.

Rím, Valentinianus I. /364-375/, Siscia, centenionalis 364-367. 1,85 cm, 1,55 g. RIC IX, č. 14a /6953/; Siscia, centenionalis. 1,75 cm, 2,18 g /6952/.

Rím, Valens /364-378/, Siscia, centenionalis 364-367. 1,96 cm, 1,98 g. LRBC č. 1271-1274 /6944/.

Rím, 7 nečitateľných minci. 1,75 cm, 0,89 g /6975/; 1,5 cm, 0,84 g /6968/; 2,05 cm, 3,98 g /6981/; v zlomkoch, 0,37 g /6972/; s dierkou, 2,2 cm, 1,5 g /6949/; zlomok, 2,6 cm, 7,72 g /6950/; 2,65 cm, 4,96 g /6964/.

Javorina /okr. Poprad/

Pri asanácii domu č. 64 r. 1956 - 5 bankoviek /tzv. košutovky/. Zo zbierky L. Kiefera.

Uhorsko, Buda-Pest, 30 grajciar 1849 /7032/; 1 forint 1848-1849 /7033/; 2 forinty 1848-1849 /7034/; 5 forintov 1848 /7035/; 10 forintov 1848 /7036/.

K e ž m a r o k /okr. Poprad/

Náhodné nálezy zo zbierky L. Kiefera.

Mézeho lúka r. 1941:

Rím, Moesia sup., Viminacium, Philippus I.? /244-249/, zošúchaný stredný bronz. 2,75 cm, 10,97 g /7016/.

Suchá hora - Duratský potok r. 1916:

Rím, Florianus /276/, Cyzicus, antoninianus. 2,15 cm, 3 g. RIC V/I, č. 116 /7017/.

Huncovská lúka r. 1930:

Rím, Diocletianus /284-305/, antoninianus, 2,5 cm, 2,5 g /7018/.

Jeruzalemanský vrch r. 1968, 1960, 1937:

Rím, Licinius /307-323/, Rím, follis 314. 2,12 cm, 2,67 g. RIC VII, č. 18 /7019/.

Rím, Constantinus I. /306/7-337/, zošúchaný malý bronz. 1,7 cm, 1,67 g /7021/.

Rím, Constantius II. /317-340/, Thesalonika, malý bronz 337-341. 1,55 cm, 1,76 g. LRBC č. 854 /7020/.

Záhrada L. Kiefera r. 1941:

Uhorsko, František II. /1792-1835/, Kremnica, grajciar 1816. 2,6 cm, 8,42 g /7022/.

Starý trh 43 - záhrada prof. Končeka r. 1968-1969:

Norimberg, počítací žetón, 17. stor. 2,6 cm, 2,18 g /7023/.

Starý trh - úprava chodníka pred domom č. 51 r. 1962:

Brandenbursko - Prusko, Albrecht Hohenzolernský /1525-1568/, Królewiec, pruský szeląg 1557. 1,9 cm, 0,83 g. Kopicki, s. 61, č. I-10 /7024/.

Trimotská ul. 2 - adaptácia domu baróna Wildburga r. 1958:

Uhorsko, František II. Rákóczi /1703-1711/, Košice, poltura 1705. 2,25 cm, 2,81 g. Huszár, č. 1552, variant /7025/.

Úprava priestoru /rekonštrukcia odvodnenia/ okolo kostola sv. Kríža:

Uhorsko, Ladislav V. /1453-1457/, Košice, denár 1451-1452. 1,55 cm, 0,68 g /7030/.

Uhorsko, Ferdinand I. /1526-1564/, Kremnica, denár 1536. 1,65 cm, 0,35 g /7026/.

Uhorsko, Leopold I. /1657-1705/, Kremnica, denár 1683. 1,55 cm, 0,41 g.

Huszár, č. 1509, variant /7028/.

Polsko, Zigmund III. /1587-1632/, Bydgoszcz, poltorák 1621. 1,89 cm, 0,88 g /7027/; poltorák 1622. 1,93 cm, 1,2 g /7029/.

K y j a t i c e /okr. Rimavská Sobota/

Výskum kostola a cintorína /V. Furmanek/ r. 1985:

Hrob 1: Sliezsko, Leopold I. /1657-1705/, Breh, trojník 1689. 1,52 cm, 0,5 g /7010/.

Hrob 2: Uhorsko, Vladislav II. /1490-1516/, Kremnica, denár 1500-1502. 1,6 cm, 0,53 g. Huszár č. 805 /7012/.

Zber: Tirolsko, Žigmund František /1662-1665/, Hall, grajciar bez letopočtu. 1,63 cm, 0,87 g /7011/.

L e t a n o v c e /okr. Spišská Nová Ves/

Výskum kartuziánskeho kláštora /M. Slivka/ r. 1987:

Uhorsko, Ladislav V. /1453-1457/, Kremnica, denár 1452. 1,5 cm, 0,22 g. Huszár č. 661 /7002/.

Uhorsko, Matej I. Korvín /1458-1490/, Kremnica, denár 1467. 1,92 cm, 0,85 g. Huszár č. 714 /7003/.

Uhorsko, Matej I. Korvín /1458-1490/, Košice, denár 1463. 1,65 cm, 0,67 g. Huszár č. 706 /7004/.

Uhorsko, Vladislav II. /1490-1516/, Kremnica, obolus 1500-1502. 1,15 cm, 0,18 g. Huszár č. 815 /7001/.

Uhorsko, Ľudovít II. /1516-1526/, zn. I-S, denár 1524. 1,16 cm, 0,42 g. Huszár č. 846 /7006/.

Polsko, Zigmund I. /1506-1548/, Kraków, denár bez letopočtu. 1,19 cm, 0,22 g. Kopicki, s. 10, č. Ij /7005/.

M o r a v a n y n a d V á h o m, časť D u c o v é /okr. Trnava/

Výskum včasnostredovekého pohrebiska r. 1970 v polohe Kostolec /A. Ruttkay/. V hrobe 689 pri pravej ruke minca:

Fischau, Otakar IV. /1164-1192/, fenig bez letopočtu. 1,3 cm, 0,16 g. Koch č. 66 /7013/.

N e v i d z a n y /okr. Nitra/

Zber na sídlisku z mladšej doby rímskej /Ľ. Kramár/:

Rím, Aurelianus /270-275/, Siscia, antoninianus. 2,25 cm, 3,78 g. RIC V/I, č. 255 /6988/.

N i t r a

Nám. Slovanskej vzájomnosti 8, úprava vnútorných priestorov okresnej pamiatkovej správy r. 1987:

Uhorsko, Ferdinand II. /1619-1637/, Kremnica, denár 1633. 1,48 cm, 0,37 g. Huszár č. 1205 /7007/.

O s t r o v a n y /okr. Prešov/

Výskum sídliska z doby rímskej "nad Imunou" /M. Lamiová, B. Tomášová/.

V sonda V/1987 v deštrukcii pece poškodená minca:

Rím, Trajanus /98-117/, denár 103-111. 1,8 cm, 2,3 g. RIC II, č. 96 /7037/.

P a r t i z á n s k e /okr. Topoľčany/

Šimonovany, výskum vodného hradu /A. Ruttkay, M. Ruttkay, E. Rejholec/.

V interiéri veže 4 mince:

Uhorsko, Ladislav IV. /1272-1290/, napodobeniny viedenských fenigov Přemysla Otakara II., bez letopočtu. 1,3 cm, 0,36 g. Koch č. 165 /6995/; 1,5 cm, 0,48 g. Koch č. 163 /6996/; 1,22 cm, 0,23 g. Koch č. 164 /6997/; 1,29 cm, 0,44 g. Koch č. 156 /6998/.

Zber v halde:

Brandenburgsko - Küstrin, Ján /1535-1571/, groš 1544. 2,24 cm, 2 g. Saurma-Jelsch, H. 1892: Die Saurmasche Münzsammlung. Berlin, č. 2534 /6994/.

Stavba B:

Uhorsko, Matej II. /1608-1619/, Kremnica, denár 1612. 1,5 cm, 0,65 g. Huszár č. 1140 /6999/.

Rez 2/87:

Rakúsko-Uhorsko, František II. /1792-1835/, minc. značka nečit., grajciar 1800. 2,2 cm, 1,6 g /7000/.

R o z l o ž n á /okr. Rožňava/

Náhodný nález p. Molnárovej.

Polsko, Ján Albrecht /1492-1501/, Kraków, polgroš bez letopočtu. 1,75 cm, 0,63 g /6992/.

S p i š s k á B e l á /okr. Poprad/

Výkop septika v priestore kúpeľov r. 1961. Zbierka Ľ. Kiefera.

Rakúsko, František II. /1792-1835/, Viedeň, grajciar 1800. 2,31 cm, 4,2 g /7031/.

V č e l i n c e /okr. Rimavská Sobota/

Výskum pohrebiska /V. Furmanek, K. Marková/. V hrobe 1/1986:

Uhorsko, Mária Terézia /1740-1780/, Kremnica, poltura 1763. 3,1 cm, 15,15 g. Huszár č. 1751 /6989/.

Z e l i e z o v c e /okr. Levice/

Súčasť hromadného nálezu viedenských fenigov /pozri Kolníková, E. 1962/:

Hromadný nález fenigov v Želiezovciach. In: Numism. Sbor. 7, s. 317-318/:

Fridrich Pekný, kráľ /1314-1330/, Viedeň, fenig bez letopočtu. 1,75 cm, 0,75 g. Koch č. 206 /7014/.

Prehľad prírastkov mincí v roku 1987

Nálezisko	Mince								Spolu	
	keltské	rímske	byzant-ské	Storočie						
				11.-13.	14.-15.	16.-17.	18.-20.			
Bajč						1			1	
Bratislava				1	3				4	
Hontianske Moravce						1			1	
Hôrka							1		1	
Iža		43							43	
Javorina							5		5	
Kežmarok		6			1	6	2		15	
Kyjatice						3			3	
Letanovce					3	3			6	
Moravany nad Váhom, časť Ducové				1					1	
Nevidzany		1							1	
Nitra						1			1	
Ostrovany		1							1	
Partizánske				4		2	1		7	
Rozložná						1			1	
Spišská Belá							1		1	
Včelince							1		1	
Zeliezovce					1				1	
Spolu	-	51	-	6	8	18	11	94		

MÜNZZUWACHS IM ARCHÄOLOGISCHEN INSTITUT DER SAW IM J. 1987. Im Katalog werden die wichtigsten Angaben über den Münzzuwachs in der numismatischen Sammlung des Institutes angegeben. Hinter jeder Angabe ist in Klammern die Katalognummer angegeben, unter der die Münze registriert ist, und sie wird in der von der Numismatischen Abteilung des Instituts geführten Kartei beschrieben. Eine Übersicht über den Münzzuwachs siehe in der Tabelle.

ПРИРОСТ МОНЕТ В АРХЕОЛОГИЧЕСКОМ ИНСТИТУТЕ САН В 1987 Г. В каталоге приведены важнейшие данные о приросте монет в нумизматическую коллекцию института. За каждой статьей находится в скобках номер каталога, под которым монета внесена в список, и подробно описывается на картотеке помещенной на нумизматических помещениях института. Обзор приростов на таблице.

SÍDLISKO MAĎAROVSKÉJ KULTÚRY V ČAHTICIACH

Rudolf Kujošský - Danica Staššíková - Stukovská

Čachtice /okr. Trenčín/, Lysina /M-35-14-23, 1 : 10 000, 450-446 : 171-192 mm/, staršia doba bronzová /maďarovská kultúra/, sídlisko, prieskum, uloženie nálezov: AÚ SAV v Nitre.

Terénnna vlna /nadmor. v. 173 m/ v inundačnom priestore Dudváhu, narušená výkopom závlahových rýh v smere J-S v dĺ. 250 m, v smere Z-V v dĺ. 300 m. Ryhami porušená kultúrna vrstva do hĺ. 40-120 cm, v nej objekty obsahujúce črepy /obr. 17/ a zlomky zvieracích kostí. Zlomky z hrncov s esovite profilovaným von vytiahnutým okrajom, hrubo vypracovaných, hr. 0,8-1 cm. Povrch zdrsnený, v materiáli výrazné primiešanie drobných kamienkov. Farba tehlovohnedá a sivá. Pod prehnutím hrdla dvojica malých výčnelkov /obr. 17: 1, 2/. Kultúrna vrstva na obidvoch stranách ryhy ukončená výrazným lievikovitým prehľbením; náznak existencie priekopy chraniacnej sídlisko alebo zachytené pozostatky starého koryta rieky.

SIEDLUNG DER MAĎAROVCE-KULTUR IN ČAHTICE. Besichtigung der Bewässerungs-rinnen im Inundationsgebiet des Dudváh-Flusses in Čachtice /Bez. Trenčín/. In der S-N-Richtung in 250 m Länge und in der W-O-Richtung in 300 m Länge wurde eine Kulturschicht mit Objekten durchschnitten, die Tierknochenfragmente und Scherben der Madarovce-Kultur /Abb. 17/ enthielten. Siedlung wahrscheinlich mit einem Graben umgeben, bzw. Überreste des alten Flussbettes erfaßt.

СЕЛИЩЕ МАДЯРОВСКОЙ КУЛЬТУРЫ В С. ЧАХТИЦЕ. Разведка в траншеях для орошения на затопляемой площади Дудвага в с. Чахтице /р-н Тренчин/. В направлении ЮС на протяжении 250 м и в направлении ЗВ на протяжении 300 м пересечен культурный слой с объектами содержащими обломки костей животных и черепки мадяровской культуры /рис. 17/. Селище prawdopodobno обнесено рвом, или же открыты остатки старого корыта реки.

POKRAČOVANIE VÝSKUMU RÍMSKEHO KASTELA V IŽI

Klára Kuzmová - Ján Rajtár

Iža /okr. Komárno/, Leányvár /L-34-1-C-d, 1 : 25 000, 142-155 : 16-19 mm/, systematický záchranný výskum, ľažisko doba rímska /2.-4. stor./, rímskoprovin-ciálna kultúra, doba stahovania národov /5. stor./, uloženie nálezov: AÚ SAV v Nitre.

Mierna vyvýšenina na ľavom brehu Dunaja. Priestor výstavby priesakového ka-nála a novej protipovodňovej hrádzke v rámci Sústavy vodných diel Gabčíkovo - Nagymaros. Celkove odkrytá plocha ca 7280 m², nedoskúmaná. Zistené viaceré stavebné fázy.

Najstaršia fáza, drevo-zemné opevnenie z obdobia markomanských vojen /2. pol. 2. stor./ so zvyškami stavieb z nepálených tehál vo vnútornom areáli. Preskúmané časti 3 stavieb s početnými nálezmi a so stopami po katastrofovom zániku tábora. V predpolí južnej brány zistené zvyšky ďalších 3 stavieb.

V priestore severného a severozápadného predpolia kastela sumárne preskúmaných 43 sídliskových objektov, kolových jám a 1 hrob z konca 4. a z 5. stor. Najvýznamnejšia priekopa, orientovaná v smere JZ-SV, odkrytá v dĺ. 135 m, s množstvom nálezov, bez priameho súvisu s opevnením kamenného kastela; pravdepodobne súčasť dočasného krátkodobého opevnenia, vybudovaného v 4. stor. v jeho tesnej blízkosti. Ostatné objekty hospodárskeho charakteru - zásobné jamy, pece, 1 chata. 10 pecí na sušenie obilia alebo pečenie chleba, zahľbených do stien priekopy. 1 ženský kostrový hrob s nálezmi, predpoklad pohrebiska.

Eneolit, časť rozsiahleho plytkého zemníka, zlomky keramiky.

10.-11. stor., zahľbená chata obdĺžnikového pôdorysu s kolovou konštrukciou, kamennou pieckou, chlebovou pecou a so zlomkami keramiky.

FORTSETZUNG DER GRABUNG DES RÖMISCHEN KASTELLS IN IŽA. Die Grabung in Iža /Bez.

Komárno/ verfolgte die älteste Holz-Erde-Phase des Lagers aus der Zeit der Markomannen-Kriege /2. Hälfte des 2. Jh./. Untersuchte Teile von 3 Bauten aus luftgetrockneten Ziegeln, zahlreiche Funde, Spuren des verheerenden Unterganges des Lagers. Im Raum des nördlichen und nordwestlichen Vorfeldes des Kastells wurden 43 Siedlungsobjekte, Pfostengruben und 1 Grab aus dem Ende des 4 und aus dem 5. Jh. durchforscht. Am bedeutendsten ist der Graben /SW-NO/ mit zahlreichen Funden, nicht direkt mit der Befestigung des Steinkastells zusammenhängend; wahrscheinlich Bestandteil der zeitweiligen Befestigung, die im 4. Jh. in seiner unmittelbaren Nähe aufgebaut worden war. Objekte von wirtschaftlichem Charakter - Speichergruben, Öfen, eine Hütte. 10 Öfen zum Trocknen des Getreides oder zum Backen des Brotes in die Grabenwände eingetieft. Skelettgrab einer Frau mit Funden, Voraussetzung der Existenz eines Gräberfeldes. Äneolithikum, Erdgrube, Keramik. 10.-11. Jh., eingetiefte Hütte von rechteckigem Grundriß, Pfostenkonstruktion, Steinherd, Backofen, Keramik.

ПРОДОЛЖЕНИЕ ИССЛЕДОВАНИЙ РИМСКОГО КАСТЕЛЛА В С. ИЖА. Исследование в с. Ижа /р-н Комарно/ направлено на древнейшую деревяно-земляную фазу лагеря периода маркоманских войн /вторая половина II в./. Исследованы части 3 строек из сырцового кирпича, многочисленные находки, следы катастрофической гибели лагеря. Определены остатки дальнейших трех строек. В просторе северного и северо-западного предполей кастелла в целом исследовано 43 селищных объекта, столбовых ям и 1 погребение конца IV-V вв. Самый значительный ров /ЮЗ-СВ/ с множеством находок не имеющих прямую связь с укреплением каменного кастелла, по-видимому часть временного укрепления, построенного в IV в. в его тесном соседстве. Объекты хозяйственного характера - ямы-хранилища, печи, 1 жилище. 10 печей для сушки зерна или выпечки хлеба, углубленных в стены рва. 1 женское погребение с трупоположением и находками, возможность существования могильника. Энеолит, землянка, керамика X-XI вв., углубленная жилище прямоугольного плана, столбовая конструкция, каменная печь, печь для выпечки хлеба, керамика.

SIESTA ETAPA SYSTEMATICKÉHO VÝSKUMU STARÉHO MESTA V BANSKEJ ŠTIAVNICI

Jozef Labuda

Banská Štiavnica /okr. Žiar nad Hronom/, Staré mesto - Glanzenberg /M-34-122-D-d, 1 : 25 000, 322 : 157 mm/, 13.-16. stor., sídlisko, systematický výskum, uloženie nálezov: SBM v Banskej Štiavniči.

Nadväznosť výskumných prác na polohy skúmané od r. 1981 /poloha 1 a plošina nad povrchovými dobývkami/. Sondážne práce medzi týmito polohami na terasách C a D, rez valovým opevnením v južnej časti opevnenia. Celková preskúmaná plocha 85 m² /hľ. sond 0-300 cm/. Výskum neukončený.

Poloha 1, odkryvanie stavby III. Stavba pripojená na S k obvodovému murivu /hr. 190 cm/, hr. ostatného muriva 80 cm. Stavba odkrytá z jej vonkajšej časti, pritom čiastočne odkrytá západná časť interiéru. Na východnej strane stavby vstupný portál /š. 165 cm bez kamenných článkov/. V miestach portálu a juhovýchodného nárožia množstvo kamenných architektonických článkov z portálu, nadzákladového muriva. Čažisko nálezov /keramika, kovové predmety, veľký počet zvieracích kostí a pod./ z 13.-15. stor. Funkcia stavby neurčená vzhľadom na neukončenosť výskumu /objekt hospodárskeho charakteru ?/.

Plošina nad povrchovými dobývkami. Zložitá stratigrafia objektov sídlisko-vého a technického charakteru. Pokračovanie výskumu v miestach južného nárožia a západnej časti objektu IV. Odkrytý vstupný ryolitový portál /š. 90 cm/ do objektu IV; z neho zachovaný suterén. Nejasnosť uzáveru objektu na západnej strane; tu odkrytý dlhý mür, vymedzujúci západnú časť objektov I a IV. Odkrytým portálom skomplikovaná situácia v stavebnej nadväznosti. Definitívne vysvetlenie možné po odkryvke plochy západne od objektov I a IV.

Výskum menšieho rozsahu aj východne od objektu III. Napriek odkrytiu celej východnej strany lícovaný mür nezachytený. K lícovanému murivu v interiéri objektu III na jeho opačnej strane bol terén iba prisypávaný. Dôkazom toho je štruktúra nálezov z 13.-16. stor. z uvedených vrstiev /keramika, kovové predmety, sklo, zvyšky dreva a pod./. Murivo E objektu III sa pripájalo k obvodovému murivu D, vymedzujúcemu okraj terasy B. Škárou medzi murivom D a E dokázaná časová následnosť medzi vybudovaním obvodového muriva D a k nemu sa pripájajúcich objektov III a IV.

Terasa C. Podľa konfigurácie terénu poloha veľmi exponovaná na osídlenie, situovaná na JV. Zvetrané skalné podložie už v hľ. 10-15 cm pod povrhom. Terasa patrí k najväčším upraveným plochám; v stredoveku voľná, nezastavaná.

Terasa D. Pomerne úzky pás /š. 15 m/, súbežný s južou stranou terasy C. Pod terasou D strmý svah, prerušený valovým opevnením. Na okraji terasy pred výskumom predpokladaný 190 cm široký kamenný mür, spájaný maltou /analogická situácia pri výskume terasy B r. 1985/. Zistený však vznik hrany terasy voľným násypávaním zeminy bez spevnenia. Podložie v hľ. 275 cm. Nálezy z 13.-14. stor. Podľa situácie na terase D kamenný mür neboli vybudovaný okolo celej lokality súvisle, ale iba na miestach prístupných nepriateľovi.

Val pod terasou D. Prerezanie zemného násypu na strmom južnom svahu. Na korune valu v hľ. 20-30 cm pás kameňov, vbitých do ílovitej vrstvy. Smerom do vnútra lokality objavené skalné podložie /hľ. 40 cm/. Na opačnej strane prudký

pokles terénu až po hI. 200 cm. Terénny zlom nebol spevnený murivom, ani drevenou konštrukciou, ale iba ílom s kameňmi. Štruktúra vrstiev v profile valu analogická ako vo vale vo východnej časti lokality /výskum r. 1985/.

DIE SECHSTE ETAPPE DER SYSTEMATISCHEN ERFORSCHUNG DER ALTSTADT VON BANSKÁ ŠTIAVNICA. In Banská Štiavnica /Bez. Žiar nad Hronom/ 2 Lagen untersucht: die Lage 1 und das Plateau über den Ober-Tag-Abbaustellen, außerdem die Terrassen C und D und die Wallbefestigung. In der Lage 1 ein Bau von vorläufig unbestimmbarer Funktion abgedeckt, Funde aus dem 13.-15. Jh. Ungeklärt ist die Situation in der baulichen Aufeinanderfolge der verschiedenen Objekttypen /technische und Fortifikationsobjekte/ auch auf dem Plateau über den Ober-Tag-Abbaustellen, Funde aus dem 13.-16. Jh. Auf der Terrasse C eine freie, unbebaute Fläche festgestellt. Die Kante der Terrasse D entstand durch freie Aufschüttung des Erdreichs. Die Untersuchung des Walles bestätigte die Existenz einer Fortifikation aus der Zeit der türkischen Expansion.

ШЕСТОЙ ЭТАП СИСТЕМАТИЧЕСКОГО ИССЛЕДОВАНИЯ В СТАРОМ ГОРОДЕ Г. БАНСКА ШТЬЯВНИЦА. В г. Банска Штьявница /р-н Жар над Гроном/ определены главным образом 2 площади - урочище 1 и площадка над поверхностными добычами, кроме того терраса С и D и вал. На урочище 1 открываемая стройка пока неопределенной функции, находки XIII-XV вв. Неясная ситуация в строительной последовательности различных типов объектов /технические и фортификационные/ на урочище площадка над поверхностными добычами, находки XIII-XVI вв. На террасе С определена свободная от застроек площадь. На террасе D ребро возникло простым насыпанием земли. Исследованием вала подтверждена фортификация времени турецкой экспансии.

VÝSKUM SÍDLISKA V OSTROVANOCHE

Mária Lamiová - Schmidlová - Božena Tomášová

Ostrovany /okr. Prešov/, Nad Imunou /27-44-18, 1 : 10 000, 480 : 340 mm/, systematický výskum, ľažisko doba bronzová, doba rímska, uloženie nálezov: MSRR v Prešove.

Pravobrežná, mierne vyvýšená rovinatá terasa rieky Torysy, nadmor. v. 300-319 m, preskúmaná plocha 481 m².

Doba bronzová /HA-HB/, sídlisko, preskúmaných 25 objektov, prevažne sídliskové jamy rôznej veľkosti a tvaru, zásobné jamy hruškovitého tvaru, kolové jamky. Črepový materiál nevýrazný, bronzová ihla s uškom, dlátka, záušnica, ihlice s dvojkónickou a valcovitou hlavičkou, prasleny.

Doba rímska /C₁-C₂/, sídlisko, odkrytých 8 objektov, z toho 2 sídliskové jamy, 4 príbytky, zásobná jama hruškovitého tvaru a podkovovitá piecka neznámeho určenia. Črepy z hrncovitých nádob rôznych tvarov, zhotovených v ruke, z plytkých a polkulovitých misiek. Z jemnej tzv. sivej keramiky zvyšky z tela misiek, niektoré zdobené kolkami, zlomok terry sigillaty, zlomok pohára s vtláčanými stenami

tzv. Faltenbecher. Z ostatných nálezov bronzové ihly na šitie, kostená ihlica, fragment sklenenej nádoby, bronzová spona, kostený korálik, železný nôž, kružidlo, polovica dvojdielneho žarnova, strieborný denár.

Doba laténska, fragment skleneného náramku.

8.-9. stor., objekt - mazanica z konštrukcie stavby, fragment železnej tlačajky, črepy z hrncov, zdobené vlnovkou a zväzkami vodorovných rýh.

GRABUNG EINER SIEDLUNG IN OSTROVANY. Fundstelle auf der rechtsuferigen ebenen Terrasse im SO von der Gemeinde Ostrovany /Bez. Prešov/. Abgedeckte Siedlungsobjekte aus der Bronzezeit, Vorratsgefäß, Hütten und ein kleiner Ofen unbekannter Zwecks aus der jüngeren römischen Kaiserzeit, slawisches Objekt aus dem 8.-9. Jh.

ИССЛЕДОВАНИЕ ПОСЕЛЕНИЯ В С. ОСТРОВАНИ. Местонахождение на правобережной равнинной террасе на юго-запад от с. Островани /р-н Прешов/. Вскрыты объекты поселения бронзового века, ямы-хранилища, жилища и печка неизвестного назначения позднеримского периода, славянский объект VIII-IX вв.

ZISTOVACÍ VÝSKUM V NOVÝCH ZÁMKOCH

Jozef Liszka

Nové Zámky /okr. Nové Zámky/, Lévai strázsa /45-23-24, 1 : 10 000, 365-270 mm/, zistovací výskum, tažisko mladšia doba kamenná, uloženie nálezov: OM v Nových Zámkoch.

Výrazná piesočnatá vyvýšenina /kóta 122/ na SV od mesta Nové Zámky na východnom brehu potoka Tormáš. Preskúmaná plocha ca 120 m².

Želiezovská skupina, sídlisko, preskúmaných 11 objektov. Nálezy: črepy zdobené rytou výzdobou, červeným a žltým maľovaním, kamenné nástroje, obsidiánová industria, žarnov, kostené nástroje, šidlá, hlinený praslen, závažie ad. Zistená aj hrotitá priekopa, pravdepodobne tiež z toho istého obdobia /obr. 18, 19/.

Doba halštatská, sídlisko, preskúmaných 6 objektov /kultúrne a zásobné jamy, deštrukcia chaty/. Nevýrazné črepy, kúsky mazanice.

FESTSTELLUNGSGRABUNG IN NOVÉ ZÁMKY. Fundstelle nordöstlich von der Stadt Nové Zámky /Bez. Nové Zámky/ am östlichen Ufer des Tormáš-Baches. 11 Siedlungsobjekte der Želiezovce-Gruppe /Abb. 18, 19/ und 6 Objekte aus der Hallstattzeit untersucht.

РАЗВЕДОЧНЫЕ ИССЛЕДОВАНИЯ В Г. НОВЕ ЗАМКИ. Местонахождение на северо-восток от г. Нове Замки /р-н Нове Замки/ на восточном берегу ручья Тормаш. Исследовано 11 объектов поселения жельезовской группы /рис. 18, 19/ и 6 объектов гальштатского периода.

PRIEŠKUM V OKRESE ZVOLEN

Marta M á c e l o v á

V e l k á L ú k a

Asi 200 m juhovýchodne od železničného priecestia medzi Hronsekom a Veľkou Lúkou /36-32-08, 1 : 10 000, 267 : 265 mm/, sídlisková vrstva v profile cca 100 m dlhej ryhy pre elektrické káble, sídlisko, staršia doba rímska /mladšia fáza púchovskej kultúry/, prieskum, uloženie nálezov: SM v Banskej Bystrici.

Ľavobrežné inundačné územie Hrona /obr. 20/. Nízinné neopevnene sídlisko, nálezy: mazanica a črepy z nádob vyrobených z jemne plavenej hliny, povrch leštený, farba čierna /obr. 21: 1, 4/, a črepy s hrubými kremičitými a piesčitými prímesami, farba sivá, hnedá /obr. 21: 2, 3/.

S l i a č, časť R y b á r e

Rybárska ulica, 13. stor., gotické stavebné články, nájdené v ryhe pre vodovodné potrubie nového sídliska. Kamenné články pravdepodobne z ranogotického kostola zo Sliača, časť Hájniky s patrocíniom sv. Mikuláša, listinne doloženého r. 1263. Kostol v 15. stor. prestavaný a materiál zo staršej stavebnej fázy vyvzený na ľavý breh Hrona.

GELÄNDEBEGEHUNG IM BEZIRK ZVOLEN. Begehung des linken Ufers der Gran. Veľká Lúka, festgestellte Siedlungsfunde aus der älteren römischen Kaiserzeit - jüngere Phase der Púchover Kultur /Abb. 20, 21/. Sliač, Teil Rybáre, gotische architektonische Glieder aus der Destruktion einer frühgotischen Kirche aus dem 13. Jh.

РАСКОПКИ В Р-НЕ ЗВОЛЕН. Раскопки на левом берегу р. Грон. Велька Лука, находки поселения раннеримского периода - поздняя фаза пуховской культуры /рис. 20, 21/. Сльяч, часть Рибара, готические элементы архитектуры разрушенного раннеготического костела, XIII в.

VÝSKUM FARSKÉHO DVORA V BANSKEJ BYSTRICI

Marta M á c e l o v á

Banská Bystrica, námestie Červenej armády 17 /bývalý objekt Pharrhoff/, stre dovek, novovek, zisťovací výskum v rámci umeleckohistorického výskumu objektu, uloženie nálezov: SM v Banskej Bystrici.

Komplex obytných a hospodárskych budov domu č. 17 na nám. Červenej armády, situovaný severozápadne od mestského hradu v svahovitom teréne na ploche od Krížnej po Lazovnú ulicu. Objekt s viacerými prestavbami. Predmetom 1. etapy archeologického výskumu interiérová časť východného krídla objektu od Bakossovej ulice /časť priestorov na prízemí pre výskum neuvoľnená/. Sondami v exteriéri potvrdené zníženie terénu pri mladších stavebných etapách. Výskumom na 1. poschodi potvrdená prístupová komunikácia do neskorogotického objektu /lôžka po tránoch; obr. 22/.

V juhovýchodnej časti objektu zistený v hĺ. 2,5 m odvodňovací a odvzdušňovací kanál pri základovom murive. Vo východnom základovom murive suterénu primárny otvor, zamurovaný lomovým kameňom, vyúsťujúci do násypu klenby suterénu, na základe čoho dokázaná jej sekundárnosť. Nálezy: úlomky stredovekej a novovekej keramiky.

ERFORSCHUNG DES PFARRHOFES IN BANSKÁ BYSTRICA. Untersuchung des ehemaligen Objektes des sog. Pfarrhofes /Komplex von wirtschaftlichen und Wohnhäusern/ in Banská Bystrica /Bez. Banská Bystrica/. Feststellung des Einganges in das spätgotische Objekt /Abb. 22/ und Beglaubigung der Aufeinanderfolge der Bauetappen. Funde: Scherben von mittelalterlicher und neuzeitlicher Keramik.

ИССЛЕДОВАНИЯ ОБЪЕКТА ФАРСКИ ДВОР В Г. БАНСКА БИСТРИЦА. Исследования бывшего объекта т. наз. Фарского двора /комплекс жилищ и хозяйственных построек/ в г. Банска Бистрица /р-н Банска Бистрица/ обнаружили подступ к позднеготическому объекту /рис. 22/ и проверили последовательность строительных этапов. Находки: черепки керамики средневековья и нового времени.

PRIEŠKUM V OBLASTI SLOVENSKÉHO GROBU

Klára Marková

Slovenský Grob /okr. Bratislava-vidieč/, Zadné diely /M-33-143-A-c, 1 : 25 000, 250-245 : 38-32 mm/, povrchový prieskum, sídlisko, neolit, doba bronzová, uloženie nálezov: zbierka Ľ. Ivčica /nákrčník/, AÚ SAV /ostatné/.

Lokalita v rovine na ľavej strane Mlynského kanála pri chotárnej hranici s Chorvátskym Grobom.

Neolit, materiál sídliskového charakteru /obr. 23/, intenzívny výskyt črepov kultúry s lineárной keramikou - stará a mladá lineárna /volútová/ keramika, črepy želiezovskej skupiny, kamenná industria - brúsený kopytovitý klin, podložky, roztierače, zvieracie kosti.

Staršia doba bronzová, ojedinelý nález nákrčníka z masívnej bronzovej tyčinky, smerom ku koncom zoslabenej a s koncami roztepanými a zvinutými do očka.

GELÄNDEBEGEHUNG IM GEBIET VON SLOVENSKÝ GROB. In Slovenský Grob, Lage Zadné diely /Bez. Bratislava-Land/ durch Fundlese gewonnenes Material vom Siedlungscharakter der Kultur mit Linearbandkeramik sowie Keramikscherben der Želiezovce-Gruppe. Aus der älteren Bronzezeit stammt der Einzelfund eines bronzenen Stabhalssringes./Abb. 23/

РАЗВЕДКИ В ОБЛАСТИ С. СЛОВЕНСКИ ГРОБ. В с. Словенски Гроб, урочище Задне дьели /р-н Братислава-видъек/ сбором на поверхности обнаружен материал поселения культуры линейно-ленточной керамики и черепки керамики жельезовской группы, единичная находка раннебронзовой круглой в сечении шейной гривны. /Рис. 23./

SÍDLISKO LUŽICKEJ KULTÚRY V UDIČI

Jozef Moravčík

Udiča /okr. Považská Bystrica/, Mikulovské pole /M-34-97-D-b, 1 : 25 000, 20 : 185 mm/, zber, sídlisko, lužická kultúra /HB-HD/, uloženie nálezov: PVM v Žiline.

Lokalita medzi kótami Klapy /653,6 m n. m./ a Hradište /635 m n. m./ na roliach nad osadou Záklapie. Už dávnejšie tu nachádzané črepy pravdepodobne púchovskej kultúry /Petrovský-Šichman, A. 1965: Severozápadné Slovensko v dobe laténskej a rímskej. In: Vlastiv. Zbor. Považia. 7. Žilina, s. 67/.

Najnovšie získané nálezy mladšej a neskorej fázy lužických sídlisk /slezský stupeň - keramika zdobená užšími a širokými žliabkami, výčnelkami a plastickými pretláčanými páskami pod okrajom/. Zaujímavý nález pieskovcového kadluba na odlievanie malých bronzových spirál.

Vplyv kalenderberskej kultúry doložený nálezom časti misky s lievikovite roztvoreným ústím a vydutím zdobeným zvnútra nepretlačenými vývalkami /Studenková, E. 1987: K halštatskému osídleniu juhovýchodnej časti Trnavskej sprašovej terasy. In: Zbor. Slov. nár. Múz. 81. Hist. 27. Bratislava, s. 29-36, obr. 9: 3/.

Kultúrne vplyvy severného Slovenska na južnom zreteľné od mladšej doby bronzovej po koniec staršej doby železnej /Paulík, J. 1964: Význam ľudu severných popolnicových polí pre vnútrokarpatský vývoj. In: Štud. Zvesti Archeol. Úst. Slov. Akad. Vied. 13. Nitra, s. 163-184/ a taktiež zaznamenané výzdobné prvky čačianskej kultúry na lužickej keramike /hranenie a fazetovanie - Paulík, J. 1962: Čakanské pohrebisko v Marcelovej. In: Štud. Zvesti Archeol. Úst. Slov. Akad. Vied. 9, Nitra, s. 99-109/, ale vplyv kalenderberskej kultúry nateraz zistený iba na tomto sídliske v severozápadnej časti Slovenska.

Predpoklad súvisu sídliska v polohe Mikulovské pole s osídlením na kóte Hradište s halštatskou keramikou /Petrovský-Šichman, A. 1962: s. 69/. Lokalita nádej sledovaná pre opakovanie nálezy po každej orbe.

SIEDLUNG DER LAUSITZER KULTUR IN UDIČA. Fundlese auf der Siedlung der Púchover Kultur in Udiča /Bez. Považská Bystrica/. Funde der Lausitzer Kultur, aus ihrer schlesischen Stufe /HB-HD/, darunter Keramik verziert mit Kanneluren, Buckeln und plastischen Tupfenleisten unter dem Rand. Außerdem eine Sandsteingußform zum Abguß von kleinen Bronzespiralen und die Scherbe von der Ausbauchung einer mit Buckeln verzierten Schale - Einfluß der Kalenderberger Kultur aus dem Gebiet der Südwestslowakei.

ПОСЕЛЕНИЕ ЛУЖИЦКОЙ КУЛЬТУРЫ В С. УДИЧА. Сбор на поселении пуховской культуры в с. Удица /р-н Поважска Бистрица/. Найдены силезской ступени /HB-HD/ лужицкой культуры, среди них керамика, украшенная желобками, выступами и рельефными лентами с вдавлениями ниже венчика. Найдена также литейная форма из песчаника для отливки мелких бронзовых спиралей и черепок от выпуклой части миски, украшенной выступами - влияния календербергской культуры области юго-западной Словакии.

SÍDLISKO PÚCHOVSKÉJ KULTÚRY V ŽILINE, ČASŤ STRÁZOV

Jozef M o r a v č í k

Žilina, časť Strážov /okr. Žilina/, medzi súkromnými záhradami /26-32-21, 1 : 10 000, 3 : 166 mm/, sídlisko, púchovská kultúra, záchranný výskum, uloženie nálezov: PvM v Žiline.

Terasa južne od štátnej cesty č. 18, mierny svah, silné splachy. Porušenie stavbou vodovodu. Skúmaná plocha cca 80 m². Sídliskový objekt /3 x 4 m/ z rozhrania letopočtov, zapustený do hľ. 90-120 cm. Kultúrna vrstva s hrúbkou 10-15 cm zistená na ploche cca 1200 m².

Nálezy: keramika grafitová, jemná, na kruhu vytočená, ale najmä hrubá, vyrobená vo voľnej ruke a zdobená zvislým hrebeňovaním, zväzkami rýh a vtláčanými jamkami. Zvieracie kosti, silno rozmočené, drevné uhlíky po celej ploche výskumu vo všetkých úrovniach od 10 do 120 cm.

Lokalita v sústave sídlísk sústredených okolo refúgia Hradisko /Petrovský-Sichman, A. 1965: Severozápadné Slovensko v dobe laténskej a rímskej. In: Vlastiv. Zbor. Považia. 7. Žilina, s. 77-78, tab. XV: 1-20; XVI: 17-27/.

SIEDLUNG DER PÜCHOVER KULTUR IN ŽILINA, TEIL STRÁZOV. Rettungsgrabung auf der Terrasse südlich von der Landstraße Nr. 18 in Žilina, Teil Strážov /Bez. Žilina/. Kulturschicht auf einer Fläche von 1200 m² festgestellt, ein Siedlungsobjekt 3 x 4 m/ in 90-120 cm Tiefe untersucht. Die Fundstelle an Hand der Keramik an die Zeitrechnungen datiert.

ПОСЕЛЕНИЕ ПУХОВСКОЙ КУЛЬТУРЫ В Г. ЖИЛИНА, ЧАСТЬ СТРАЖОВ. Спасательные раскопки на террасе южнее государственной дороги № 18 в г. Жилина, часть Стражов /р-н Жилина/. Культурный слой, обнаруженный на площади около 1200 кв. м, раскопан объект поселения /3 x 4 м/ на глубине 90-120 см. Керамика датирует местонахождение рубежом нашей эры.

SÍDLISKO PÚCHOVSKÉJ KULTÚRY V LIKAVKE

Peter M ú d r y

Likavka /okr. Liptovský Mikuláš/, Predný lán /1-4, 1 : 5000, 480 : 290 mm/, stredná doba laténska a staršia doba rímska /predpúchovský a rímsky stupeň púchovskej kultúry/, sídlisko, záchranný výskum, uloženie nálezov: LM v Ružomberku.

Juhovýchodný svah vysokej akumulačnej terasy Chočského podhoria, nadmor. v. 540-560 m. Zistený severozápadný okraj rozsiahleho sídliska, čiastočne porušeného orbou.

Na preskúmanej ploche cca 150 m² odkrytých 38 objektov /deštrukcie mazanice, kultúrne jamy, príbytok, výrobné zariadenia/ a 58 zhukovite usporiadaných kolo-vých jám. Dôležitým objavom zvyšky tkáckych stavov, konštrukčne doložených vaňovite zahĺbenými objektmi s množstvom keramických závaží. Veľké množstvo želez-

nej trosky, nespracovaného železa a kusy rudy, poukazujúce na železiarsku výrobu. V rímskom stupni doložené kontakty s przeworskou kultúrou. Niekoľkokrát zistená superpozícia objektov naznačuje 3 sídliskové fázy, a to v predpúchovskom stupni /LB-C/ a rímskom stupni /podstupne B_{1b-c} a B_{2-B_{2/C₁}}/.

SIEDLUNG DER PÚCHOVER KULTUR IN LIKAVKA. Rettungsgrabung in Likavka /Bez. Liptovský Mikuláš/, der NW-Rand einer durch Beackerung gestörten ausgedehnten Siedlung erfaßt. Von Bedeutung sind die Reste von Webstühlen und große Menge Eisenschlacke, unverarbeiteten Eisens und Erzstücke. Belegt sind auch Kontakte mit der Przeworsk-Kultur. Die einmal festgestellte Superposition der Objekte deutet auf 3 Siedlungsphasen u. zw. in der vorpúchover Stufe /LB-C/ und in der römischen Stufe /Unterstufen B_{1b-c} und B_{2-B_{2/C₁}}/.

ПОСЕЛЕНИЕ ПУХОВСКОЙ КУЛЬТУРЫ В С. ЛИКАВКА. В ходе спасательных раскопок в с. Ликавка /р-н Липтовски Микулаш/ обнаружен северо-западный край обширного поселения, разрушенного пахотой. Значительная находка - остатки ткацких станков и большое количество железного шлака, необработанного железа и куски руды. Материал свидетельствует также о контактах с пшеворской культурой. На нескольких местах обнаруженные пересекающиеся объекты говорят о трех фазах поселения, а именно в допуховской ступени /LB-C/ и римской ступени /подступени B_{1b-c} и B_{2-B_{2/C₁}}/.

POKRAČOVANIE VÝSKUMU NA RUDNAYOVOM NÁMESTÍ 4 V BRATISLAVE

Margaréta Musilová

Bratislava /hlavné mesto SSR/, Rudnayovo nám. 4, juhozápadná časť štátnej mestskej pamiatkovej rezervácie Bratislava, preventívny výskum, ľažisko 13.-18. stor., uloženie nálezov: MSPSOP v Bratislave.

Pokračovanie výskumu v sonde 3, snaha overiť zachovanie základov pôvodného fortifikačného muriva, Vydrickej brány a ich vzájomnú prepojenosť.

Koniec 13.-zač. 14. stor., zvyšky hradbového múru, na ktorom je postavená východná stena domu č. 4. Do toho istého obdobia hypoteticky datované kamenné murivo pod základmi Vydrickej brány a parkanového múru.

14.-15. stor., zvyšky parkanového múru, priečky a telesa Vydrickej brány, tvoriace západnú stenu domu č. 4. K ich stavbe zachytená základová ryha.

2. pol. 18. stor., baroková žumpa a tehlová dlažba. Podľa nálezov zo žumpy barokový dom obývala bohatšia rodina, podľa historických prameňov asi rodina bratislavského senátora a obchodníka Jozefa Fináčzyho.

Výskumom získané bohaté poznatky aj o geomorfologii terénu; pred stavbou fortifikácie západného úseku mestských hradieb bolo záujmové územie otvorenou krajinou pod stálym vplyvom povrchovej erózie, klimatických zmien a antropogénnych zásahov.

FORTSETZUNG DER GRABUNG AUF DEM RUDNAY-PLATZ NR. 4 IN BRATISLAVA. Präventivgrabung im Raum zwischen der Stadt- und Zwingermauer der Stadtbefesti-

gung. Aus dem Ende des 13. - Anfang des 14. Jh. stammen die Reste der Stadtmauer, in dieselbe Zeitepoche ist hypothetisch die Steinmauer unter den Fundamenten des Tores Vydrická brána und der Zwingermauer datiert. Aus dem 14.-15. Jh. stammen die Reste des Tores Vydrická brána und der Zwingermauer, baulich aneinandergefügten. Aus der 2. Hälfte des 18. Jh. ist eine Senkgrube; an Hand der darin gefundenen Artefakten und der Analyse der historischen Quellen setzt man hier die Wohnung einer reichen Familie voraus.

ПРОДОЛЖЕНИЕ ИССЛЕДОВАНИЙ НА ПЛОЩАДИ РУДНАИ № 4 В БРАТИСЛАВЕ. Спасательные раскопки на площади, ограниченной городской стеной и каменным забором. Концом XIII - началом XIV вв. датированы остатки городской стены, тем же периодом гипотетически датирована каменная кладка под фундаментом Видрицких ворот и каменного забора. XIV-XV вв. датированы остатки связанных друг с другом построек - Видрицких ворот и каменного забора. Помойная яма второй половины XVIII в; по находкам и анализу исторических источников, по всей вероятности, в доме жила относительно богатая семья.

ZÁCHRANNÝ VÝSKUM NA NÁMESTÍ 4. APRILA V BRATISLAVE

Margaréta Musilová

Bratislava /hlavné mesto SSR/, nám. 4. apríla, centrálna časť štátnej mestskej pamiatkovej rezervácie Bratislava pred predajnou sklo-porcelán a Kutschersfeldovým palácom, záchranný výskum, ľažisko 10.-11. stor., okrem toho doba laténska a doba rímska, uloženie nálezov: MSPSOP v Bratislave.

10.-11. stor., výkopovými prácami pre inžinierske siete porušených v hľ. 160-170 cm 5 kostrových hrobov. V 2 pochovaní dospelí jedinci a v 3 deti. Kostry vo vystretej polohe, orientované Z-V. V 3 hroboch pamiatky materiálnej kultúry: esovité záušnice, prstene, gombík so zvyškom tkaniny. Odkryté hroby nepochybne súčasťou rozsiahleho pohrebiska; r. 1974 /P. Baxa, záchranný výskum AÚ SAV/ odkrytých 5 hrobov.

Doba rímska a doba laténska, vrstvy so zapustenými hrobmi z 10.-11. stor. Vo vrstvách nájdená bronzová rímska spona z konca 1.-zač. 2. stor., črepy, 3 drobné strieborné keltské mince s razbou koníka.

RETTUNGSGRABUNG AUF DEM PLATZ DES 4. APRIL IN BRATISLAVA. Bei Grabungen zu baulichen Zwecken 5 Skelettgräber festgestellt. Funde aus dem Ende des 10.-11. Jh. Insgesamt 10 Gräber auf dieser Fundstelle abgedeckt. Die Gräber waren in die älteren Schichten mit Funden aus der römischen Kaiserzeit /Bronzefibel, Scherben/ und aus der Latènezeit /3 Silbermünzen - kleine Prägungen mit Pferden, Scherben/ eingetieft.

ОХРАННЫЕ РАСКОПКИ НА ПЛОЩАДИ 4-ГО АПРЕЛЯ В Г. БРАТИСЛАВА. При выемке грунта обнаружено 5 трупоположений с находками конца X-XI вв. Итого на этом месте-нахождении вскрыто уже 10 погребений. Могильные ямы вкопаны в старшие слои с находками римского времени /бронзовая фибула, черепки/ и латенского периода /3 серебряные монеты - мелкие чеканки с лошадьми, черепки/.

ZÁCHRANNÝ VÝSKUM NA URŠULÍNSKEJ ULIČI V BRATISLAVE

Margaréta Musilová

Bratislava /hlavné mesto SSR/, Uršulínska ul. 6, východná časť štátnej mestskej pamiatkovej rezervácie Bratislava, záchranný výskum, ťažisko 13.-14. stor., uloženie nálezov: MSPSOP v Bratislave.

2. stredná terasa Dunaja, terénna zníženina. Postupným ukladaním materiálu na ploche vytvorený do konca 12.-1. pol. 13. stor. kumulovaný pôdny profil v hr. cca 200 cm. Sondy zvolené v priestoroch ohrozených hlbkovými stavebnými výkopmi.

2. pol. 13.-zač. 14. stor., základová škára kamenného meštianskeho domu v hľ. -412 cm pod dnešnou úrovňou ulice; historická niveleta interiéru objektu v hľ. -287 cm pod úrovňou ulice z 2. pol. 13. stor. /pás sivej ubitej zeminy/. Zvyšky 2 pecí na pečenie chleba.

14. stor., sídliskový objekt - odpadová jama s bohatým nálezovým materiálom, doplnajúcim obraz o materiálnej kultúre meštianstva.

Identifikáciou kamenného 2-priestorového 2-podlažného domu na Uršulínskej ul. 6 urobený ďalší krok k poznaniu zástavby v 13. stor. Dom patrí typovo do radu podobných objektov nájdených pri archeologických a stavebnohistorických výskumoch v stredovekom jadre mesta /Baxa, P. - Ferus, V. 1987: Meštiansky dom v Bratislave v 2. pol. 13. storočia. In: Pam. a Prír. Bratislav. 10. Bratislava.

RETTUNGSGRABUNG IN DER URSULINER GASSE IN BRATISLAVA. Untersuchung der durch Tiefgrabungen zu baulichen Zwecken gestörten Räume. Identifizierung eines zweiräumigen zweigeschossigen Steinhauses aus der 2. Hälfte des 13. - Anfang des 14. Jh. Feststellung seiner Fundamentspalte und der historischen Nivelette des Interieurs. Aus dem 14. Jh. ein Siedlungsobjekt - Abfallgrube mit reichem Fundmaterial.

СПАСАТЕЛЬНЫЕ РАСКОПКИ НА УРШУЛИНСКОЙ УЛИЦЕ В БРАТИСЛАВЕ. Исследование пространства под угрозой землекопных работ. Обнаружен каменный двухэтажный дом в два помещения второй половины XIII - начала XIV вв. Обнаружены фундаментальная выемка дома и историческая проектная линия его интерьера. Объект поселения XIV в. - богатая находками мусорная яма.

ZÁCHRANNÝ VÝSKUM V KOČÍNE

Viera Němejcová - Pavúková

Kočín /okr. Trnava/, Dielce /M-33-132-A-b, 1 : 25 000, 235 : 336 mm/, záchranný výskum /Němejcová-Pavúková, V. 1987: Záchranný výskum v Kočíne. In: Archeol. Výsk. a Nál. na Slov. v r. 1986. Nitra 1987, s. 75-76/, sídliská, lengyelská a jevišovická kultúra, uloženie nálezov: AÚ SAV v Nitre.

Pokračovanie výskumu na ľavej strane cesty odbočujúcej z ťahu Vrbová - Chtelnica do Kočína. V týchto miestach v teréne, inak pozvoľna klesajúcim k Dudváhu, nevýrazný ostrohovitý útvar, v praveku azda výraznejší. Preskúmaná plocha 1980 m² /6 sond/. V sondách X, XI /v hornej časti svahu/ medzi ornicou a sprašovým podložím výrazný B horizont, hrubý 40 cm. Ani v ňom, ani v sprašovom podloží nezistené objekty alebo iné stopy osídlenia. Tým rozsah sídliska oboch kultúr obmedzený len na dolnú časť skúmaného priestoru na ploche cca 100 x 300 m severozápadne od cesty Vrbová - Chtelnica.

V sondách VII a IX, paralelných s cestou do Kočína a v juhozápadnej polovici sondy VIII, idúcej 100 m paralelne s cestou Vrbová - Chtelnica, t. j. kolmo na sondy VII a IX, preskúmaných ďalších 19 sídliskových objektov /17/87-35/87/. Z toho len objekty 19 a 22/87 patria lengyelskej kultúre, zvyšok kultúre je višovickej. V sonde VIII a XII sledovaná sústava mierne sa zatáčajúcich palisádových žlabov, z nich vnútorný jednoduchý, 2 vonkajšie pozostávajúce z 2, miestami až 3 tesne popri sebe bežiacich žlabov. Výplň všetkých veľmi svetlá, na prvy pohľad neoliticá, žlaby budiace dojem podobného útvaru ako palisádový ronel lengyelskej kultúry zo Žlkoviec /Pavúk, J. 1986: Ukončenie výskumu lengyelského sídliska v Žlkovciach. In: Archeol. Výsk. a Nál. na Slov. v r. 1985. Nitra 1986, s. 183-187/. Na viacerých miestach v nich však nájdené pamiatky novovekého rázu - polievaná keramika, železné klince a i. V týchto miestach sprašové podložie siahajúce až tesne pod 30-40 cm hrubú vrstvu hnedozemie bez sledovateľného B horizontu. V tomto úseku sondy VIII absencia objektov lengyelskej či jevišovickej kultúry. Na juhozápadnom konci sondy VIII sústava kolových jám - zrejme časť domu lengyelskej kultúry.

Z 2 objektov lengyelskej kultúry objekt 22/87 bohatší na nálezy, nevybočujúci však zo schémy nálezov získaných r. 1986. Z objektov jevišovickej kultúry väčšinou početné výrazné nálezy, znova hojne zastúpená keramika zdobená odtláčkami šnúry a technikou brázdeného vpichu. Výraznejší typologický rozdiel oproti moravským nálezom zatiaľ v absencii mís s mierne vtiahnutým ústím s trojicami zvislých plastických pásikov pod okrajom, na Morave veľmi typických /Medunová-Benešová, A. 1977: Palliardiho hradisko. Brno, tab. 8: 1-2; 54: 1-4/.

Tesná blízkosť areálu bošáckej skupiny a zrejmá súčasnosť oboch kultúrnych spoločenstiev dokumentovaná r. 1986 fragmentom nádoby bošáckej skupiny v objekte 3a/86 a r. 1987 ďalším importom šálky s kolkovanou výzdobou, s výrazným uchom typu ansa lunata v objekte 17/87 /obr. 24: 1, 2/.

Tretia, záverečná výskumná kampaň r. 1988.

RETTUNGSGRABUNG IN KOČÍN. Fortsetzung der Grabung in der Gemeinde Kočín /Bez. Trnava/ auf der Siedlung der Lengyel- und Jevišovice-Kultur /Nemejcová-Pavúková, V. 1987: Záchranný výskum v Kočíne. In: Archeol. Výsk. a Nál. na Slov. v r. 1986. Nitra 1987, S. 75-76/. Eine weitere Fläche von 1980 m² zwecks Feststellung des Ausmaßes der Siedlung untersucht. 19 Objekte /17/87-35/87/ abgedeckt, von ihnen 2 der Lengyel-Kultur und 17 der Jevišovice-Kultur. In einem Jevišovice-Objekt der Fund einer weiteren importierten Tasse der Bošáca-Gruppe /Abb. 24/.

СПАСАТЕЛЬНЫЕ РАСКОПКИ В С. КОЧИН. Продолжены исследования в с. Кочин /р-н Трнава/ на поселении культуры ленделльской и евишовицкой культур /Nemejcová-Pavúková, V. 1987: Záchranný výskum v Kočíne. В: Archeol. Výsk. a Nál. na

Slov. v r. 1986. Nitra, 1987, c. 75-76/. Раскопано 1980 кв. м в целях определения площади поселения. Прослежено 19 объектов /17/87-35/87/, в том числе 2 лендельской культуры и 17 евишовицкой культуры. В одном из евишовицких объектов найдена еще одна импортная чашка бошацкой группы /рис. 24/.

SÍDLISKO LENGYELSKÉJ KULTÚRY VO VESELOM

Viera Němejcová - Pavúková - Marián Klčo

Veselé /okr. Trnava/, Červené od rakovického /35-32-16, 1 : 10 000, 358 : 68 mm/, prieskum, sídlisko, lengyelská kultúra, uloženie nálezov: AÚ SAV v Nitre.

Pri obhliadke ryhy pre plynovodné potrubie na úseku dlhom cca 2,5 km smerom na JZ a J od majera Rakovický háj zachránené z menšieho objektu s mierne podsedanými stenami nálezy I. stupňa lengyelskej kultúry: fragmenty keramiky /aj červeno maľovanej/, kostné šidlo a úštepowá industria. S výnimkou tohto objektu profil ryhy na danom úseku sterilný.

SIEDLUNG DER LENGYEL-KULTUR IN VESELE. Im Gemeindehinter von Veselé /Bez. Trnava/, Lage Červené od rakovického, in einem 2,5 km langen Abschnitt der Rinne für die Gasleitung ein Objekt mit Funden der I. Stufe der Lengyel-Kultur festgestellt: Keramikfragmente /auch rotgemalte Keramik/, eine Knochenahle, Abschlagindustrie und Tierknochen.

ПОСЕЛЕНИЕ ЛЕНДЕЛЬСКОЙ КУЛЬТУРЫ В С. ВЕСЕЛЕ. На территории с. Веселе /р-н Трнава/, урочище Червене от раковицкого, найден в отрезке траншеи для газопровода длиной в 2,5 км 1 объект с находками 1 ступени лендельской культуры: фрагменты керамики /также раскрашенной красными красками/, костяное шило, оббитая индустрия и кости животных.

PRÍRASTKY NÁLEZOV Z REGIONU TRENCIANSKEHO MÚZEA

Tamara Nešporová

Ojedinelé nálezy a nálezy získané prieskumami z uvedených lokalít, uloženie nálezov: TM v Trenčíne.

Kočovce /okr. Trenčín/

Neznáma poloha, eneolit, nálezové okolnosti neznáme, starší nález.

Sekeromlat z čiernej bridlice, boky súmerne vybrúsené, ostrie zaoblené, tylo šikmé a ploché; dĺ. 21,8 cm.

Lednické Rovne /okr. Považská Bystrica/

Neznáma poloha, neskora doba bronzová /HB₁/, nálezové okolnosti neznáme, starší nález.

Bronzový meč s plnou rukoväťou a čiaškovitým ukončením, zdobený. Pôvodne dlhý meč recentne upravený na krátke; dĺ. 35,5 cm.

M e l č i c e - L i e s k o v é, časť Z e m i a n s k e L i e s k o v é
Na valách, mladšia doba bronzová, ojedinely nález, prieskum zatiaľ negatívny.
Bronzová sekera s tulajkou a poistným uškom, na tele rebierka; dĺ. 5,4 cm.

O m š e n i e /okr. Trenčín/

Turkovická dolina, potok Teplička, neolit, ojedinely nález, prieskum.

Kamenný sekeromlat so súmerne zbrúsenými bokmi; dĺ. 9,5 cm. Zvláštnosťou sekeromlatu trojuholníkový výrez v hrúbke tela, umiestený v tyle, pravdepodobne slúžiaci na brúsenie /kost, drevo/ po narušení pôvodnej funkcie nástroja.

S t a r á T u r á /okr. Trenčín/

Pod lazom /Okres Trenčín, 1 : 50 000, 990 : 71 mm/, mladšia doba bronzová, sídliskové nálezy, prieskumy.

Mierna vyvýšenina severozápadne od obce nad Topoleckým potokom. Ďalšie nálezy z výkopu mechanizmom a hlbokej orby pri zakladaní chmeľnice.

Bronzový náramok z tyčinky kruhového prierezu, zdobený šikmými zväzkami rýh; Ø 6,8 cm. Súčasť ružicovej spony - špirálové ružice z tyčinky hranatého prierezu, na spojnici prechádza do kruhového prierezu; Ø ružice 5 cm.

Bronzová industria zaraďuje sídlisko do mladšej doby bronzovej; dobrým datovacím prostriedkom ružicová spona /fragment/, na našom území charakteristická pre stupeň HA₂.

FUNDZUWÄCHSE AUS DER REGION DES TRENCÍNER MUSEUMS. Bei Geländebegehungungen gewann man Funde aus diesen Fundorten: Kočovce /Bez. Trenčín/, Äneolithikum, Hammeraxt aus schwarzem Schiefer. Lednické Rovne /Bez. Považská Bystrica/, späte Bronzezeit /HB₁/, Vollgriffsschwert mit becherförmigem Abschluß, verziert. Melčice-Lieskové, Teil Zemianske Lieskové /Bez. Trenčín/, jüngere Bronzezeit, Tüllenbeil mit plastischer Verzierung. Omšenie /Bez. Trenčín/, Neolithikum, Hammeraxt /dreieckiger Ausschnitt im Körper, am Nacken angebracht, wahrscheinlich zur Schärfung nachdem sie aufhörte, ihre ursprüngliche Funktion zu erfüllen/. Stará Turá /Bez. Trenčín/, jüngere Bronzezeit, verzierter Bronzearmreif, Fragment einer Rosettenfibel.

ПРИРОСТЫ НАХОДОК В РЕГИОНЕ ТРЕНЧЯНСКОГО МУЗЕЯ. В ходе разведок обнаружены находки на следующих местонахождениях: Кочовце /р-н Тренчин/, энеолит, топор-молот из аспидного сланца. Ледницке Ровне /р-н Поважска Бистрица/, финальный период бронзы /HB₁/, меч с полной рукоятью и чашеобразным навершием, украшенный. Мелчице-Льескове, часть Земянске Льескове /р-н Тренчин/, поздний период бронзы, втульчатый кельт с рельефным украшением. Омшенье /р-н Тренчин/ неолит, топор-молот /треугольный прорез в лезвии, помещенный в обушной части, вероятно служащий для шлифовки после исполнения первичной функции топора-молота/. Стара Тура /р-н Тренчин/, поздний период бронзы, украшенный браслет, фрагмент розеттобразной фибулы.

PRVÁ SEZÓNA VÝSKUMU V TRENCÍNE NA BREZINE

Tamara Nešporová

Trenčín /okr. Trenčín/, Brezina /6/3, 1 : 1000, 155 : 413 mm/, predstihový výskum, pohrebisko, sídlisko, ľažisko staršia doba bronzová a 9.-10. stor., uloženie nálezov: TM v Trenčíne.

Severozápadný výbežok Strážovského pohoria, nadmor. v. najvyššieho bodu 379 m, západná časť Breziny /Čerešňový sad/ návršie opevnené tzv. spečeným valom. Výskum v 2 polohách: na ploche opevnenej valom a mimo ohrazenej /ohradenej/ plochy.

Staršia doba bronzová, pohrebisko, preskúmaný 1 hrob, celkovo preskúmané 3 hroby. Kostra uložená v hľ. 140 cm v skrčenej polohe na pravom boku, orientovaná lebkou na JJZ. Lebka rozdrvená tlakom pôdy, na úrovni holennej kosti hrnček, pri chodidlách kostený terčík a kostený hrotnatý nástroj.

9.-10. stor., sídlisko, pravdepodobne súčasť predhradného komplexu. Objekt kruhového pôdorysu vymazaný estrichom, zlomky keramiky, mazanica, kostené artefakty. Potvrdená existencia a funkcia valového opevnenia v 12.-13. stor.

Doba laténska /LD/, nálezy črepov vo vrstvách.

Doba rímska, ojedinelý nález bronzovej spony mladorímskej konštrukcie, kolienkovitá spona s vysokým zachycovačom.

Neskorá doba bronzová - doba halštatská, črepy, drobné bronzové predmety, sídliskové vrstvy.

Eneolit, sídlisko, nevýrazný črepový materiál, silexy.

DIE ERSTE GRABUNGSSAISON IN TRENCÍN AUF BREZINA. Fundstelle in Trenčín /Bez. Trenčín/, der nordwestliche Ausläufer des Strážover Gebirges, in dessen westlichem Teil die Anhöhe Čerešňový sad, befestigt durch einen sog. verbrannten Wall. Ein Hockergrab aus dem altbronzezeitlichen Gräberfeld mit Begleitinventory untersucht. Außerdem Siedlungsfunde aus dem 9.-10. Jh. Bestätigte Existenz und Funktion des sog. verbrannten Wallen aus dem 12.-13. Jh. Siedlungsfunde aus der Latènezeit /LD/, späten Bronzezeit - Hallstattzeit und aus dem Äneolithikum. Der Einzelfund einer Fibel mit jungrömischer Konstruktion.

ПЕРВЫЙ СЕЗОН ИССЛЕДОВАНИЙ В ТРЕНЧИНЕ, МЕСТОНАХОЖДЕНИЕ БРЕЗИНА. Местонахождение в Тренчине /р-н Тренчин/ находится на западном отроге Стражовских гор, его западная часть - Черешневый сад, горка укрепленная т. наз. спеченым валом. Исследовано погребение могильника раннего периода бронзы, скорченный скелет с инвентарем. Найдены находки поселения IX-X вв. Подтверждено существование и функция т. наз. спеченного вала XII-XIII вв. Найдены находки поселения периода латена /LD/, финального периода бронзы - гальштата и энеолита. Единичная находка фибулы позднеримской конструкции.

ZÁCHRANNÝ VÝSKUM NA LOKALITE TRENCÍN-JUH

Tamara Nešporová

Trenčín /okr. Trenčín/, Suchý dub /M-35-21-21, 1 : 10 000, 110 : 117 mm/, záchranný výskum, sídlisko, 12.-13. stor., uloženie nálezov: TM v Trenčíne.

Južná okrajová časť mesta, sprašové pahorky, od severu chránené návrším Breziny. Pri výstavbe sídliska Trenčín-Juh, okrsok IV, zistené objekty, 2 preskúmané. Rozmery objektov: 200 x 200 cm a 150 x 120 cm. Koncentrácia objektov v dolnej časti svahu v blízkosti potoka. Menšie objekty rezervované na výskum r. 1988.

Vo výplni objektov početná mazanica, črepy, niektoré zdobené šikmými vrypmi, vlnovkou, ryhami, rekonštruovaný hrniec súškovitého tvaru. Zber na odhumusova-nej ploche s nálezmi trosky.

RETTUNGSGRABUNG AUF DER FUNDSTELLE IN TRENCÍN-JUH. Fundstelle im südlichen Randteil der Stadt Trenčín /Bez. Trenčín/ auf Lößhügeln geteilt durch einen Fluss. Beim Bau einer Wohnsiedlung Objekte festgestellt, bisher nur 2 untersucht. In der Ausfüllung eine Menge Hüttenlehm, Scherben, einige mit schrägen Ritzungen, Wellenlinien, Rillen verziert, ein rekonstruierter faßförmiger Topf. Die Siedlungsobjekte in das 12.-13. Jh. datiert.

СПАСАТЕЛЬНЫЕ РАСКОПКИ НА МЕСТОНАХОЖДЕНИИ ТРЕНЧИН-ЮГ. Местонахождение в южной окраинной части города Тренчин /р-н Тренчин/ на лессовых холмах, разделенных речкой. При стройке городского массива обнаружены объекты, пока что 2 исследованы. В заполнении объектов многочисленные куски обмазки, черепки, иногда украшенные косой насечкой, волнистой линией, рифлением и поддающийся реконструкции боченкообразный горшок. Объекты поселения датированы XII-XIII вв.

DVE BRONZOVÉ JEHLICE Z MAJCICHOVA

Petr Novák

Majcichov /okr. Trnava/, jediné nálezy /ze soukromých sbírek/, doba bron- zová, uložení nálezů: ZSM v Trnave.

Jehlice typu Gajary s dvojkónickou hlavicí se šikmo vedeným otvorem, na krčku obvodový pás jemných rytých linií, podélně žebrovaná časť jehly, d. 12,7 cm /obr. 25: 1/. Podle informace nálezce pochází ze zničeného hrobu pohřebiště zkoumaného r. 1955 B. Chropovským /1958: Birituálne maďarovské pohrebisko v Majcichove na Slovensku. Archeol. Rozhl., 10, s. 488 n./. Provedením je jako jehlice z hrobu 1 uvedeného pohřebiště, no bohatěji zdobená. Jehlice typu Gajary se datují do počátku střední doby bronzové /Novotná, M. 1980: Die Nadeln in der Slo-vakei. München, s. 46/, v podmírkách západního Slovenska představovaného maďar- rovskou kulturou /Točík, A. 1964: Opevnená osada z doby bronzovej vo Veselom. Bratislava, s. 52/.

Jehlice typu Čaka s výrazně vývalkovitě tvarovanou hlavicí a mírně deformovanou zlomenou jehlou kruhového průřezu, d. 11,3 cm /obr. 25: 2/. Podle informace nálezce objevena při povrchovém sběru na ploše majcichovského hradiště. Jehlice typu Čaka se datují do stupně Čaka staršího období popelnicových polí /Novotná, M. 1980, s. 127 n./. Nejbližší analogie jehlice z Čachtic a Žiaru nad Hronom.

ZWEI BRONZENADELN AUS MAJCICHOV. Für die Sammlungen des Trnavaer Museums 2 Bronzenadeln aus dem Gemeindekataster von Majcichov /Bez. Trnava/ gewonnen. Die Nadel des Gajary-Typs im Areal des Gräberfeldes der Maďarovce-Kultur gefunden /in der Vergangenheit durch B. Chropovský untersucht; Abb. 25: 1/. Die Nadel des Čaka-Typs aus dem älteren Zeitabschnitt der Urnenfelderkultur angeblich im Areal des Majcichover Burgwalls entdeckt /Abb. 25: 2/.

ДВЕ БРОНЗОВЫЕ БУЛАВКИ ИЗ С. МАЙЦИХОВ. В коллекцию музея в Трнаве попали 2 бронзовые булавки, обнаруженные на территории села Майцихов /р-н Трнава/. Булавка типа Гаяри обнаружена на площади могильника мадяровской культуры, исследованном в прошлом Б. Хроповским /рис. 25: 1/. Булавка типа Чака раннего периода культуры полей погребальных урн вероятно найдена на площади майциховского городища /рис. 25: 2/.

NÁLEZ Z DOBY BRONZOVEJ V ŠENKVICIACH

Bohuslav Novotný

Šenkvice /okr. Bratislava-vidiek/, osada Malé Šenkvice, rodinný dom č. 34 /4659, 1 : 75 000, 455 : 310 mm/, staršia doba bronzová, kostrový hrob, uloženie nálezov: študijné a porovnávacie zbierky FF UK v Bratislave.

Pri kopaní základov domu získaná z porušeného hrobu súprava bronzových drôtených šperkov: 2 bronzové špirálovité náramky a 2 otvorené krúžky /obr. 26/.

BRONZEZEITLICHER FUND AUS ŠENKVICE. Beim Aushub von Fundamenten für ein Wohnhaus in Šenkvice /Bez. Bratislava-Land/ ein Skelettgrab mit Bronzedrahtschmuckgarnitur gestört: 2 Spiralarmbänder, 2 offene Ringe /Abb. 26/.

НАХОДКА БРОНЗОВОГО ВЕКА В С. ШЕНКВИЦЕ. При выемке грунта для котлована жилого дома в с. Шенквице /р-н Братислава-видье/ разрушено трупоположение с гарнитуром бронзовых украшений из проволоки: 2 спиральных браслета, 2 кружка с несомкнутыми концами /рис. 26/.

NÁLEZY Z VEĽKEJ LOMNICE

Bohuslav Novotný

Veľká Lomnica /okr. Poprad/, Burchbrich /M-34-101-D-a, 1 : 25 000, 21 : 215 mm/, eneolit, badenská kultúra, výšinná osada, zber, uloženie nálezov: PM v Poprade.

Východný okraj dnešného cintorína, na miestach rozrušených výkopom zeminy nález fragmentu hlinenej plastiky, veľkého hlineného kolieska z kultového vozíka a črepového materiálu neskorej badenskej kultúry /obr. 27/.

FUNDE AUS VELKÁ LOMNICA. Fundlese auf der Höhensiedlung Burchbrich in Veľká Lomnica /Bez. Poprad/. Funde: Fragment einer tönernen Tierplastik, eines Spinnwirtels, eines großen Tonrädchen für Kultwagen, Scherbenmaterial aus der späten Badener Kultur /Abb. 27/.

НАХОДКИ ИЗ С. ВЕЛЬКА ЛОМНИЦА. Сбор на площади поселения на возвышенности Бурхбрих в с. Велька Ломница /р-н Попрад/. Находки: фрагмент глиняной пластики животного, пряслица, большого глиняного колесика от культовой повозки и черепки позднего периода культуры каннелированной керамики /рис. 27/.

POKRAČOVANIE VÝSKUMU V ŠUŇAVE

Bohuslav Novotný

Šuňava /okr. Poprad/, Zemské /M-34-101-C-c, 1 : 25 000, 270 : 222 mm/, zaniknutá stredoveká dedina Hrachovisko, 15. stor., systematický výskum, uloženie nálezov: PM v Poprade.

Odkrytá plocha 50 m² v susedstve preskúmanej zahĺbenej chaty a kováčskej pece /r. 1986/. Nálezy: črepy keramiky vyhotovenej na kruhu, železné klince, železná konská podkova /obr. 28/.

FORTSETZUNG DER GRABUNG IN ŠUŇAVA. Erforschung der mittelalterlichen Dorfwüstung Hrachovisko aus dem 15. Jh. in der Lage Zemské in Šuňava /Bez. Poprad/. Flächenabdeckung in der Nachbarschaft der untersuchten eingetieften Hütte und des Schmiedeofens /1986/. Funde: Keramik, geschmiedete Eisennägel, Pferdehufeisen /Abb. 28/.

ПРОДОЛЖЕНИЕ ИССЛЕДОВАНИЙ В С. ШУНЯВА. Исследование исчезнувшей средневековой деревни XV в. Гражовиско в урочище Земске в с. Шунява /р-н Попрад/. Раскрытие площади у исследованного углубленного жилища и кузнечной печи /1986/. Находки: керамика, железные чеканные гвозди, лошадинная подкова /рис. 28/.

ZÁCHRANNÝ VÝSKUM V GÁNOVCIACH

Bohuslav Novotný

Gánovce /okr. Poprad/, Za stodolami, pozemok ŠM /M-34-101-D-c, 1 : 25 000, 133 : 247 mm/, neolit, doba bronzová, sídlisko, záchranný výskum, uloženie nálezov: PM v Poprade.

Juhovýchodný okraj dediny, zvažujúci sa od zvyšku travertínevej kopy Hrádok východným smerom. Odkrytá plocha 50 m², porušená plocha asi 100 m². Osídlenie ľudom s lineárной keramikou, bukovohorské nálezy; zastúpená keramika, štiepaná industria s početnými nálezmi obsidiánu a množstvo zvieracích kostí /obr. 29/. Na východnom okraji porušenej plochy vyberaním zeminy odkrytá veľká zásobnica pilinskéj kultúry bez sprievodných nálezov.

RETTUNGSGRABUNG IN GÁNOVCE. In der Lage Za stodolami am SO-Rand von Gánovce /Bez. Poprad/ gestörte Kulturschicht mit Linearbandkeramik, Bükker Funden; außer Keramik Spaltindustrie und eine große Menge Tierknochen. Der Einzelfund eines Vorratsgefäßes der Piliner Kultur am O-Rand der gestörten Fläche. /Abb. 29./

СПАСАТЕЛЬНЫЕ РАБОТЫ В С. ГАНОВЦЕ. В урочище За стодолами на юго-восточной окраине с. Гановце /р-н Попрад/ разрушен культурный слой с наличием линейно-ленточной керамики, буковогорскими находками; наряду с керамикой оббитая индустрия и многочисленные кости животных. Единичная находка сосуда-хранилища пилинъской культуры в восточной окраине разрушенной площади. /Рис. 29./

JEDENÁSTA ETAPA VÝSKUMU V NIŽNEJ MYŠLI

Ladislav Oleša

Nižná Myšľa /okr. Košice-vidiek/, Várhegy /M-34-127-B-a, 1 : 25 000, 358 : 158 mm/, systematický výskum, sídlisko, samostatne opevnená akropola a pohrebisko, otomanská kultúra, uloženie nálezov: VPS AU SAV v Košiciach.

Početné, rôznorodé nálezy, datujúce toto dôležité hornopotiské stredisko pri- bližne medzi r. 1700-1400 pred n. l., čiže od mladšieho úseku staršej doby bron- zovej /prelom stupňov BA₁/BA₂/ po začiatok strednej doby bronzovej /stupeň BB₁/ . Kontinuita osídlenia lokality od počiatkov až po záver osídlenia nášho územia nositeľmi otomanskej kultúry.

30 zahľbených hospodárskych objektov, patriacich najmladšiemu, poklasickému osídleniu lokality /stupeň BB₁/ . Väčšina spodných častí týchto jám až v podloží, najhlbšie jamy s dnami v hĺ. až 3 m. Jamy, pôvodne exploatačné, okrem 3 využité na skládku odpadu, z nich množstvo materiálu, prevažne črepky a zvieracie kosti. V popolovitých vrstvách ich zásypov doklady o miestnej špecializovanej remeselnej výrobe. Popri výrobkoch, nepodarkoch, odpade i torzach predmetov z kostí, parohoviny a kameňa aj poškodené, používané kamenné kadluby a zlomky bronzových pred-

metov, dokazujúce metalurgiu farebných kovov priamo v osade. Odpadky v jamách spaľované, dokladom toho vrstvy popola v ich zásypoch i druhotne prepálený materiál. V Nižnej Myšli zatial preskúmaných 215 takýchto zahľbených hospodárskych objektov.

V superpozícii s jamami staršie hroby z rozsiahleho kostrového pohrebiska. Dná všetkých hrobov zahľbené až do podložia, najrozmernejšie s hĺkou až 250 cm. Viacero vzájomných superpozícii hrobov s objektmi; okrem 2 výnimiek dná však hlbšie ako dná hospodárskych jám, preto kostry a milodary neporušené. V r. 1987 preskúmaných 23 hrobov z predklasickej fázy otomanskej kultúry /stupeň BA₂/ . Dovedna zatial objavených 367 hrobov. Z hrobov početná pozoruhodná kolekcia nádob /misy, džbány, džbánky, amforky, poháriky a hrnčeky/. Osobné šperky zastúpené bronzovými sibinskými záušnicami, príveskami, ihlicami a náhrdelníkmi z fajansových i jantárových korálikov. V hrobe 353 /mladá žena/ aj 40 zlatých pukličiek - ozdoba šiat ako nášivky. V hrobe 340 trepanovaná lebka/?/ asi 10-ročného dievčaťa.

Skúmaná východná polovica rozsiahleho zahľbeného objektu 177, pôvodne hliniska. Tento objekt /takmer 17 x 15 m/, skúmaný v r. 1986-87, tiež využitý na skládku odpadkov, aj v ňom smeti spaľované. Superpozícia hliniska zo staršieho úseku klasickej fázy otomanskej kultúry /stupeň BA₂/ so staršími hrobmi i s mladšími odpadovými jamami. Početný, rôznorodý sídliskový materiál z jeho výplne. Medzi náležmi pozoruhodné hlinené ľudské i zvieracie plastiky, bronzové šperky a výrobky z kostí, kameňa a parohoviny.

DIE ELFTE GRABUNGSETAPPE IN NIŽNÁ MYŠĽA. Die bisher umfangreichste Grabungsaktion /realisiert seit 1977/ auf der Fundstelle der Otomani-Kultur in Nižná Myšľa /Bez. Košice-Land/. Das ausgedehnte Areal erstreckt sich auf der Anhöhe Über dem Fluss Hornád - Siedlung, Gräberfeld und eine selbstständig befestigte Akropolis. Belegte Besiedlungskontinuität ca. zwischen den J. 1700-1400 v. u. Z., d. h. den ganzen Zeitabschnitt der Besiedlung der Ostslowakei durch die Träger der Otomani-Kultur hindurch. Aus der großangelegten Siedlung bisher 215 Objekte mit zahlreichem interessantem Material abgedeckt. Auf dem Gräberfeld bis zum J. 1987 367 Skelettgräber untersucht /die Grabung setzt fort/. Im J. 1987 30 wirtschaftliche Objekte größtenteils Speichergruben, 23 Gräber durchforscht und die Grabung einer großen Lehmgrube beendet. Außer wichtiger Keramik gewann man Belege von verschiedenartiger lokaler spezialisierter Produktion /Metallgießerei, Weberei, Steinmetzerei, Landwirtschaft, Knochenbearbeitung usw./, Gold- und Bronzeschmuck, steinerne Fußformen, tönerne Tierplastiken gefunden. Festgestellte Terrainsituationen, die ermöglichen, die einzelnen Besiedlungsphasen dieser bemerkenswerten Lokalität besser zu verfolgen.

ОДИННАДЦАТЫЙ СЕЗОН РАСКОПОК В С. НИЖНА МИШЛЯ. Пока что крупнейшие на памятнике культуры отомань раскопки в с. Нижна Мишля /р-н Кошице-видье/. На возвышенности над рекой Горнад обширный ареал-поселение, могильник и укрепленный акрополь. Подтверждена преемственность поселения на протяжении 1700-1400 гг. до н. э., значит всего отрезка времени поселения территории восточной Словакии, носителями культуры отомань. Из площади обширного поселения пока что прослежено 215 объектов с многочисленным материалом. В могильнике до 1987 г. прослежено 367 трупоположений /исследования продолжены/.

В 1987 г. прослежено 30 производственных ям, по большей мере мусорных, 23 погребения, завершены исследования обширного глиняного карьера, позже свалки мусора. Наряду с значительной керамикой обнаружены доказательства местного специализированного производства /литейное дело, ткачество, обработка костей, и т. д./, золотые и бронзовые украшения, каменные литейные формы, глиняные фигурки животных. Обнаружены условия находки, позволяющие хорошо различить отдельные фазы поселения этого примечательного археологического памятника.

BRONZOVÁ KOPIJA Z HORNEJ STREDY

Ondrej Oždáni

Horná Streda /okr. Trenčín/, koryto Váhu, bližšia lokalizácia nemožná, mladšia doba bronzová, velatická?/ kultúra, ojedinelý náhodný nález, uloženie nálezu: AÚ SAV v Nitre.

Podľa informácie darcu kopija nájdená deťmi r. 1986 "poblíž Hornej Stredy".

Opis nálezu: Bronzová kopija s dlhou tuľajkou a s jednoduchým listom s vlnovite vykrojeným ostrím. List hladký, bez stupňovitej profilácie. 2 protiahlé otvory pre nity vo vzdialosti 2,5 cm od okraja tuľajky na predĺženej osi ostria listu. Čiastočne poškodený okraj tuľajky a intencionálne zbrúsený hrot a ostrie listu. Špička listu pôvodne ulomená; zachov. dĺ. kopije 13 cm, max. Ø tuľajky 2,2 cm, zachov. dĺ. listu 5,7 cm, zachov. max. š. listu 2,2 cm Ø otvorov pre nit 0,5 cm /obr. 30/.

Z listovej časti tulajky vytiahnutý 6,8 cm dlhý drevený zlomok z hrotu násady kopije. Na povrchu mineralizovaného dreva, odovzdaného na odbornú analýzu, zvyšky pôvodnej bronzovej patiny.

Kopija ako ojedinelý riečny nález datovateľná rámcovo do mladšej doby bronzovej /velatická kultúra?/.

BRONZELANZE AUS HORNÁ STREDA. Im Gemeindekataster von Horná Streda /Bez.

Trenčín/ im Flussbett der Waag eine Bronzelanze gefunden. In der Tülle erhielt sich das Fragment der Spitze des Holzschaftes. Die Tülle, die Blattschärfe und die Spitze sind beschädigt. Die erhaltene Länge der Lanze 13 cm /Abb. 30/. Die Waffe kann rahmenhaft in die jüngere Bronzezeit datiert und wohl der Velatice Kultur zugeschrieben werden.

БРОНЗОВЫЙ НАКОНЕЧНИК КОПЬЯ ИЗ С. ГОРНА СТРЕДА. На территории с. Горна Стреда /р-н Тренчин/, в русле найден бронзовый наконечник копья. Во втулке сохранен фрагмент острия древка. Втулка, лезвие пера и острие повреждены, сохранившаяся длина наконечника - 13 см /рис. 30/. Оружие датировано приблизительно поздним периодом бронзы, по-видимому велатицкой культурой.

VÝSKUM OPEVNENÝCH SÍDLISK V IPEĽSKOM SOKOLCI

Ondrej Oždáni

Ipeľský Sokolec /okr. Levice/, Pieskovisko, cca 125 m na JJV od kóty 134,6 /M-34-134-D-c, 1 : 25 000, 246 : 356 mm/, zisťovaco-tematický výskum, hatvanská a čačianska kultúra, uloženie nálezov: AÚ SAV v Nitre.

Lokalita približne 1500 m na JJZ od južného okraja obce /na juhovýchodnom svahu výšina s kótou 134,6/ vľavo od štátnej cesty v smere Ipeľský Sokolec - Bielovce. V minulosti ničená výstavbou železnice, cesty a začiatkom 60-tych r. ťažbou piesku. Do literatúry uvedená r. 1963 /Vendtová, V. - Rejholec, E. 1963: Slovanské pohrebisko v Ipeľskom Sokolci. Slov. Archeol., 11, s. 237-246; Paulík, J. 1963: K problematike čakanskej kultúry v Karpat斯kej kotline. Slov. Archeol., 11, s. 298/. Naposledy zisťovací výskum SNM v Bratislave /Paulík, J. 1984: Posledný rok výskumu na opevnenej výšinnej osade čačianskej kultúry v Ipeľskom Sokolci. In: Archeol. Výsk. a Nál. na Slov. v r. 1984. Nitra, s. 184-188/.

Celková preskúmaná plocha 780 m². Výskumom zistená priekopa čačianskej kultúry so š. 800 cm a s max. hĺ. 170 cm od povrchu terénu. Vo výplni priekopy a 2 sídliskových objektov čačianskej kultúry nepočetný keramický materiál, zlomky bronzových predmetov, prasleny a zvieracie kosti. Tretí objekt /7/87/ už preskúmaný SNM v Bratislave.

Západne od priekopy čačianskej kultúry zistená priekopa hatvanskej kultúry. Jej š. v Ø 300 cm a hĺ. 330 cm. Z popolovitých a flóvitých vrstiev výplne získaná keramika v zlomkoch, hlinené kolieska, zlomky kostencov predmetov, zvieracie kosti a korýtko rybničné. Objekt hatvanskej kultúry nezistený.

Preskúmaný tiež fragment estrichu nedatovateľnej /včasnostredovekej?/ pece, objavenej už výskumom SNM v Bratislave.

Podstatná časť lokality už v minulosti zničená exploataciou piesku. Výskum ukončený v r. 1987.

ERFOR SCHUNG VON BEFESTIGTEN SIEDLUNGEN IN IPEĽSKÝ SOKOLEC. Lokalität im SSW von der Gemeinde Ipeľský Sokolec /Bez. Levice/, am Hang der Anhöhe in der Lage Pieskovisko. Bekannt seit den 60er Jahren /Vendtová, V. - Rejholec, E. 1963: Slov. Archeol., 11, S. 237-246; Paulík, J. 1963: Slov. Archeol., 11, S. 298/ und in den J. 1981-84 durch das SNM zu Bratislava untersucht /Paulík, J. 1984: Archeol. Výsk. a Nál. na Slov. v r. 1984, S. 184-188/. Auf der erforschten Fläche von 780 m² ein Graben der Čaka-Kultur /Br. 80 cm, max. T. 170 cm/, 3 Siedlungsobjekte festgestellt. In der Ausfüllung Keramik, Spinnwirtel, Fragmente von Bronzegegenständen und Tierknochen. Auch ein Graben der Hatvan-Kultur /Br. im Durchmesser 300 cm, T. 330 cm/ untersucht. In der Ausfüllung Keramik, Tonräddchen, Bruchstücke von Knochengegenständen, Tierknochen und Teichmuscheln gefunden. Befestigte Siedlungen wurden in der Vergangenheit durch Sandförderung ziemlich gestört. Die Grabung im J. 1987 abgeschlossen.

ИССЛЕДОВАНИЯ УКРЕПЛЕННЫХ ПОСЕЛЕНИЙ В С. ИПЕЛЬСКИ СОКОЛЕЦ. Памятник на склоне возвышенности в урочище Пьесковиско в с. Ипельски Соколец, известный с 60-х годов /Vendtová, V. - Rejholec, E. 1963: Slov. archeol., 11, с. 298/

и в 1981-84 гг. исследован Словацким национальным музеем в Братиславе /Paulík, J. 1984: Archeol. Výsk. a Nál. na Slov. v r. 1984, с. 184-188/. На исследованной площади в 780 кв. м обнаружен ров чаканской культуры шириной в 800 см, достигающий глубины 170 м и 3 объекта поселения. В заполнении рва керамика, пряслица, фрагменты бронзовых предметов и кости животных. Исследован также ров гатванской культуры шириной около 300 см и глубиной в 330 см. В заполнении керамика, глиняные колесики, обломки костяных предметов, кости животных и ракушки. Укрепленные поселения в прошлом значительно разрушены добычей песка. Исследования в 1987 г. окончены.

DALŠÍ SÍDLISKOVÝ CELOK ZO SLOVANSKÉHO OBDOBIA V POBEDIME

Ivan Pastorek

Pobedim /okr. Trenčín/, Bočan /35-32-08, 1 : 10 000, 460 : 121 mm/, záchranný výskum a zber, sídlisko, druhá polovica 9. stor., uloženie nálezov: OVM v Hlohovci.

V profile ryhy identifikovaná časť sídliskového objektu a kultúrna vrstva. Výplň objektu /hr. 50 cm/ čierna mastná zemina zmiešaná s úlomkami vápenca, mazanicou a uhlíkmi. Rovné dno a šikmé steny zapustené do kultúnej vrstvy a vrstvy hnedej zeminy s úlomkami vápenca. V obsahu objektu fragmenty hrncovitých nádob, zväčša telá hnedej a čiernej farby. Dekor ryha, jednoduchá a viacnásobná vlnovka. Len 1 črep s von vyhnutým, šikmo zrezaným okrajom. Západne od zisteného objektu zachytená v dĺ. 12 m kultúrna vrstva, v nej v čiernej zemine úlomky mazanice a sporadické nálezy fragmentov keramiky. Pod kultúrnou vrstvou vrstva zeminy a vápencovej sutiny, hrubá 8-15 cm.

Objekt /zachytená jeho rožná časť/, zrejme súčasť sídliskového celku, dokladá ďalšiu slovanskú lokalitu v Pobedime popri doterajších 19 lokalitách /Bialeková, D. 1975: Pobedim, slovanské hradisko a sídlisko z 9. storočia. Nitra, s. 5/ dokumentujúcich hustotu slovanského osídlenia v tejto oblasti.

EIN WEITERER SIEDLUNGSKOMPLEX AUS DER SLAWISCHEN ZEIT IN POBEDIM. Auf der bedeutenden slawischen Fundstelle in Pobedim /Bez. Trenčín/ ein Siedlungsobjekt aus der 2. Hälfte des 9. Jh. festgestellt. Funde: Keramikfragmente verziert mit Rille, einfacher sowie mehrfacher Wellenlinie. Das Objekt ist Bestandteil des Siedlungskomplexes, der die Zahl der slawischen Fundstellen in Pobedim ergänzt.

ЕЩЕ ОДНО СЕЛИЩЕ СЛАВЯНСКОГО ВРЕМЕНИ В С. ПОБЕДИМ. На значительном славянском местонахождении в с. Победим /р-н Тренчин/ определен объект поселения второй половины IX в. Найдены: фрагмент керамики украшенные резной линией, простыми и многократными волнистыми линиями. Объект - часть селища пополняющего число славянских местонахождений в с. Победим.

DRUHÝ ROK VÝSKUMU V MARIANKE

Jozef Paulík

Marianka /okr. Bratislava-vidiek/, Bazgovič /44-22-12, 1 : 10 000, 133 : 302 mm/, velatická kultúra, opevnené hradisko, zistovací výskum, uloženie nálezov: AÚ SNM v Bratislave.

Pokračovanie v skúmaní južnej brány a jej bezprostredného okolia. Začatie výskumu mohyly pri južnom valu. Pri bráne sondážne skúmaný stred a vonkajšia južná polovica valu, val nad bránou, vnútorná časť valu a jeho severné úpätie pri bráne. Hradby v blízkosti brány široké ca 3 m /dreveno-kamenná konštrukcia/ a š. opevnenia spolu s vonkajšou kamennou bermou okolo 5-6 m.

Mohylový útvar ca 50 m južne od valu, rozmery 12 x 11 x 2 m. Povrch objektu umelo zrezaný. Sondou, vedenou v smere S-J, s rozmermi 6 x 1,2 m zistené umelé navŕšenie objektu plášťovou technikou. Mohyla predbežne nedatovateľná; ukončenie jej výskumu v r. 1988.

Získaný keramickým materiálom z hradiska potvrdené jeho predchádzajúce kultúrne a časové zaradenie /velatická kultúra; zánik po velaticko-podolskom horizonte/.

DAS ZWEITE GRABUNGSJAHR IN MARIANKA. Fortsetzung der Rettungsgrabung eines Burgwalls der Velatice-Kultur in Marianka /Bez. Bratislava-Land/, gefährdet durch die Ausbreitung des Steinbruchs. Detailliertere Kenntnisse vom Charakter des Festungswerks in der Nähe des Südtores: Holz-Steinkonstruktion und die gesamte Br. der Befestigung zusammen mit dem äußeren steinernen Grabenabsatz 5-6 m. Südlich des Burgwalls wahrscheinlich ein zeitgleiches Hügelgrab /die Grabung des Objektes nicht abgeschlossen/ entdeckt und untersucht. An Hand des gewonnenen Keramikmaterials ist der Burgwall dem Volk der mitteldanubischen Hügelgräberkultur zugeschrieben. Er unterging nach dem Velatice-Podol-Horizont.

ВТОРОЙ ГОД ИССЛЕДОВАНИЙ В С. МАРИАНКА. Продолжение спасательного исследования городища велатицкой культуры в с. Марианка /р-н Братислава-видье/, находящегося под угрозой прилегающего каменного карьера. Приобретены более подробные знания о характере укрепления у южных ворот деревянно-каменной конструкции. Общая ширина укрепления вместе с наружной каменной бермой - 5-6 м. Южнее городища вскрыт и частично раскопан правдеподобно курган того же времени /разведки объекта не окончены/. На основе керамического материала городище носителей культуры среднедунайских полей погребальных урн; прекращение его существования после велатицко-подольского горизонта.

POLYKULTÚRNE SÍDLISKO V DOLNEJ ŽDANI

Karol Pietta

Dolná Ždaňa /okr. Žiar nad Hronom/, ľavý breh ústia Prochotského potoka do inundácie Hrona /M-34-122-B-c, 1 : 25 000, 309 : 181 mm/, zber, ľažisko mladšia doba rímska, okrem toho neolit?/, 9.-10. stor., uloženie nálezov: AÚ SAV v Nitre.

Terasa nad potokom, orbu porušené sídlisko. Zdobená keramika púchovskej kultúry /2. stor./, germánska /kvádska/ keramika /3. stor./, 4 zlomky terry suggillaty. Dôležité sídlisko s prevrstvením oboch sídliskových enkláv, doposiaľ najjužnejšia lokalita púchovskej kultúry zo staršej doby rímskej na strednom Slovensku. Zlomky hrncovitých nádob, fragmenty sivej šamotovitej keramiky z neškorej doby rímskej až zo začiatku doby sťahovania národov. Početná limnokvarcitová surovina /jadrá/, pravdepodobne z nedalekých ložísk, neolit?/. Keramika z 9.-10. stor.

POLYKULTURELLE SIEDLUNG IN DOLNÁ ŽDAŇA. Auf der Terrasse entlang des Baches in Dolná Ždaňa /Bez. Žiar nad Hronom/ eine durch Beackerung gestörte Siedlung entdeckt. Fundlese: Funde der späten Púchover Kultur /2. Jh. u. z./, germanische /quadische/ Funde aus dem 3. Jh., 4 Terra-Sigillata-Fragmente. Keramik aus der Spätkaiserzeit bis zum Anfang der Völkerwanderungszeit. Außerdem eine Menge Limnoquarzitrohstoffes /Neolithikum?/ und Keramikfragmente aus dem 9.-10. Jh.

ПОЛИКУЛЬТУРНОЕ СЕЛИЩЕ В С. ДОЛНА ЖДАНЯ. На террасе над потоком в с. Долна Жданя /р-н Жар над Гроном/ пахотой нарушенное селище. Сбор: находки финального периода пуховской культуры /II в. н. э./, германские /квадские/ находки III в., 4 фрагменты терры сигиллаты. Керамика финального периода римского времени – начала времени переселения народов. Кроме того лимнокварцитное сырьё /неолит?/ и обломки керамики IX-X вв.

SKLADY ŽELEZNÝCH PREDMETOV Z KONCA DOBY RÍMSKEJ VO VYŠNOM KUBÍNE

Karol Pietta - Václav Hanuliak

Vyšný Kubín /okr. Dolný Kubín/, Ostrá skala /M-34-99-B-c, 1 : 25 000, 119 : 256 mm/, prieskum, stredná doba laténska, neskôr doba rímska až začiatok doby sťahovania národov, 8.-9. stor. /blatnicko-mikulčický horizont/, 11.-12. stor. uloženie nálezov: AÚ SAV v Nitre.

Strmé vápencové bralo, nadmor. v. 812 m, bradlo Chočského pohoria. Hradisko s dvojitým valom. Skúmané r. 1975-77 /Čaplovič, P. 1987: Orava v praveku, vo včasnej dobe dejinnej a na začiatku stredoveku. Martin/. Pri testovaní detektora kovov pracovníkmi KÚ ŠPSOP v Banskej Bystrici /P. Valkovič, V. Hanuliak/ zistené 2 sklady železných predmetov, navzájom vzdialenosť asi 80 m. Dodatočne vyzdvihnuté zvyšky depotov a nálezy zamerané. Sklad I v malej priehlbni na sterilnom svahu

pri južnom vyústení horného valu do skalného brala. Obsah: poškodené i celé predmety a ich polotovary /kosáky - obr. 31, kovania a obruče vedierok, stavebné železá, klúč, nôž/. V depote II v západnom ohybe dolného valu poškodené i celé predmety /tažké sekery - obr. 32, klúče, zubadlo, železné kovania/. Depoty časovo zaraditeľné podla typológie kosákov, klúčov a sekier. Na hradisku výrazný sídliskový horizont s bohatým materiálom z rozhrania doby rímskej a doby stahovania národov. Pri prieskume nájdená obojstranná pila, dlhá 57 cm, z rovnakého obdobia i predmety z doby laténskej /spona typu Mötschwil/ a z 8.-9. stor. /nákončie, ozdobné kovanie, strelnky/. Časovo neurčiteľné kováčske kliešte.

DEPOTS VON EISENGEGENSTÄNDEN AUS DEM ENDE DER RÖMISCHEN KAISERZEIT IN VYŠNÝ KUBÍN. Der bekannte Burgwall Ostrá skala /812 m ü. M./ in Vyšný Kubín /Bez. Dolný Kubín/ mit Besiedlung aus der mittleren Latènezeit bis zur älteren römischen Kaiserzeit /Púchover Kultur/, aus der späten römischen Kaiserzeit und dem frühen Mittelalter /8.-9. Jh., 11.-12. Jh./. Bei der Begehung mit dem Metalldetektor 2 Depots von Eisengegenständen, 80 m voneinander entfernt, gefunden. Depot I - beschädigte sowie vollständige Gegenstände und Halbfabrikate /Sicheln - Abb. 31, Beschläge und Faßreifen, Baueisen, ein Schlüssel, ein Messer/. Depot II - schwere Äxte - Abb. 32, Schlüssel, eine Trensenstange, Beschläge. Unversehrte wie auch beschädigte Gegenstände. Aufgrund der Typologie der Sicheln, Äxte und Schlüssel stammen die Depots aus der Wende der römischen Kaiserzeit und der Völkerwanderungszeit. Dieser Zeithorizont im Burgwall reich vertreten mit vielen Beweisen vom Schmiedehandwerk. Außer den Depots eine Doppelsäge /L. 57 cm/ gefunden. Von den Funden aus anderen Zeitepochen eine Eisenfibel des Mötschwil-Typs /mittlere Latènezeit/, eiserne Zierbeschläge /8.-9. Jh./ und eine Schmiedezange /nicht datierbar/.

КЛАД ЖЕЛЕЗНЫХ ПРЕДМЕТОВ КОНЦА РИМСКОГО ВРЕМЕНИ В Г. ВИШНИ КУБИН. Известное городище - Остра скала /812 м над у. м./ в г. Вишни Кубин /р-н Долни Кубин/ с поселением среднего латенского времени - раннеримского периода /пуховская культура/, конца римского времени и раннего средневековья /VIII-IX вв., XI-XII вв./. В ходе исследований детектором металлов найдены 2 клада железных предметов на расстоянии 80 м друг от друга. Клад I - нарушенные и цельные предметы и полуфабрикаты /серпы - рис. 31, оковка и обручи ведер, строительное железо, ключ, нож/. Клад II - тяжелые топоры - рис. 32,ключи, зубила, обивки. Цельные и нарушенные предметы. На основе типологии серпов, топоров и ключей клады рубежа римского времени и периода переселения народов. Этот временный горизонт на городище богато представлен множеством предметов кузнецкой продукции. Кроме кладов найдена и обоюдная пила /дл. 57 см/. Найдки других периодов - железная фибула типа Мочвил /средний латен/, железные фигурные оковки /VIII-IX вв./ кузнечные клещи /недатированные/.

VÝSKUM A PAMIATKOVÁ ÚPRAVA HRADISKA LIPTOVSKÁ MARA

Karol Pieta - Václav Hanuliak

Liptovská Sielnica /okr. Liptovský Mikuláš/, Liptovská Mara, Havránek /M-34-99-D-b, 1 : 25 000, 53 : 282 mm/, systematický výskum a pamiatková úprava, púchovská kultúra /neskorá doba laténska až včasné doby rímske/, neskorá doba rímska, stredovek /12.-15. stor./, uloženie nálezov: AÚ SAV v Nitre.

Južný výbežok flyšového masívu Úložisko, súčasť Chočského pohoria, nadmor. v. 684 m. Systematicky skúmané hradisko zo strednej doby laténskej až staršej doby rímskej a hrádok z 12.-15. stor.

Neskorá doba laténska, opevnenie: južný ohyb hradby, plošná odkryvka 98 m², predpokladaný vchod /geofyzikálne merania/. V západnej časti ohybu hradba pravdepodobne odtrhnutá zosuvom pôdy. Z južnej strany zachytená línia hradby zo včasnej doby rímskej i spálená deštrukcia valu z neskorej doby laténskej. Výskum neukončený.

Neskorá doba laténska, obetisko: rozoberanie deštrukcie brány, zistené zvyšky dláždenej prístupovej cesty a základy drevených konštrukcií severného krídla. V popolovitej vrstve spod konštrukcie brány /staršia fáza obetiska/ zistené spálené kosti, keramika, bronzové zliatky.

Stredovek, hrádok: skúmaná priekopa, zistené základy dreveného mosta, dĺ. 12,5 m, š. piliera 1,7 m. Vo výplni priekopy zvyšky mostovej konštrukcie, železné súčasti brány, zvieracie kosti, vaječné škrupiny, keramika, železné nože, podkova, zlomky olova /rámčeky okenných skiel/.

Pamiatková úprava: ukončená rekonštrukcia brány a pamiatková úprava 67 m hradby vnútorného pásma opevnenia zo začiatku doby rímskej /Pieta, K. 1984: Výskum v Liptovskej Sielnici-Liptovskej Mare v roku 1983. In: Archeol. Výsk. a Nál. na Slov. v r. 1983. Nitra, s. 177, 178; Pieta, K. - Hanuliak, V. 1985: Výskum v Liptovskej Sielnici-Liptovskej Mare v roku 1984. In: Archeol. Výsk. a Nál. na Slov. v r. 1984. Nitra, s. 192, obr. 72, 73/. Výška rekonštruovannej hradby v bráne 377 cm, v. podchodu 230 cm, š. vchodu 210 cm, celková v. veže 756 cm /obr. 33/. Použitý materiál: lámaný pieskovec /sčasti pôvodný/, jadro viazané na maltu. Smrekové drevo /namiesto pôvodného duba/ petrifikované, smolový náter. Pôvodná okruhliaková dlažba. V rámci komplexnej rekonštrukcie stredovekého hrádku vybudované základy a upravený suterén obytnej veže s vchodom do podzemnej chodby. Realizovaná rekonštrukcia premostenia priekopy z 15. stor.

UNTERSUCHUNG UND DENKMALGESTALTUNG DES BURGWALLS LIPTOVSKÁ MARA. Systematische Grabung des Burgwalls Havránek /684 m ü. M./ aus der mittleren Latènezeit bis zur frühen römischen Kaiserzeit und der hölzernen Wohnburg aus dem 12.-15. Jh. auf der Fundstelle Liptovská Mara im Kataster von Liptovská Sielnica /Bez. Liptovský Mikuláš/. In der südlichen Biegung der Umfassungsmauer festgestellter Verlauf der Pfostenschitzmauer aus dem Anfang der römischen Kaiserzeit, von innen Destruktion des vom Brand vernichteten Walles aus der späten Latènezeit. Auseinandergenommene Destruktion des Tores einer Opferstätte aus der Stufe LD₂ auf der O-Terrasse, festgestellter gepflasterter Zutrittsweg. Abgeschlossene Rekonstruktion des Tores und eines Teiles der Pfosten-schitzmauer aus dem Anfang der römischen Kaiserzeit /Abb. 33/. Bei der Untersu-

chung des Grabens der mittelalterlichen Wohnburg Fundamente und Reste der Holzbrückenkonstruktion festgestellt. Im Rahmen der denkmalpflegerischen Präsentierung der Souterrain des Wohnturms mit dem Fluchtgang zugerichtet und die Brücke rekonstruiert.

ИССЛЕДОВАНИЕ И РАБОТЫ ПО ВОССТАНОВЛЕНИЮ ГОРОДИЩА ЛИПТОВСКА МАРА. Систематическое исследование городища Гавранок /684 м над у. м./ среднего латенского - раннеримского времен и деревянного небольшого замка-крепости XII-XV вв. на местонахождении Липтовска Мара в кадастре с. Липтовска Сыелница /р-н Липтовски Микулаш/. В южном отгибе наружного укрепления определен ход каменной стены со следами вертикальных столбов с наружной стороны начала римского времени, изнутри деструкция пожаром уничтоженного вала позднего латенского времени. Разобранная деструкция ворот жертвенника ступени LD₂ на восточной террасе, обнаружен мощенный подступ. Завершена реконструкция ворот и части укрепления начала римского времени /рис. 33/. В ходе исследований рва средневековой небольшой крепости обнаружены фундамент и остатки конструкции деревянного моста. С целью открыть доступ общественности к памятнику, отдан подвал жилой башни со спасительным коридором и восстановлен мост.

VÝŠINNÉ SÍDLISKO Z NESKOREJ DOBY RÍMSKEJ V LAZISKU

Karol Pieta - Václav Hanuliak

Lazisko /okr. Liptovský Mikuláš/, Zvon /M-34-100-C-c, 1 : 25 000, 253 : 282 mm/, prieskum a sondáž, neskora doba halštatská alebo staršia doba laténska, neskora doba rímska až začiatok doby stahovania národov, uloženie nálezov: RÚ SAV v Nitre. Severný výbežok vápencového masívu Sinej v Nízkych Tatrách, nadmor. v. 855 m. Valom opevnená koncová časť nepravidelného, sčasti bralnatého hrebeňa s bránou na východnej strane pod vrcholom. Plocha 1,4 ha. Opevnenie pravdepodobne z konca praveku. Z tohto obdobia keramika, železný nôž, bronzový krúžok. Na svahovitej vnútornej ploche výrazné terasovité úpravy z konca doby rímskej, bezpochyby pozostatky obydlí budovaných na úrovni terénu. Sondážou a detektorom kovov získaná jemná lepená a točená keramika, zásobnica s okružím, tkáčske závažia, početné kovové predmety, hlavne stavebné kovania, klúče, ozdoby /závesky, perly/, kovania vedier a nástroje /prasleny, nože, kosáky, špiciak/, hroty šípov a oštenu. Doklady kováčskej výroby /polotovary výrobkov a troska/. Pri severozápadnom úpatí nevýrazné praveké osídlenie.

SPÄTRÖMISCHE HÖHENSIEDLUNG IN LAZISKO. Ein neuentdeckter späthallstattzeitlicher Burgwall und eine spätrömische Höhensiedlung auf dem Berg Zvon /855 m/ auf dem Kalksteinausläufer des nördlichen Vorfeldes der Niederen Tatra im Gemeindekataster von Lazisko /Bez. Liptovský Mikuláš/. Umfassungswall mit dem Tor. Der steile Abhang des inneren Areals terrassenartig zugerichtet, durch Sonden auf dem Geländeniveau gebaute Hütten aus der Wende späten römischen Kaiserzeit und der Völkerwanderungszeit festgestellt. Eine

Menge Metallgegenständen, vor allem Baubeschläge und Werkzeuge /Sicheln, eine Picke/, Schmuckstücke /Perlen, Anhänger/, Waffen /Pfeilspitzen, ein Speer/ gefunden.

ВЕРШИНОЕ ПОСЕЛЕНИЕ ПОЗДНЕГО РИМСКОГО ВРЕМЕНИ В С. ЛАЗИСКО. Вновь открытное позднегальштатское городище и позднеримское вершинное поселение на горе Звон /855 м над у. м./ на кальцитовом отроге северного предполья Низких Татр в кадастре села Лазиско /р-н Липтовски Микулаш/. Периметр с воротами. Крутой склон внутреннего ареала отделан густыми террасами, зондажем определены жилые сооружения, строенные на уровне местности, предела позднего римского времени и переселения народов. Множество металлических предметов, прежде всего строительные обивки и орудия /серпы, кайло/ украшения /жемчуги, подвески/, оружие /стрелы, сулица/.

RÍMSKE MINCE V STUPAVE

Magda Pichlerová

Stupava /okr. Bratislava-vidiek/, ovocný sad JRD /M-44-22-11, 1 : 10 000, 320 : 35 mm/, doba rímska, náhodný nález, uloženie: AÚ SNM v Bratislave.

V západnej časti Stupavy pri budovách JRD nájdené na 1 nálezisku po hľbokej orbe pre výsadbu ovocného sadu 2 rímske mince z rôznych období, nasvedčujúce azda na sídlisko:

1. Nero /54-68/ - sestercius. Averz: ovančená hlava panovníka vľavo, text: NERO CLAVD CAESAR AVG GER P M TR IMP P P ; reverz: obraz a legenda čiastočne zošľachaná: nahá postava kráčajúca vľavo, po stranách SC, text: VICTORIA AVGST; Ø 3 cm /obr. 34: 1/.

2. Probus /276-282/ - antoninián, Cu. Averz: ovančená hlava panovníka vpravo, text: IMP CM AVR PROBVS AVG; reverz: v strede stojaca postava Marsa vľavo, v pravej ruke kopija, v ľavej trofej, text: VIRTVS AVG; Ø 2,2 x 2,5 cm /obr. 34: 2/.

Sestercius Nera, nateraz najstaršia minca nájdená v Stupave, nasvedčuje na rímske obchodné kontakty v období pred vybudovaním auxiliánskeho tábora ca 1300 m na SV od náleziska. Antoninianus cisára Probusa je zase najmladšia rímska razba získaná zo Stupavy /Ondrouch, V. 1941: Rímska stanica v Stupave a rímske stavebné stopy v Pajštúne. Bratislava, s. 18-19/.

RÖMISCHE MÜNZEN IN STUPAVA. Für das SNM durch Kauf gewonnene 2 römische Münzen: Nero /54-68/ und Probus /276-282/. Sie wurden nach der Beackerung im Westteil von Stupava /Bez. Bratislava-Land/ auf einer Fundstelle, vielleicht einer Siedlung /?/ gefunden. Sestercius, die bisher älteste in Stupava gefundene Münze, belegt römische Handelsbeziehungen vor dem Aufbau des auxilianischen Lagers ca. 1300 m nordöstlich von der Fundstelle. Antoninianus ist wieder die jüngste römische in Stupava gefundene Prägung /Abb. 34/.

РИМСКИЕ МОНЕТЫ В Г. СТУПАВА. В АИ СНМ в Братиславе приобретены покупкой 2 римские монеты: Неро /54-68/ и Проба /276-282/ найденные после пахоты в западной части г. Ступава /р-н Братислава-видек/ на одном местонахождении,

быть может на селище /?/. Сестерций пока самая древняя монета из Ступавы, подтверждающая торговые сношения до постройки вспомогательного лагеря около 1300 м на СЗ от местонахождения. Антониниан напротив того младшая римская чеканка найденная в Ступаве /рис. 34/.

VČASNOSLOVANSKÉ POHREBISKO V LEFANTOVCIACH

Mária Rejholecová

Lefantovce, časť Dolné Lefantovce /okr. Nitra/, dvor domu č. p. 125 /35-43-12, 1 : 10 000, 256 : 79 mm/, druhá polovica 9. stor., pohrebisko, záchranný výskum, uloženie nálezov: AÚ SAV v Nitre.

V juhozápadnej časti obce na západnom svahu sprašovohlinitej terasy rieky Nitry /nadmor. v. 158 m/. Pri hĺbení základov a suterénneho priestoru porušený západný okraj pohrebiska. Zemnými prácamy úplne zničených asi 6 hrobov. Záchranným výskumom odkryté 4 kostrové hroby, 2 z nich /3, 4/ sčasti porušené základovou ryhou. V 2 hroboch /1, 2/ pamiatky hmotnej kultúry /náušnice, nádoba, nož, kresadlo, kresacie kamienky/. Okrem hrobov odkrytá jama kruhového pôdorysu s pochovaným zvieratom /pes?/. V zásype jamy nad kostrou zvieratá črepy z nádob, zdobené širšou vlnovkou a horizontálnymi líniami, a masívnejšie zlomky dien.

Z pohrebiska zachovaný iba fragment na skúmanej parcele s výmerou 26 x 11 m /dokončenie výskumu r. 1988/. Ostatná časť pod súčasnou zástavbou rodinných domov a štátnej cestou.

FRÜHMITTELALTERLICHES GRÄBERFELD IN LEFANTOVCE. Im Südwestteil der Gemeinde Lefantovce, Teil Dolné Lefantovce /Bez. Nitra/ durch Erdarbeiten beim Bau eines Familienhauses der Westrand eines Gräberfeldes /ca. 6 Gräber vernichtet/ erfaßt. Bei der Rettungsgrabung 4 Gräber aus der 2. Hälfte des 9. Jh., eine Grube mit Pferdeskelett abgedeckt. Vom Gräberfeld zur Zeit nur ein Bruchstück zu Forschungszwecken freigestellt worden /Beendung im J. 1988/, der restliche Teil liegt unter bebauter Fläche und unter der Landstraße.

РАННЕСРЕДНЕВЕКОВЫЙ МОГИЛЬНИК В С. ЛЕФАНТОВЦЕ. В ю-з части с. Лефантовце, часть Долне Лефантовце /р-н Нитра/ на западном склоне террасы реки Нитра наземными работами при стройке частного дома разрушен западный край могильника /6 погребений полностью уничтоженных/. Спасательными раскопками вскрыты 4 погребения второй половины IX в., яма со скелетом собаки. Исследование доступен только фрагмент могильника /его исследование будет окончено в 1988 г./, остальная часть находится под современной застройкой частных домов и государственной дорогой.

VÝSKUM NA ZOBORE V NITRE

Peter Romsauer

Nitra, časť Zobor /okr. Nitra/, Pyramída /M-34-121-C-c, 1 : 25 000, 42-55 : 313-329 mm/, výšinné hradisko lužickej kultúry, neskora doba bronzová, systematický výskum, uloženie nálezov: AÚ SAV v Nitre.

Pokračovanie sondážnej odkrívky na ploche ca 180 m² vo východnej časti opevneného areálu. V okolí sondy 22/86 sledovaný priebeh kamenného pokryvu pri okraji terénnej hrany. Jeho priebeh zistený v dĺžke asi 32 m, smerom na J iba v dĺžke 10 m, v sonda 30/87 severným smerom zachytený iba v podobe nesúvislej vrstvy. V samotnom kamennom pokryve nezistené žiadne konštrukčné detaily. Antropogénny pôvod doložený iba súvislejším radom väčších kameňov v pozdĺžnej osi. Na celej skúmanej ploche zistené iba 1 ohnisko s estrichom na úrovni podložia.

Zo sond bohatý keramický inventár, ojedinelé zvieracie kosti, mazanica a zo zberu zlomok bronzovej drôtenej špirály. Vzhľadom na absenciu výraznejších stavebných zvyškov a objektov výskum nepokračuje.

GRABUNG AUF DEM ZOBOR IN NITRA. Die Schlussaison der Grabung eines Burgwalls der Lausitzer Kultur aus der späten Bronzezeit auf dem Gipfel des Zobor im Nitra, Teil Zobor /Bez. Nitra/. Festgestellte Feuerstelle mit Estrich und Keramikmaterial aus der Kulturschicht.

ИССЛЕДОВАНИЕ НА ЗОБОРЕ В Г. НИТРА. Заключительный сезон исследования городища лужицкой культуры финального периода бронзы на вершине горы Зобор в г. Нитра, часть Зобор /р-н Нитра/. Вскрыт очаг с каменным подом и керамический материал слоя.

ZÁCHRANNÝ VÝSKUM V PARTIZÁNSKOM

Peter Romsauer

Partizánske, časť Malé Uherce /okr. Topoľčany/, stavenisko sídliska Šípok III /M-34-121-B-b, 1 : 25 000, 306-296 : 201 mm/, záchranný výskum, sídlisko, eneolit, neskora doba bronzová /lužická kultúra/, uloženie nálezov: AÚ SAV v Nitre.

Severný svah sprašovej terasy pod vrchom Šípok. Pri terénnych úpravách a zakladaní inžinierskych sietí porušené sídliskové objekty na ploche ca 1 ha.

Eneolit, sídliskový objekt a povrchové nálezy keramiky bošáckej skupiny.

Neskora doba bronzová, sídlisko lužickej kultúry, preskúmaných, resp. čiastočne odkrytých 16 jám. Početným črepovým materiálom sídlisko datované na sklonok doby bronzovej.

RETTUNGSGRABUNG IN PARTIZÁNSKE. Auf dem Baugrund für die Wohnsiedlung Šípok III in Partizánske, Teil Malé Uherce /Bez. Topoľčany/ der Inhalt von 16 Siedlungsobjekten gerettet. Durch das Scherbenmaterial in den spätbron-

zezeitlichen Abschnitt der Lausitzer Kultur datiert. Das Siedlungsobjekt und die Oberflächenfunden belegen auch Besiedlung im Äneolithikum /Bošáca-Gruppe/.

СПАСАТЕЛЬНОЕ ИССЛЕДОВАНИЕ В Г. ПАРТИЗАНСКЕ. В ареале строительных участков жилого квартала Шипок III в г. Партизанске, часть Мале Угерце /р-н Топольчани/ спасено содержание 16 объектов поселения, датированных черепками позднебронзовым отрезком времени лужицкой культуры. Объект поселения и поверхностные находки определяют также поселение в энеолите /группа Бощаца/.

PRIEŠKUM V OKRESE TRNAVA

Peter Romsauer - Juraj Pavúk

Prieskum v rámci pravidelného sledovania stavebných akcií, uloženie nálezov: AÚ SAV v Nitre.

Dolné Trhovište

Blatá, východne od obce /35-34-14, 1 : 10 000, 87-107 : 43-70 mm/. V mieste plánovanej výstavby vodnej nádrže na zvlnenej terase po ľavej strane potoka Jelenová na ploche ca 2 ha orbou rozvlečené tmavo sfarbené objekty, obsahujúce črepy prevažne hrubostenných nádob mladej lineárnej a želiezovskej keramiky.

Veľké Kostoľany

Kencelovec, severozápadne od obce /35-32-21, 1 : 10 000, 269-383 : 210-229 mm/. Na vysokej terase nad potokom Výtok po pravej strane cesty do Nižnej, v ryhe pre závlahy, situovanej kolmo na uvedenú cestu, zachytených 6 jám, podľa profilu zásobných, obsahujúcich malé množstvo keramiky z mladšej doby bronzovej - vela-tická kultúra /obr. 35: 9-12/.

Vrbové

Dlžinské niže hradskej, asi 1500 m na JV od stredu mesta a na V od cesty Vrbové - Dolný Lopašov /35-32-11, 1 : 10 000, 180-190 : 204-215 mm/. Na plochom chrbte medzi 2 plytkými údoliemi na odhumusovanom povrchu ojedinelé črepy mladšej lineárnej a želiezovskej keramiky. Po vyhlbení ryhy pre závlahy nájdené ďalšie črepy uvedenej keramiky /obr. 35: 2, 4, 7/, zistené 4 porušené objekty s keramikou neskorej bolerázskej skupiny /obr. 35: 1, 3, 5, 8/. Z rozrušeného kostrového hrobu misa s odsadeným dnom, vtiahnutým ústím a 3 jazykovitými výčnelkami pod okrajom, povrch nerovný, materiál piesčitý, v. 9,5 cm, Ø ústia 20 cm, Ø dna 7 cm /obr. 35: 6/. Pravdepodobne staršia doba bronzová /nitrianska skupina/.

GELÄNDEBESICHTIGUNG IM BEZIRK TRNAVA. 3 Fundstellen festgestellt. 1. Dolné Trhovište, Siedlungsfunde, Kultur mit jüngerer Linearbandkeramik und Želiezovce-Gruppe. 2. Veľké Kostoľany, Siedlungsfunde, jüngere Bronzezeit, Vela-tice-Kultur /Abb. 35: 9-12/. 3. Vrbové, Siedlungsfunde, Kultur mit jüngerer Linearbandkeramik, Želiezovce-Gruppe /Abb. 35: 2, 4, 7/, Äneolithikum, Bo-leráz-Gruppe /Abb. 35: 1, 3, 5, 8/, Skelettgrab, wahrscheinlich die ältere Bronzezeit, Nitra-Gruppe /Abb. 35: 6/.

РАЗВЕДКИ В РАЙОНЕ ТРНВА. Обнаружены 3 местонахождения. 1. Долне Трговиште, находки поселения, молодая поздняя линейно-ленточная и железовская группы. 2. Вельке Костоляни, находки поселения, поздний бронзовый век, велатицкая культура /рис. 35: 9-12/. 3. Врбове, находки поселения, культура поздней линейно-ленточной керамики, железовская группа /рис. 35: 2, 4, 7/, энеолит, болеразская группа /рис. 35: 1, 3, 5, 8/, погребение с трупоположением, правдеподобно ранний бронзовый век, нитранская группа /рис. 35: 6/.

PRIESKUM V ORESKOM A RADOŠOVCIACH-VIESKE

Peter Roth

Prieskum, vykonaný na základe hlásenia, uloženie nálezov: AÚ SAV v Nitre.

Oreské /okr. Senica/

Nad lípí, temeno a juhovýchodný svah návrsia východne od Oreského /M-33-119-D-c,
1 : 25 000, 159:56 - 151:66 mm/.

Lengyelská kultúra, nálezy štiepanej kamennej industrie, hotové nástroje /srpové čepieľky/ a bežný výrobný odpad /obr. 36: 1-7/ z hnedého rádiolaritu, zlomok mlatu z kryštalickej bridlice /obr. 36: 9/ a zlomky nástrojov z kryštalickej bridlice /obr. 36: 8, 10/. Keramika z hrubej piesčitej hliny svetločervenej až sivej farby s presekávaným okrajom /obr. 36: 11, 13, 14/ a s pupčekmi /obr. 36: 12-16/. Početne zastúpené uchá, prípadne ich zlomky /obr. 37: 1a, 1b/. Keramika bez náznakov maľovania.

Radošovce, časť Vieska /okr. Senica/

Mierna vyvýšenina vedla štátnej cesty z Viesky do Oreského /M-33-119-D-a,
1 : 25 000, 254:352 - 251:361 mm/. Lokalita zaberajúca celý svah a temeno vyvýšeniny a tiahnuca sa až k oploteniu skupiny domov.

Doba bronzová, črepy z hrncovitých a misovitých nádob.

Doba laténska, okrajový črep a 3 črepy z tela nádob, z toho 1 s plytkými širokými ryhami.

Doba rímska /mladšia/, okrajový črep z hrncovitej esovite profilovanej nádoby s von vyhnutým okrajom a trojuholníkovou výzdobou /obr. 37: 6/. Črep z tela podobnej nádoby s kosoštvorcovou rytou výzdobou /obr. 37: 5/ a ďalšie črepy z rôznych druhov nádob.

Doba stáhovania národov, okrajový črep s pretláčaným okrajom /obr. 37: 3/.

GELÄNDEBEGEHUNG IN ORESKÉ UND RADOŠOVCE-VIESKA. Geländebegehung infolge der Meldung eines Bürgers. Oreské /Bez. Senica/ - Funde der Lengyel-Kultur, Scherben und Spaltindustrie. Radošovce, Teil Vieska /Bez. Senica/ - Scherben aus der Bronze-, Latène-, römischer und Völkerwanderungszeit /Abb. 36, 37/.

РАЗВЕДКИ В СС. ОРЕСКЕ И РАДОШОВЦЕ-ВЬЕСКА. Разведки на основе сообщения местного жителя. Орескे /р-н Сеница/ - находки ленделльской культуры, черепки и каменная колотая индустрия. Радошовце, часть Вьеска /р-н Сеница/ - черепки бронзового, латенского, римского веков и периода переселения народов /рис. 36, 37/.

TRETIA ETAPA VÝSKUMU TZV. VODNÉHO HRADU V PARTIZÁNSKOM-ŠIMONOVANOCHE

Alexander Ruttay - Matej Ruttay

Partizánske /okr. Topoľčany/, Šimonovany /M-35-42-06, 1 : 10 000, 58 : 191 mm/, systematický výskum, ľažisko 13.-15. stor., okrem toho doba bronzová, predveľkomoravské, veľkomoravské a poveľkomoravské obdobie, 16.-17. stor., uloženie nálezov: AÚ SAV v Nitre.

Intravilán, bezprostredné okolie kaštieľa /spustnutý park/, rovina /mierna vyvýšenina?/.

Nadviazanie na výsledky predchádzajúcich výskumných sezón, keď sa viacerými rezmi preukázala existencia najmenej 2 zaniknutých stavieb. Cieľom tejto etapy odkryť v ich blízkosti ďalšie zistené stavby. Súvisle preskúmané 2 plochy /A - 6,5 x 16 m, B - 9 x 15 m/. Okrem nich s ohľadom na konfiguráciu terénu preskúmané viaceré rezy a odkryté menšie plochy v bezprostrednej blízkosti západného krídla stojaceho kaštieľa.

Na ploche A odkryté zostatky základov a časti nadzemného muriva obytnej veže so štvorcovým pôdorysom /rozmery vonkajšie: 8,65 m, vnútorné: 3,94 m/. Spodné vrstvy nadzákladového muriva s kamenným jadrom a obojstrannými tehlovými plentami a základy zväčša zachované v homogénnej konštrukcii, niektoré úseky v negatíve. Na hlinenej dlážke mierne zahĺbeného prízemia udupané zvyšky tehlovej drviny, malty a črepy, nad tým vrstva požiaru /popolovitá vrstva/ a následného pustnutia /deštrukcia múrov/. Nálezy: keramika, fragmenty železných a bronzových predmetov, kostné kotúčové spušťadlo kuše, sklenené vitráže, zvieracie kosti atď. Nad vrstvou požiaru nájdené aj 4 mince - napodobeniny viedenských fenigov z obdobia vlády uhorského kráľa Ladislava IV. /1272-1290/. Uprostred interiéru studňa /hľ. od dlážky veže 277 cm/; jej zrubová konštrukcia zachovaná do v. 70 cm od dna /nálezy: keramika, fragmenty železných predmetov, zvieracie kosti, paleobotanické zvyšky - orech, vinič, broskyňa atď./. Steny veže murované aj v poschodovej časti, a to najmenej do v. 10 m. Dôkazom toho najmä kompaktné viazané bloky muriva, zrútené po zániku stavby do depresie popri brehu ramena Nitry, a preto neporušené neskoršími zásahmi.

Rezmi v okolí obytnej veže čiastočne preskúmaný zložitý systém priekop a upravených ramien rieky Nitry. Skúmaná poloha pôvodne ostrovom, resp. polostrovom. Niektoré priekopy, resp. ramená využívané aj v neskorších obdobiach /14.-16. stor./, iné hned po zániku obytnej veže zaspané.

15.-17. stor., na ploche B preskúmaná niekoľkokrát prestavovaná stavba /2/ s viacerými prístavbami. Jej celková funkcia zatiaľ nejasná. Vo vnútornom priestore v pôdoryse obdĺžnikového jadra stavby odkrytá z väčšej časti deštruovaná pec, vybudovaná z pieskovcov /vnútorný Ø 100 cm, nálezy: keramika, železné nástroje, mince, fragmenty sklenených nádob, zvieracie kosti/.

Východne od stavby 2 rezom zachytené v úseku 6,2 m kamenné dláždenie /nádvorie?/.

Doba bronzová, nevýrazné keramické nálezy z kultúrnej vrstvy.

Predveľkomoravské obdobie, 3 plytké objekty s čiernou výplňou, len veľmi ľažko odlišiteľnou od podkladovej vrstvy, a kultúrna vrstva. Nálezy: keramika, zvieracie kosti.

Veľkomoravské a poveľkomoravské obdobie, sporadický výskyt črepov vo vrstve.

DIE DRITTE ETAPPE DER GRABUNG DER SOG. WASSERBURG IN PARTIZÁNSKE-ŠIMONOVANY.
Der Schwerpunkt der Grabungsarbeiten in Partizánske /Bez. Topoľčany/ lag im J. 1987 in der Abdeckung von Architekturen sowie älteren Flussarmen und Gräben in der Nähe des gotischen Schlosses. Festgestellte Besiedlungsspuren aus jüngerer Bronzezeit, Reste von 3 slawischen Objekten mit Funden aus dem 8. Jh. und sporadische Funde aus dem 9.-11. Jh. Die Entwicklung des Feudalsitzes begann spätestens am Anfang des 13. Jh. Die scharfe Schleife des Mäanders des Flusses wurde durch einen künstlichen Graben verbunden. Auf der entstandenen Insel bzw. Halbinsel wurde ein Wohnturm von viereckigem Grundriß /Fläche A/ erbaut. Das Mauerwerk bestand aus steinernem Kern, von beiden Seiten mit Ziegeln umkleidet. Die Fundamentkonstruktion war im Hinblick auf den von unten durchhähte Terrain noch komplizierter. In der Mitte des Turminnenen war ein Brunnen. Der Untergang des Baues am Ende des 13. Jh. In der ersten Hälfte des 14. Jh. wurde ein rechteckiger Bau errichtet /Fläche B/, bei ihm von der Außenseite ein weiterer Brunnen. Der Bau hatte im 14.-16. Jh. /als er endgültig untergegangen war/ mehrere Bauphasen. Seine Entwicklung war von der 2. Hälfte des 14. Jh. ab mit der Entwicklung des gotischen Schlosses synchron. Seine Wohnfunktion verwandelte sich in eine produktionswirtschaftliche Hilffunktion. Ein Beweis dafür ist auch ein sekundär eingebauter großer Ofen, wahrscheinlich zum Backen des Brotes.

ТРЕТИЙ ЭТАП ИССЛЕДОВАНИЙ Т. НАЗ. ВОДНОГО ЗАМКА В Г. ПАРТИЗАНСКЕ-ШИМОНОВАНИ. Исследовательские работы в г. Партизанске /р-н Топольчани/ в 1987 г. были сосредоточены на открытии архитектур и древних речных рукавов и рвов поблизости от готической усадьбы. Найдены следы поселения позднего времени бронзы, остатки 3 славянских объектов с находками VIII в. и единичные находки IX-XI вв. Начало развития феодальной резиденции не позднее начала XIII в. Острый отгиб меандра рукава р. Нитра соединили искусственным рвом. На так образованном малом острове или же полуострове построена жилая башня квадратного плана /площадь А/. Каменная кладка по обеим сторонам с кирпичной обкладкой. Конструкция фундамента с учётом подмакиваемого грунта еще более сложная. В центре интерьера башни колодец. Гибель сооружения в конце XIII в. В первой половине XIV в. построена прямоугольная стойка /площадь В/, рядом с ней другой колодец со стороны экстерьера. Стойка к XIV-XVI вв. /когда окончательно погибла/ проделала несколько строительных фаз. Ее развитие с 2-ой пол. XIV в. синхроническое с развитием готической усадьбы. Жилая функция превращена в хозяйственную производственную. Доказательство – вторично встроенная большая, правдеподобно печь для выпечки хлеба.

ZIAROVÉ HROBY V NEDANOVCIACH

Matej Ruttikay - Jaroslava Ruttikayová - Vladimír Varsík

Nedanovce /okr. Topoľčany/, záhrada domu č. 212 /35-41-15, 1 : 10 000, 280 : 225 mm/, pohrebisko, mladšia a neskôrâ doba bronzová /lužická kultúra/, sídlisko, stredovek /15.-17. stor./, uloženie nálezov: ONM v Nitre.

Lavobrežná terasa rieky Nitry, intravilan.

Lužická kultúra, pri kopaní základov a pivnice domu narušené dosiaľ neznáme žiarové pohrebisko. Táto skutočnosť zistená až po vybetónovaní základov. Prezentované nálezy /obr. 38/ získané z vyhodenej zeminy. Podľa informácií majiteľa črepky /pôvodne najmenej 7 nádôb/ nájdené v menších zoskupeniach na 2 protiľahlých stranach výkopu /vzdialenosť medzi nimi zhruba 10 m/, čo spolu s hojnými nálezmi spálených ľudských kostí poukazuje najmenej na 2 žiarové hroby /hĺ. 80-100 cm od dnešného povrchu/. Nálezy /keramika, hlinený praslen, hlinený korál, bronzová spona/ patria k najstarším datovaným nálezom lužickej kultúry na hornom Ponitri.

Stredovek, osídlenie doložené glazovanými črepmi.

BRANDGRÄBER IN NEDANOVCE. Im Gemeindeintravilan von Nedanovce /Bez. Topolčany/ beim Aushub von Fundamenten für ein Haus 2 Brandgräber der Lausitzer Kultur gestört. Funde /Abb. 38/ aus dem herausgeworfenen Erdreich gewonnen. Außerdem Besiedlung aus dem 15.-17. Jh. festgestellt.

ПОГРЕБЕНИЯ С ТРУПОСОЖЖЕНИЕМ В С. НЕДАНОВЦЕ. На строительных участках с. Недановце /р-н Топольчани/ при прокладке фундамента дома разрушены 2 погребения с трупосожжениями лужицкой культуры. Найдены /рис. 38/ только из выброшенного грунта. Кроме того на местонахождении зафиксировано поселение XV-XVII вв.

ZÁCHRANNÝ VÝSKUM V SĽAŽANOCH

Jaroslava Ruttikayová

Slažany, časť Horné Slažany /okr. Nitra/, Domovina /35-43-20, 1 : 10 000, 68 : 172 mm/, záchranný výskum, sídlisko, ťažisko 10.-12. stor., okrem toho neolit, eneolit, doba laténska, uloženie nálezov: ONM v Nitre.

Severná časť Žitavskej pahorkatiny, juhozápadný svah nízkej terasy, ohraňcenej na Z ohybom Čerešňového potoka, na V súčasným cintorínom a osadou Horné Slažany. Preskúmaná plocha ca 50 m².

10.-12. stor., 2 chaty štvorcového tvaru, črepy, železný nož, železné kovania vedierka, bronzová pracka.

Neolit, objekt želiezovskej skupiny, črepy, kamenná sekera.

Eneolit, objekt ludanickej skupiny, črepy.

Doba laténska, ojedinele črepy z povrchovej vrstvy.

RETTUNGSGRABUNG IN SĽAŽANY. Die Lage Domovina in Slažany, Teil Horné Slažany /Bez. Nitra/ in der jüngeren und späteren Steinzeit und in der Latènezeit besiedelt. Im J. 1987 Siedlungsobjekte aus dem 10.-12. Jh. untersucht mit zahlreichem Scherbenmaterial, einem Messer, Faßreifen und einer Bronzeschnalle. Die Grabung setzt fort.

СПАСАТЕЛЬНОЕ ИССЛЕДОВАНИЕ В С. СЛЯЖАНИ. Урочище Домовина в с. Сляжани, Горне Сляжани /р-н Нитра/ заселено в поздний каменный век и в период латена. В 1987 г. прослежены объекты поселения X-XII вв. содержащие множество черепков и железный нож, обивки ведра и бронзовую застежку. Исследования продолжены.

ZISTOVACÍ VÝSKUM V TESÁRSKÝCH MLYŇANOCHE

Jaroslava Ruttikayová

Tesárske Mlyňany, časť Tesáre nad Žitavou /okr. Nitra/, Gočol /35-44-21, 1 : 10 000, 278 : 113 mm, 273 : 108 mm/, zistovací výskum, neolit, 10.-11. stor., uloženie nálezov: ONM v Nitre.

Východný svah terénnnej vyvýšeniny, zvažujúcej sa k rieke Žitave, na S ohraňcenej potokom Stráňka. Preskúmaná plocha 200 m².

Neolit, kamenný nôž, plochá sekera, vysokoklenutý klin, kostene šidlo z vrstvy.

10.-11. stor., kostrový hrob. Nálezy: bronzový tyčinkový prsteň.

FESTSTELLUNGSGRABUNG IN TESÁRSKE MLYŇANY. Das Ziel der Grabung in Tesárske Mlyňany, Teil Tesáre nad Žitavou /Bez. Nitra/ war, auf Grund der vorangehenden Funde ein Skelettgräberfeld aus dem 10.-11. Jh. zu ermitteln. Nur ein Grab mit fast vollständig vermodertem Skelett und einem offenen Bronzestabring erfaßt. Funde aus dem Neolithikum: Steinmesser, Axt, Keil, Steinahle.

РАЗВЕДОЧНЫЕ ИССЛЕДОВАНИЯ В С. ТЕСАРСКЕ МЛНЯНИ. Цель исследования в с. Тесарске Млиняни, часть Тесаре над Житавоу /р-н Нитра/ отыскать на основе предыдущих находок могильник с трупоположениями X-XI вв. Обнаружено только одно погребение с почти полностью трухлявым скелетом и круглым в сечении бронзовым кольцом с несомкнутыми концами из бронзы. Найдки неолита: каменный нож, топор, клин, костяное шило.

ĎALŠIE PRIEŠKUMY V HORNOM POŽITAVÍ A V OKOLÍ NITRY

Jaroslava Ruttikayová - Matej Ruttikay

Opakovane prieskumy v okrese Nitra, uloženie nálezov: ONM v Nitre.

C h o č a

300-400 m severne od obce, na pravobrežnej terase Čerešňového potoka, 200-300 m od neho /35-43-25, 1 : 10 000, 78 : 128 mm/ zistené osídlenie v neskornej dobe kamennej, mladšej dobe bronzovej /lužická a čačianska kultúra/ a stredoveku.

L a p á š

Na pravobrežnej terase potoka Kadaň, 150 a 350 m od neho, medzi obcou Lača a Jágerskou pustatinou /45-21-03, 1 : 10 000, 171 : 374 mm a 160 : 374 mm/ potvrdené intenzívne osídlenie v eneolite /lengyelská a najmä badenská kultúra/, dobe laténskej a stredoveku.

Na pravobrežnej terase potoka Kadaň, približne 2 km od obce /45-21-03, 1 : 10 000, 155 : 237 mm/ na rozoranom poli zistené čierne škvŕny - čiastočne zaorané objekty lengyelskej kultúry.

Nová Ves nad Žitavou

Jovka, východne od obce /45-22-06, 1 : 10 000, 420 : 230 mm/ neboli sledovateľné objekty zaniknutej stredovekej dediny /Habovštiak, A. 1975: Zaniknuté stredoveké dediny na území bývalej Tekovskej župy. Bratislava, s. 62/. Nález niekol'kych stredovekých črepov.

Pohraničie

Pod Poronom /45-21-03, 1 : 10 000, 120 : 231 mm/ nájdené atypické črepy.

Žitavce

Kamenište /45-21-25, 1 : 10 000, 227 : 139 mm a 200 : 153 mm/, zistené osídlenie v eneolite /lengyelská kultúra/, v dobe laténskej a stredoveku.

WEITERE BEGEHUNGEN IM OBEREN ŽITAVATAL UND IN DER UMGEBUNG VON NITRA. Wiederholte Begehungen im Bezirk Nitra. Fundstellen: Choča - Scherben der Lausitzer und Čaka-Kultur sowie mittelalterliche Scherben; Lapáš - äneolithische /Lengyel- und Badener/ Scherbenmaterial und latènezeitliche wie auch mittelalterliche Scherben; Nová Ves nad Žitavou - bestätigte Besiedlung im 13. und 15. Jh; Žitavce - äneolithische /Lengyel-/, latènezeitliche und mittelalterliche Scherben.

НОВЫЕ РАЗВЕДКИ В ВЕРХНЕМ ПОЖИТАВЬЕ И В ОКРЕСТНОСТЯХ Г. НИТРА. Повторяющиеся разведки в районе Нитра. Находки: Хоча - черепки лужицкой и чаканской культур и средневековые черепки; Лапаш - энеолитические /лендельские и баденские/ черепки и тоже латенские и средневековые черепки; Нова Вес над Житавоу - подтверждено поселение XIII-XV вв.; Житавце - энеолитическое, лендельское, латенское и средневековое поселения.

ŠIESTA VÝSKUMNÁ SEZÓNA NA KLAŠTORISKU

Michal Slivka

Letanovce /okr. Spišská Nová Ves/, Kláštorisko - Skala útočišťa /M-34-113-B-b, 1 : 25 000, 224 : 127 mm/, systematický výskum kartuziánskeho kláštora a zisťovacia sondáž na opevnení stredovekého refúgia, uloženie nálezov: AÚ SAV, pracovisko v Spišskej Novej Vsi.

Systematický výskum orientovaný prevažne na stopovanie architektúry /jej západnej časti/ v hornej časti kláštora. Celkove preskúmaná plocha 280 m², odstránených okolo 700 m³ deštrukčnej hmoty.

Odkrytá trojtraktová budova /18 x 6 m/ po západnej strane ambitu, kolmo napojená na kláštorný chrám, podpivničená, v suterénnej časti odkryté 3 samostatné vstupy /v 2 prípadoch so zachovaným kamenným ostenním/. Ďalší, štvortraktorý objekt /14-17/87/ odkrytý v susedstve budovy a komunikačne na ňu napojený. Zistené 2 výrazné stavebné fázy, a to zo začiatku 14. a z konca 15. stor. Objekt zložený zo 4 samostatných objektov /vnútorné rozmery 5 x 4/3/ m/ obytnno-prevádzkového charakteru. Podľa nálezovej situácie objekt 14/87 kláštorná kuchyňa; okrem iného nájdený v nej železný kotlík na varenie a množstvo kuchynskej keramiky. Nálezy kachlic z 3 deštruhovaných kachlových pecí z konca 15. stor. Okrem opakujúcich sa výzdobných motívov objavené i doposiaľ nezastúpené /asi 15 kusov/.

Obidva odkryté trakty budov - v pôdoryse tvaru písmena L - uzavreté z južnej i zo západnej strany ďalšími objektmi /predmet nadvázného výskumu/. V uzavretom voľnom priestore /tzv. malý dvor/ čiastočne odkryté "smetisko" zánikového horizontu s množstvom najrozličnejších nálezov z posledného obdobia života kláštora /cca 1490-1543/. Nálezy datované mincami z druhej pol. 15. a pol. 16. stor. V tohoročnej sezóne vystopované napojenie západného úseku veľkej krízovej chodby /170 cm širokej/ na horný kláštor a v ňom na ambit. Ďalej kompletne odkrytá vstupná brána /š. 250 cm/ v severnej časti opevnenia kláštora. Okrem spomenutých nálezov pozoruhodná kolekcia neskorogotických knižných kovaní /nárožnice, spony, stredové ozdoby/ a dôležité kamenné architektonické články /ostenie dverí a okien, klenbové rebrá, svorníky, hlavne však časť neskorogotickej okennej kružby s Ø 160 cm/. Odkryté zvyšky architektúr staticky zabezpečené pažením. Výskum pokračuje.

DIE SECHSTE GRABUNGSSAISON IN KLÄSTORISKO. In Letanovce /Bez. Spišská Nová Ves/ die Abdeckung weiterer Objekte im mittelalterlichen Kartäuserkloster u. zw. im Raum des oberen Klosters. 2 längliche Bauten abgedeckt, ein dreiflügeliger, an die Klosterkirche angeschlossen, mit Keller, ein weiterer vierflügeliger zu Wohn- und wirtschaftlichen Zwecken benutzt, er lieferte die meisten Funde /Kacheln, Gebrauchsgeramik, Buchbeschläge, Baueisen u. a./. Vollständig abgedeckt auch das Eingangstor im Nordteil der Befestigung des Klosters. Die Grabung setzt fort.

ШЕСТОЙ СЕЗОН ИССЛЕДОВАНИЙ НА КЛАШТОРИСКЕ. В с. Летановце /р-н Спишска Нова Вес/ продолжение открытий следующих объектов в средневековом картезианском монастыре, конкретно в просторе верхнего монастыря. Вскрыты 2 прямоугольных здания: три-флигельное, соединенное с костелом монастыря здание с подвалом, следующее четыре-флигельное здание жилищно-хозяйственного назначения с самым большим количеством находок /изразцы, бытовая керамика, обивки книг, строительное железо и др./. Полностью вскрыты вступительные ворота в С части укрепления монастыря. Исследования продолжены.

VÝSLEDKY ZÁCHRANNÉHO VÝSKUMU V KEŽMARKU

Michal Sliwka - František Javoršký

Kežmarok /okr. Poprad/, kostol sv. Michala /M-34-101-D-b, 1 : 25 000, 103-121 : 204-225 mm/, sídlisko, cintorín, záchranný výskum, pravek, 12.-18. stor., uloženie nálezov: AÚ SAV, pracovisko v Spišskej Novej Vsi.

Výskum zameraný na miesto so zistenými fragmentmi základov kostola. Sondážou v okolí overovaná existencia príbytkov a rozsah cintorína. Preskúmaná plocha 160 m². Zistené základy západného uzáveru lode kostola, veža pristavaná v 13. stor. a murované osárium z 15. stor. medzi západnou stenou lode a severným múrom veže. Podľa základov lode typ románskeho predkolonizačného kostola. Základy kostola v superpozícii s 3 hrobmi z 13. stor. Pri kostole pochovávané najneskoršie od 13. stor. do druhej polovice 18. stor., teda aj po zániku kostola v r. 1433; základy architektúry narušené novovekými hrobmi. Preskúmaných 96 hrobov. Výbava

hrobov chudobná. V 1 hrobe depot mincí. V zásype hrobových jám črepy z 13.-18. stor., stavebné železo, kamene, malta a hlavne kosti z narušených starších hrobov.

Západne od kostola preskúmaná polozemnica z 12.-13. stor., slúžiaca v 14.-15. stor. ako odpadová jama. V jej okolí praveké črepy a štiepaná industria. V západnej časti zahľbenia objektu kamene a mazanica z deštruovanej pece, veľké množstvo črepov, zvieracích kostí a železné predmety z 12.-13. stor. Náznak existencie iného príbytku v 14. a 15. stor. v blízkosti tohto objektu.

Výsledky výskumu dôležité pre štúdium genézy výstavby a vývoja Kežmarku, budovaného ako viaceré spišské mestá spoločne slovanskými povelkomoravskými obyvateľmi Spiša s nemeckými kolonistami.

ERGEBNISSE DER RETTUNGSGRABUNG IN KEŽMAROK. Die Rettungsgrabung in Kežmarok /Bez. Poprad/ am Ort der untergegangenen St. Michaels-Kirche auf die Untersuchung der fragmentarisch erhaltenen Kirchenfundamente, auf ihre Datierung und auf die Erforschung des Kirchenfriedhofs gerichtet. Der erhaltene Teil der Westmauer des Schiffes stammt aus der Zeit vor dem 13. Jh., als der Turm angebaut worden war. Im 15. Jh. das gemauerte Ossarium angebaut. Untergang der Kirche im J. 1433. Im Friedhof 96 Gräber aus dem 13.-18. Jh., westlich von der Kirche eine Wohnstätte aus dem 12.-13. Jh. untersucht. In ihrer Umgebung atypische urzeitliche Scherben und Spaltindustrie. Das Objekt nach dem Untergang im 14.-15. Jh. als Abfallgrube verwendet worden. Insgesamt 160 m² große Fläche untersucht.

ИТОГИ СПАСАТЕЛЬНОГО ИССЛЕДОВАНИЯ В Г. КЕЖМАРОК. Исследование в г. Кежмарок /р-н Попрад/ на месте погибшего костела св. Михаила направлено на исследование фрагментарно сохранившегося фундамента костела, на его датировку и на исследование прилегающего к нему кладбища. Сохранившаяся часть западной стены нефа периода раньше XIII в. времени пристройки башни. В XIV в. пристроен каменный осарий. Гибель костела в 1433 г. На кладбище обследовано 96 похороний XIII-XVIII вв. На 3 от костела обследовано жилище XII-XIII вв. В его окрестностях найдены атипичные первобытные черепки и колотая индустрия. Объект после своей гибели использован в XIV-XV вв. в качестве мусорной ямы. В целом прослежена площадь в 160 м².

ZÁCHRANNÝ VÝSKUM V KOSTOLE V LETANOVCIACH

Michal Sliwka - František Javorinský

Letanovce /okr. Spišská Nová Ves/, farský kostol /M-34-113-B-b, 1 : 25 000, 90 : 85 mm/, stredovek /12./?/-16. stor./ a novovek /16.-18. stor./, uloženie nálezov: AÚ SAV, pracovisko v Spišskej Novej Vsi.

Farský kostol viackrát prestavaný, terajšia podoba nebudila záujem historikov umenia. Pri výmene podlahy v interéri možnosť získania údajov o typológií najstaršieho pôdorysu a k datovaniu výstavby a prestavieb kostola.

Sondy situované v úrovni terajšej priečnej lode, v mieste predpokladaných základov pôvodného sanktuária. V nich zachytené základy víťazného oblúka, južnej

a východnej steny sanktuária. V sonda I/87 zistené aj 4 staršie podlahy. Najstaršia podlaha v hĺ. 70 cm pod úrovňou vrstvy s črepmi z 13. stor. Toto zistenie podnetom na prehodnotenie vzťahu úrovne najstaršej podlahy v sanktuáriu s polohou románskeho portálu z obdobia okolo r. 1250 v južnej stene lode. Najstaršia podlaha sanktuária o 100 cm nižšie ako spodok portálu, v čase výstavby určite rešpektujúceho úroveň terénu exteriéru i podlahy v interiéri. Z toho vyplývajúci záver, že stavebná fáza kostola so zabudovaným románskym portálom reprezentuje stavebnú úpravu staršieho objektu.

Dalšími sondážami v miestach styku múrov lode s vežou a rohovými operákmi v lodi kostola zistené pristavanie veže k lodi v druhej polovici 13. stor. a postavenie operákov v čase barokového zaklenutia lode.

Šírka základov kostola od 120 do 130 cm a šírka nadzákladových múrov 110 až 120 cm. Vnútorné rozmery sanktuária 710 x 710 cm a lode 1090 x 910 cm. Podľa pôdorysu kostola a stratigrafických zistení náznak príslušnosti kostola do predkolonizačného horizontu 13. stor. Datovanie pôvodnej výstavby možné až po komplexnom archeologickom a architektonickom výskume.

RETTUNGSGRABUNG IN DER KIRCHE IN LETANOVCE. Bei der Grabung im Interieur der Pfarrkirche in Letanovce /Bez. Spišská Nová Ves/ die Fundamente des untergegangenen Siegesbogens und Sanktuariums festgestellt. In den Sonden 4 ältere Fußböden erfaßt, von ihnen der älteste, mit einer Schicht aus dem 13. Jh. überdeckt, liegt um 100 cm niedriger als der romanische Portal in der Südwand des Kirchenschiffes. Durch weitere Sonden der Anbau an den Kirchturm aus der 2. Hälfte des 13. Jh. ermittelt. Der ursprüngliche Grundriß der Kirche: das viereckige Sanktuarium /710 x 710 cm/ und das fast viereckige Schiff /1090 x 910 cm/. Anhand der Maße des ursprünglichen Grundrisses und der stratigraphischen Situation die älteste Bauphase der Kirche in die vorkolonisatorische Zeitepoche datiert.

СПАСАТЕЛЬНОЕ ИССЛЕДОВАНИЕ В КОСТЕЛЕ С. ЛЕТАНОВЦЕ. Разведкой в интерьере приходского костела в с. Летановце /р-н Спишска Нова Вес/ обнаружен фундамент погибшей триумфальной арки и санктуария. Шурфовой определены 4 древних пола, самый древний из них перекрыт слоем XIII в. и расположен на 100 м ниже романского портала в южной стене нефа костела. Следующие шурфы обнаружили пристройку башни 2-ой пол. XIII в. Первоначальный план костела: квадратный санктуарий /710 x 710 см/ и почти квадратный неф /1090 x 910 см/. Параметры первоначального плана и стратиграфическая ситуация датируют древнейшую строительную fazu доколонизационным периодом.

NÁLEZ ZVÝŠKOV KAMENNEJ ARCHITEKTÚRY PRI KOSTOLE SV. VÍTA V BRATISLAVE-RUSOVCIACH

Ladislav Snopko

Bratislava /hlavné mesto SSR/, časť Rusovce, areál kostola sv. Víta, po geofyzikálnom prieskume /doc. V. Gajdoš, CSc./ zisťovací výskum blízkeho okolia objektu ako súčasť jeho pamiatkovej obnovy.

Kostol juhozápadne od kaštieľa /v areáli parku/ tesne pri štátnej ceste do Maďarska. Považovaný za renesančný s neorománskymi úpravami z druhej pol. 19. stor. /Súpis pamiatok na Slovensku III. Bratislava 1969/. Jednoloďová stavba s presbytériom s rovným uzáverom a vežou nad hlavným vchodom, postavená na návrší; v hornej časti terénu stopy po zemných /vyrovnávacích/ prácach robených ešte pred výstavbou. Predpoklad cintorína v okolí potvrdený nálezmi získanými výskumom. Podľa nálezovej situácie /zatial vykopané 4 sondy/ najtypickejší pôdny horizont zásypového charakteru, bohatu zmiešaný s ľudskými kostami /všetky v sekundárnej polohe/. Vrstva bez zrejmého neskoršieho zásahu pravdepodobne súvisela so zrušením cintorína.

Najdôležitejším nálezom výskumnej sezóny zvyšky kamennej architektúry /v základovej situácii/, objavené za presbytériom /obr. 39/. Zvyšky muriva s oblúkovitým priebehom /apsida?/, hr. 55 cm, postavené z lomového kameňa, len v juhozápadnej časti pri styku s múrom kostola pri sekundárnej domurovke použité aj tehla. Vzťah objaveného architektonického torza k múrom kostola sv. Víta zatial jednoznačne neurčiteľný; oprávnený predpoklad, že murivo pochádza zo staršieho obdobia. Úvahu podporuje aj skutočnosť, že absentuje predpokladaný nadzemný priebeh tohto muriva na zadnej /juhozápadnej/ stene presbytéria.

Kostol sv. Víta podľa nálezu architektonického torza za presbytériom a spôsobu stavby jeho stien a ich základnej povrchovej úpravy je možno starší než letopočet 1613 nad bočným vchodom /doterajšie datovanie/. Pravdepodobne pôvodne románska architektúra s 2 fázami vývoja aj v stredoveku.

FUND VON RESTEN EINER STEINARCHITEKTUR BEI DER ST. VEITS-KIRCHE IN BRATISLAVA-RUSOVCE. Durch die archäologische Erforschung der Umgebung der Kirche /einschiffiger Bau mit einem Presbyterium mit gerade Abschluß und einem Turm über dem Haupteingang/ die ursprüngliche Datierung /Renaissance-Architektur mit neoromanischem Umbau nach der Mitte des 19. Jh./ in Zweifel gestellt. Die St. Veits-Kirche in Bratislava, Teil Rusovce an einer sanften Anhöhe unweit der Landstraße nach Ungarn im Areal des Schlosses situiert. Die Voraussetzung der Existenz eines Friedhofes in ihrer Umgebung durch Funde im Laufe der Grabung bestätigt. Aufgrund der Fundsituation am kennzeichnendsten der Bodenhorizont vom Charakter einer Verschüttung, mit Menschenknochen /in sekundärer Lage/ reichlich vermengt. Hinter dem Presbyterium die Reste einer bogenartig verlaufenden Steinmauer /Apside?/ von 55 cm Breite /Abb. 39/ entdeckt. Die Mauer /Teil des Fundamentes/, aus Bruchsteinen gebaut, nur im Anschluß an die Kirchenmauer sekundär verwendet Ziegel. Die Beziehung des entdeckten architektonischen Torsos zu den Mauern der St. Veits-Kirche kann nicht eindeutig bestimmt werden; berechtigt ist die Annahme, daß er aus einer älteren Zeitepoche stammt. Auch die Absenz des vorausgesetzten oberirdischen Verlaufes des entdeckten Mauerwerkes an der Südwestwand des Presbyteriums unterstützt diese Hypothese. Auf Grund des entdeckten Mauerwerkes und der Bauweise der Kirche besteht die Voraussetzung der Existenz eines älteren Baues als die Zeitangabe 1613 über ihrem Seiteneingang. Vielleicht romanische Architektur mit 2 Entwicklungsphasen auch im Mittelalter.

НАХОДКА ОСТАТКОВ КАМЕННОЙ АРХИТЕКТУРЫ У КОСТЕЛА СВ. ВИТА В Г. БРАТИСЛАВА-РУСОВЦЕ. Археологическим исследованием костела /однонекнаястройка с прес-

витерием с ровным перекрытием и башней над главным входом/ и его окрестностей вызвали сомнения в первоначальной датировке /архитектура возрождения с неороманской перестройкой второй половины XIX в./. Костел св. Вита в г. Братислава, часть Русовце стоит на отлогом холме недалеко от дороги в Венгрию в приусадебном парке. Предположение кладбища в его окрестностях подтверждено находками в ходе исследований. Согласно условиям находки самый типичный горизонт грунта засыпаного характера, обильно перемешанный человечьими костями /в секундарном положении/. За пресвитерием найдены остатки каменной кладки дугообразного хода /апсид?/ диаметром в 55 см /рис. 39/. Кладка из бутового камня, только в месте стыка со стеной костела вторично употреблен кирпич. Отношение обнаруженного архитектурного торса к стенам костела св. Вита нельзя однозначно определить, но есть обоснованное предположение более древнего его происхождения. Эта рабочая гипотеза подтверждена отсутствием предполагаемого наземного хода открытой кладки на Ю-З стене пресвитерия. Сообразно вскрытой кладке и образу стропили костела стройка вероятно старше чем указание года 1613 над боковым входом. Быть может романская архитектура с 2 фазами развития в среднем веке.

NÁLEZ KAMENNÉHO TREZORU V DOME NA NÁMESTÍ 4. APRÍLA Č. 4 V BRATISLAVE

Ladislav Snopko - Martin Melicherčík

Bratislava /hlavné mesto SSR/, Jesenákov palác, nám. 4. apríla 4, prieskum, 17. stor.

V súvislosti s pamiatkovou obnovou Jesenákovho paláca prieskum objektu. Objavený pivničný priestor, patriaci k ojedinelým pozostatkom mestskej architektúry tohto druhu. Po vyčistení zistená remeselne náročne urobená pivnica, obložená veľkými kamennými kvádrami /obr. 40/. Koruna obloženia vo v. 190 cm od podlahy. Na korune uložené tehly šikmo na dĺžku. Valená tehlová klenba nasadá v uskočení asi 12 cm od líca kamennej steny. Tehlovým pásom preklenutá aj spojovacia chodbička, ústiacia do obdlžníkového priestoru s nábehom do vetracieho otvoru na južnej strane. Oproti, na západnej stene, za kamennými platňami pristavený tenký múrik z lomového kameňa, siahajúci až po klenbu. Za múrikom zemný zásyp.

Kamenné platne /v. 33-67 cm, š. 88-182 cm, hr. 13-14 cm/, tvoriace obklad pivnice, veľmi presne opracované a spojené tmelom zatiaľ nezisteného zloženia, na povrchu tmavookrovým. Za obložením hrubšia vrstva čistého vápna. Povrch platní opracovaný špiciakom /jemný raster plytkých prieblín/.

Dlážka pivnice, spojovacia chodbička a nasledujúci malý obdlžníkovitý priestor obložené rovnakými kamennými platňami. V juhovýchodnom rohu miestnosti zvyšky dreva, pravdepodobne po stojkách debnenia klenby. Materiálom obloženia jemnozrnný pieskovec krémovej farby, kvalitou patriaci k najlepšiemu použitému v takejto funkcií v bratislavskom historickom jadre.

Klenba pivnice, z tehál rámcovo datovateľných do 17. stor., bez stôp omietky. Predpoklad, že za kamennými platňami sú postavené tenšie kamenné spevňovacie múriky a súčasne s výstavbou tohto objektu boli podmurované aj obvodové mury hornej miestnosti. Steny pivnice od dlážky smerom hore rozšírené cca o 7 cm. Vznik opí-

saného pivničného priestoru pravdepodobne pri prestavbe celého domu r. 1671 Jánom Feiglerom /prestavba dispozície a klenieb v prízemí spolu s arkádami na dvore/.

Funkcia pivnice pravdepodobne utilitárna, tomu podriadené opracovanie a spájanie kvádrov, vymelenie škár stien a podlahy. Pivnica vodotesná, s ustálenou teplotou /vetrací otvor/ a proti vlhkmu zabezpečená hrubou vrstvou vápna za kamennými platňami. Predpoklad, že po dostavaní bočných stien a jej zaklenutí ostala neprísutná. Vstup ani stopy po ňom nezistené. Používanie na ochranu uložených predmetov /okrem kovov azda drahé látky a písomnosti/. Pravdepodobne trezor z dôb protitureckého odboja. Úschova mestských listín nie je vylúčená.

FUND EINES STEINTRESORS IM HAUS AUF DEM PLATZ DES 4. APRIL NR. 4 IN BRATISLAVA. Im Zusammenhang mit der denkmalpflegerischen Zurichtung des Jesenák-Palastes in Bratislava Besichtigung des Objektes, Entdeckung des Kellerraumes /Abb. 40/, zu einzigartigen Überresten von städtischer Architektur dieser Art in der Slowakei gehörend. Der Keller mit großen Steinquadern bis in 190 cm Höhe bekleidet, über ihnen gewalmtes Gewölbe aus Ziegeln. Ein Ziegelstreifen überbrückt auch den Verbindungsgang in einen rechteckigen Raum mit Luftöffnung. Platten aus feinkörnigem Sandstein /H. 33-67 cm, Br. 88-182 cm, D. 13-14 cm/ mit Kitt verbunden. Hinter dieser Verkleidung eine dickere Kalkschicht. Die Oberfläche der Platten mit Pickel bearbeitet. Der Fußboden des Kellers, der Verbindungsgang und der nachfolgende kleine Raum mit gleichen Steinplatten verdeckt. Die Ziegel aus dem Kellergewölbe rahmenhaft in das 17. Jh. datierbar. Das Objekt diente zur Bewahrung von Gegenständen, außer Metallen auch teureren Stoffen und Schriftstücken; wahrscheinlich ein Tresor aus der Zeit der antitürkischen Widerstandsbewegung /Deponierung städtischer Urkunden nicht ausgeschlossen/.

НАХОДКА КАМЕННОГО СЕЙФА В ДОМЕ № 4 НА ПЛОЩАДИ 4 АПРЕЛЯ В БРАТИСЛАВЕ. В связи с восстановлением дворца Есенака в г. Братислава исследование объекта. Открыто подвальное пространство /рис. 40/ принадлежащее к единичным в Словакии остаткам этого рода городской архитектуры. Подвал с обкладкой из больших каменных блоков до высоты 190 см от пола. Над ними цилиндрический кирпичный свод. Кирпичным поясом перекинут соединяющий коридор, ведущий в пространство с вентиляционным отверстием. Плиты из мелкозернистого песчаника /в. 33-67 см, ш. 88-182 см, т. 13-14 см/ соединенные шпаклевкой. За этой обкладкой более толстый слой известки. Поверхность плит отделана кайлом. Полы подвала, соединяющего коридор и последующее пространство обложены одинаковыми каменными плитами. Кирпичи свода подвала в общих чертах датированы XVII в. Функция объекта - охрана положенных туда предметов, кроме металлов это могли быть и дорогие ткани и письменные документы. Сейф вероятно времени противотурецкого сопротивления /не исключается хранение городских грамот/.

POKRAČOVANIE VÝSKUMU V BOROVCIACH

Danica Staššíková - Štukovská

Borovce /okr. Trnava/, Rakovická ulička /35-32-17, 1 : 10 000, 434 : 176 mm/, predstihový záchranný výskum, ľažisko včasného stredoveku, uloženie nálezov: AÚ SAV v Nitre.

Južný okraj intravilánu, sprašová terasa nivy Dudváhu na východnom okraji Trnavskej pahorkatiny, nadmor. v. 160 m. Súkromné parcely /Mikloškova, Kaššákova, Sojkova a pozemok okrasnej škôlky/, preskúmaná plocha ca 500 m².

Pokračovanie v skúmaní pohrebsiska na Mikloškovej parcele a jej severnom a východnom obvode /Kaššákova parcela/ a sondami v bezprostredne ohrozených častiach Rakovickej uličky /Sojkova parcela a okrasná škôlka/. Zistených a preskúmaných 34 kostrových hrobov zo včasnostredovekého obdobia, z toho 11 s výklenkom /priemerná hĺ. 250 cm v rozpäti od 55 do 320 cm/. V severovýchodnej časti skúmanej plochy na Mikloškovej parcele objavená skupina jednoduchých hrobov s nálezmi z 10. stor., pokračujúca do neskúmaných častí na susedných parcelách.

Neolit, kultúra s lineárhou keramikou, 19 objektov, hliniská, žľaby s obsahom keramiky a zväčša štiepanej industrie.

Mladšia doba bronzová, 1 objekt s fragmentmi opracovaných zvieracích kostí, keramiky a s bronzovými predmetmi.

FORTSETZUNG DER GRABUNG IN BOROVCE. Vorsprungs- und Rettungsgrabung in Borovce /Bez. Trnava/, eine Fläche von ca. 500 m² in der Umgebung des im J. 1986 festgestellten Teiles eines Gräberfeldes untersucht. 34 Skelettgräber, davon 11 mit Nische, frühmittelalterliche Zeit, 19 Objekte aus dem Neolithikum und ein Objekt aus der jüngeren Bronzezeit abgedeckt.

ПРОДОЛЖЕНИЕ ИССЛЕДОВАНИЯ В С. БОРОВЦЕ. Опережающим спасательным исследованием в с. Боровце /р-н Трнава/ прослежена площадь около 500 м² в окрестностях части могильника, вскрытого в 1986 г. Обследовано 34 погребения с трупоположениями, в том числе 11 с нишой, раннесредневековый период, 19 объектов неолита и объект позднего времени бронзы.

ZÁCHRANNÝ VÝSKUM V POVAŽANOCHE

Danica Staššíková - Štukovská - Gabriel Fusek

Považany, časť Vieska /okr. Trenčín/, Kulatovo /35-14-23-, 1 : 10 000, 182 : 230 mm/, včasnoslovanské obdobie, sídlisko, záchranný výskum, uloženie nálezov: AÚ SAV v Nitre.

Terénna vlna v nive Váhu, narušená plynovodnou ryhou. Odkrytá plocha 175 m². V 2 zahľbených objektoch nezdobená keramika vyhotovená v ruke, fragmenty téglíkov, drobné predmety a biologický materiál. Objekty zrejme súčasťou rozsiahlejšieho osídlenia.

RETTUNGSGRABUNG IN POVAŽANY. Grabung in Považany /Bez. Trenčín/, 2 eingetiefte Hütten aus frühslawischer Zeit erforscht, sie enthielten unverzierte Keramik, Tiegelfragmente, kleine Gegenstände und biologisches Material.

СПАСАТЕЛЬНОЕ ИССЛЕДОВАНИЕ В С. ПОВАЖАНИ. Разведки в с. Поважани /р-н Тренчин/, обследованы 2 углубленных объекта раннеславянского периода, содержащих неукрашенную керамику, обломки тигелей, мелкие предметы и биологический материал.

ZÁCHRANNÝ VÝSKUM V HUMENNOM

Ivana Strakošová

Humenné /okr. Humenné/, Pod Sokolom /M-38-116-B-b, 1 : 25 000, 248 : 329 mm/, záchranný výskum, sídlisko, ľažisko neolit, uloženie nálezov: OVM v Humennom.

Lokalita, devastovaná výstavbou sídliska, na lavej terase Laborca južne od mesta. Preskúmaná plocha 200 m².

Neolit, destrukcia chniska z riečnych okruhliakov /objekt 1/ a porušené objekty 2 a 3 tvaru nepravidelných oválnych jám, bukovohorská kultúra. Bohatý črepový materiál, štiepaná kamenná industria, prevažne z obsidiánu, 3 brúsené kamenné nástroje /obr. 41: 2-11/.

Koniec doby bronzovej, odpadová jama, nevýrazné črepy /obr. 41: 1/.

RETTUNGSGRABUNG IN HUMENNE. Fundstelle in Humenné /Bez. Humenné/ durch den Aufbau einer Wohnsiedlung verwüstet. Die linksuferige Terrasse des Laborec-Flusses im Neolithikum durch das Volk der Bükker Kultur /Abb. 41: 2-11/ und in der ausgehenden Phase der Bronzezeit /Abb. 41: 1/ besiedelt.

СПАСАТЕЛЬНЫЕ РАЗВЕДКИ В Г. ГУМЕННЕ. Местонахождение в г. Гуменне /р-н Гуменне/, разрушенное стройкой новых кварталов. Левобережная терраса р. Лаборец заселенная в неолите носителями буковогорской культуры /рис. 41: 2-11/ и в финальной фазе бронзы.

DRUHÁ ETAPA ZISTOVACIEHO VÝSKUMU V DETVE

Peter Šalkovský

Detva, časť Kostolná /okr. Zvolen/, Kalamárka /M-36-41-12, 1 : 10 000, 348 : 87 mm/, hradisko, ľažisko 9.-11. stor., doba rímska, uloženie nálezov: AÚ SAV v Nitre.

Vyvrelinové bralá s vrcholovou plošinou, nadmor. v. 800-816 m, v Detvianskom predhorí Polany. Sondážne preskúmaná plocha približne 190 m² /180 m³/ . Rozšírené poznatky o osídlení lokality v neskorej dobe bronzovej, strednej a neskorej dobe laténskej, staršej dobe rímskej a vo včasnom stredoveku /9.-11. stor./. Nálezy:

keramika, bronzová ihlica, gombíky, sklený náramok, strelka, kosák, prasleny, stavebné kovania.

Nové poznatky získané objavom výrazných stôp osídlenia zo záveru doby rímskej a začiatkov doby sťahovania národov /keramika, bronzová spona, fragment kosteneho hrebeňa/.

Výskumom valu získané prvé informácie o jeho konštrukcii a indície umožňujúce datovať jeho poslednú, najvýraznejšiu stavebnú "fázu" /drevo-zemná konštrukcia jadra s nasucho kladenými mûrmi z oboch strán/ rámcovo do 9.-11. stor.

DIE ZWEITE ETAPPE DER FESTSTELLUNGSGRABUNG IN DETVA. Durch die Sondierung des Höhenburgwalls im Detvaer Vorland der Poľana im Gemeindekataster von Detva, Teil Kostolná /Bez. Zvolen/ weitere Erkenntnisse über Besiedlung der Fundstelle in der späten Bronzezeit, Latènezeit, älteren römischen Kaiserzeit und im 9.-11. Jh. gewonnen /Keramik, eine Bronzenadel, Knöpfe, ein Glasarmband, eine Eisenpfeilspitze, eine Sichel, Beschläge, Spinnwirbel/. Neue Erkenntnisse über Besiedlung aus dem Abschluß der römischen und den Anfängen der Völkerwanderungszeit /Keramik, Bronzefibel, Knochenkamm/ sowie über die Konstruktion und Datierung des Walles gewonnen.

ВТОРОЙ ЭТАП РАЗВЕДОЧНЫХ ИССЛЕДОВАНИЙ В Г. ДЕТВА. Шурфовкой вершинного городища в Детвянском предгорье Поляны в кадастре г. Детва, часть Костолна /р-н Зволен/ приобретены новые информации о поселении местонахождения финального периода бронзы, латенского времени, римеримского времени и IX-XI вв. /керамика, бронзовая булавка, пуговицы, стекляной браслет, железный наконечник стрелы, серп, обивки, пряслица/. Новые сведения также о поселении конца римского времени и начала переселения народов /керамика, бронзовая фибула, костяной гребень/ и о конструкции и датировке вала.

ZBERY NA LOKALITÁCH V JUŽNEJ ČASŤI KYSÚC

Ondrej Šedo

Prieskum v južnej časti okresu Čadca, zachytené dosiaľ neznáme sídlisko, doplnené nálezy na 2 známych lokalitách /naposledy Šedo, O. 1986: Prieskum výšinných polôh na dolných Kysuciach. In: Archeol. Výsk. a Nál. na Slov. v r. 1985. Nitra, s. 217-218/, uloženie nálezov: KM v Čadci.

H o r n ý V a d i č o v

Na dne údolia potoka v porušenom úseku terasy /Okres Čadca, 1 : 50 000, 569 : 370 mm/ zistená sídlisková keramika lužických popolnicových polí a zlomok bronzovej ihlice.

L o p u š n é P a ž i t e

Malé Ostré /Okres Čadca, 1 : 50 000, 543 : 482 mm/, na dlhodobo sledovanom opevnení púchovskej kultúry získaná hrudka železnej trosky, amorfne zlomky železných predmetov, 2 zlomky pravdepodobne zo strielok s tužkami a zlomok bronzového náramku.

R u d i n k a

Vrch Rochovica /Okres Čadca, 1 : 50 000, 575 : 590 mm/, v severnej časti dávnejšie známeho opevnenia púchovskej kultúry nájdený nôž, strielka s krídelkami, drobné železné zlomky a zlomok bronzového predmetu, deformovaný žiarom.

FUNDLESE AUF FUNDSTELLEN IM SÜDTEIL VON KYSUCE. Bei der Geländebegehung im Südteil von Kysuce, im Bezirk Čadca, Gemeinde Horný Vadichov, eine Siedlung der Lausitzer Urnenfelderkultur und das Fragment einer Bronzenadel gefunden. In der schon seit längerer Zeit bekannten Befestigung der Púchover Kultur in Lopušné Pažite Eisenschlacke, Fragmente von unbestimmten Eisengegenständen und eines Bronzearmbandes entdeckt. Aus der zeitgleichen Befestigung in Rudinka ein Eisenmesser, eine Pfeilspitze mit Flügeln und ein deformiertes Bronzegegenstand gewonnen.

СБОРЫ НА МЕСТОНАХОЖДЕНИЯХ В ЮЖНОЙ ЧАСТИ РЕГИОНА КИСУЦЕ. В ходе исследований южной части района Чадца, обнаружено в с. Горни Вадичов поселение лужицкой культуры полей погребальных урн и обломок бронзовой булавки. На уже раньше известном укреплении носителей пуховской культуры в с. Лопушне Пажите найден железный шлак, обломки неопределенных железных предметов и обломок браслета из бронзы. Из укрепления того же времени в с. Рудинка приобретен железный нож, наконечник стрелы с шипами и деформированный бронзовый предмет.

NOVÁ NEOLITICKÁ OSADA V LEVICIACH

Stanislav Šiška

Levice /okr. Levice/, pozdĺž pravej strany hradskej Levice - Mýtné Ludany /M-34-134-A-d, 1 : 25 000, 350 : 270 mm/, povrchový prieskum, kultúra s lineár-nou keramikou, umiestenie nálezov: AÚ SAV v Nitre a P. Valent v Leviciach.

Nízky ostrohový výbežok, zasahujúci do inundácie na rozhraní Hronskej nivy a Ipelskej pahorkatiny, nadmor. v. 160 m, v súčasnosti poloha intenzívne poľnohospodársky obrábaná.

Na ornici rozpoznateľné podľa čierneho sfarbenia a väčšej koncentrácie keramiky a tehloviny povrhy viacerých sídliskových jám. Pomerne početné, väčšinou drobné črepy nachádzané takmer po celej ploche ostrohového výbežku. Keramika z dobre vypracovaného až plaveného materiálu, vyhladený alebo vyleštený povrch sivočiernej a čiernej farby. Rektlineárny ornament /obr. 42: 1-7, 9/, na 1 artefakte doplnený okrúhlou jamkou /obr. 42: 3/, datuje ľažisko osídlenia lokality do mladého stupňa kultúry s lineárной keramikou. K ušlachtilej keramike patrí aj fragment nádoby na dutej nôžke /obr. 42: 8/. Z hrubostenných nádob výraznejšie fragmenty s nízkym, plastickým pásikom, pretláčaným prstami, s nízkymi valcovitými výčnelkami a črepy zdobené hlbokými jamkami /obr. 42: 10/ alebo nechtovitými vrypmi. Zo súboru nálezov sa vynímajú zlomok vázovitej nádoby s pomerne veľkým uškom oválneho prierezu /obr. 42: 11/ a fragment kamenného sekeroľatu s otvorom, deponovaný u objaviteľa lokality. Tieto 2 artefakty, podľa doterajších kritérií reprezentujúce mladšie osídlenie lokality, sa radia do poslednej fázy želiezovskej skupiny, resp. až do okruhu lengyelskej kultúry.

NEUE NEOLITHISCHE ANSIEDLUNG IN LEVICE. Auf dem niedrigen Gebirgsausläufer in 160 m Überseeöhöhe, in das Inundationsgebiet hineinreichend, stellte man bei einer Begehung im Kataster von Levice /Bez. Levice/ neolithische Besiedlung der Kultur mit Linearbandkeramik fest. Keramik mit geglätteter Oberfläche, grauschwarzer und schwarzer Farbe und mit rektlinearem Muster verziert /Abb. 42: 1-9/. Der Schwerpunkt der Besiedlung liegt in der jungen Stufe. Von grobwandigen Gefäßen gibt es ausgeprägtere Fragmente mit niedrig situierter plastischer Fingertupfenleiste und Scherben mit tiefen Grübchen /Abb. 42: 10/ oder Fingernageleindrücken. Bemerkenswert ist das Fragment einer Vase mit Henkel von ovalem Durchmesser /Abb. 42: 11/ und das Fragment einer Steinhammeraxt mit Öffnung, die auch jüngere Besiedlung der Fundstelle in der letzten Phase der Zeliezovce-Gruppe, bzw. im Kreis der Lengyel-Kultur belegen.

НОВОЕ НЕОЛИТИЧЕСКОЕ ПОСЕЛЕНИЕ В Г. ЛЕВИЦЕ. На низком горном отроге 160 м над у. м., принадлежащем к пойменной территории, на поверхности разведками в кадастре г. Левице /р-н Левице/ зафиксировано неолитическое поселение носителей культуры линейно-ленточной керамики. Керамика с заглаженной поверхностью серо-чёрного цвета украшенная ректлинейным орнаментом /рис. 42: 1-9/. Местонахождение заселено главным образом в поздней ступени. Из толстостенных сосудов более значительны фрагменты с низким, рельефным валиком с пальцевыми вдавлениями, и черепки, украшенные глубокими ямками /рис. 42: 10/ или пальцевыми защипами. Среди находок замечательны фрагмент вазы овальной в сечении ручкой /рис. 42: 11/ и фрагмент каменного топора-молота с отверстием, свидетельствующие также о более позднем поселении и датирующие его последней фазой группы Жельезовце, или же лендельской культурой.

UKONČENIE SYSTEMATICKÉHO VÝSKUMU V ŠARIŠSKÝCH MICHAĽANOCích

Stanislav Šiška

Šarišské Michaľany /okr. Prešov/, Fedelemská /M-34-103-C-d, 1 : 25 000, 272 : 11 mm/, systematický výskum, kultúra s východnou lineárhou keramikou, bukovohorská kultúra a kultúra s kanelovanou keramikou, uloženie nálezov: AÚ SAV v Nitre.

Ostroh, vyčnievajúci z pretiahnutej vyvýšeniny na lavom brehu Veľkého potoka, nadmor. v. 330 m, región Šarišské podolie, odkrytá celková plocha 3000 m² /pri- bližne 75 % osídlenej plochy/.

Kultúra s východnou lineárhou keramikou /skupina Tiszadob/, ojedinelá keramika z kultúrnej vrstvy. V r. 1981-87 preskúmaných 16 sídliskových objektov.

Bukovohorská kultúra, preskúmaných ďalších 36 objektov, zväčša s bohatým keramickým inventárom; početná kamenná brúsená industria; výrobky z kosti, druhý exemplár zoomorfnej hrkálky v podobe korytnačky, 2 depoty čepelí a depot jadier z rádiolaritu; kostrový hrob bez milodarov. V r. 1981-87 sumárne preskúmaných 242 objektov a 18 kostrových hrobov situovaných v areáli osady.

Kultúra s kanelovanou keramikou, preskúmaných ďalších 7 objektov s bohatým inventárom. V r. 1981-87 celkovo preskúmaných 41 objektov vrátane priekopy a 2 žiarové hroby.

Systematickým výskumom v spomínaných rokoch zistené početné superpozície objektov bukovohorskej kultúry nad objektmi skupiny Tiszadob; prvýkrát v severnom Potisí vo väčšom rozsahu osvetlená urbanizácia osady bukovohorskej kultúry, spoznané typy obytnej a hospodárskej architektúry, získaný cenný antropologický, paleobotanický a paleozoologický materiál i doklady výroby brúsenej a štiepanej kamennej industrie.

ABSCHLUSS DER SYSTEMATISCHEN GRABUNG IN ŠARIŠSKÉ MICHALANY. Auf der systematisch untersuchten Fundstelle in Šarišské Michalany /Bez. Prešov/ auf dem Gebirgsausläufer in 330 m Überseehöhe situiert, in einer Kulturschicht unzählreiche Scherben der Kultur mit östlicher Linearbandkeramik /Tiszadob-Gruppe/ festgestellt; in den J. 1981-87 insgesamt 16 Objekte untersucht. Aus der Besiedlung der Bükker Kultur weitere 36 Objekte und ein Skelettgrab, insgesamt 242 Objekte und 18 im Areal der Ansiedlung verstreute Skelettgräber abgedeckt. Die Kultur mit kannelierter Keramik durch weitere 7 Objekte belegt, in den J. 1981-87 insgesamt 41 Objekte und 2 Brandgräber aus dieser Besiedlungsphase durchforscht.

ЗАВЕРШЕНИЕ СИСТЕМАТИЧЕСКОГО ИССЛЕДОВАНИЯ В С. ШАРИШСКЕ МИХАЛЯНИ. На систематически исследованном местонахождении в с. Шарышске Михаляни /р-н Прешов/, лежащем на горном отроге 330 м над у. м. в культурном слое найдены малочисленные черепки культуры восточной линейной керамики /группа Тисадоб/; в целом в 1981-87 гг. обследовано 16 объектов. Еще 36 объектов из поселения носителей биковогорской культуры и 1 погребение с трупоположением, в общем 242 объекта и 18 погребений с трупоположениями рассеянных в ареале поселка. Культура канелированной керамики определена следующими 7 объектами, в целом в 1981-87 гг. прослежены из этой фазы поселения 41 объект и 2 погребения с трупосожжениями.

GEOFYZIKÁLNE MERANIA

Ján Tirpák

Geofyzikálne práce na 7 archeologických lokalitách. Na riešenie úloh použité geoelektrické, elektromagneticke a magnetometrické metódy. Celkovo premeraných ca 1,2 ha plochy.

Bač /okr. Komárno/

Medzi kanálmi, sídlisko, neolit, včasný a neskorý stredovek. Magnetometrické a elektromagneticke meranie na ploche 1200 m² s hustotou bodov 1 x 1 m. Zistené lokálne magnetické anomálie lokalizujúce archeologické objekty. Pomocou detektora kovov nájdených 7 železných stredovekých predmetov.

Bratislava /hlavné mesto SSR/

Hrad, sídlisko, stredovek a novovek. Detailný prieskum pomocou detektorov kovov na ploche 1000 m². Popri veľkom množstve recentných kovových predmetov

nájdené železné predmety z obdobia stredoveku. Odobraté vzorky z prepáleného valu na určenie veku archeomagnetickou metódou.

D e t v a, časť K o s t o l n á /okr. Zvolen/

Kalamárka, sídlisko, doba bronzová a stredovek. Geoelektrické a elektromagnetické meranie na ploche 2500 m². Namerané lokálne anomálie so zvýšeným merným odporom, lokalizujúce priebeh fortifikačného systému /val/, tvoreného prirodzenou geomorfologickou vlnou. Pomocou detektora kovov nájdené železné a bronzové predmety z uvedených období.

I p e Ě s k ý S o k o l e c /okr. Levice/

Pieskovisko, sídlisko, doba bronzová. Na ploche 2700 m² magnetometrický a elektromagnetický prieskum. Z map izanomál ΔT vyčlenený rad lokálnych anomálií indikujúcich sídliskové objekty i časť fortifikačného systému. Pomocou detektora kovov nájdené predmety, resp. ich fragmenty.

I ž a /okr. Komárno/

Leányvár, sídlisko; doba rímska. Magnetometrický a elektromagnetický prieskum na ploche 3000 m². Z celkového magnetického obrazu vyčlenené lokálne anomálie indikujúce pripovrchové nehomogenity, z väčšej časti archeologicke objekty. Detektorm kovov nájdené 4 rímske mince, bronzové kovanie, spona, železny hrot kopije, nôž a fragmenty železných, bronzových a olovených predmetov.

P a r t i z á n s k e /okr. Topoľčany/

Simonovianska ulica 25, sídlisko, stredovek. Meranie geoelektrickou a elektromagnetickou metódou na ploche 1000 m². Zistené lokálne anomálie so zvýšeným merným odporom, vyvolané stavebnými zvyškami. Detektorm kovov nájdené 3 strieborné mince, železné a olovené predmety.

S e r e d /okr. Galanta/

Vodný hrad, sídlisko, stredovek. Elektromagnetickým meraním na ploche 600 m² detekované 3 strieborné mince a 20 predmetov zo železa, olova a bronzu.

GEOPHYSIKALISCHE MESSUNGEN. Geophysikalische Erkundung in 7 Fundorten auf einer 1,2 ha großen Fläche realisiert mit Benützung von magnetometrischen, elektromagnetischen und geoelektrischen Methoden. Die Ergebnisse in Form Profilen und Karten von Isolinien bearbeitet.

ГЕОФИЗИЧЕСКИЕ ИЗМЕРЕНИЯ. На 7 археологических местонахождениях осуществлены измерения на площади 1,2 га при помощи магнитометрического, электромагнитного и геоэлектрического методов. Результаты измерений обработаны формой профилей и карт изолиний.

SEKEROMLAT Z JAKUBOVIAN

Božena T o m á š o v á

Jakubovany /okr. Prešov/, Lapiš /27-44-13, 1 : 10 000, 220 : 383 mm/, eneolit, ojedinelý nález, prieskum, uloženie nálezu: MSRR v Prešove.

Severovýchodný svah terasy medzi Jakubovianskym a Veľkým potokom.

Nález sivého pieskovcového sekeromlatu srdcovitého tvaru so súmerným mierne oblúkovitým ostrím a so zaobleným tylom; dĺ. 12,8 cm, Ø otvoru pre násadu 2,3 cm /obr. 43/.

HAMMERAXT AUS JAKUBOVANY. Im Gemeindekataster von Jakubovany /Bez. Prešov/ eine herzförmige Hammeraxt aus Sandstein mit sanft bogenförmiger symmetrischer Schärfe und gerundetem Nacken aus dem Neolithikum /Abb. 43/ gefunden.

ТОПОРО-МОЛОТ ИЗ С. ЯКУБОВАНИ. В кадастре с. Якубовани /р-н Прешов/ находка топора-молота из песчаника сердцевидной формы с умеренно дугообразным симметричным лезвием и закругленным обухом, энеолит /рис. 43/.

ZÁCHRANNÝ VÝSKUM V LAKŠÁRSKEJ NOVEJ VSI

Katarína Tomčíková

Lakšárska Nová Ves /okr. Senica/, sídlisko, záchranný výskum, uloženie nálezov: AÚ SNM v Bratislave.

Poloha Na Lósoch /34-42, 1 : 50 000, 260 : 240 mm/, na západ od obce v inundačnom pásme Lakšárskeho potoka na pretiahnutom dunovitom útvare. Odkrytá plocha cca 170 m².

Včasnoslovanské obdobie, preskúmaný objekt s keramikou pražského typu.

Veľkomoravské obdobie, preskúmané 2 objekty, obsahujúce fragmenty nádob, črepy, praslen, zvieracie kosti, kúsky mazanice a železnú trosku.

Poloha Pri Zelienkovi /34-42, 1 : 50 000, 220 : 205 mm/, lokalita na severo-východnom okraji obce na ľavom brehu Šaštínskeho potoka. Pri stavbe tranzitného plynovodu /Lakšárska Nová Ves - Vysoká pri Morave/ porušené 2 sídliskové objekty z 9. stor., obsahujúce črepy, mazanicu a železnú trosku.

RETTUNGSGRABUNG IN LAKŠÁRSCHE NOVÁ VES. In der Gemeinde Lakšárska Nová Ves /Bez. Senica/ in der Flur Na Lósoch, im Inundationsgebiet des Baches Lakšársky potok 2 Siedlungsobjekte aus dem 9. Jh. und ein Objekt mit frühslawischer Keramik gefunden. Auf der Fundstelle Pri Zelienkovi am linken Ufer des Baches Šaštínsky potok 2 Siedlungsobjekte aus dem 9. Jh. untersucht.

СПАСАТЕЛЬНОЕ ИССЛЕДОВАНИЕ В С. ЛАКШАРСКА НОВА ВЕС. В с. Лакшарска Нова Вес /р-н Сеница/ в урочище На Лосож, в пойме Лакшарского потока, прослежены 2 объекта поселения IX в. и объект с раннеславянской керамикой, на местонахождении При Зельенкови, на левом берегу Шаштинского потока прослежены 2 объекта поселения IX в.

POKRAČOVANIE VÝSKUMU PRI LODENICIACH V KOMÁRNE

Alexander Trugly

Komárno /okr. Komárno/, lodenica /45-43, 1 : 50 000, 350 : 146 mm/, záchranný výskum, pohrebisko z obdobia avarskej ríše - 8. stor., sídlisko, 11. stor., uloženie nálezov: OPM v Komárne.

Na pohrebisku preskúmaných v r. 1979-83 90 hrobov /Trugly, A. 1987: Gräberfeld aus der Zeit des avarischen Reiches bei der Schiffswert in Komárno. Slov. Archeol., 35, s. 251-344/, v r. 1987 ďalších 44 hrobov, z toho 26 jazdeckých. Hroby porušené, pôvodne s drevenými konštrukciami - komorami, orientácia SZ-JV. Nálezy: pozlátené bronzové garnitúry opaskov a konských postrojov, zbrane /šabla, kopija, sekera, kostene súčasti luku, hrot šípu/, strmene, zubadlá a nádoby. Falery z hrobu 103, 114 a 130 zdobené zvieracími hlavičkami. Od r. 1979 preskúmaných 134 hrobov, z nich 54 jazdeckých.

Včasnostredoveké sídlisko, preskúmané chaty, plytké jamy, časti 2 žlabov. Nálezy: zlomky nádob, črepy, železné krojidlo, zvieracie kosti.

FORTSETZUNG DER GRABUNG BEI DER SCHIFFSWERFT IN KOMÁRNO. Untersuchung eines Gräberfeldes aus der Zeit des Awarenreiches und des Teiles einer frühmittelalterlichen Siedlung aus dem 11. Jh. in Komárno /Bez. Komárno/. Auf dem Gräberfeld im J. 1979-83 90 Gräber, im J. 1987 weitere 44 Gräber, davon 26 Reitergräber abgedeckt. Funde: vergoldete Gürtelgarnituren und Pferdegeschirren. Die Phaleren aus dem Grab 103, 114 und 130 mit Tierköpfchen verziert. Seit dem J. 1979 134 Gräber, von ihnen 54 Reitergräber gerettet. Auf der frühmittelalterlichen Siedlung Hütten, seichte Gruben und die Teile von 2 Rinnen untersucht. In den Siedlungsobjekten Scherben, ein eisernes Sech und Tierknochen entdeckt.

ПРОДОЛЖЕНИЕ ИССЛЕДОВАНИЙ ОКОЛО ВЕРФИ В Г. КОМАРНО. Исследование могильника аvarского каганата и части раннесредневекового селища XI в. в г. Комарно /р-н Комарно/. На могильнике в 1979-83 гг. обследовано 90 погребений, в 1987 следующие 44 погребения, в том числе 26 конных. Найдены: позолоченные гарнитуры поясов и конных упряжей, фалары из погребений 103, 114 и 130 украшенные звериными головками. С 1979 г. спасено 134 погребений, среди них 54 конных. На раннесредневековом поселении прослежены жилища, мелкие ямы и части двух желобов. В селищных объектах найдены черепки, железный лемех и кости животных.

DRUHÝ ROK OBNOVENÉHO REVÍZNEHO VÝSKUMU V STUPAVE

Vladimír Turčan

Stupava /okr. Bratislava-vidiek/, Kopec /44-22, 1 : 50 000, 434 : 136 mm/, doba rímska, výskum zvyškov architektúry.

Rozširovanie a prehlbovanie sond otvorených v predchádzajúcej sezóne. V priestore pri severozápadnom nároží zistený obvodový mŕ, položený v tomto mieste na zásyp staršieho objektu /priekopa?/. Pod základovým lôžkom muriva z oboch strán spálená vrstva. Prehlbenie sondy v priestore medzi západným priebehom obvodového múru a západnou stenou veliteľskej budovy. V mieste predpokladaného vchodu do stavebného komplexu nájdené zvyšky menšej stavby z nasucho kladeného kameňa a lámaných tehál. Medzera v murive obvodového múru /"vchod"/ vytvorená druhotne, azda počas II. svetovej vojny. Pod dĺžkou pri západnej stene veliteľskej budovy zistený ďalší mŕ, rovnobežný s obvodovým murivom.

DAS ZWEITE JAHR DER ERNEUERTEN REVISIONSGRABUNG IN STUPAVA. In der Flur Kopec in Stupava /Bez. Bratislava-Land/ unter der nordwestlichen Ecke der Umfassungsmauer ein älteres Objekt /Graben?/ und im Raum des "Einganges" das Fundament eines kleineren Baues aus trocken gefügten Steinen und Ziegelbruchstücken festgestellt. Der "Eingang" entstand wahrscheinlich während des II. Weltkrieges. An der Westwand des Kommandogebäudes unter dem Fußboden eine weitere Mauer entdeckt.

ВТОРОЙ ГОД ВОЗОБНОВЛЕННОГО КОНТРОЛЬНОГО ИССЛЕДОВАНИЯ В Г. СТУПАВА. В уро- чище Копец в г. Ступава /р-н Братислава-вильек/ найден под северозапад- ным углом стены периметра более древний объект /ров?/ и в пространстве "входа" фундамент небольшого здания из насухо кладенного камня и обломков кирпича. "Вход" создан правдеподобно во время II-ой мировой войны. При за- падной стене командного здания под полом открыта другая стена.

VÝSKUM BRATISLAVSKÉHO HRADNÉHO SVAHU

Adrián Vallašek

Bratislava /hlavné mesto SSR/, východný svah hradného vrchu /orientačná mapa mesta, 1 : 10 000, 515 : 366 mm/, záchranný výskum, 9. stor., stredovek, novovek, uloženie nálezov: AÚ SNM v Bratislave.

II. etapa výskumu v blízkosti kostola sv. Mikuláša - východný hradný svah. Horizont pohrebiska z 11.-15. a 17.-19. stor., časť kamennozemnej konštrukcie, pravdepodobne valového opevnenia z 9. stor., keramika, sídliskový horizont s ohniskami z 10. stor., časť kruhových základov najpravdepodobnejšie sakrálnej stavby z 11.-12. stor.

GRABUNG AUF DEM BURGHANG VON BRATISLAVA. Die zweite Etappe der Rettungsgrä- bung auf dem Osthang des Burgberges in Bratislava in der Nähe der St. Ni- kolauskirche. 2 Horizonte eines Friedhofes /11.-15. Jh., 17.-19. Jh./, der Teil wahrscheinlich einer Wallbefestigung aus dem 9. Jh., der Teil von kreisförmigen Fundamenten, wahrscheinlich einem Sakralbau aus dem 11.-12. Jh. angehörend, erfaßt.

ИССЛЕДОВАНИЕ БРАТИСЛАВСКОЙ ЗАМКОВОЙ ГОРЫ. Второй этап спасательных раскопок на В склоне замковой горы поблизости костела св. Микулаша в г. Братислава.

Вскрыты 2 горизонта могильника - XI-XV вв. и XVII-XIX вв., часть правдеподобно валового укрепления IX в. и часть кругообразного фундамента, правдеподобно сакральной стройки XI-XII вв.

DRUHÁ SEZÓNA VÝSKUMU V BOŠÁCI

Ladislav Veliačík

Bošáca, časť Zemianske Podhradie /okr. Trenčín/, Hradiská /M-33-120-B-c, 1 : 25 000, 170-188 : 322-346 mm/, zistovací výskum, hradisko, lužická kultúra, neskorá doba bronzová, uloženie nálezov: AÚ SAV v Nitre.

Terénné práce na celkovej ploche 410 m² sústredené na výskum fortifikácie a vnútornej zástavby v exponovanej severovýchodnej časti dolného hradiska a južnej časti horného hradiska /zistenie plenty južného valu a overenie priečneho valu/ a zástavby v hornom hradisku. Doskúmaná časť objektov zistených už v predchádzajúcej sezóne /1, 2, 4, 5/ a odkrytých 11 nových. Tažisko výskumu v plošnej odkrývke časti severovýchodného valu. Odkryté zvyšky jeho deštruuovanej drevenej, zrejme komorovej konštrukcie. Nečakane zistené pod telesom valu torzá pôdorysov obydlí/?/ s vymazanými i doštenými podlahami, dokumentujúce viacfázovosť osídlenia. Spolu s ďalšími porušenými pôdorysmi patria k objektom zrubového typu s plochou 20-35 m². Najmenej v 2 prípadoch kolové prístavby pozdĺž dlhších stien. Početné zlomky kamenných žarnovov a zuholnatené semená so širokým sortimentom pestovaných rastlín - doklad najmä rozvinutého poľnohospodárstva. Hlinené závažia, prasleny a lejárske formy však svedčia, že netvorilo jediné výrobné odvetvie. Bohatý nálezový inventár radí lokalitu do neskorej doby bronzovej. Oproti prvej sezóne veľmi slabé zastúpenie nálezov z neskorej doby laténskej a neskorej doby rímskej.

DIE ZWEITE GRABUNGSSAISON IN BOŠÁCA. Feststellungsgrabung, auf die Fortifikation und innere Bebauung des Burgwalls der Lausitzer Kultur in Bošáca /Bez. Trenčín/ gerichtet. Außer einer aus Lehm und Stein aufgeschütteten Schanze, destruierte Reste der Holzkonstruktion des Walles abgedeckt. Ein Teil der Objekte in Blockbautechnik gebaut, mit verstrichenem wie auch getäfeltem Fußboden unter dem Wall dokumentiert eine mehrphasige Besiedlung. Zahlreiches Fundinventar datiert den Burgwall in die späte Bronzezeit. Sporadische Besiedlungsspuren auch aus der späten Latènezeit und späten römischen Kaiserzeit.

ВТОРОЙ СЕЗОН ИССЛЕДОВАНИЯ В С. БОШАЦА. Разведочное исследование направлено на фортификацию и внутреннюю застройку городища лужицкой культуры в с. Бушаца /р-н Тренчин/. Кроме глиняно-каменного рва вскрыты разрушенные остатки деревянного сооружения вала. Часть объектов бревенчатого типа с досчаным полом вымазанным глиной под валом свидетельствует о многофазном поселении. Многочисленный инвентарь датирует местонахождение поздним бронзовым веком. Редкие следы поселения и позднего времени латена и позднеримского времени.

POLYKULTÚRNE SÍDLISKO V PARTIZÁNSKOM

Ladislav Veliáčik

Partizánske /okr. Topoľčany/, Šimonovany-Diery /35-42-06, 1 : 10 000, 138-149 : 161-172 mm/, obhliadka, sídlisko lužickej kultúry, nové doklady osídlenia aj v dobe laténskej a slovanskom období, uloženie nálezov: AÚ SAV v Nitre.

Lokalita, vzdialenosť 500 m na JZ od známeho pohrebiska lužickej kultúry v polohe Tehelňa, rozprestierajúca sa na nevýraznej sprašovej dune a na severnom okraji rozlahlej pravobrežnej terasy rieky Nitry. Pôvodne v susedstve sídliska potok /dnes už neexistujúci/. Rozšírením areálu Závodov 29. augusta a začiatou výstavbou skladových priestorov narušená približne polovica /100 x 50 m/ plochy sídliska. Početný a pomerne výrazný črepový materiál najmä z obdobia lužickej kultúry. Popri keramických zlomkoch z rozmerných úžitkových nádob - zásobnícky, hrncov s jazykovitými výčnelkami na okrajoch, terrinovitých nádob s pretiahnutým pásiakom - pre chronologické zaradenie sídliska dôležité fragmenty amfor, džbánkov, ostro profilovaných šálok a črpákov a ich výzdoba veľkými jamkami, skupinami šikmých rýh, plochými vypuklinami, lemovanými oblúkovitými ryhami a zvlášť výzdoba vypichanými rozetami i jamkami a lomenými liniami lemovanými výpichmi. Príslušnosťou do včasného stupňa kultúr popolnicových polí /BD, fáza Mikušovce/ predstavuje sídlisko v Partizánskom jeden zo zriedkavých príkladov trvalého osídlenia už v najstaršom období lužickej kultúry v rámci celého Slovenska.

Nápadne menší počet nálezov dokumentujúci mladšiu fázu osídlenia v rámci lužickej kultúry, datovateľnú na koniec mladšej, prípadne začiatok neskorej doby bronzovej. Povrchovým prieskumom signalizovaná koncentrácia osídlenia v období lužickej kultúry na juhovýchodnom svahu návršia, zatiaľ čo na juhozápadnom svahu dominujú črepy z neskorej doby laténskej, a najmä na temene návršia keramické nálezy z veľkomoravského obdobia. Vzhľadom na závažnosť nálezov pripravovaný záchranný výskum celej ohrozenej plochy.

POLYKULTURELLE SIEDLUNG IN PARTIZÁNSKE. Oberflächenbegehung in einer gestörten Siedlung in Partizánske /Bez. Topoľčany/, auf einer kleineren Lößdüne am Nordrand der ausgedehnten Terrasse des Nitra-Flusses situiert. Zahlreiche Belege von Besiedlung in der Zeit der Lausitzer Kultur /2 Phasen aus der frühen und mittleren Stufe der Urnenfelderkulturen/, in der späten Latène- und großmährischen Zeit. Auf der weniger als 500 m vom Gräberfeld der Lausitzer Kultur entfernten Fundstelle ist eine Rettungsgrabung geplant.

ПОЛИКУЛЬТУРНОЕ СЕЛИЩЕ В Г. ПАРТИЗАНСКЕ. Разведки на поверхности застройки по-вражденного селища в г. Партизанске /р-н Топольчани/ на небольшой лёссовой дюне и С краю большой террасы р. Нитра. Многочисленные доказательства поселения в период лужицкой культуры /2 фазы ранней и средней ступеней полей погребальных урн/, позднего времени латена и великоморавского периода. На местонахождении неполных 500 м от могильника лужицкой культуры намечено спасательное исследование.

SÍDLISKO LUŽICKEJ KULTÚRY Z VEĽKÉHO POĽA

Ladislav Veličík - Peter Mošný

Veľké Pole /okr. Žiar nad Hronom/, intravilan /35-42-24, 1 : 10 000, 232 : 52 mm/, povrchový prieskum, uloženie nálezov: AÚ SAV v Nitre.

Na východnom okraji obce v blízkosti materskej školy pri odstraňovaní medze na južnom svahu návršia nájdené črepy sídliskového charakteru lužickej kultúry z mladšej doby bronzovej /BD-HA₁/ . Význam náleziska umocnený jeho geografickou polohou v mieste priesmyku cez pohorie Vtáčnik, spájajúceho Žiarsku a Hornonitriansku kotlinu.

SIEDLUNG DER LAUSITZER KULTUR AUS VEĽKÉ POLE. Im Gemeindeintravilan von Veľké Pole /Bez. Žiar nad Hronom/ eine Siedlung mit Keramikmaterial der Lausitzer Kultur aus der frühen und älteren Stufe der Urnenfelderkulturen gestört. Die geographische Lage am Ort des Passes durch das Gebirge Vtáčnik, ein Gebiet mit sporadischen Belegen von der Besiedlung, macht die Bedeutung der Fundstücke noch größer.

СЕЛИЩЕ НОСИТЕЛЕЙ ЛУЖИЦКОЙ КУЛЬТУРЫ В С. ВЕЛЬКЕ ПОЛЕ. На строительных участках с. Вельке Поле /р-н Жар над Гроном/ разрушено селище с керамическим материалом лужицкой культуры ранней и поздней ступеней культур полей погребальных урн. Значение местонахождения подчеркивается и его географическим положением в месте перевала через горную цепь Втачник, в области с редкими находками поселения.

PRIESKUM A ZÁCHRANNÝ VÝSKUM V MALÝCH RAŠKOVCIACH

Marián Vizdal

Malé Raškovce /okr. Michalovce/, Hradisko a Pod lesom /38-32-14, 1 : 10 000, 95-58 : 242-280 mm/, pohrebisko, sídlisko, prieskum, záchranný výskum, neolit, eneolit, doba laténska, 9.-11. stor., uloženie nálezov: ZM v Michalovciach.

Sledovanie melioračných prác v uvedených polohách a následná záchranná akcia.

Neolit, starý stupeň kultúry s východnou lineárhou keramikou - sídlisková jama; bukovohorská kultúra - sídliskový objekt /B-1/87, predklasický stupeň AB /obr. 45/; lengyelská kultúra - 3 sídliskové objekty s vypichovanou keramikou; 1 odpadová jama, protolengyel - lengyel I.

Eneolit, 2 kostrové hroby tisza-polgárskej kultúry; badenská kultúra /obr. 46/. Zo sídliskového objektu K-1/87 okrem klasickej badenskej keramiky /obr. 47: 1, 3-5/ vyzdvihnutý črep od ústia nádoby, tehlovočervenej farby s bielo malovaným ornamentom /obr. 47: 2/.

Doba laténska, laténsko-dáčky sídliskový objekt LD-1/87, fragmenty nádob zhrotovencích na rýchlorotujúcim kruhu /obr. 48: 1, 2, 4/, keramika s plastickou výzdobou, hrubo modelovaná /obr. 48: 3, 5, 6/.

Slovanské osídlenie z 9.-11. stor.

Okrem črepov zberom získané neoliticke a eneoliticke kamenné artefakty /obr. 44/.

Dôležitosť lokality vyžaduje systematický výskum.

BEGEHUNG UND RETTUNGSGRABUNG IN MALE RAŠKOVCE. Durch Meliorationsarbeiten in Malé Raškovce /Bez. Michalovce/ zahlreiche urzeitliche Objekte gestört. Neolithikum: die alte Stufe der Kultur mit östlicher Linearbandkeramik; Bükker Kultur /Abb. 45/; Lengyel-Kultur - Protolengyel - Lengyel I. Äneolithikum: 2 Skelettgräber der Tiszapolgár-Kultur, Badener Kultur /Abb. 46/. Aus dem Objekt der Badener Kultur eine Scherbe mit weißgemalten Ornament /Abb. 47: 2/ herausgehoben. Latènezeit: keltisch-dakisches Objekt /Abb. 48/. Slawische Besiedlung aus dem 9.-11. Jh. Durch Fundlese gewonnene neolithische und äneolithische Steinindustrie /Abb. 44/.

РАЗВЕДКИ И СПАСАТЕЛЬНОЕ ИССЛЕДОВАНИЕ В С. МАЛЕ РАШКОВЦЕ. Мелиорационными работами в с. Мале Рашковце /р-н Михаловце/ разрушены многочисленные первобытные объекты. Неолит: ранняя ступень культуры восточной линейной керамикой; буковогорская культура /рис. 45/; лендельская культура - протолендель - Лендель I. Энеолит: 2 погребения с трупоположениями тисапольгарской культуры, баденская культура /рис. 46/. В объекте баденской культуры найден черепок с белым расписным орнаментом /рис. 47: 2/. Латенский период: кельто-дакийский объект /рис. 48/. Славянское поселение IX-XI вв. Сбором приобретена неолитическая и энеолитическая каменные индустрии /рис. 44/.

PRIEŠKUM OSÍDLENIA POVODIA VYČOMY

Egon Wiedermann - Jozef Zábojník

Spoločný prieskum AÚ SAV a VM v Topoľčanoch v povodí Vyčomy, ľavostranného prítoku rieky Nitry, v katastroch obcí Veľký Klíž, časť Ješkova Ves /plánovaná vodná nádrž/ a Bošian, časť Baštín /okr. Topoľčany/, uloženie nálezov: VM v Topoľčanoch.

Bošany, časť Baštín

Kerata /M-34-121-A-d, 1 : 25 000, 24 : 82 mm/, črepy, kultúra s lineárhou keramikou, 9.-12. stor.

Veľký Klíž, časť Ješkova Ves

Juhovýchodná časť extravilánu /M-34-121-B-c, 1 : 25 000, 49 : 222 mm/, atypické črepy, pravek.

Juhovýchodná časť extravilánu /M-34-121-B-c, 1 : 25 000, 68 : 215 mm/, črepy, lužická kultúra?

Juhovýchodná časť extravilánu /M-34-121-B-c, 1 : 25 000, 45 : 220 mm/, črepy, lužická kultúra?

Juhovýchodná časť extravilánu /M-34-121-B-c, 1 : 25 000, 73 : 176 mm/, črepy, kultúra s lineárhou keramikou.

BEGEHUNG DES FLUßGEBIETES DER VYČOMA. Begehungsaktion im Flußgebiet der Vyčoma, des linksseitigen Nebenflusses der Nitra, im Bezirk Topoľčany. Veľký Klíž, Teil Ješkova Ves, Scherben, atypisches urzeitliches Material, Scherben, Lausitzer Kultur?; Scherben, Kultur mit Linearbandkeramik. Bošany, Teil Baštín, Scherben, Kultur mit Linearbandkeramik, 9.-12. Jh.

РАЗВЕДКА ПОСЕЛЕНИЯ В БАССЕЙНЕ Р. ВИЧОМА. Разведки в бассейне р. Вичома, левобережного притока р. Нитра, в районах Топольчани. Вельки Клиж, часть Ежкова Вес, черепки, атипичное первобытное время, черепки, лужицкая культура?, черепки, культура линейно-ленточной керамики. Бошани, часть Баштин, черепки, культура линейно-ленточной керамики, IX-XII вв.

UKONČENÍ VÝZKUMU NA SITNE

Pavel Zebrák

Ilija /okr. Žiar nad Hronom/, Sitno /M-34-122-D-d, 1 : 25 000, 339 : 69 mm, 880 m n. m./, pozdní doba bronzová a středověk /13.-16. stol./, hradiště, záchranný výzkum, uložení nálezů: AÚ SAV v Nitře.

Pozdní doba bronzová, hradiště, výzkum zaměřen na jihovýchodní část opevněného prostoru, prozkoumáno ca 240 m². V neporušených pravěkých vrstvách /hl. 110-230 cm/ objeveny pece a zbytky sídlištních objektů, které zabíhaly pod těleso středověké hradby. Kromě velkého množství fragmentů keramiky, kamenných podložek na drcení obilí, kadlubu na odlevání blíže neurčitelného předmětu nalezeno i několik bronzových jehlic s vázičkovitou a bohatě profilovanou hlavicí. Mezi vrstvami vně středověké hradby dokázána existence pravěkého opevnění /kamenné jádro a zbytky dřevěné konstrukce/.

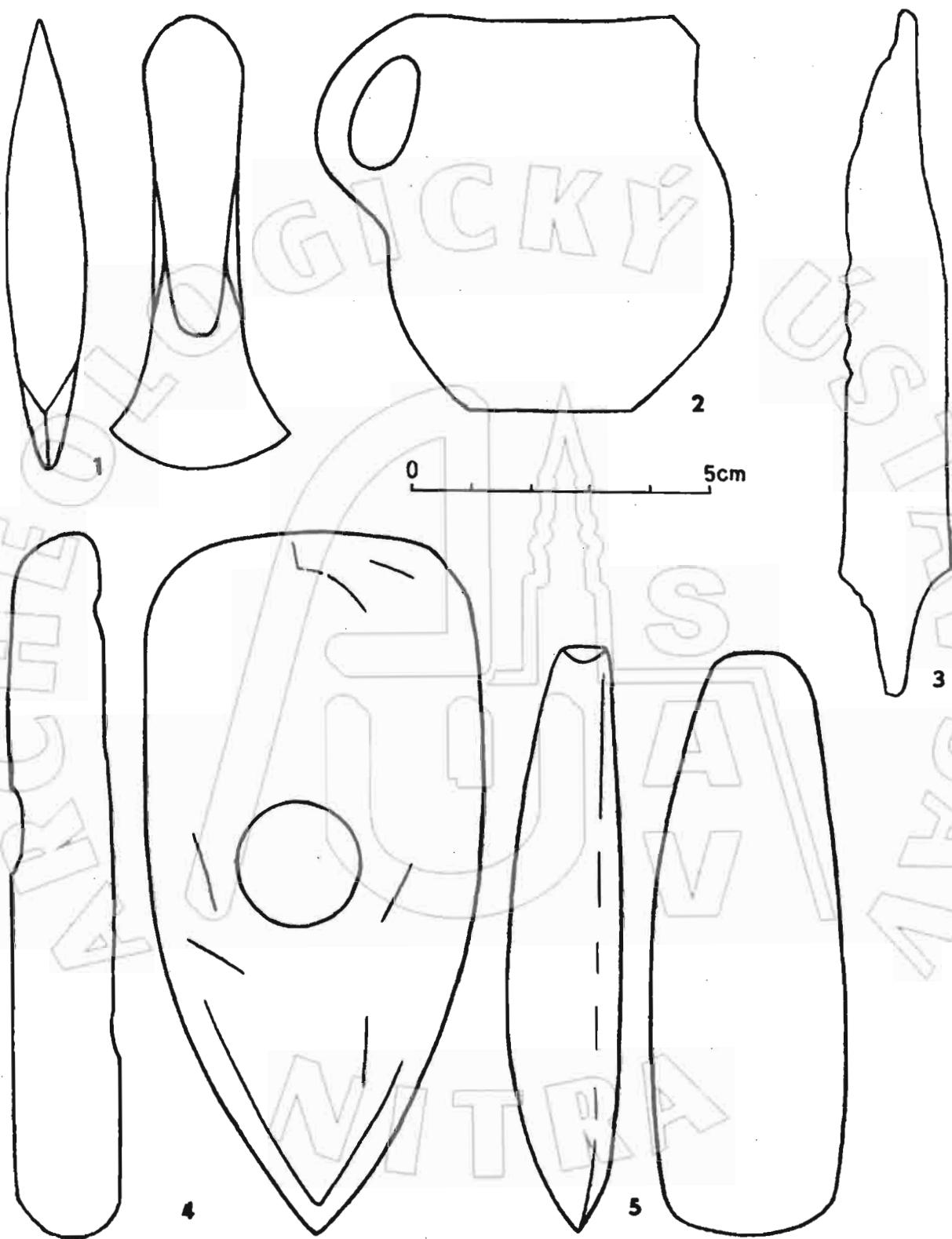
Středověk, osídlení vrcholové louky, revizním výzkumem v okolí dříve zkoumaného hospodářského objektu vyzvednuto množství pravěké a středověké keramiky včetně středověké mazanice.

DIE LETZTE GRABUNGSSAISON AUF SITNO. In der Gemeinde Ilija /Bez. Žiar nad Hronom/ weitere Spuren von Besiedlung des Burgwalls aus der späten Bronzezeit festgestellt und außer einer großen Anzahl von Keramik auch Bronzegegenstände herausgehoben, unter ihnen Nadeln mit vasenförmigem oder reichlich profiliertem Kopf. Aus dem Raum hinter der vorausgesetzten Palisade aus der späten Bronzezeit urzeitliche Siedlungsobjekte festgestellt. Außerdem mittelalterliches Material aus dem 13.-16. Jh. gewonnen.

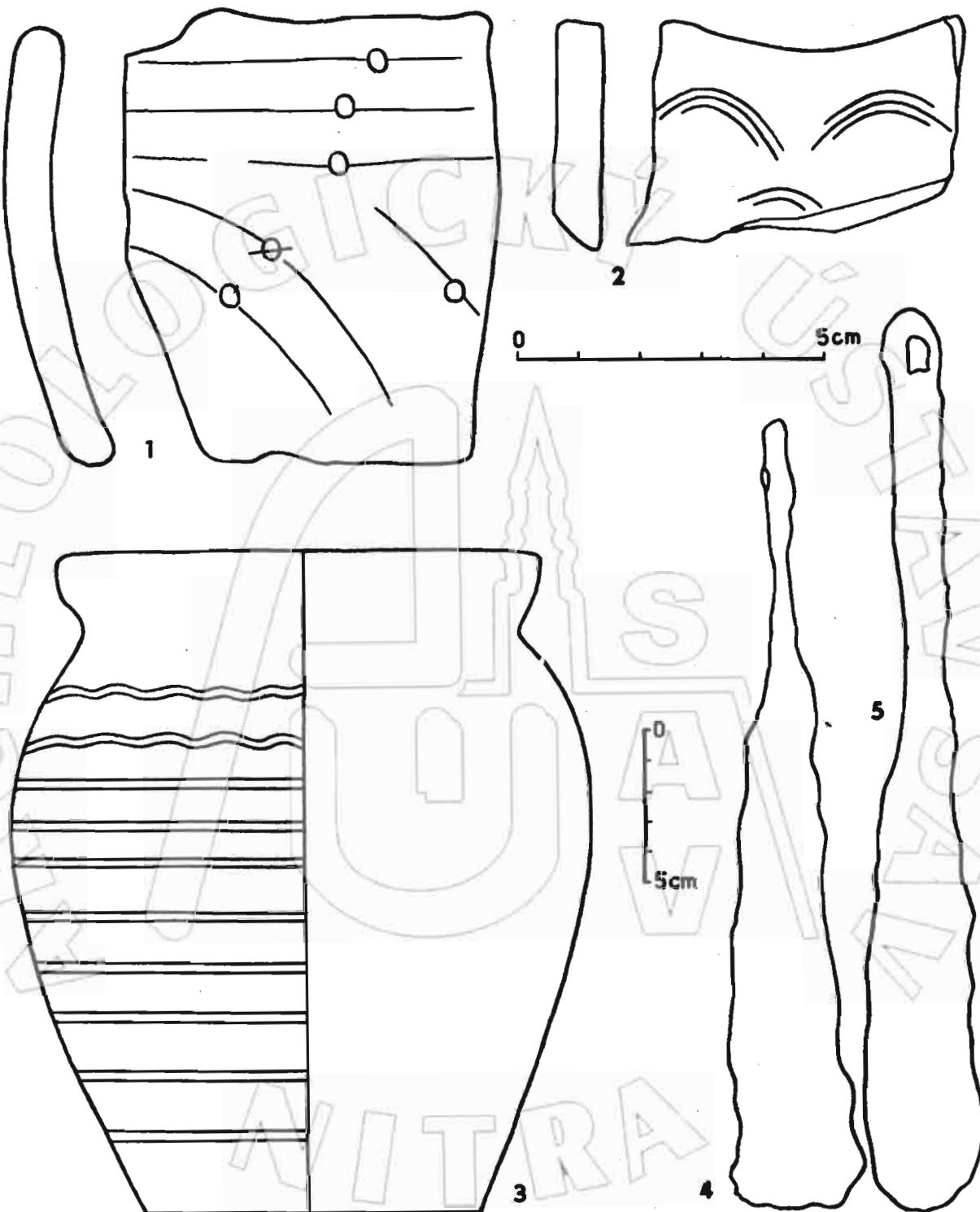
ПОСЛЕДНИЙ СЕЗОН ИССЛЕДОВАНИЙ НА Г. СИТНО. Определены следы поселения городища позднего времени бронзы и кроме многочисленной керамики вскрыты и бронзовые предметы, среди них булавки с вазообразной или богато профилированной головой. В просторе за предполагаемым палисадом позднего времени бронзы первобытные объекты поселения. Найден средневековый материал XIII-XVI вв.

SKRATKY NÁZVOV PRACOVÍSK

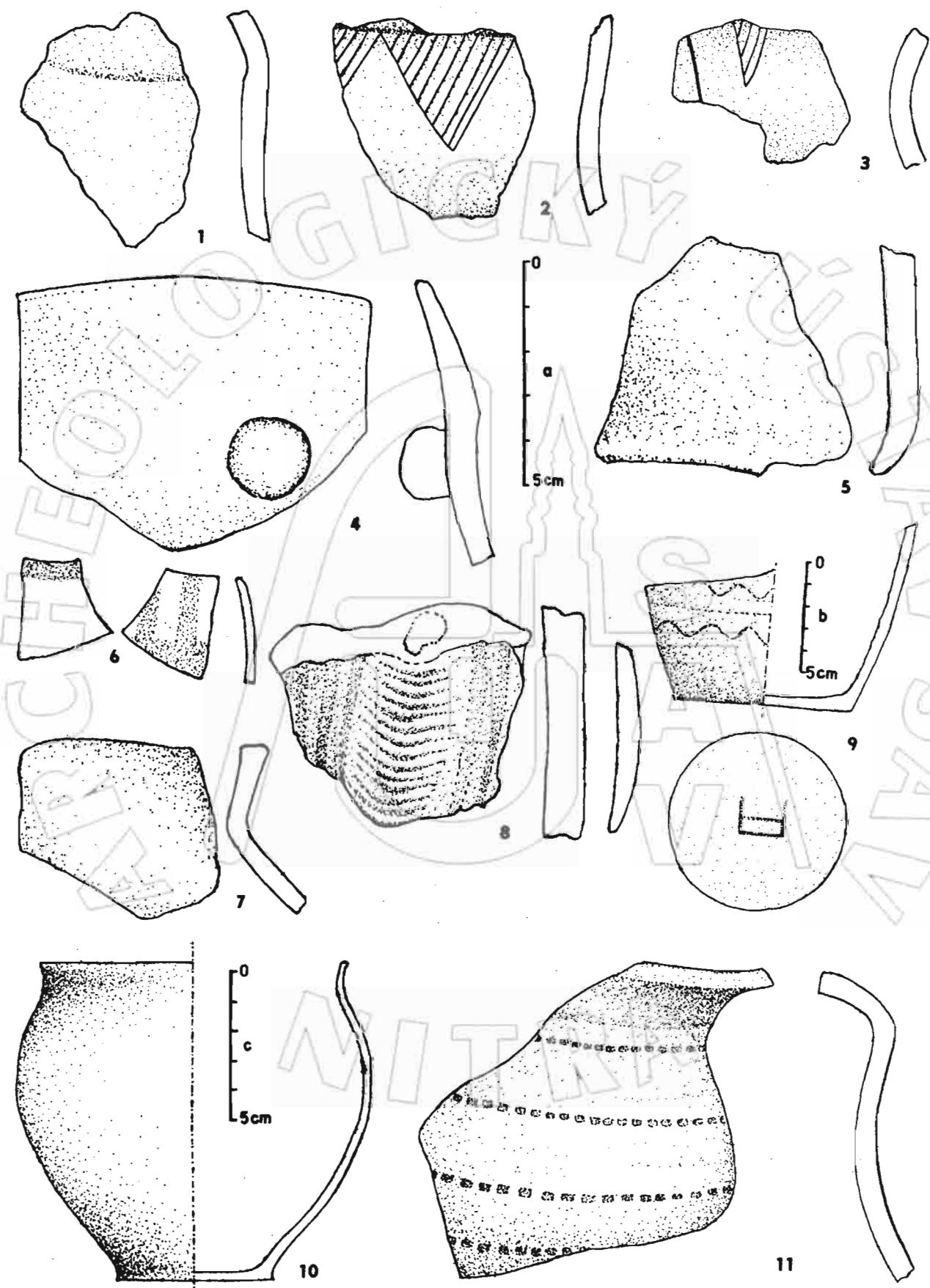
AÚ SAV	Archeologický ústav Slovenskej akadémie vied
AÚ SNM	Archeologický ústav Slovenského národného múzea
BM	Balneologicke múzeum
FF UK	Filozofická fakulta Univerzity Komenského
GM	Gemerské múzeum
KM	Kysucké múzeum
KÚŠPSOP	Krajský ústav štátnej pamiatkovej starostlivosti a ochrany prírody
LM	Liptovské múzeum
MM	Mestské múzeum
MMM	Múzeum mincí a medailí
MSPSOP	Mestská správa pamiatkovej starostlivosti a ochrany prírody
MSRR	Múzeum Slovenskej republiky rád
OD	Obchodný dom
OM	Okresné múzeum
ONM	Okresné nitrianske múzeum
OPM	Okresné vlastivedné múzeum
PM	Podtatranské múzeum
PS	Pozemné stavby
PvM	Považské múzeum
SBM	Slovenské banské múzeum
SM	Stredoslovenské múzeum
ŠM	Štátny majetok
ŠÚPS	Štátny ústav pamiatkovej starostlivosti
VM	Vlastivedné múzeum
VPS AÚ SAV	Výskumné pracovné stredisko Archeologickeho ústavu Slovenskej akadémie vied
VsM	Východoslovenské múzeum
ZhM	Záhorské múzeum
ZM	Zemplínske múzeum
ZsM	Západoslovenské múzeum
ŽM	Žitnoostrovské múzeum

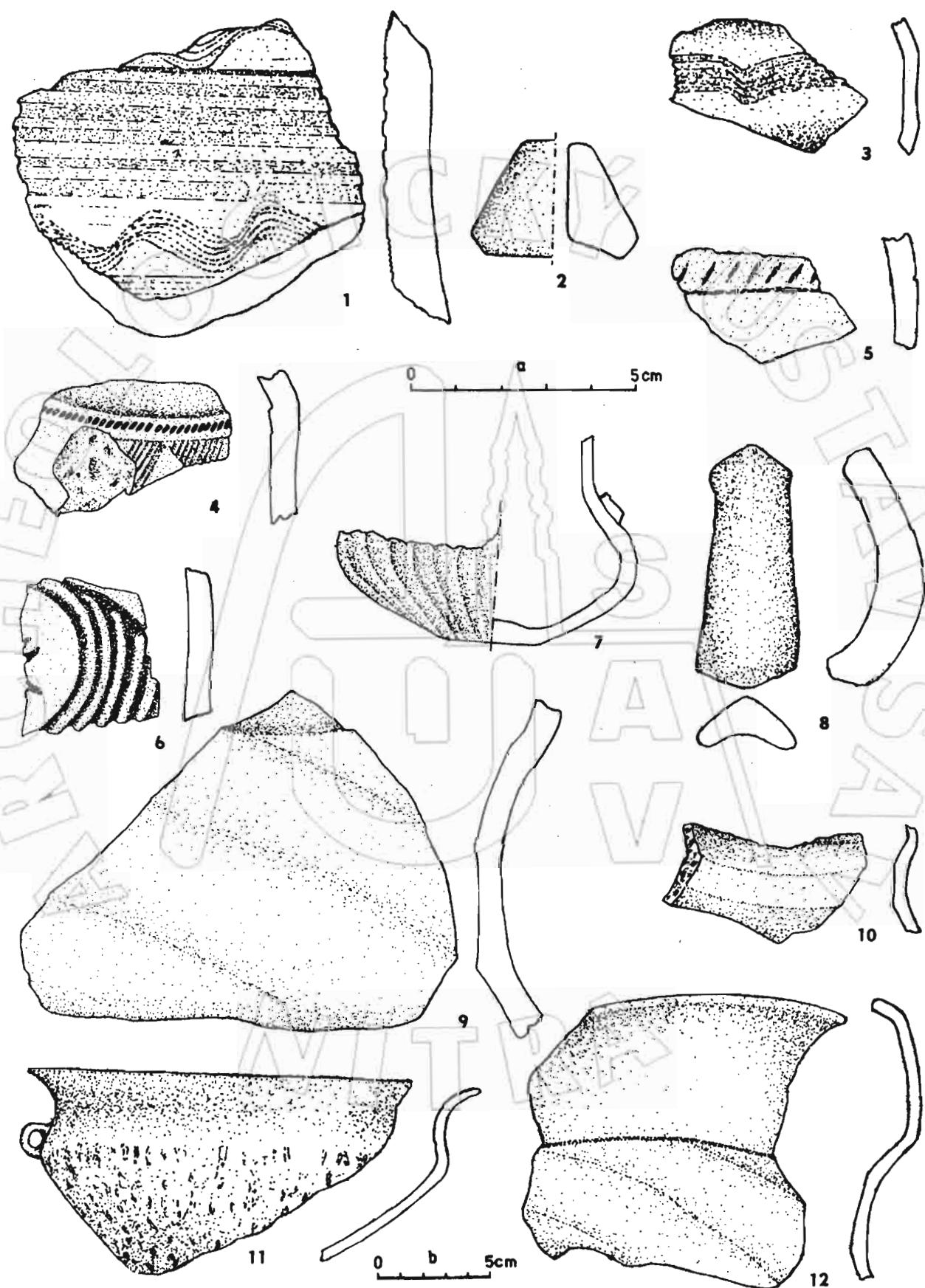
Obr. 1. 1, 2 - Borovce; 3, 5 - Piešťany, časť Banka; 4 - Koplotovce. Výber nálezov. (R. Bača, s. 25)

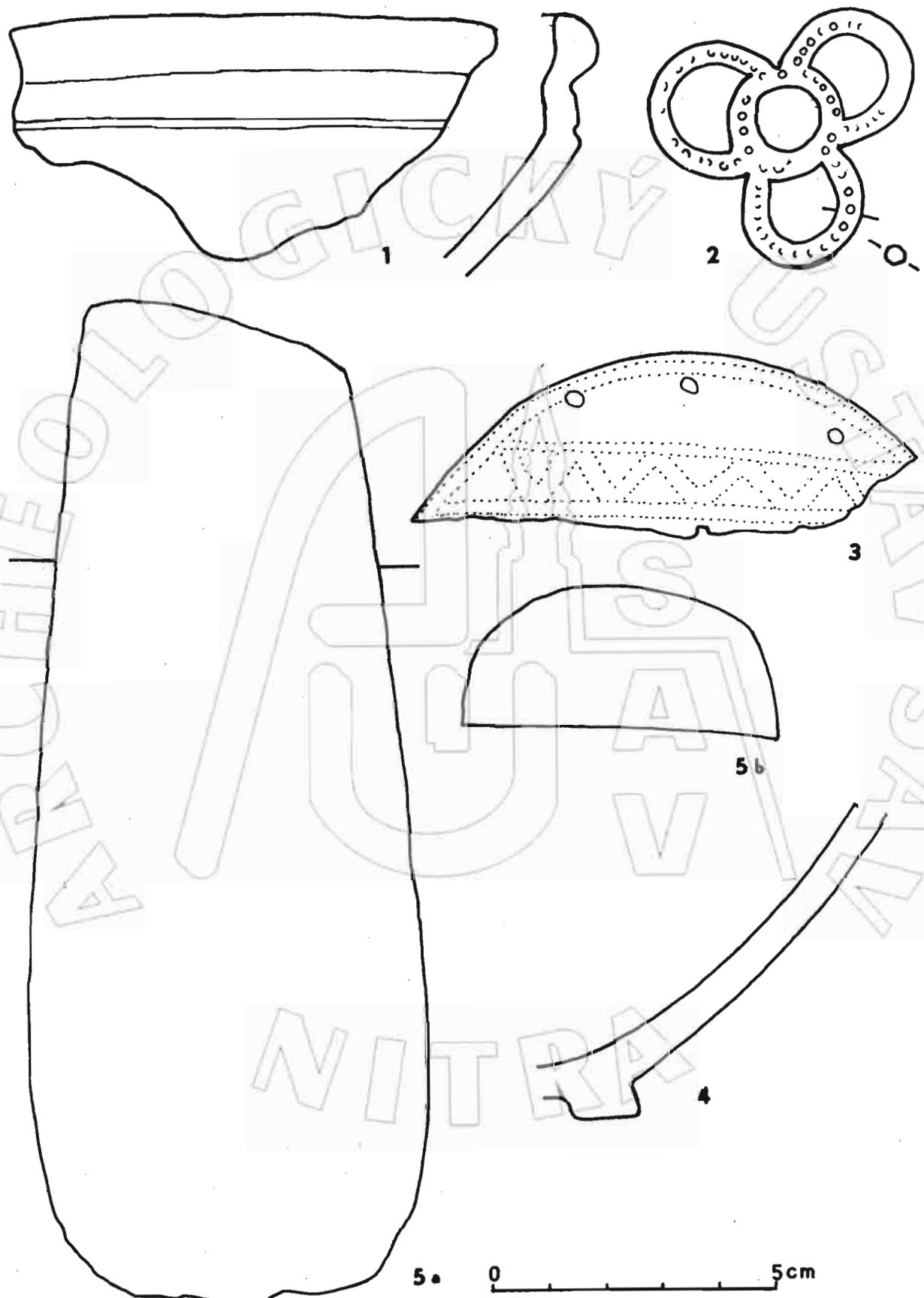
Obr. 2. 1, 2 - Pieštany, časť Banka; 3 - Ratnovce; 4, 5 - Pobedim. Výber nálezov. (R. Bača, s. 25)

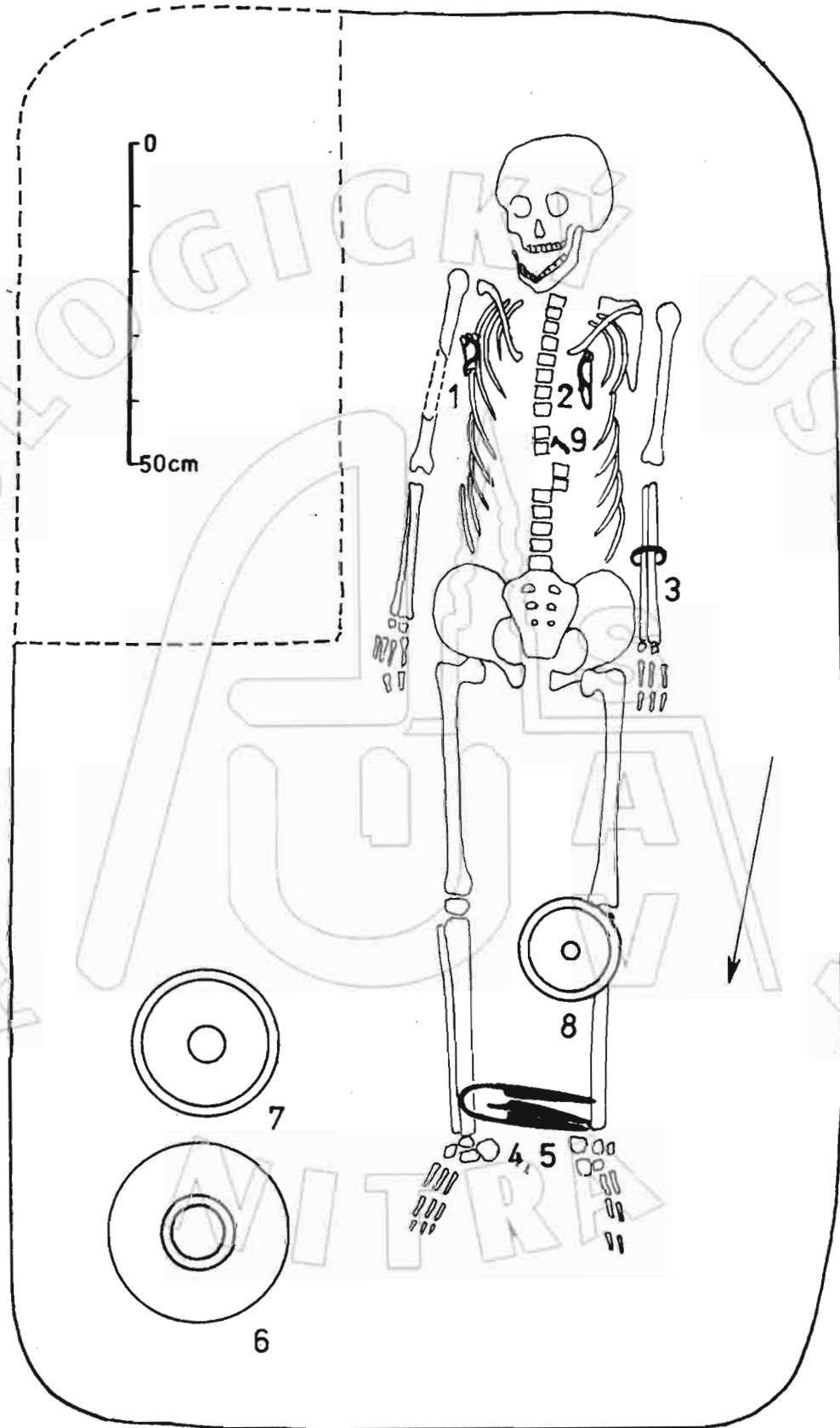
Obr. 3. Báhoň. Výber keramiky zo zberu. Mierka a: 1-8, 11; b: 9; c: 10. (J. Bartík - J. Strbík, s. 31)

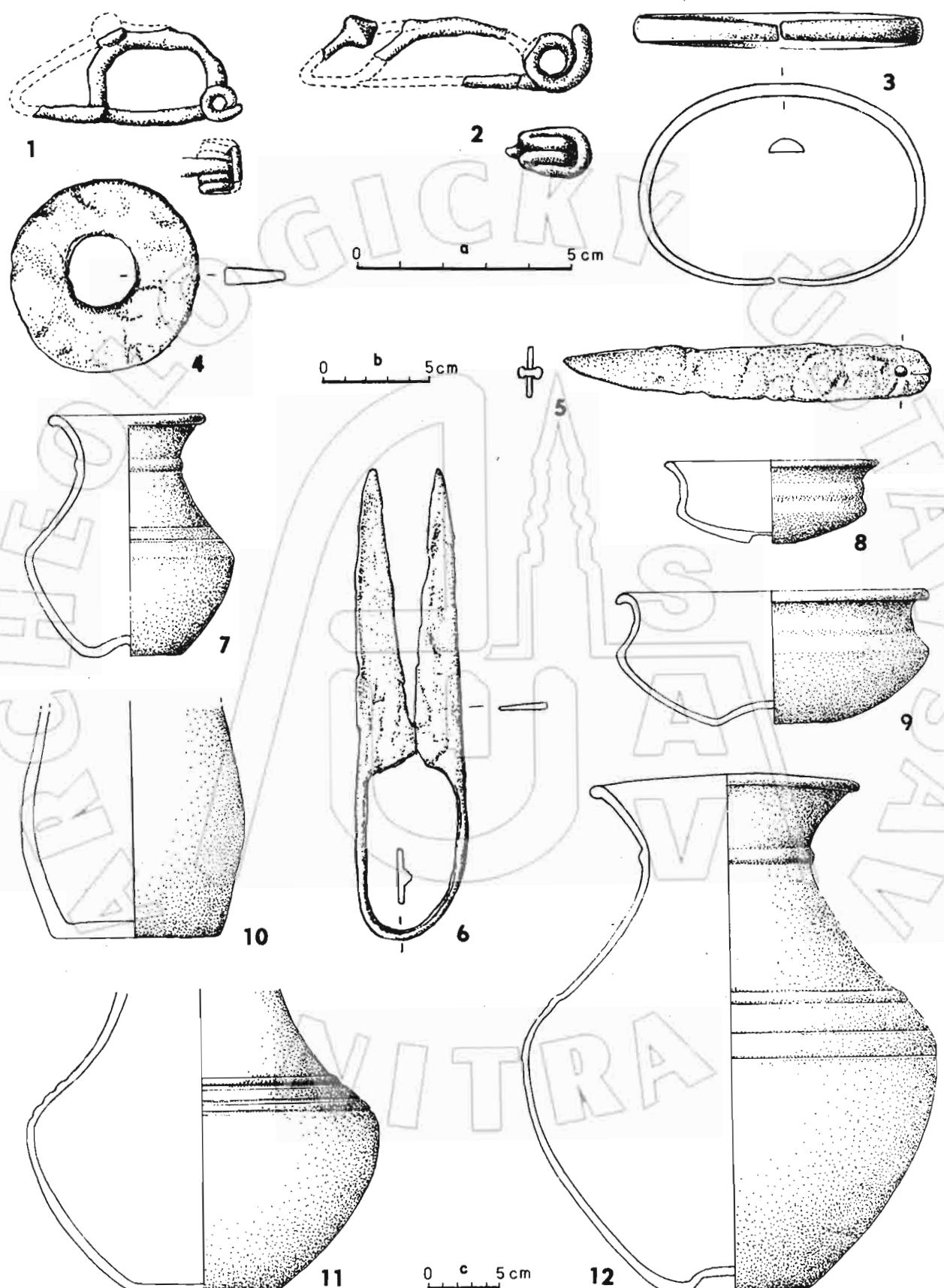
Obr. 4. 1-7 - Vištuk. Výber keramiky zo zberu; 8-12 - Báhoň. Keramika z čačianskeho objektu. Mierka a: 1-10, 12; b: 11. (J. Bartík - J. Štrbík, s. 31)

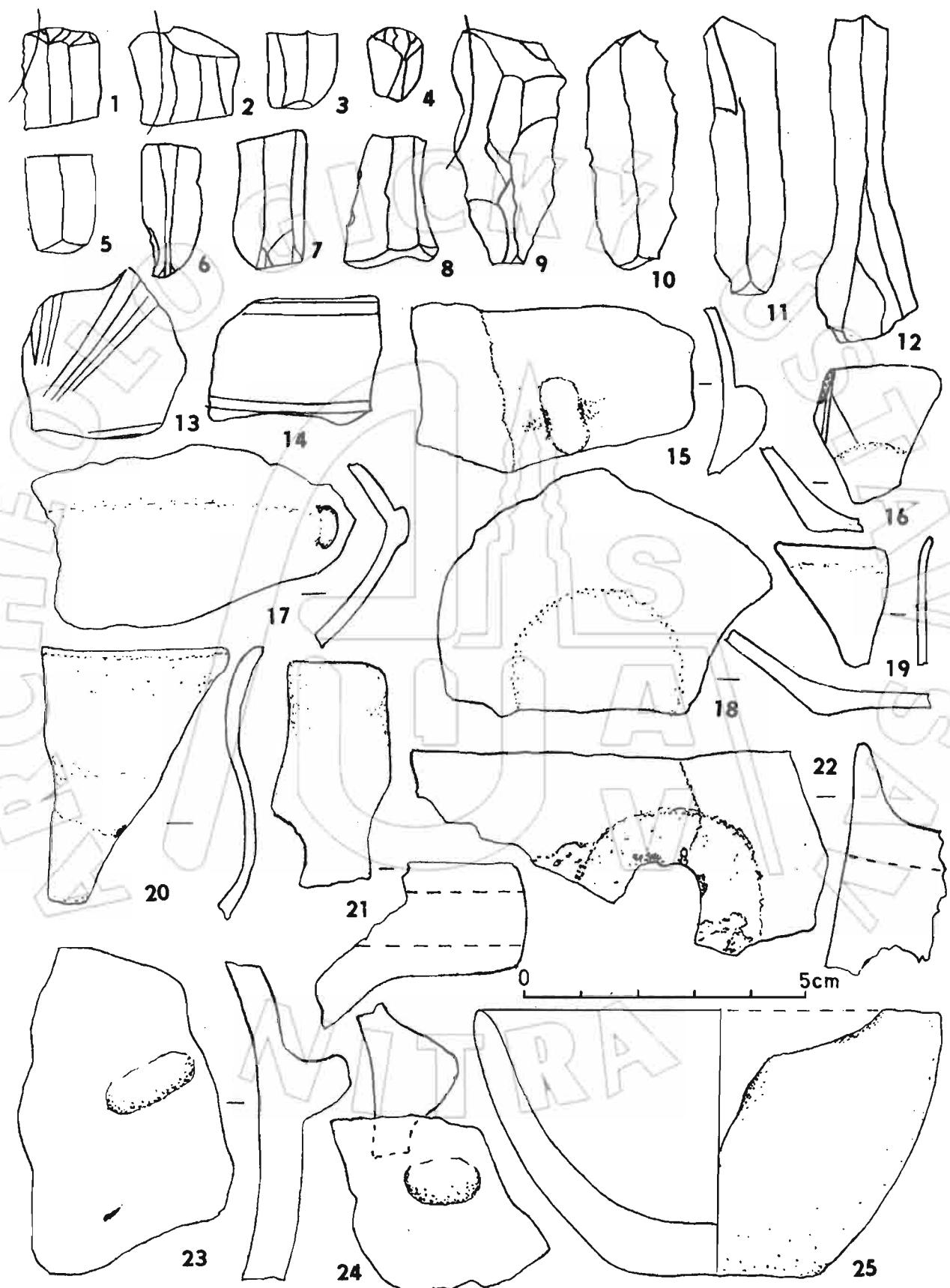
Obr. 5. Nevidzany /intravilán/. Nálezy z povrchového zberu. (J. Bátor - P. Roth,
s. 34)

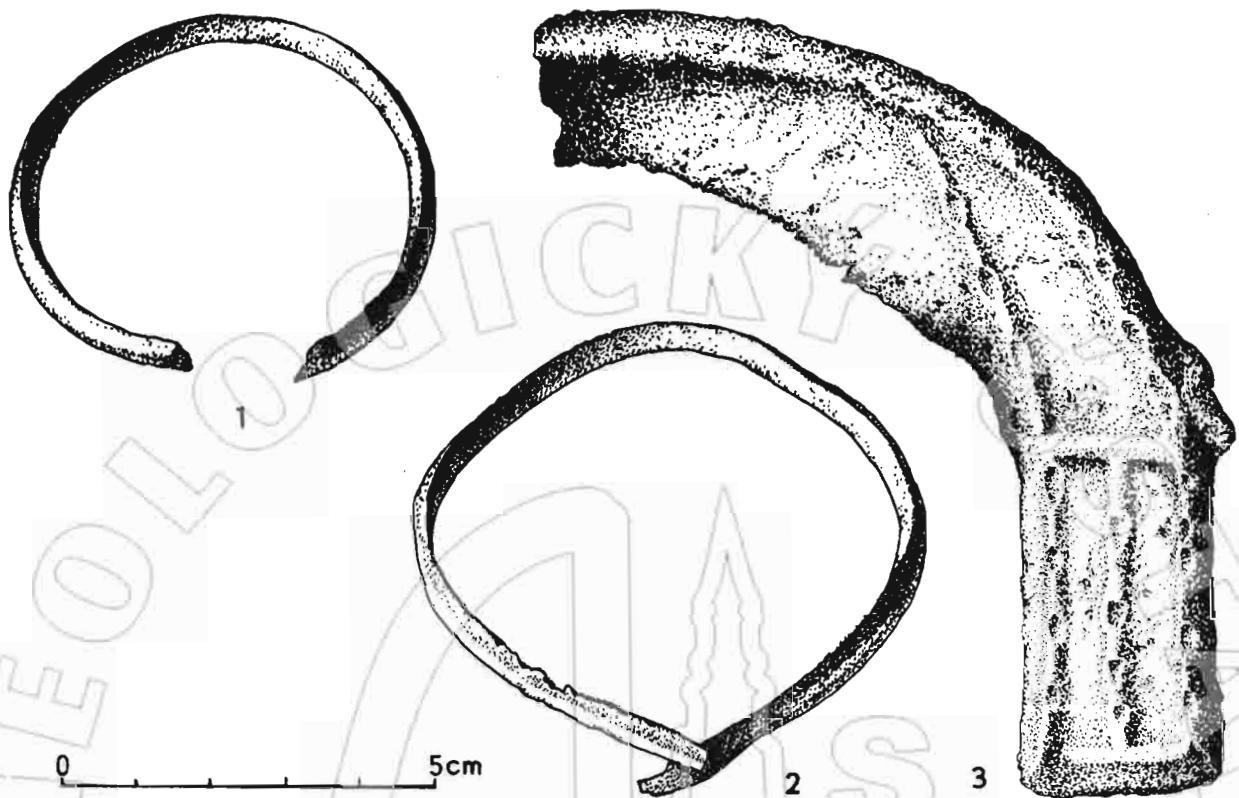
Obr. 6. Nitra /Mikov dvor/. Plán laténskeho kostrového hrobu 1/87.
(J. Bujna - A. Kováčová, s. 38)

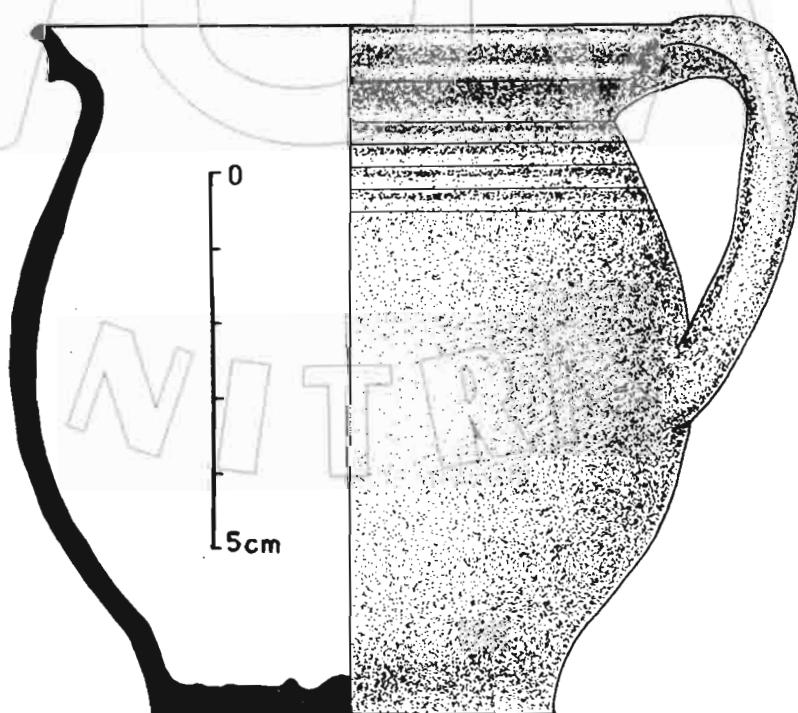
Obr. 7. Nitra /Mikov dvor/. Inventár laténskeho kostrového hrobu 1/87 Mierka
a: 1-4; b: 5, 6; c: 7-12. (J. Bujna - A. Kováčová, s. 38)

Obr. 8. Radošovce, časť Vieska /Diely/. Výber nálezov lengyelskej kultúry. (V. Drahošová, s. 43)

Obr. 9. Zemplín /Szélmalomdomb/. 1, 2 - zlomky z náramenníka, 3 - kosák. Mladšia doba bronzová. (J. Chovanec, s. 55)

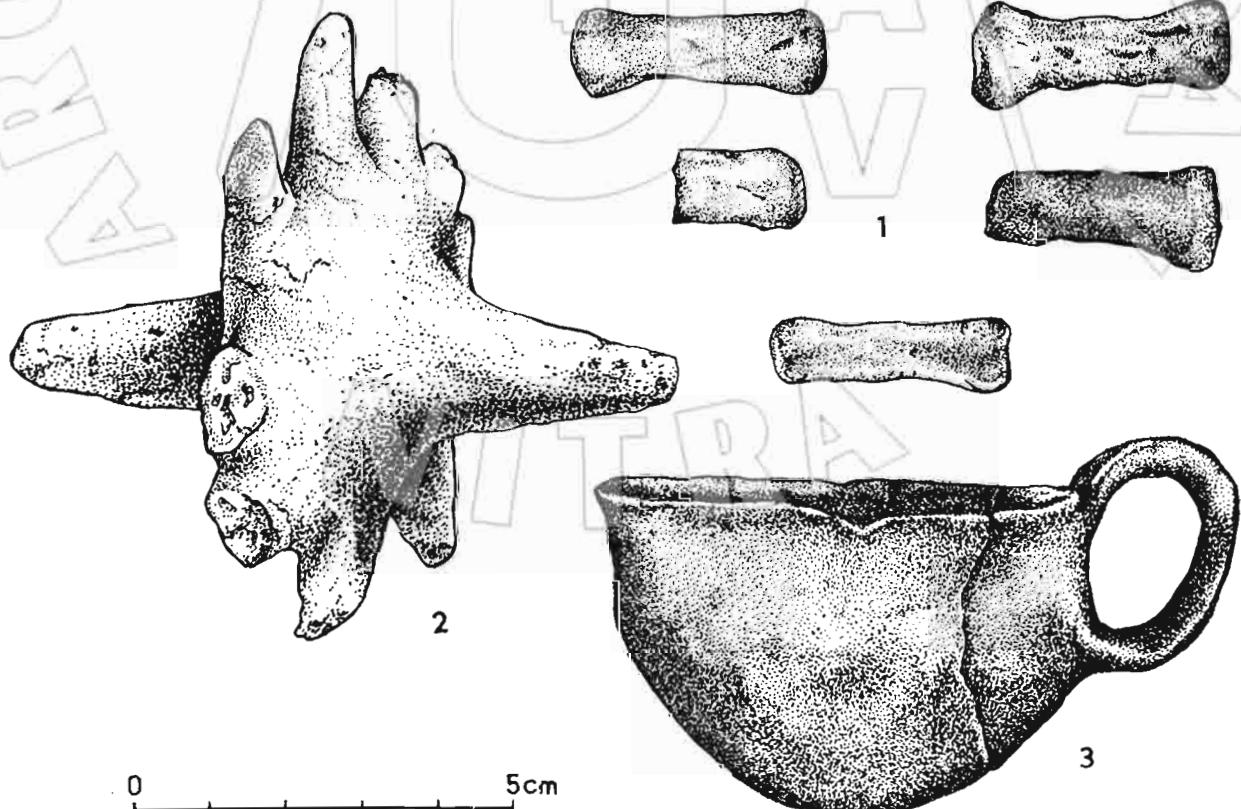
Obr. 10. Záhor /stred obce/. Hrniec z prvej štvrtiny 17. stor. (J. Chovanec, s. 56)

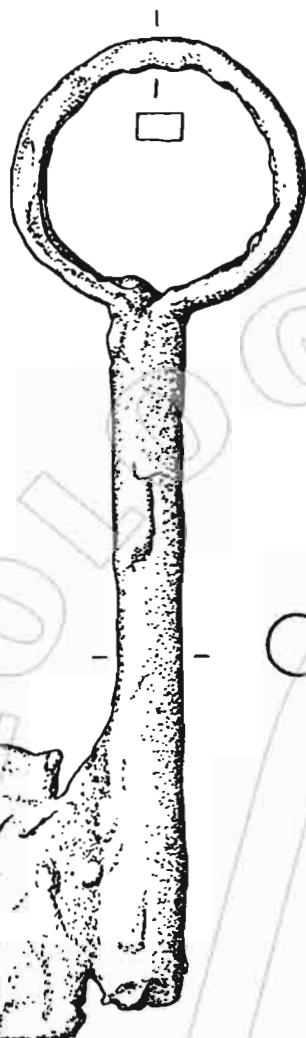
Obr. 11. Trebišov /hrad/. Torzá kachlíc z prvej štvrtiny 16. stor. (J. Chovanec, s. 57)

0 5cm

Obr. 12. Zemplínske Hradište /Pod Čerjakom/. 1 - plastika zvieratá, 2 - hlinená napodobenina zlatých záveskov. Tiszapolgárská skupina. (J. Chovanec, s. 57)

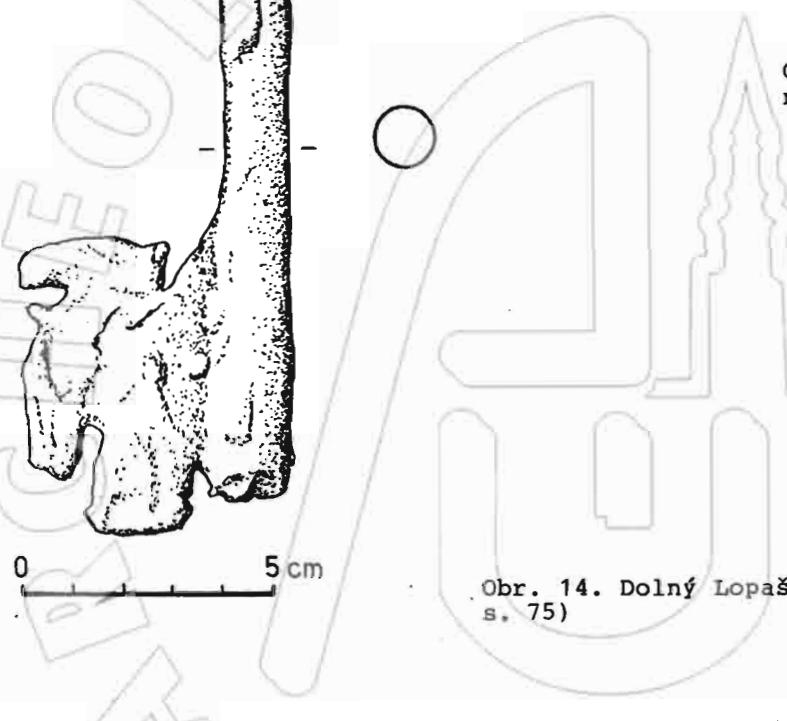

Obr. 13. Somotor /Somotorská hora/. 1 - cievky, 2 - idol, 3 - šálka. Gávska kultúra. (J. Chovanec, s. 60)

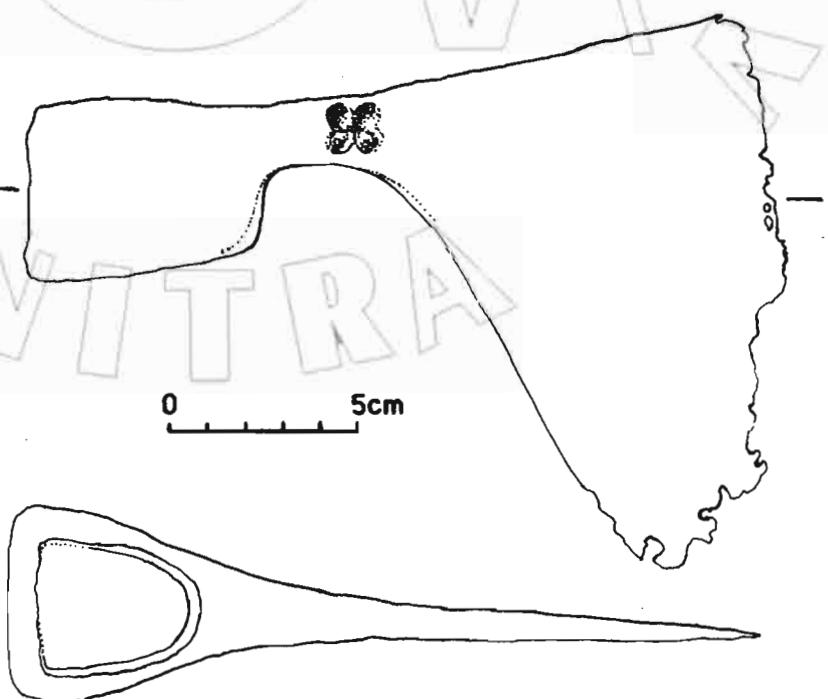
0 5 cm

Obr. 15. Medzany. Paleolitický nález. (M. Klčo, s. 75)

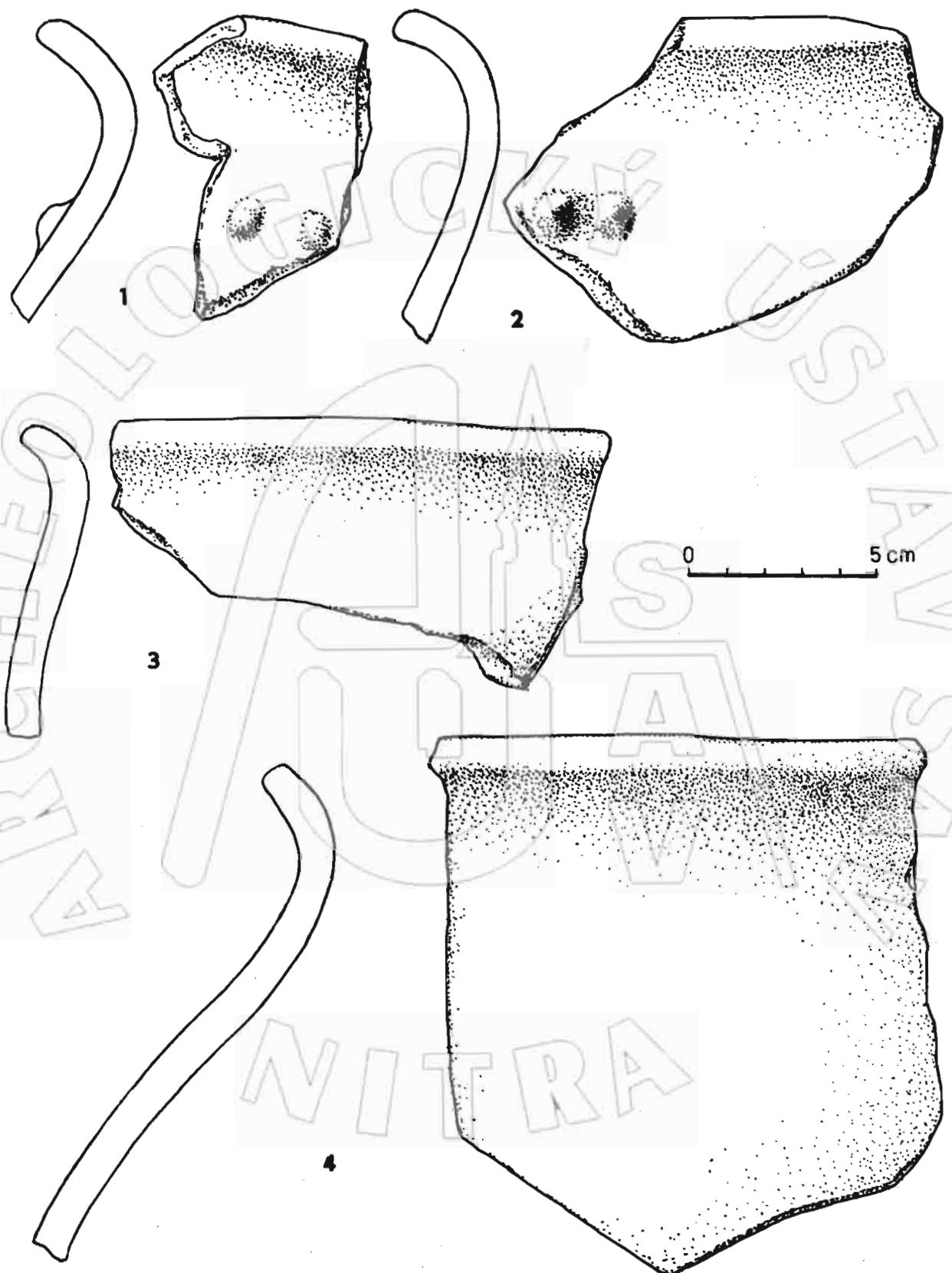

0 5 cm

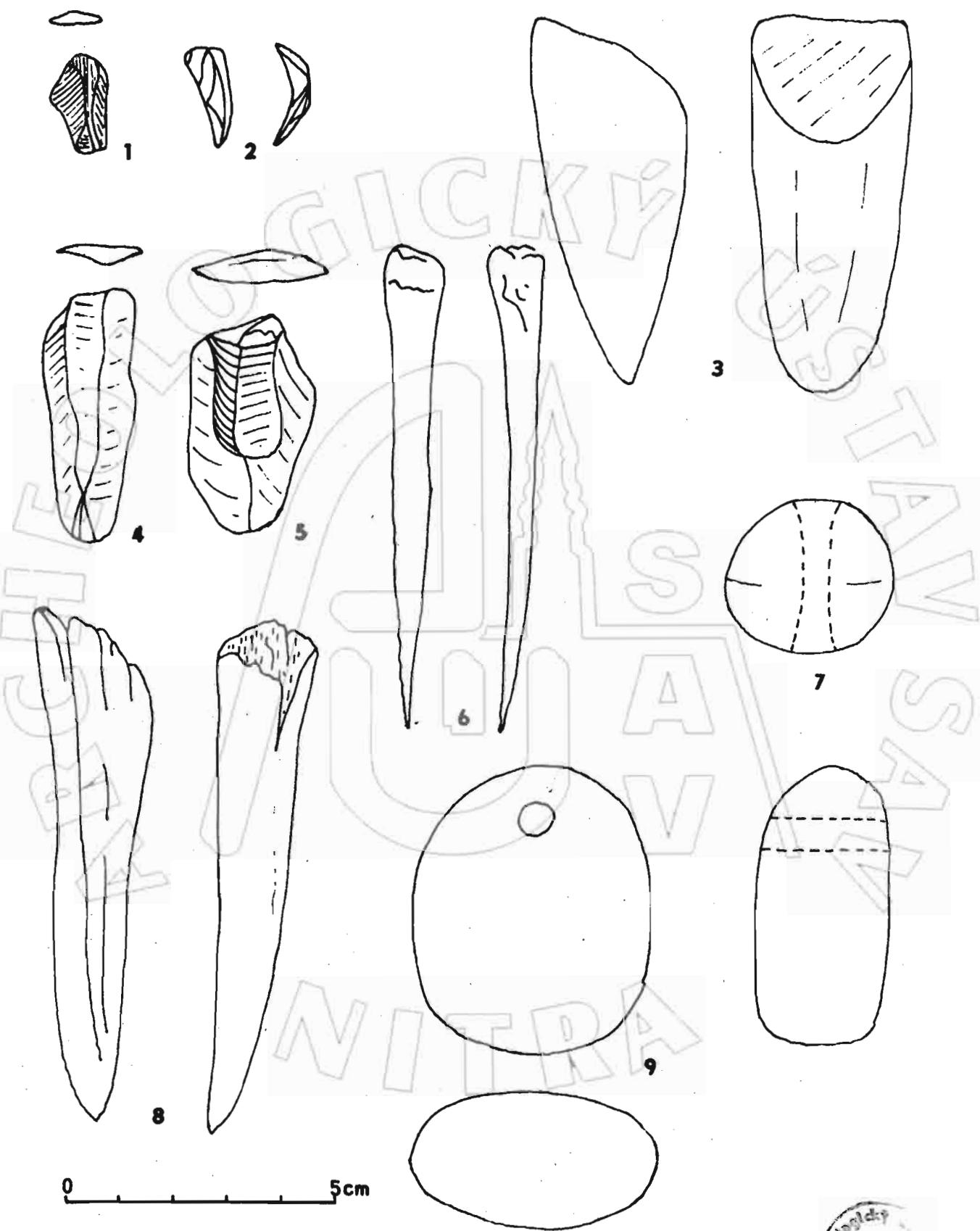
Obr. 14. Dolný Lopašov. Gotický klúč. (M. Klčo, s. 75)

Obr. 16. Moravany nad Váhom, časť Hubina.
Stredoveká železná sekera. (M. Klčo, s. 76)

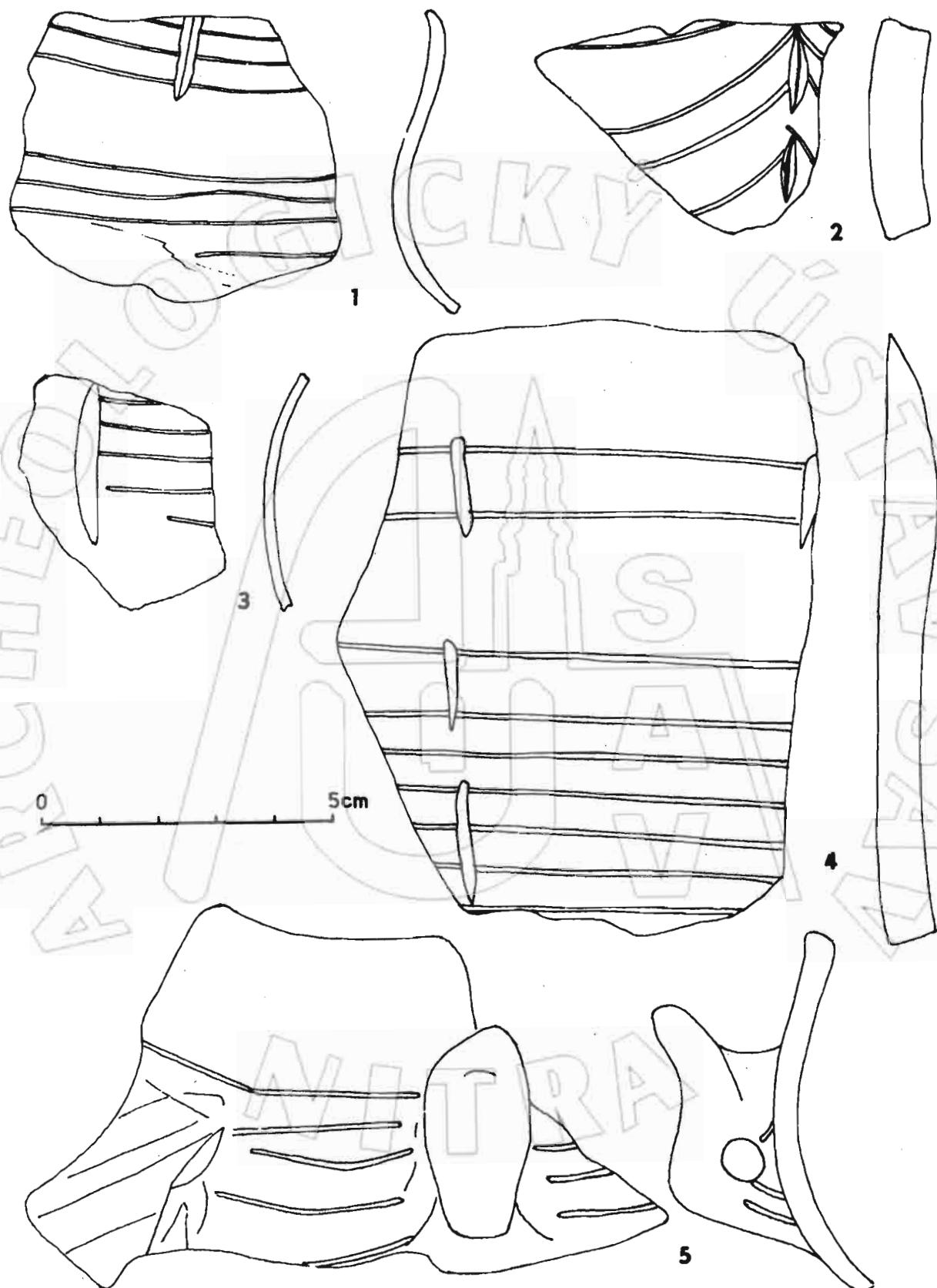

Obr. 17. Čachtice. Zlomky keramiky zo sídliska mādarovskej kultúry. (R. Kujovský - D. Staššíková-Štukovská, s. 83)

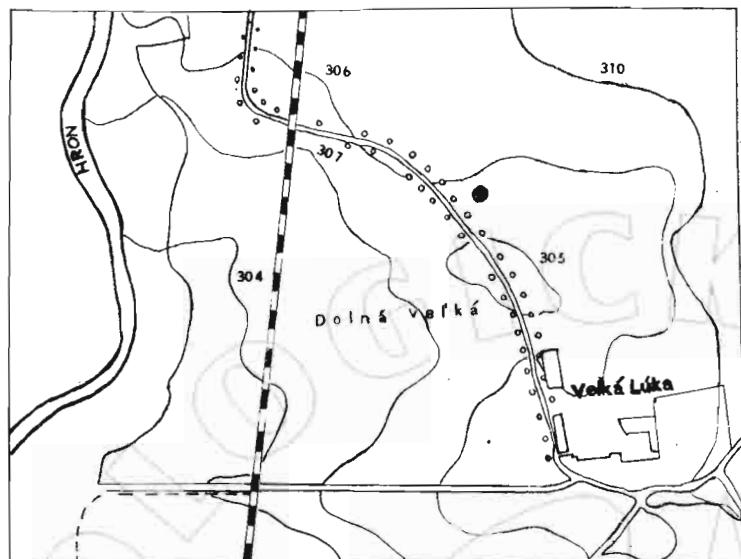

Obr. 18. Nové Zámky /Lévai strázsa/. Výber nálezov. Želiezovská skupina. (2. Lisszka, s. 87)

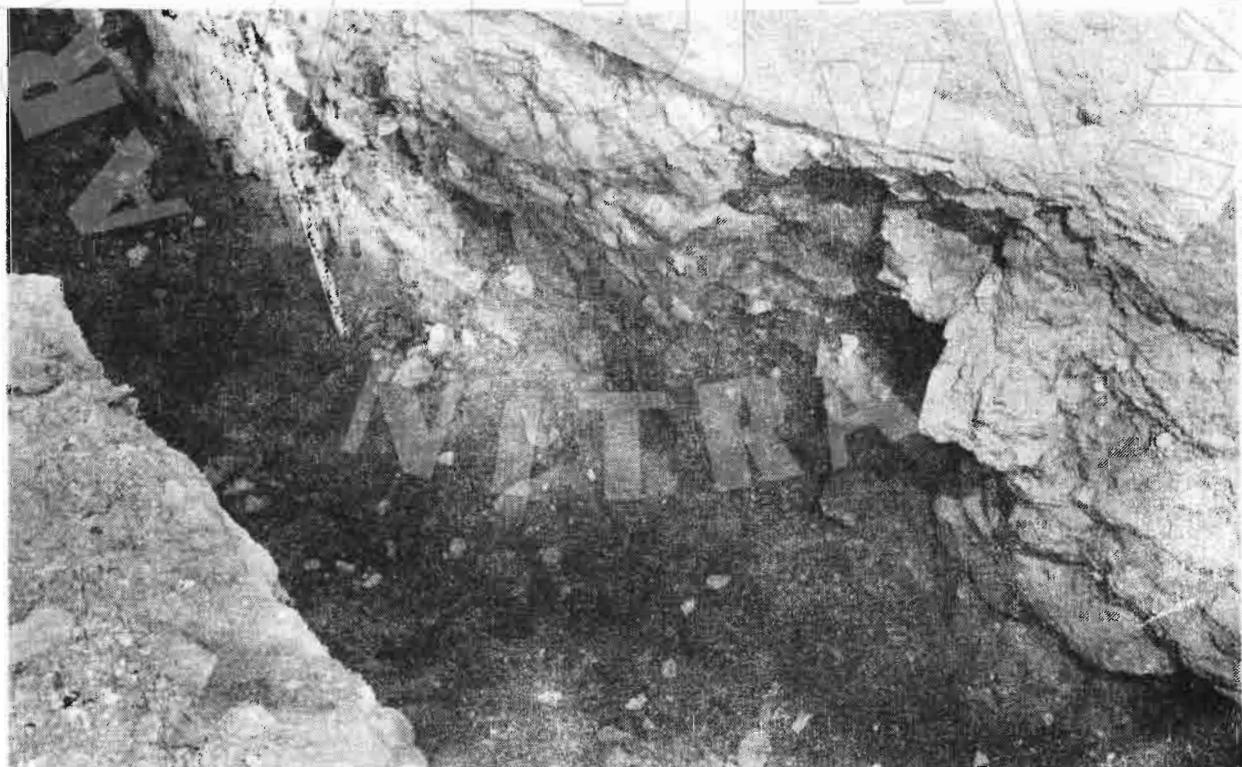
Obr. 19. Nové Zámky /Lévai strázsa/. Výber nálezov. Želiezovská skupina. (J. Liszka, s. 87)

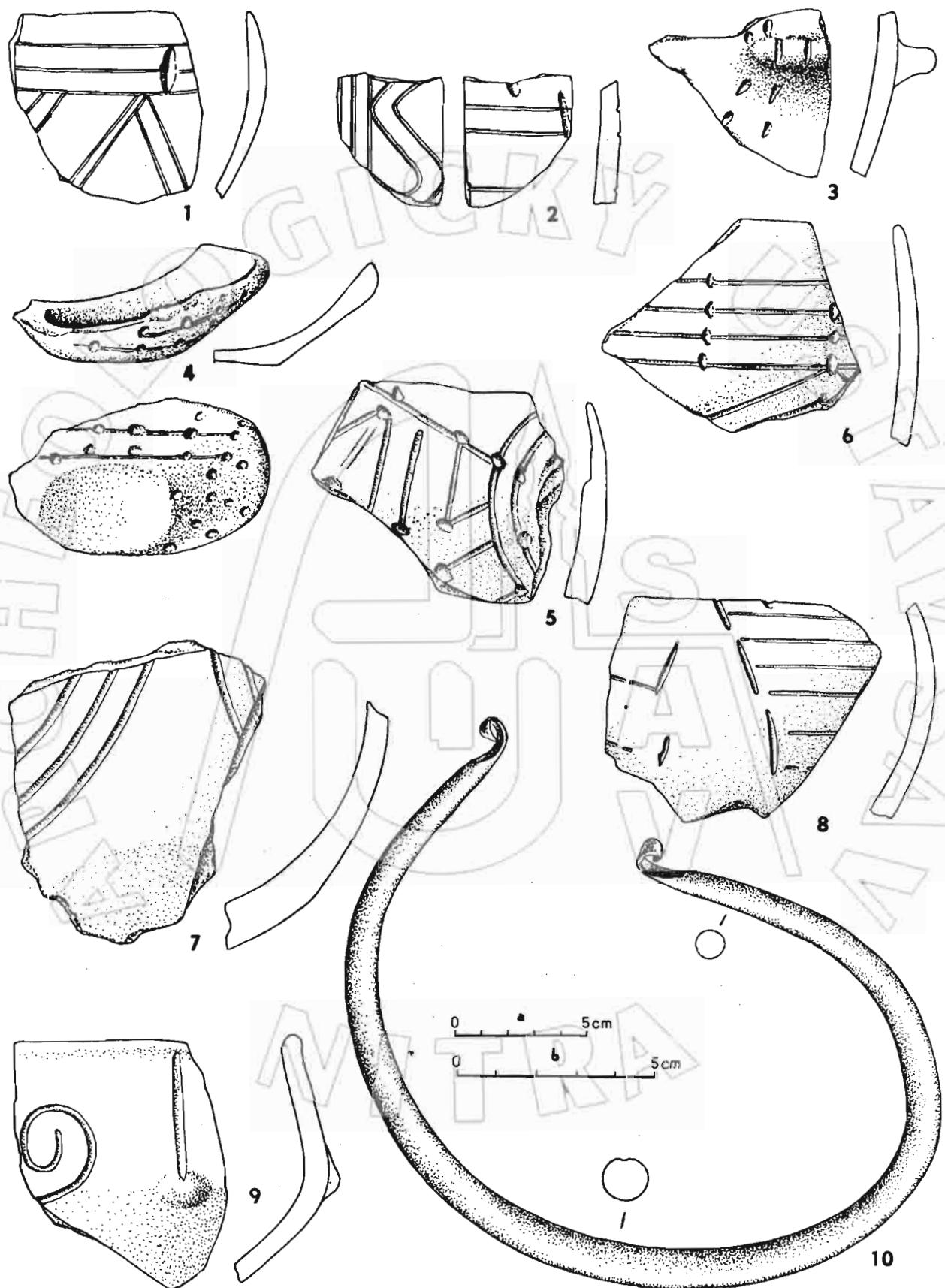
Obr. 20. Veľká Lúka. Situačný plán; lokalita označená plným krúžkom. (M. Mácelová, s. 88)

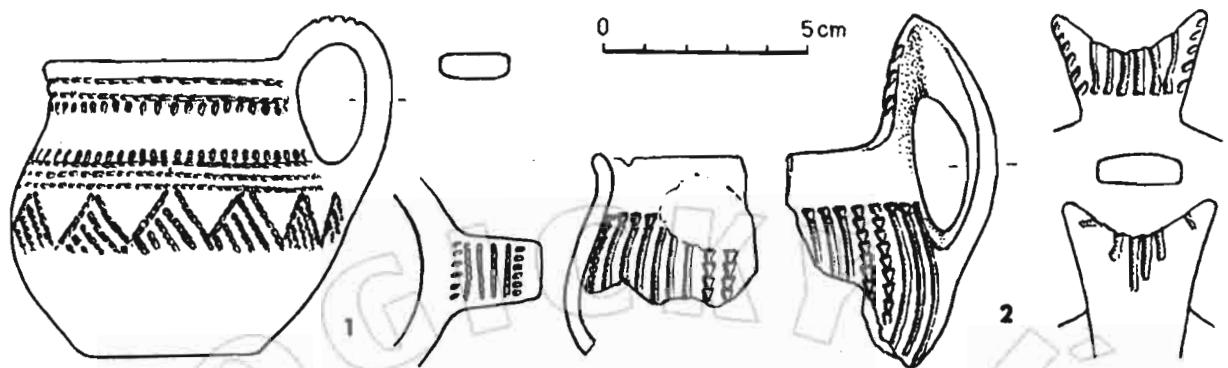
Obr. 21. Veľká Lúka. Výber črepov. (M. Mácelová, s. 88)

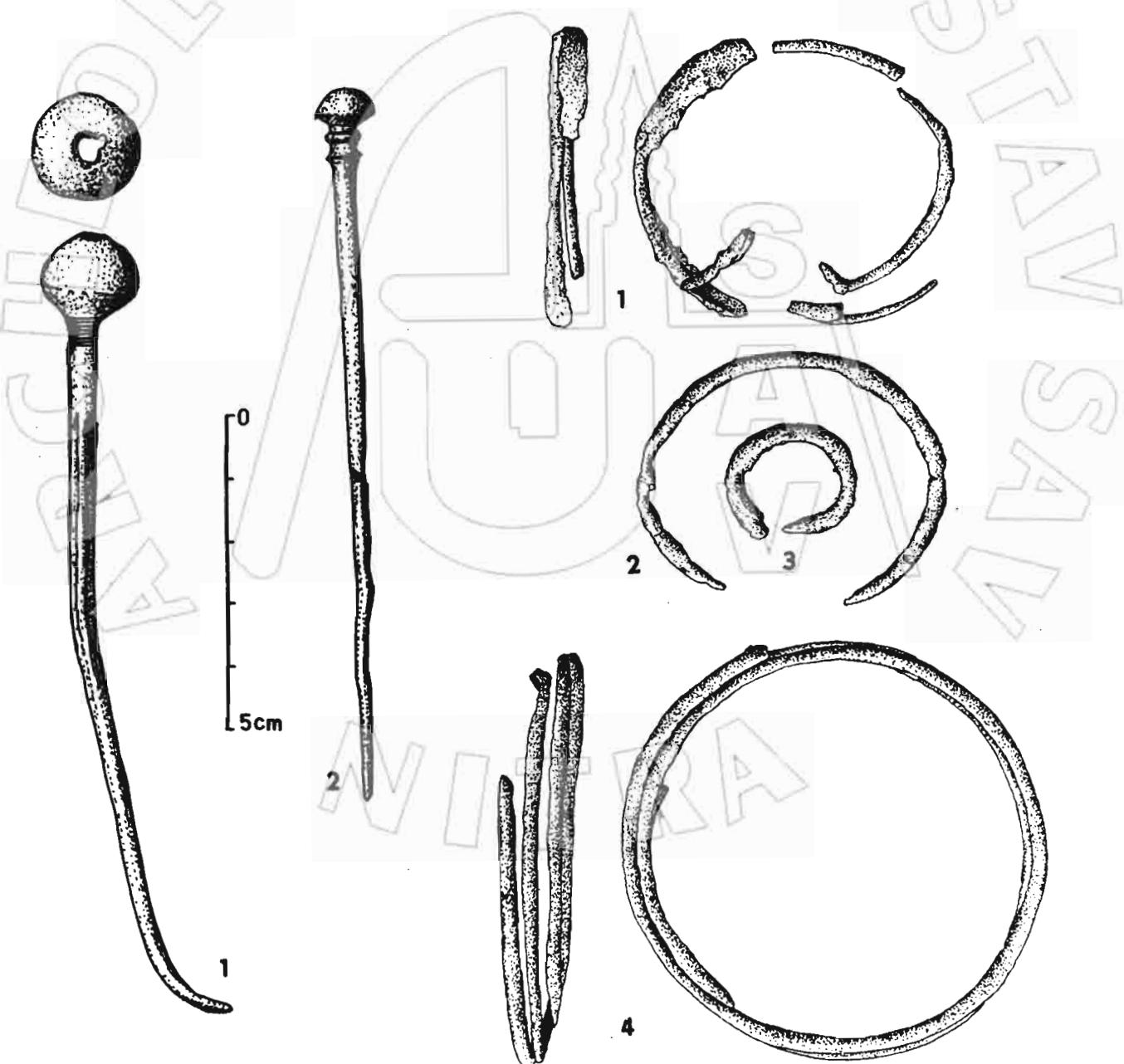
Obr. 22. Banská Bystrica /námestie Červenej armády 17). Sonda 5/87 - lôžko po tránoch vo východnom múre objektu. (M. Mácelová, s. 88)

Obr. 23. Slovenský Grob. Výber nálezov zo zberu. Mierka a: 3-9; b: 1, 2, 10.
(K. Marková, s. 89)

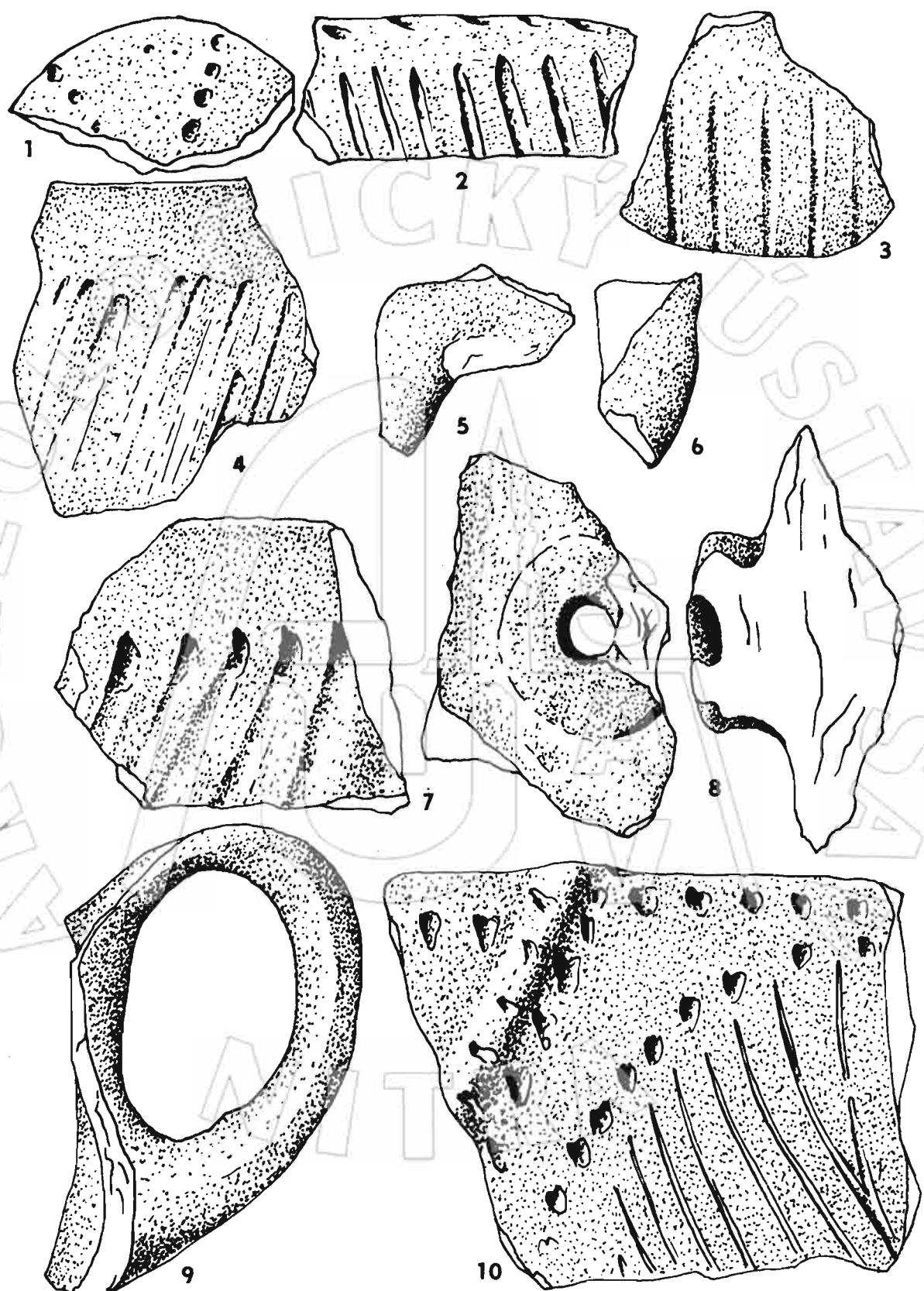

Obr. 24. Kočín /Dielce/. Objekt 17/87. Jevišovická kultúra. (V. Nemejcová-Pavúková, s. 94)

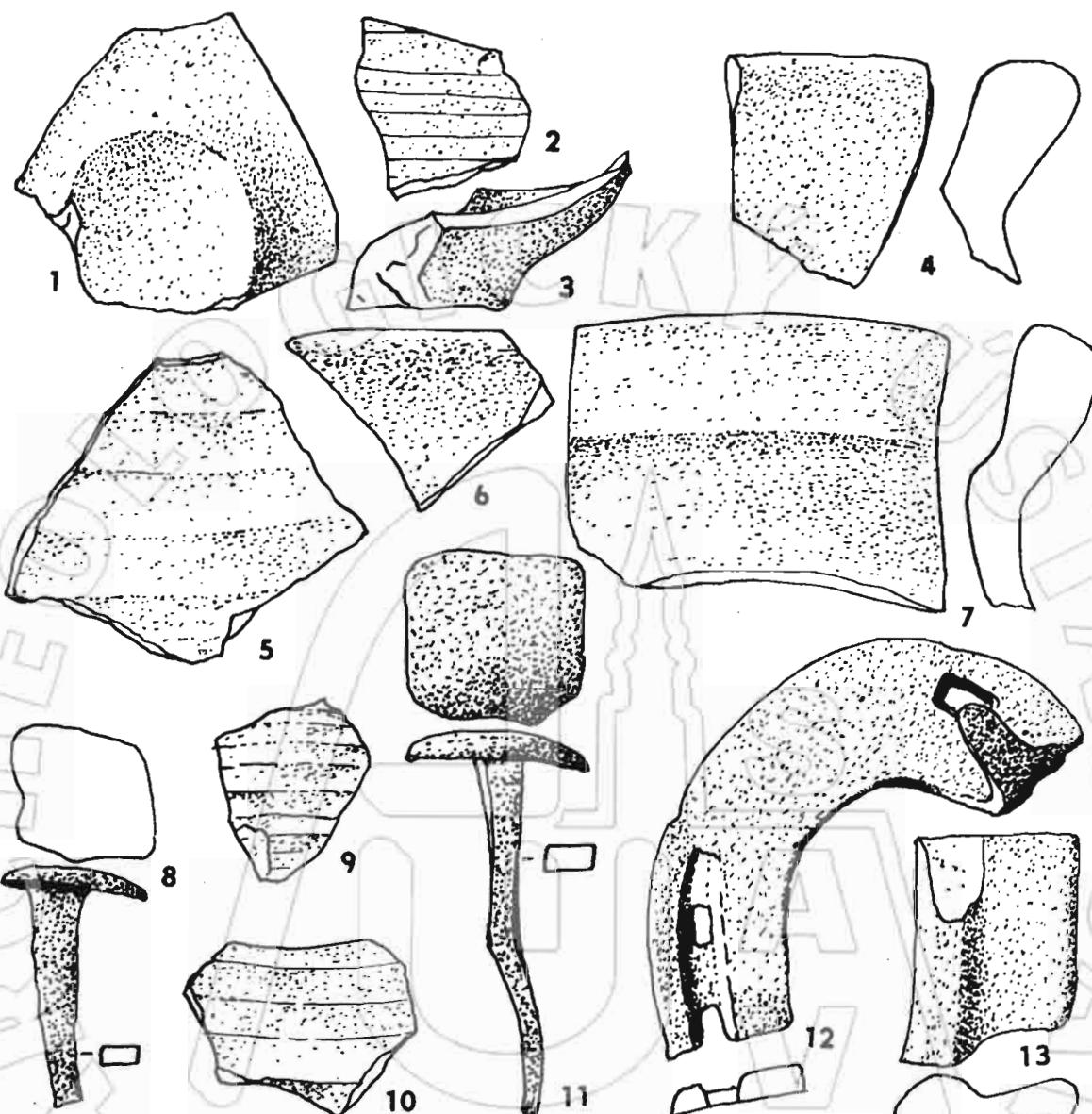

Obr. 25. Majcichov. Bronzové jehlice z katastru obce. (P. Novák, s. 99)

Obr. 26. Senkvice /osada Malé Senkvice/. Nálezy z hrobu. (B. Novotný, s. 100)

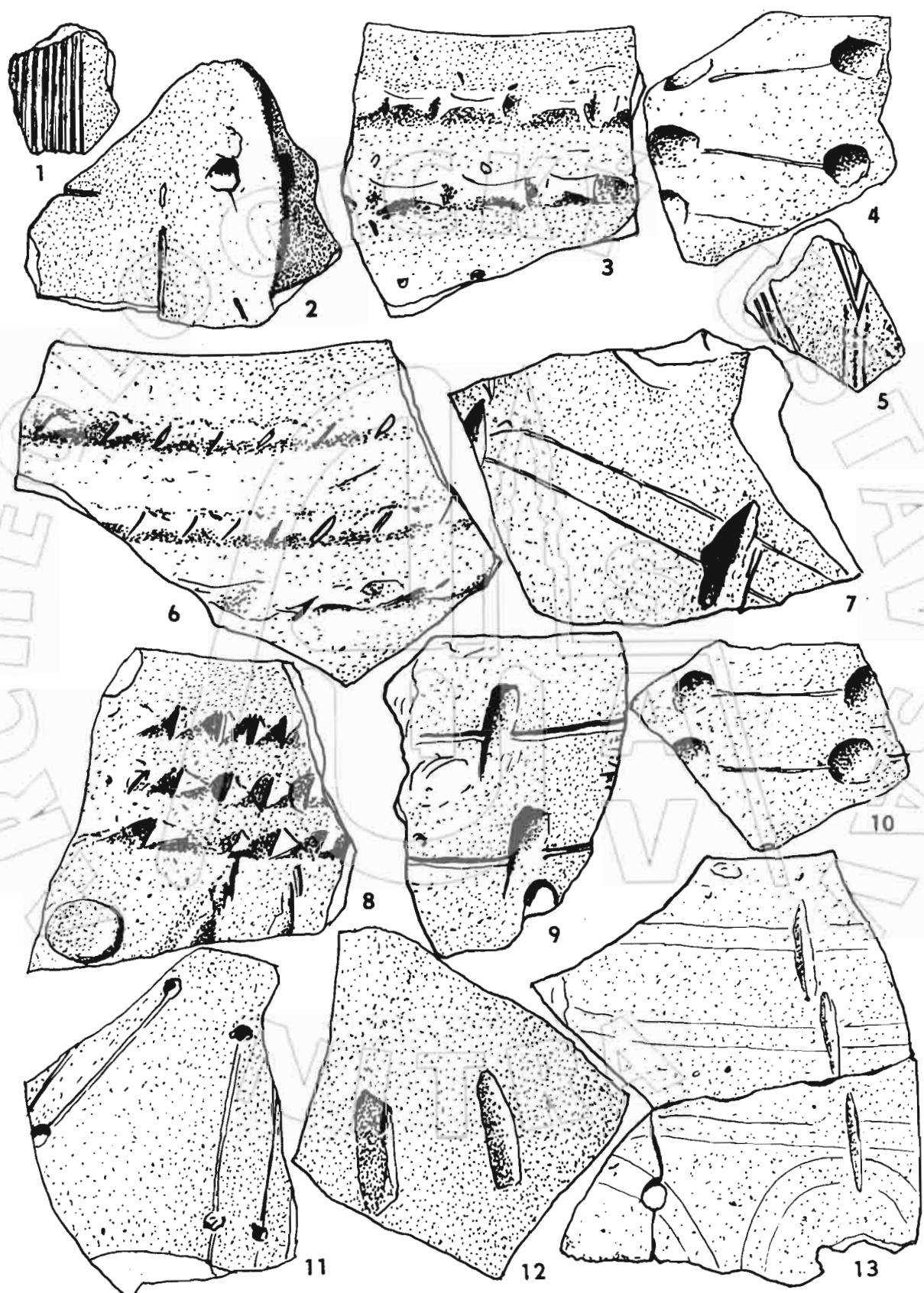

Obr. 27. Velká Lomnica /Burchbrich/. Výber nálezov. (B. Novotný, s. 101)

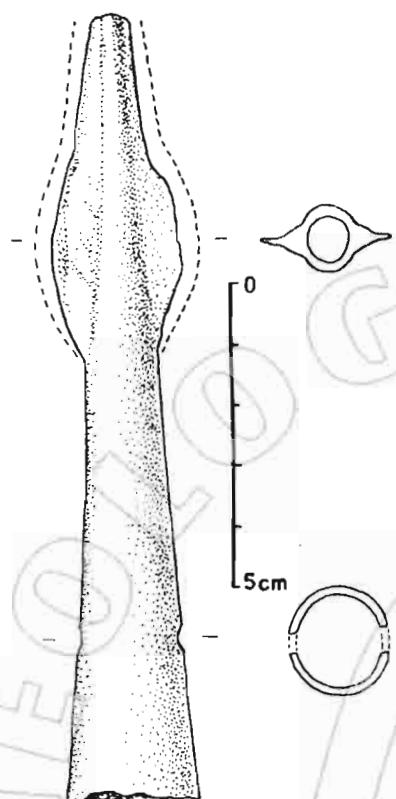

Obr. 28. Šušava. Výber nálezov. (B. Novotný, s. 101)

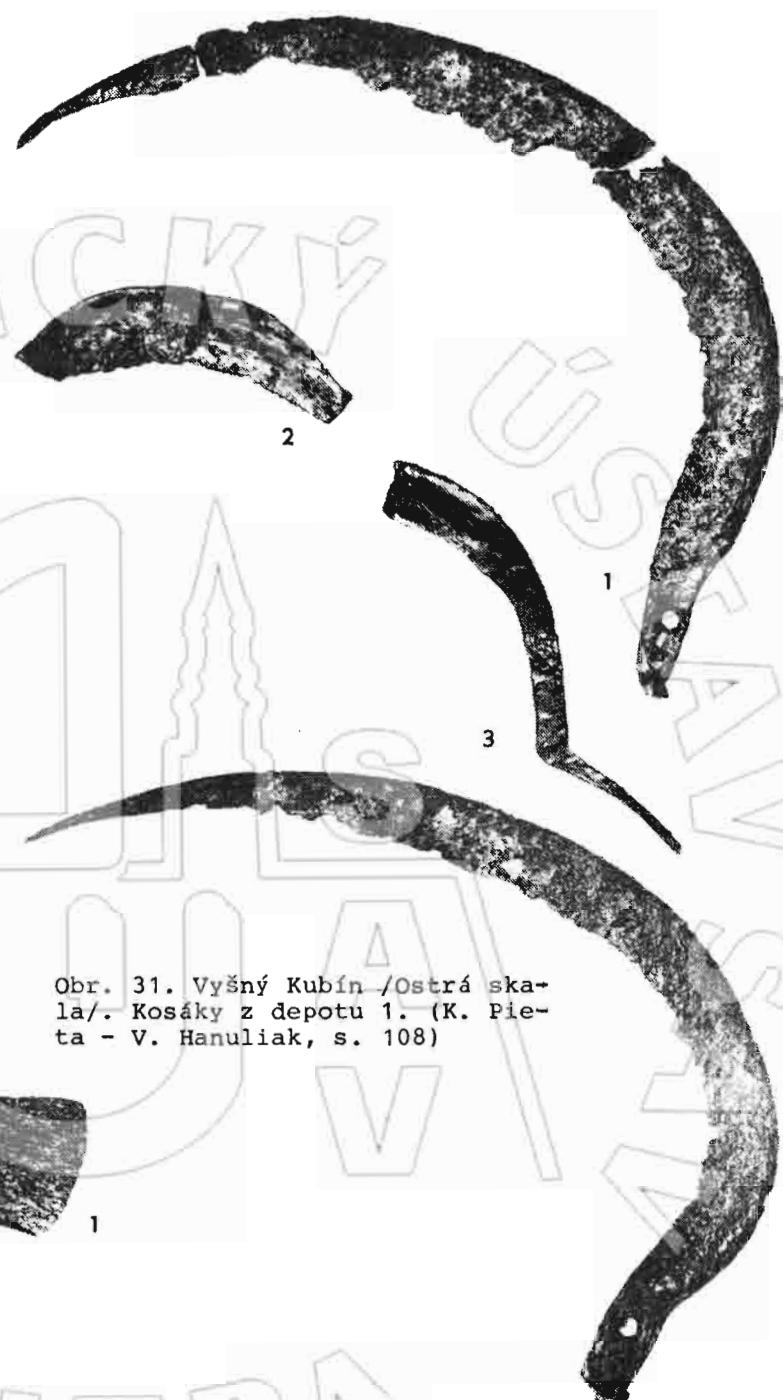
NITRA

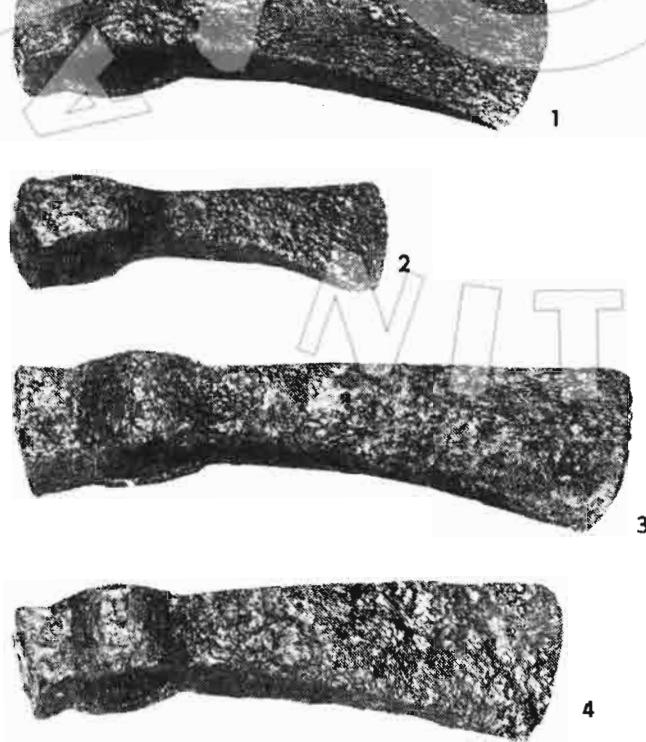
Obr. 29. Gánovce. Výber nálezov. (B. Novotný, s. 102)

Obr. 30. Horná Streda. Bronzová kopija; ojedinelý nález.
(O. Oždání, s. 104)

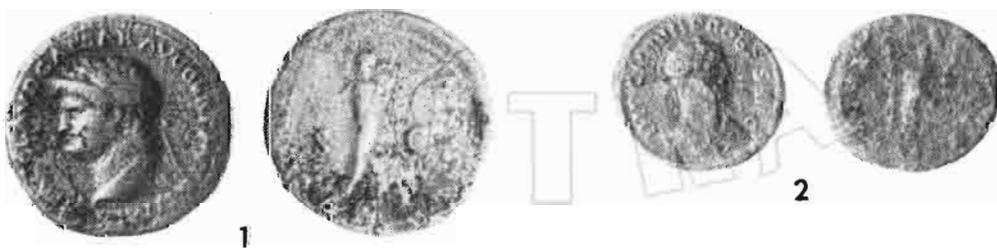
Obr. 31. Vyšný Kubín /Ostrá skala/. Kosáky z depotu 1. (K. Pieta - V. Hanuliak, s. 108)

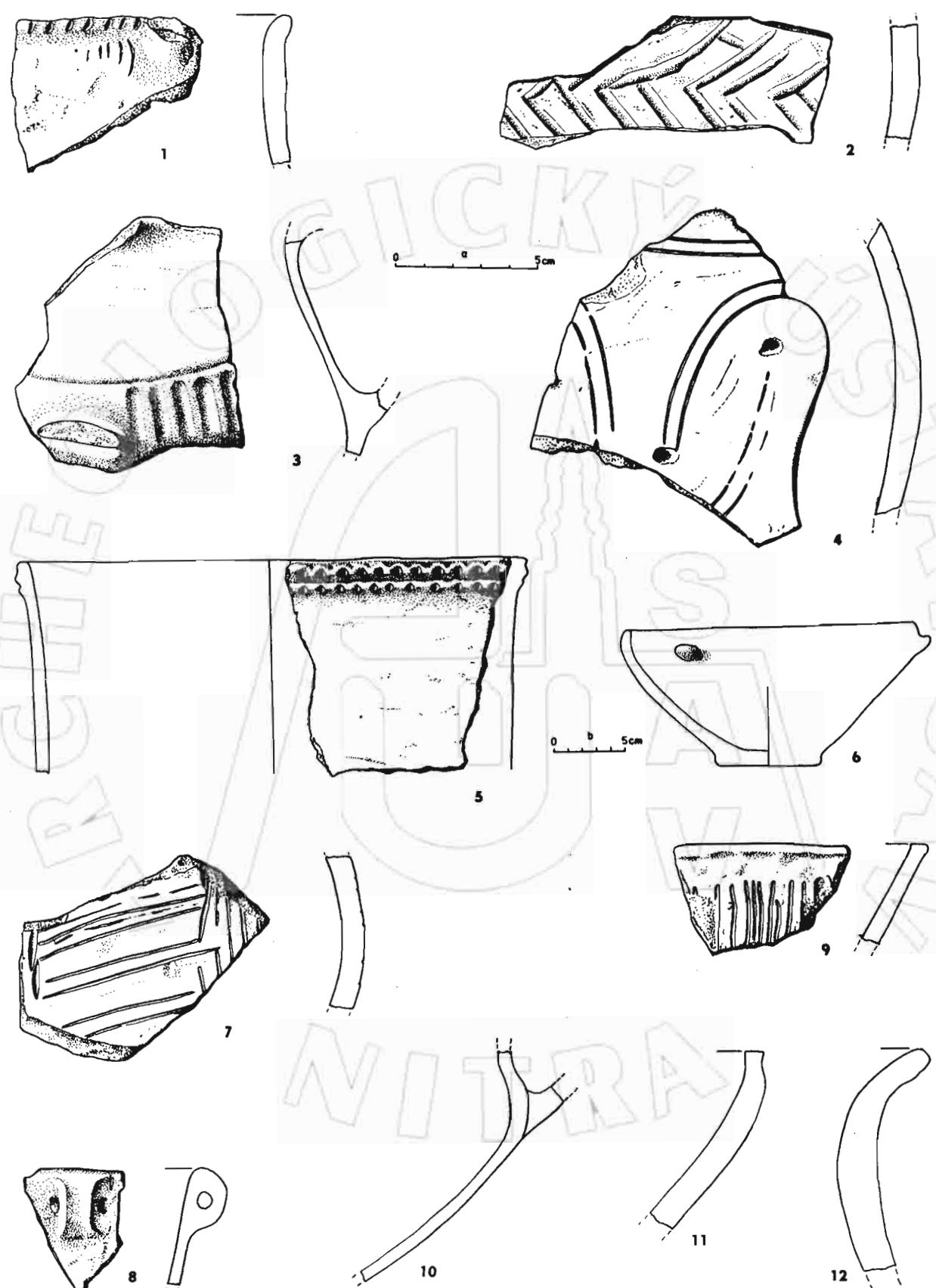
Obr. 32. Vyšný Kubín /Ostrá skala/. Sekery z depotu 2. (K. Pieta - V. Hanuliak, s. 108)

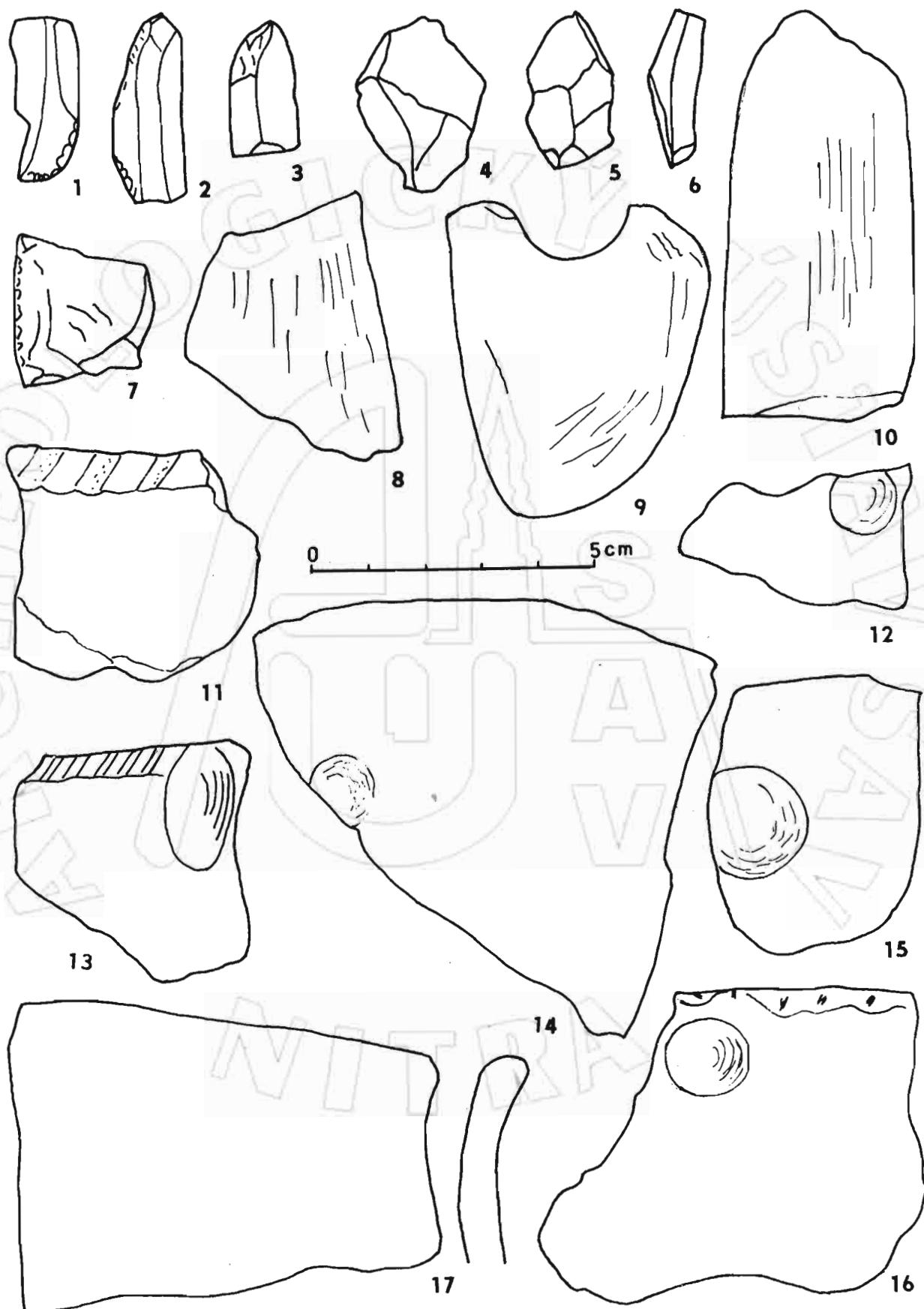
Obr. 33. Liptovská Sielnica /Liptovská Mara, Havránok/. Rekonštrukcia brány včasnorímskeho opevnenia hradiska. (K. Pieta - V. Hanuliak, s. 110)

Obr. 34. Stupava. Náhodný nález: 1 - Nero /54-68/, sestercius, averz-reverz; 2 - Probus /276-282/, antoninián, averz-reverz. (M. Pichlerová, s. 112)

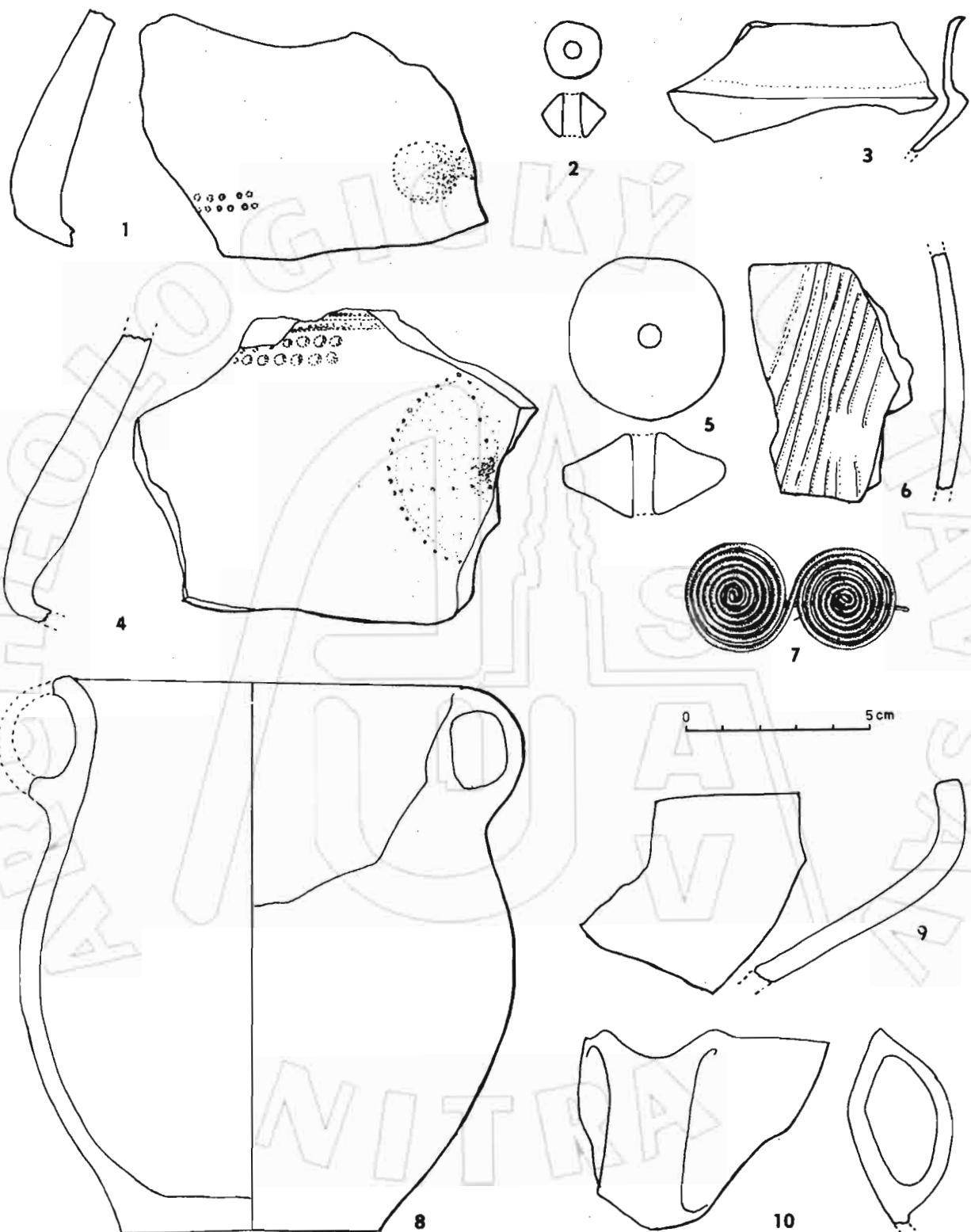
Obr. 35. 1-8 - Vrbové; 9-12 - Veľké Kostoľany. Výber nálezov z prieskumu. Mierka
a: 1-4, 7-12; b: 5, 6. (P. Romsauer - J. Pavúk, s. 115)

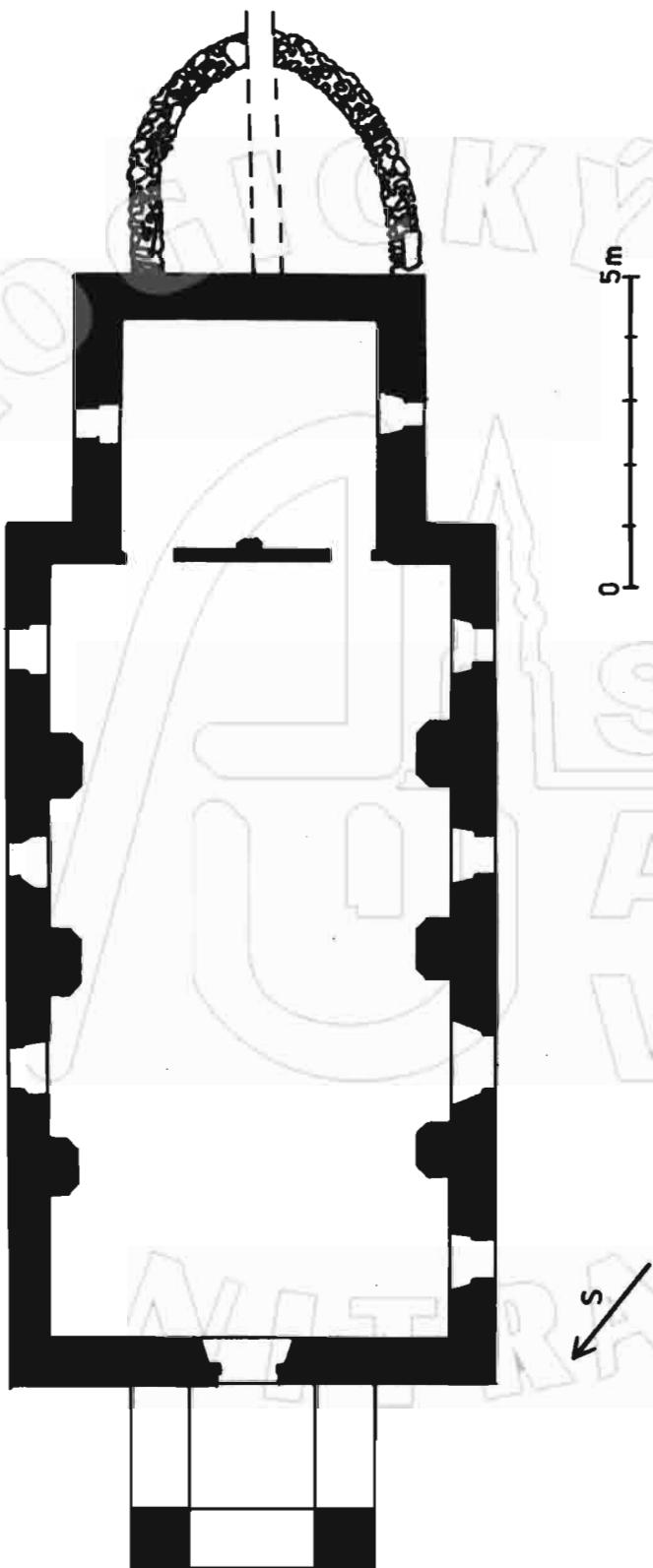
Obr. 36. Oreské /Nad lípí/. Nálezy z povrchového zberu. (P. Roth, s. 116)

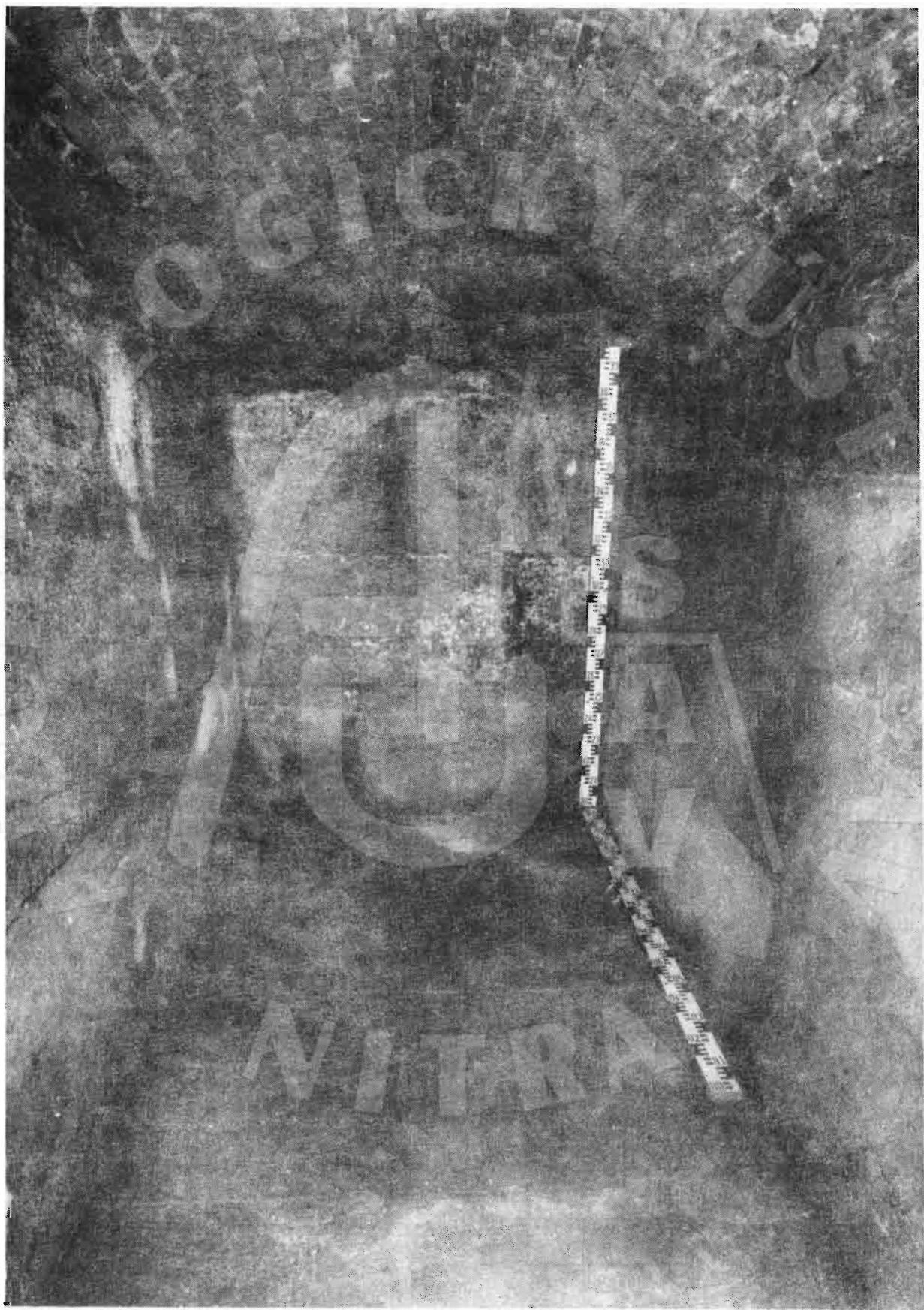
Obr. 37. 1a, 1b - Oreské /Nad lípí/; 2-6 - Radošovce, časť Vieska. Nálezy z povrchového zberu. (P. Roth, s. 116)

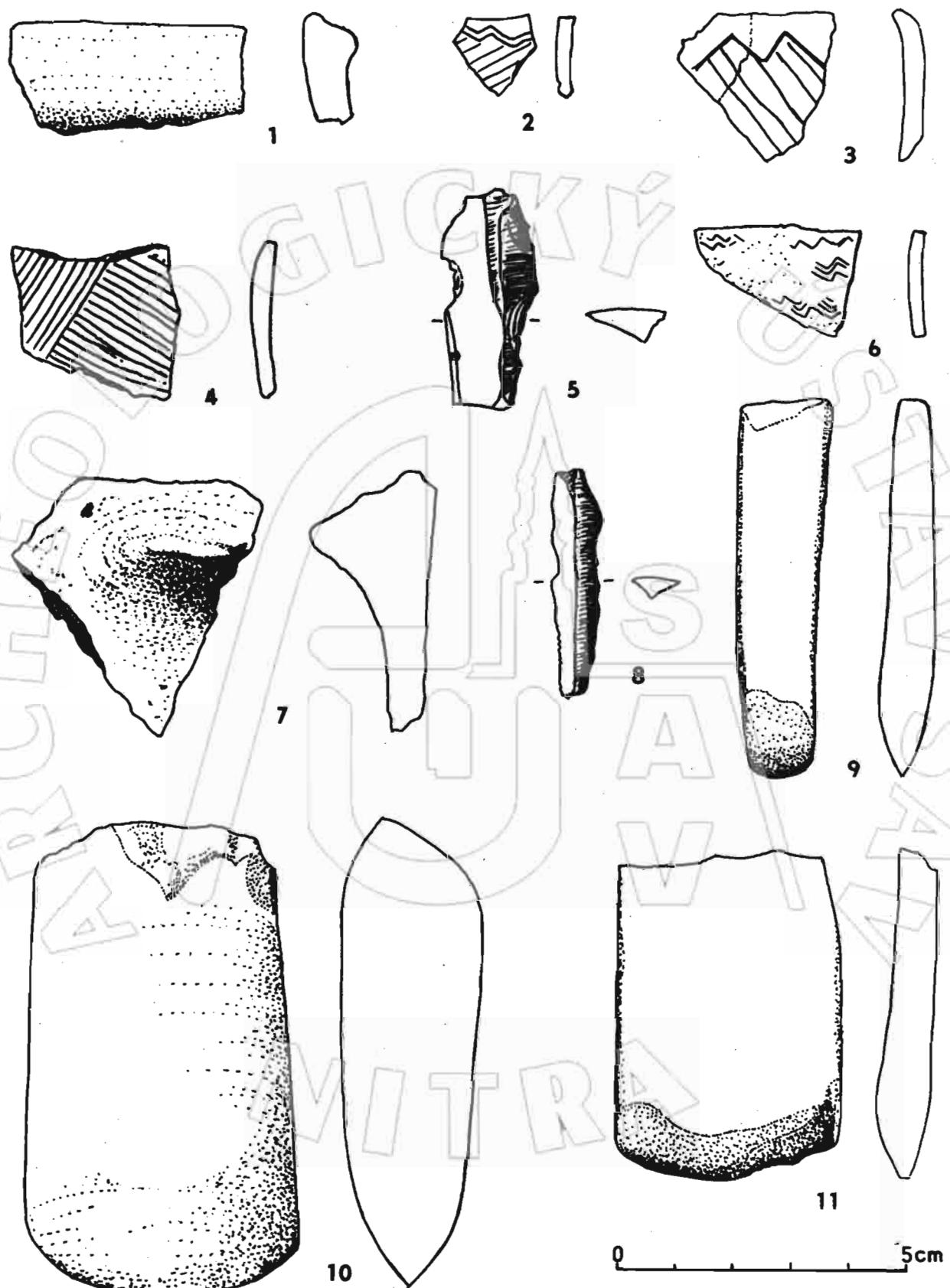
Obr. 38. Nedanovce. Výber nálezov z hrobov lužickej kultúry. (M. Ruttkay – J. Ruttkayová – V. Varsík, s. 118)

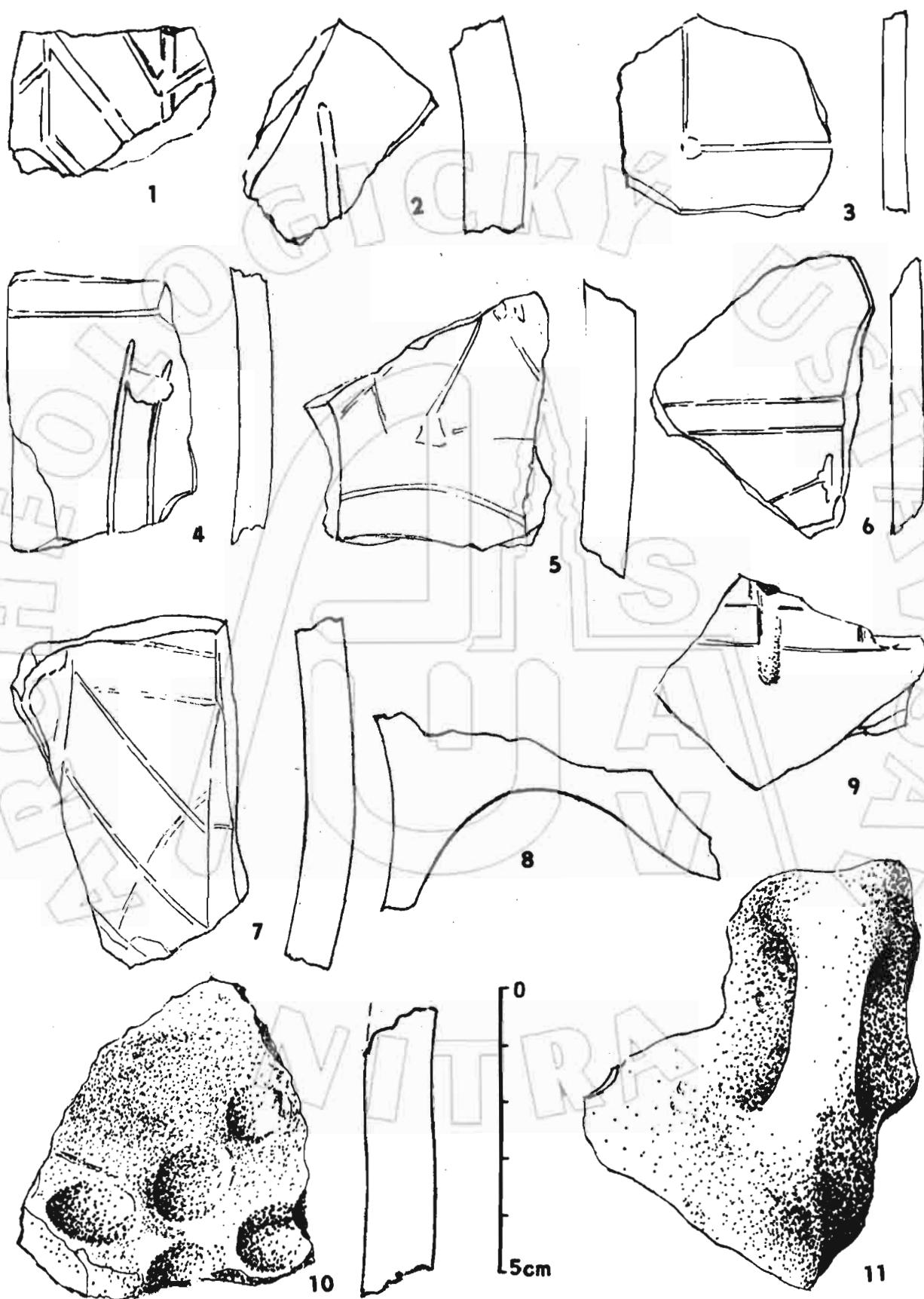
Obr. 39. Bratislava, časť Rusovce. Pôdorys kostola sv. Víta s nálezom kamených základov za presbytériom.
(L. Snopko, s. 124)

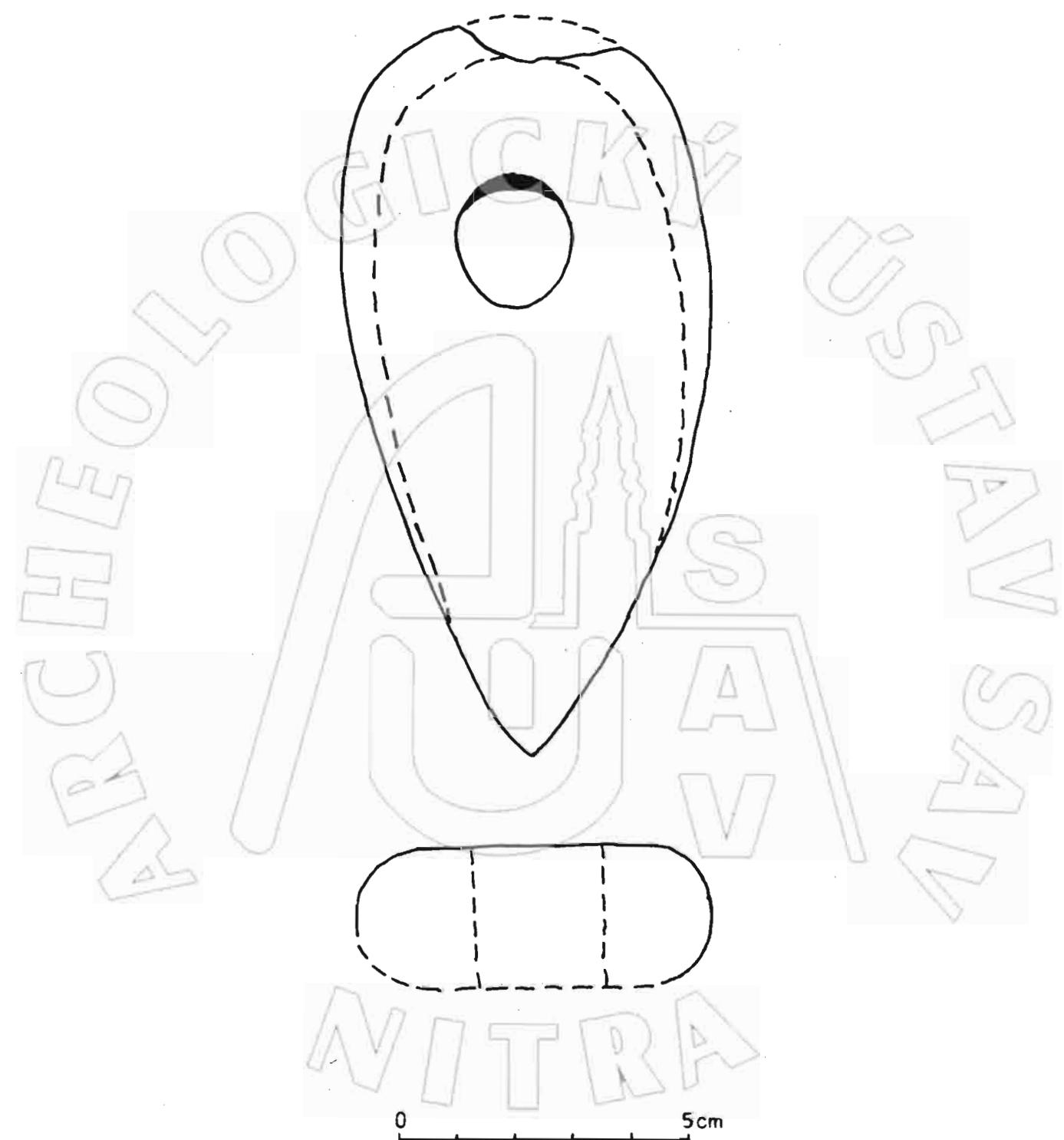
Obr. 40. Bratislava /námestie 4. apríla č. 4, Jesenákov palác/. Pohľad do kamenného trzoru rozmerov 367 x 167 x 256 cm. (L. Snopko - M. Melicherčík, s. 126)

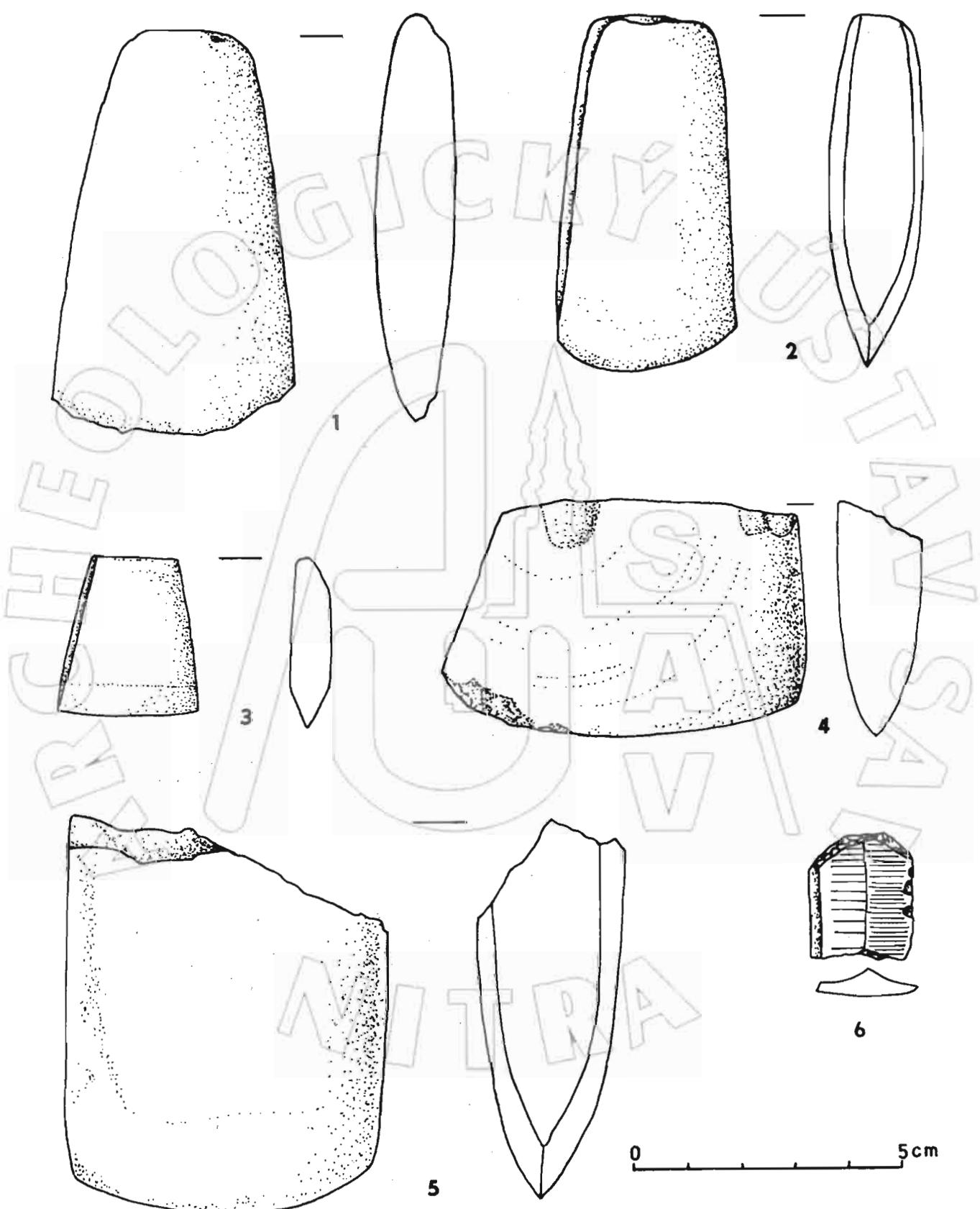
Obr. 41. Humenné /Pod Sokolom/. Nálezy z objektov. (I. Strakošová, s. 129)

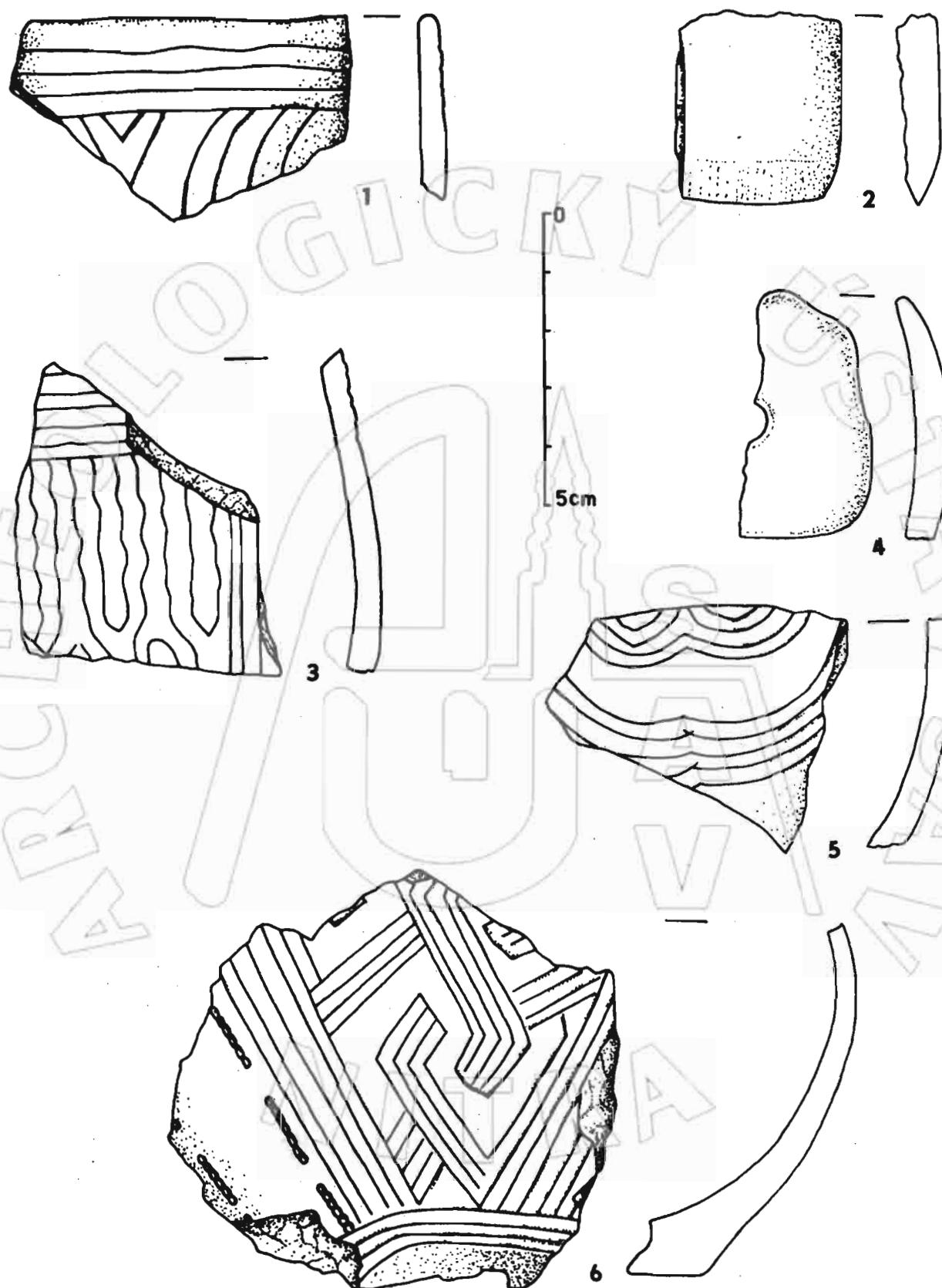
Obr. 42. Levice. 1-10 - nálezy z mladého stupňa kultúry s lineárной keramikou;
11 - nálezy lengyelskej kultúry. (S. Šiška, s. 131)

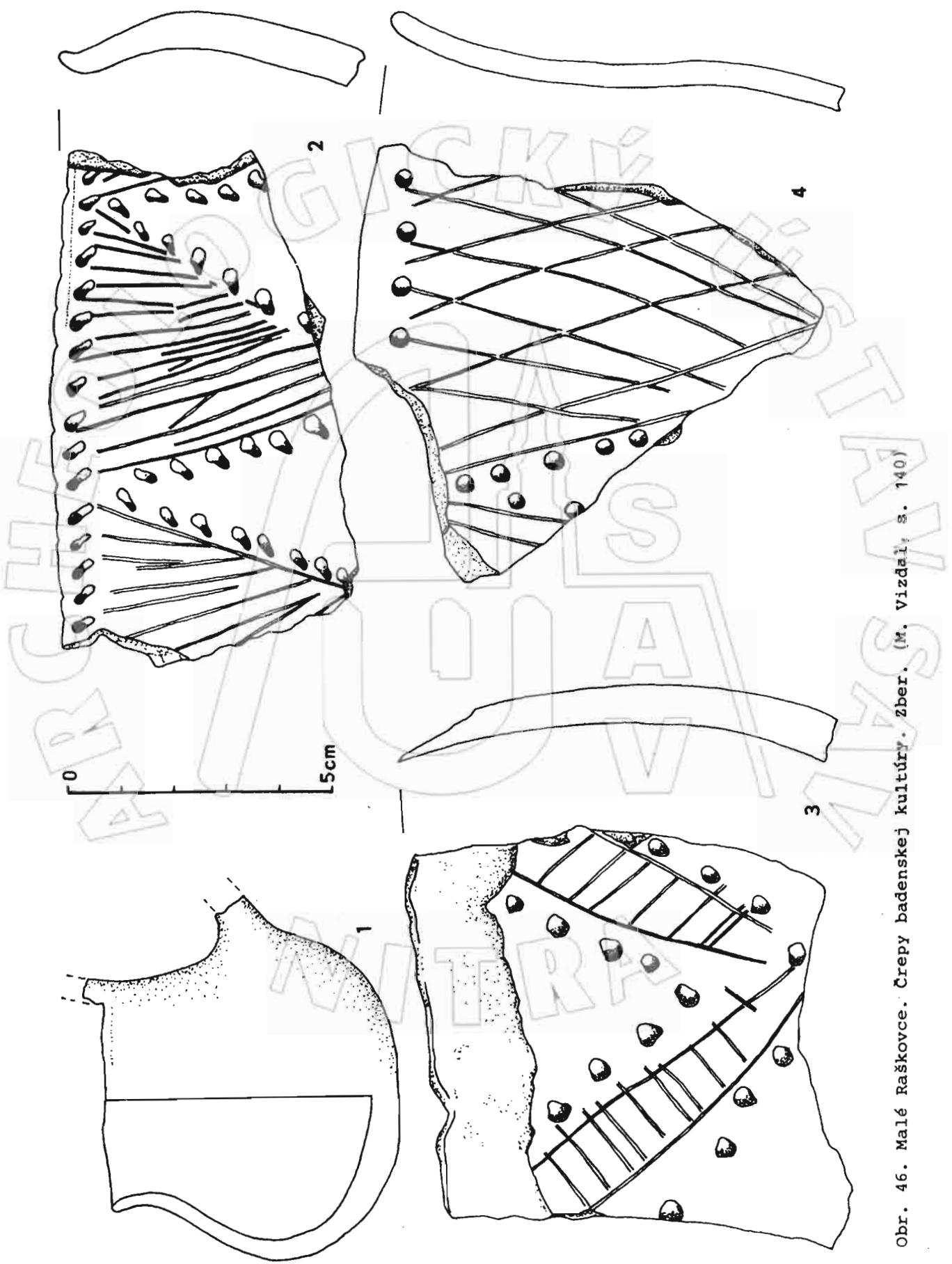
Obr. 43. 1 - Jakubovany (Lapiš/).
Sekeromlat z eneolitu. (B. Tomá-
šová, s. 134)

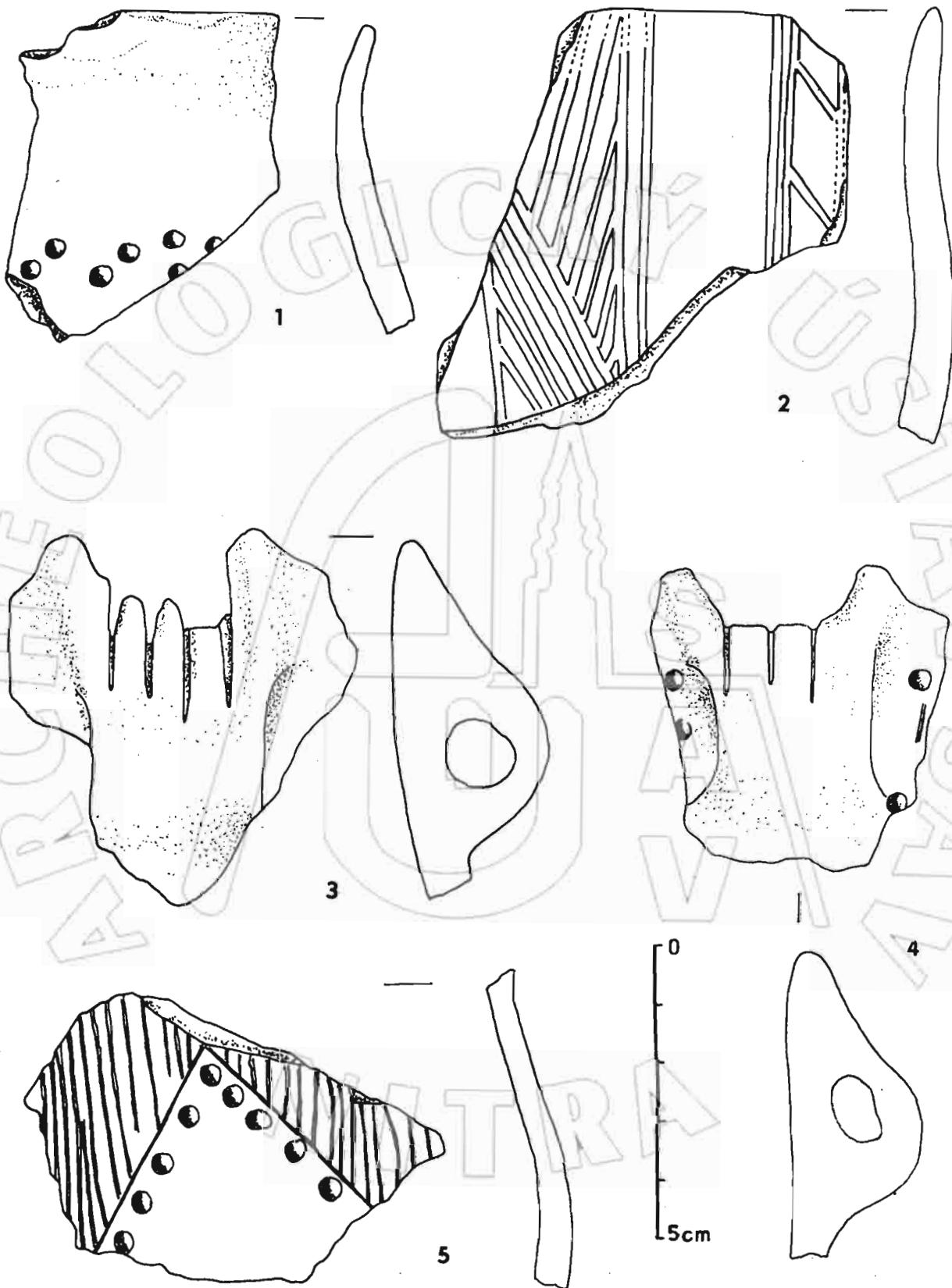
Obr. 44. Malé Raškovce. Neolitická a eneolitická kamenná industria. Zber. (M. Vizdal, s. 140)

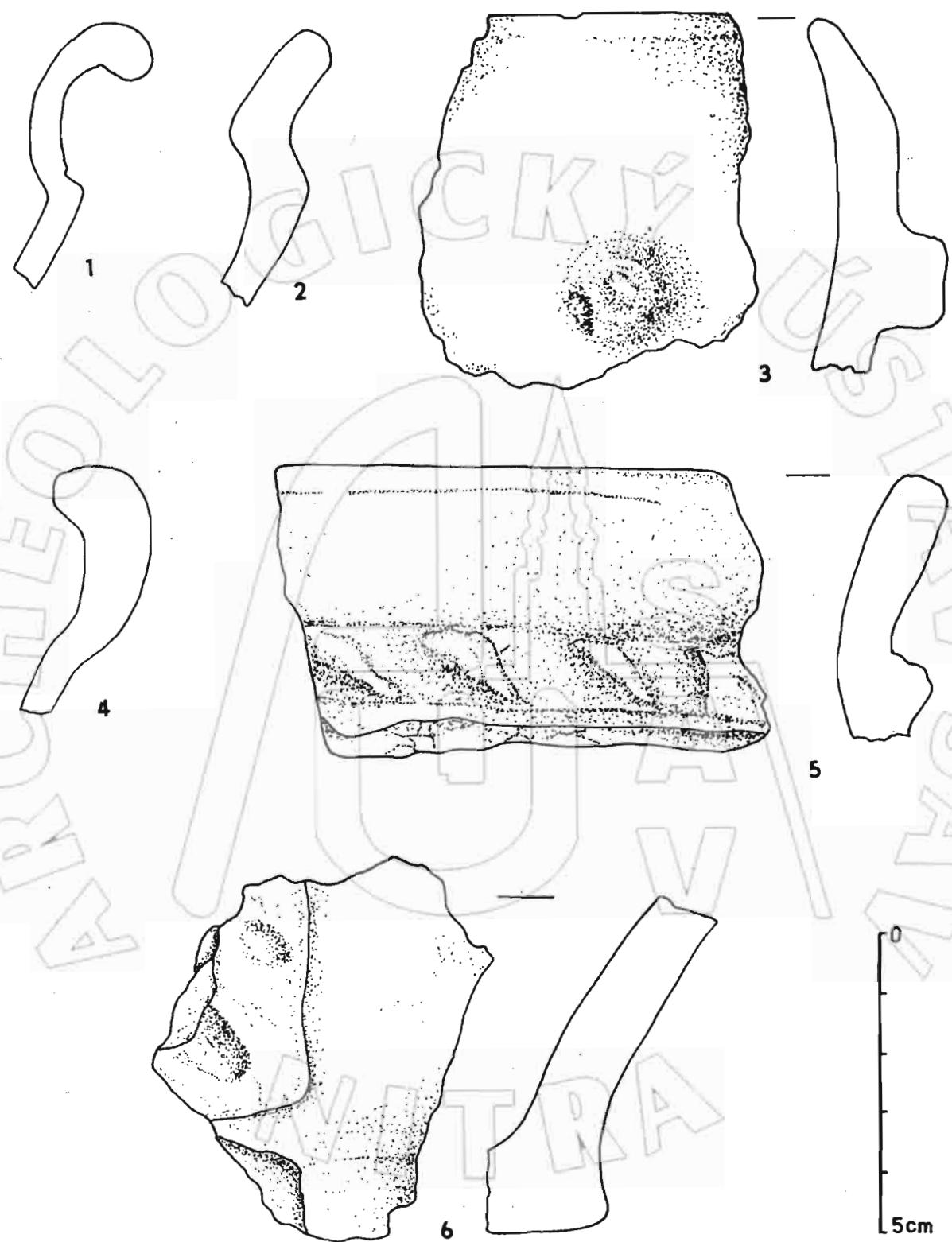
Obr. 45. Malé Raškovce. Výber črepov z bukovohorského objektu B-1/87. (M. Vizdal, s. 140)

Obr. 46. Malé Raškovce. Črepy badenskej kultúry. zber. (M. Vizdai, s. 140)

Obr. 47. Malé Raškovce. Črepy z objektu badenskej kultúry K-1/87. (M. Vizdal, s. 140)

Obr. 48. Malé Raškovce. Objekt LD-1/87. 1, 2, 4 - profily laténskej keramiky,
3, 5, 6 - dácka keramika. (M. Vizdal, s. 140)

TEXT UNTER DIE ABBILDUNGEN

Abb. 1. 1, 2 - Borovce; 3, 5 - Piešťany, Teil Banka; 4 - Koplotovce. Fundauswahl. (R. Bača, S. 25)

Abb. 2. 1, 2 - Piešťany, Teil Banka; 3 - Ratnovce; 4, 5 - Pobedim. Fundauswahl. (R. Bača, S. 25)

Abb. 3. Báhoň. Keramikauswahl von der Fundlese. Maßstab a: 1-8, 11; b: 9; c: 10. (J. Bartík - J. Štrbík, S. 31)

Abb. 4. 1-7 - Vištuk. Keramikauswahl von der Fundlese; 8-12 - Báhoň. Keramik aus dem Objekt der Čaka-Kultur. Maßstab a: 1-10, 12; b: 11. (J. Bartík - J. Štrbík, S. 31)

Abb. 5. Nevidzany /Gemeindeintravilan/. Lesefunde. (J. Bátorá - P. Roth, S. 34)

Abb. 6. Nitra /Mikov dvor/. Plan des latènezeitlichen Skelettgrabes 1/87. (J. Bujna - A. Kováčová, S. 38)

Abb. 7. Nitra /Mikov dvor/. Inventar des latènezeitlichen Skelettgrabes 1/87. Maßstab a: 1-4; b: 5, 6; c: 7-12. (J. Bujna - A. Kováčová, S. 38)

Abb. 8. Radošovce, Teil Vieska /Diely/. Fundauswahl der Lengyel-Kultur. (V. Drahošová, S. 43)

Abb. 9. Zemplín /Szélmalomdomb/. 1, 2 - Fragmente einer Armspirale, 3 - Sichel. Jüngere Bronzezeit. (J. Chovanec, S. 55)

Abb. 10. Záhor /Mitte der Gemeinde/. Topf aus dem 1. Viertel des 17. Jh. (J. Chovanec, S. 56)

Abb. 11. Trebišov /Burg/. Kachelfragmente aus dem 1. Viertel des 16. Jh. (J. Chovanec, S. 57)

Abb. 12. Zemplínske Hradište /Pod Čerjakom/. 1 - Tierplastik, 2 - tönerne Nachahmung von goldenen Anhängseln. Tiszapolgár-Gruppe. (J. Chovanec, S. 57)

Abb. 13. Somotor /Somotorská hora/. 1 - Spulen, 2 - Idol, 3 - Tasse. Gáva-Kultur. (J. Chovanec, S. 60)

Abb. 14. Dolný Lopašov. Gotischer Schlüssel. (M. Klčo, S. 75)

Abb. 15. Medzany. Paläolithischer Fund. (M. Klčo, S. 75)

Abb. 16. Moravany nad Váhom, Teil Hubina. Mittelalterliche Eisenaxt. (M. Klčo, S. 76)

Abb. 17. Čachtice. Keramikfragmente aus der Siedlung der Madarovce-Kultur. (R. Kujoyanský - D. Staššíková-Štukovská, S. 83)

Abb. 18. Nové Zámky /Lévai strázsa/. Fundauswahl. Želiezovce-Gruppe. (J. Liszka, S. 87)

Abb. 19. Nové Zámky /Lévai strázsa/. Fundauswahl. Želiezovce-Gruppe. (J. Liszka, S. 87)

Abb. 20. Veľká Lúka. Situationsplan; die Fundstelle mit einem vollen Kreis bezeichnet. (M. Mácelová, S. 88)

Abb. 21. Veľká Lúka. Fundauswahl. (M. Mácelová, S. 88)

Abb. 22. Banská Bystrica /Platz nám. Červenej armády Nr. 17/. Sonde 5/87 - Trägerzelle in der Ostmauer des Objektes. (M. Mácelová, S. 88)

Abb. 23. Slovenský Grob. Fundauswahl. Maßstab a: 3-9; b: 1, 2, 10. (K. Marková, S. 89)

Abb. 24. Kočín /Dielce/. Objekt 17/87. Jevišovice-Kultur. (V. Němejcová-Pavúková, S. 94)

- Abb. 25. Majcichov. Bronzenadeln aus dem Gemeindekataster. (P. Novák, S. 99)
- Abb. 26. Šenkvice /Gemeinde Malé Šenkvice/. Funde aus dem Grab. /B. Novotný, S. 100)
- Abb. 27. Veľká Lomnica /Burchbrich/. Fundauswahl. (B. Novotný, S. 101)
- Abb. 28. Šuňava, Fundauswahl. (B. Novotný, S. 101)
- Abb. 29. Gánovce. Fundauswahl. (B. Novotný, S. 102)
- Abb. 30. Horná Streda. Bronzelanze; Einzelfund. (O. Oždáni, S. 104)
- Abb. 31. Vyšný Kubín /Ostrá skala/. Sicheln aus dem Depotfund 1. (K. Pieta - V. Hanuliak, S. 108)
- Abb. 32. Vyšný Kubín /Ostrá skala/. Äxte aus dem Depotfund 2. (K. Pieta - V. Hanuliak, S. 108)
- Abb. 33. Liptovská Sielnica /Liptovská Mara, Havránek/. Rekonstruktion des Tores der junggrömerzeitlichen Wallbefestigung. (K. Pieta - V. Hanuliak, S. 110)
- Abb. 34. Stupava. Zufallsfund: 1 - Nero /54-68/, Sestercius, Avers - Revers; 2 - Probus /276-282/, Antoninianus, Avers - Revers. (M. Pichlerová, S. 112)
- Abb. 35. 1-8 - Vrbové; 9-12 - Velké Kostolany. Fundauswahl aus der Geländebegehung. Maßstab a: 1-4, 7-12; b: 5, 6. (P. Romsauer - J. Pavúk, S. 115)
- Abb. 36. Oreské /Nad lípí/. Funde aus der Oberflächenbegehung. (P. Roth, S. 116)
- Abb. 37. 1a, 1b - Oreské /Nad lípí/; 2-6 - Radošovce, Teil Vieska. Funde aus der Oberflächenbegehung. (P. Roth, S. 116)
- Abb. 38. Nedanovce. Fundauswahl aus den Gräbern der Lausitzer Kultur. (M. Ruttkay - J. Ruttkayová - V. Varsík, S. 118)
- Abb. 39. Bratislava, Teil Rusovce. Grundriß der St. Veits-Kirche mit dem Fund von Steinfundamenten hinter dem Presbyterium. (L. Snopko, S. 124)
- Abb. 40. Bratislava /Platz des 4. April Nr. 4, Jesenák-Palast/. Blick in den Tresor mit den Ausmaßen von 367 x 167 x 256 cm. (L. Snopko - M. Melicherčík, S. 126)
- Abb. 41. Humenné /Pod Sokolom/. Funde aus den Objekten. (I. Strakošová, S. 129)
- Abb. 42. Levice. 1-10 - Funde aus der jungen Stufe der Kultur mit Linearbandkeramik; 11 - Funde der Lengyel-Kultur. (S. Šiška, S. 131)
- Abb. 43. 1 - Jakubovany /Lapiš/. Hammeraxt aus dem Äneolithikum. (B. Tomášová, S. 134)
- Abb. 44. Malé Raškovce. Neolithische und äneolithische Steinindustrie. Fundlese. (M. Vizdal, S. 140)
- Abb. 45. Malé Raškovce. Scherbenauswahl aus dem Bücker Objekt B-1/87. (M. Vizdal, S. 140)
- Abb. 46. Malé Raškovce. Scherben der Badener Kultur. Fundlese. (M. Vizdal, S. 140)
- Abb. 47. Malé Raškovce. Scherben aus dem Objekt der Badener Kultur K-1/87. (M. Vizdal, S. 140)
- Abb. 48. Malé Raškovce. Objekt LD-1/87. 1, 2, 4 - Profile von latènezeitlicher Keramik, 3, 5, 6 - dakische Keramik. (M. Vizdal, S. 140)

ПОДПИСИ К РИСУНКАМ

Рис. 1. 1, 2 - Боровце; 3, 5 - Пьештяни, часть Банка; 4 - Коплотовце. Отбор находок. (R. Bača, с. 25)

Рис. 2. 1, 2 - Пьештяни, часть Банка; 3 - Ратновце; 4, 5 - Победим. Отбор находок. (R. Bača, с. 25)

Рис. 3. Багонь. Отбор керамики со сбора. Масштаб а: 1-8, 11; б: 9; в: 10. (J. Bartík - J. Štrbík, с. 31)

Рис. 4. 1-7 - Виштук. Отбор керамики со сбора; 8-12 - Багонь. Керамика из чачьянского объекта. Масштаб а: 1-10, 12; б: 11. (J. Bartík - J. Štrbík, с. 31)

Рис. 5. Невидзани /строительный участок внутри селения/. Находки подъемного материала. (J. Bátorá - P. Roth, с. 34)

Рис. 6. Нитра /Миков двор/. План латенского погребения с трупоположением 1/87. (J. Bujna - A. Kováčová, с. 38)

Рис. 7. Нитра /Миков двор/. Инвентарь латенского погребения с трупоположением 1/87. Масштаб а: 1-4; б: 5, 6; в: 7-12. (J. Bujna - A. Kováčová, с. 38)

Рис. 8. Радошовце, часть Вьеска /Дъели/. Отбор находок лендельской культуры. (V. Drahošová, с. 43)

Рис. 9. Земплин /Селмаломдомб/. 1, 2 - обломки украшения плечевой части руки, 3 - серп. Поздний бронзовый век. (J. Chovanec, с. 55)

Рис. 10. Загор /центр села/. Горшок первой четверти XVII в. (J. Chovanec, с. 56)

Рис. 11. Требишов /замок/. Торсы изразцов первой четверти XVI в. (J. Chovanec, с. 57)

Рис. 12. Земплинске Градиште /Под Черьяком/. 1 - пластика животного, 2 - глиняное подражание золотым подвескам. Тисапольгарская группа. (J. Chovanec, с. 57)

Рис. 13. Сомотор /Сомоторская гора/. 1 - катушки, 2 - идол, 3 - чашка. Культура Гава. (J. Chovanec, с. 60)

Рис. 14. Долни Лопашов. Готический ключ. (M. Klčo, с. 75)

Рис. 15. Медзани. Палеолитическая находка. (M. Klčo, с. 75)

Рис. 16. Моравани над Вагом, часть Губина. Средневековый топор. (M. Klčo, с. 76)

Рис. 17. Чахтице. Фрагменты керамики из поселения мадяровской культуры. (R. Kujovský - D. Staššíková-Štukovská, с. 83)

Рис. 18. Нове Замки /Леваи стражи/. Отбор находок. Жельезовская группа. (J. Liszka, с. 87)

Рис. 19. Нове Замки /Леваи стражи/. Отбор находок. Жельезовская группа. (J. Liszka, с. 87)

Рис. 20. Велька Лука. Ситуационный план; местонахождение обозначено полным кольцом. (M. Mácelová, с. 88)

Рис. 21. Велька Лука. Отбор черепков. (M. Mácelová, с. 88)

Рис. 22. Банска Бистрица /площадь Красной армии 17/. Шурф 5/87 - балочные ямки в восточной стене объекта. (M. Mácelová, с. 88)

Рис. 23. Словенски Гроб. Отбор находок со сбора. Масштаб а: 3-9; б: 1, 2, 10. (K. Marková, с. 89)

Рис. 24. Кочин /Дъелце/. Объект 17/87. Ёвишовицкая культура. (V. Němejcová-Pavúková, с. 94)

- Рис. 25. Майцихов. Бронзовые шпильки из кадастра села. (P. Novák, с. 99)
- Рис. 26. Шенквице /поселок Мале Шенквице/. Находки из погребения. (B. Novotný, с. 100)
- Рис. 27. Велька Ломница /Буржбрих/. Отбор находок. (B. Novotný, с. 101)
- Рис. 28. Шунява. Отбор находок. (B. Novotný, с. 101)
- Рис. 29. Гановце. Отбор находок. (B. Novotný, с. 102)
- Рис. 30. Горна Стреда. Бронзовое копьё; единичная находка. (O. Oždáni, с. 104)
- Рис. 31. Вишни Кубин /Остра Скала/. Серпы из клада 1. (K. Pieta - V. Hanuliak, с. 108)
- Рис. 32. Вишни Кубин /Остра Скала/. Топоры из клада 2. (K. Pieta - V. Hanuliak, с. 108)
- Рис. 33. Липтовска Съелница /Липтовска Мара, Гавранок/. Реконструкция ворот раннегородищного укрепления. (K. Pieta - V. Hanuliak, с. 110)
- Рис. 34. Ступава. Случайная находка: 1 - Неро /54-68/, сестерций, аверс-реверс; 2 - Пробий /276-282/, антонинианий, аверс-реверс. (M. Pichlerová, с. 112)
- Рис. 35. 1-8 - Врбове; 9-12 - Вельке Костоляни. Отбор находок из разведки. Масштаб а: 1-4, 7-12; б: 5, 6. (P. Romsauer - J. Pavúk, с. 115)
- Рис. 36. Ореске /Над Липи/. Находки из поверхностного сбора. (P. Roth, с. 116)
- Рис. 37. 1а, 1б - Ореске /Над Липи/; 2-6 - Радошовце, часть Въеска. Находки из поверхностного сбора. (P. Roth, с. 116)
- Рис. 38. Недановце. Отбор находок из погребений лужицкой культуры. (M. Ruttkay - J. Ruttkayová - V. Varsík, с. 118)
- Рис. 39. Братислава, часть Русовце. План костела св. Вита с находкой каменного фундамента с задней стороны пресвитерия. (L. Snopko, с. 124)
- Рис. 40. Братислава /площадь 4 апреля, № 4, дворец Есенака/. Вид в каменный сейф размерами в 367 x 167 x 256 см/. (L. Snopko - M. Melicherčík, с. 126)
- Рис. 41. Гуменне /Под Соколом/. Находки из объектов. (I. Strakošová, с. 129)
- Рис. 42. Левице. 1-10 - находки поздней ступени культуры линейно-ленточной керамики; 11 - находки лендельской культуры. (S. Siška, с. 131)
- Рис. 43. 1 - Якубовани /Лапиш/. Энеолитический топор-молот. (B. Tomášová, с. 134)
- Рис. 44. Мале Рашковце. Неолитическая и энеолитическая каменные индустрии. Сбор. (M. Vizdal, с. 140)
- Рис. 45. Мале Рашковце. Отбор черепков из бокового горского объекта Б-1/87. (M. Vizdal, с. 140)
- Рис. 46. Мале Рашковце. Черепки баденской культуры. Сбор. (M. Vizdal, с. 140)
- Рис. 47. Мале Рашковце. Черепки из объекта баденской культуры К-1/87. (M. Vizdal, с. 140)
- Рис. 48. Мале Рашковце. Объект LD-1/87. 1, 2, 4 - профили латенской керамики; 3, 5, 6 - дакийская керамика. (M. Vizdal, с. 140)

ARCHEOLOGICKÉ VÝSKUMY A NÁLEZY NA SLOVENSKU V ROKU 1987

Zodpovedný redaktor akademik Bohuslav Chropovský

Redaktori publikácie Jozef Bujna, CSc., PhDr. Mária Rejholcová

Výkonná redaktorka Helena Bublová

Technická redaktorka Melánia Líšková

Nemecký preklad PhDr. Klára Nagyová

Ruský preklad Marta Urbanová

Vydavateľ Archeologický ústav Slovenskej akadémie vied v Nitre

Rok vydania 1988

Náklad 500 výtlačkov

184 strán, 48 obr., 1 mapa

Vytlačilo Reprografické stredisko Archeologickeho ústavu Slovenskej akadémie vied v Nitre ako svoju 55. publikáciu

1
~~2A~~